

Pracownia Ochrony
Środowiska
Paweł Molenda

ul. Langiewicza 28/23; 70-263 Szczecin

NIP: 852-112-91-37; tel./fax.: 91 484 33 27; kom.: 604 791 019

e-mail: biuro@molenda-srodowisko.eu; www.molenda-srodowisko.eu

---

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO

PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO

MIASTA I GMINY GRYFINO

Opracował Zespół:

mgr inż.

mgr inż.

mgr inż.

Paweł Molenda

Marcin Sulowski

Wiesław Zakrzewski

Szczecin, styczeń 2019 r.

SPIS TREŚCI:

1. GŁÓWNE INFORMACJE O DOKUMENCIE.....	5
1.1. WSTĘP.....	5
1.2. PRZEDMIOT I CEL PROGNOZY.....	5
1.3. PODSTAWA OPRACOWANIA DOKUMENTU ORAZ PRZEPISY PRAWA.....	7
1.4. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ORAZ O WYKORZYSTANYCH DOKUMENTACH I MATERIAŁACH ŹRÓDŁOWYCH.....	9
1.5. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	12
1.5.1. <i>Charakterystyka istotnych ustaleń projektu studium</i>	12
1.5.2. <i>Informacje o powiązaniach projektowanego dokumentu z innymi dokumentami</i>	30
1.6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	30
1.7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	30
2. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	31
2.1. INFORMACJE WSTĘPNE.....	31
2.2. OBOWIĄZUJĄCE USTALENIA PLANISTYCZNE TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM STUDIUM.....	31
2.3. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE, FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE I AKTUALNE UŻYTKOWANIE TERENU.....	37
2.3.1. <i>Położenie administracyjne</i>	37
2.3.2. <i>Położenie fizyczno-geograficzne</i>	38
2.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	38
2.5. WODY.....	40
2.5.1. <i>Wody powierzchniowe</i>	40
2.5.2. <i>Zagrożenie powodzią</i>	43
2.5.3. <i>Warunki hydrogeologiczne, wody podziemne</i>	44
2.5.4. <i>Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry</i>	45
2.5.5. <i>Obszary szczególnie narażone (OSN)</i>	56
2.5.6. <i>Ujęcia wód</i>	57
2.6. ZARYS BUDOWY GEOLOGICZNEJ.....	57
2.7. GLEBY.....	58
2.8. ŻŁOŻA KOPALIN.....	59
2.9. OCHRONA PRZYRODY, NATURA 2000, BIORÓŻNORODNOŚĆ.....	60
2.9.1. <i>Prawne formy ochrony przyrody</i>	60
2.9.2. <i>Proponowane formy ochrony przyrody</i>	65
2.9.3. <i>Fauna</i>	68
2.9.4. <i>Flora</i>	72
2.10. KRAJOBRAZ.....	79
2.11. KLIMAT.....	80
2.12. ZABYTKI.....	80
2.13. KLIMAT AKUSTYCZNY.....	82
2.14. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM).....	83
2.15. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	84
3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	85

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	87
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU...	89
5.1. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM.	89
5.2. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM.....	90
5.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM.....	91
6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	92
6.1. ODDZIAŁYWANIE NA FAUNĘ.	97
6.1.1. <i>Awifauna</i>	97
6.1.2. <i>Chiropterofauna</i>	99
6.1.3. <i>Ictiofauna</i>	99
6.1.4. <i>Bezkręgowce</i>	100
6.1.5. <i>Płazy</i>	100
6.1.6. <i>Gady</i>	100
6.1.7. <i>Ssaki</i>	101
6.1.8. <i>Oddziaływania skumulowane</i>	101
6.2. ODDZIAŁYWANIE NA FLORE.	101
6.3. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE.....	102
6.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	108
6.5. ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE, W TYM PROPONOWANE, FORMY OCHRONY PRZYRODY.	109
6.5.1. <i>Obszary Natura 2000</i>	109
6.5.2. <i>Pozostałe formy ochrony przyrody</i>	135
6.5.3. <i>Proponowane formy ochrony przyrody</i>	143
6.6. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI.	144
6.7. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	147
6.8. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE I KLIMAT.	150
6.8.1. <i>Powietrze</i>	150
6.8.2. <i>Klimat</i>	151
6.9. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB.	151
6.10. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.	152
6.11. ZABYTKI.	155
6.12. ZASOBY NATURALNE.	156
6.13. DOBRA MATERIALNE.	157
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W	

SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	157
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	158
9. SKŁAD ZESPOŁU OPRACOWUJĄCEGO PROGNOZĘ.....	158
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.	159
11. OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM AUTORÓW, O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2 USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 ROKU O UDOSTĘPNIENIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.	168

Załączniki:

1. Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 kwietnia 2015 r., znak: WOPN-OS.411.36.2015.MP uzgadniające zakres prognozy dla projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino.
2. Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie z dnia 8 kwietnia 2015 r., znak: PS-N-NZ/400a-4/55/15 uzgadniające zakres prognozy do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino.
3. Lokalizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino na tle uwarunkowań przyrodniczo-środowiskowych (2 arkusze).
4. Lokalizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino na tle jednolitych części wód powierzchniowych.
5. Lokalizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino na tle jednolitych części wód podziemnych.
6. Lokalizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino na tle obszarów szczególnie zagrożonych powodzią.

1. GŁÓWNE INFORMACJE O DOKUMENCIE.

1.1. Wstęp.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino (dalej: projekt Studium), w zakresie określonym Uchwałą Nr XVI/151/12 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino.

Zakres przestrzenny opracowania obejmuje w całości obszar administracyjny miasta i gminy Gryfino.

1.2. Przedmiot i cel prognozy.

Przedmiotem niniejszego dokumentu, tj. prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena skutków przyjęcia uchwały Nr XVI/151/12 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081), dalej uoos, projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmujące w szczególności:

- a) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- b) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- c) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- d) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 14 lit. b uoos, prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z elementów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenu dla wszystkich komponentów środowiska i zdrowia ludzi oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających jego ewentualny negatywny wpływ na środowisko. Prognoza, analizując skutki najsilniej obciążające środowisko, pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji dopuszczonej ustaleniami dokumentu planistycznego, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane, a także czym może grozić brak przyjęcia odpowiednich rozwiązań. Na etapie projektu dokumentu strategicznego sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one wystąpić lub mieć inny, łagodniejszy charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania planowanych przedsięwzięć.

Zakres informacji, jakie powinny zostać zawarte w prognozie oddziaływania na

środowisko określony został w Rozdziale 2 Działu IV ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a konkretnie w art. 51 ust. 2 cytowanej ustawy, który stanowi, że „*Prognoza oddziaływania na środowisko*:

1) zawiera:

- a) *informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
- b) *informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
- c) *propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*
- d) *informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
- e) *streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,*
- f) *oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,*

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) *istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
- b) *stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
- c) *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
- d) *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
- e) *przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:*
  - różnorodność biologiczną,*
  - ludzi,*
  - zwierzęta,*
  - rośliny,*
  - wodę,*
  - powietrze,*
  - powierzchnię ziemi,*
  - krajobraz,*
  - klimat,*
  - zasoby naturalne,*

- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.”.

Poza informacjami wskazanymi powyżej, zakres prognozy zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 53 uooś, musi zostać uzgodniony z właściwymi organami. Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu mpzp wykonano, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 51 ust. 2 o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także w oparciu o uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości dokumentu z właściwymi organami, którymi w niniejszym przypadku są:

- Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 kwietnia 2015 r., znak: WOPN-OS.411.36.2015.MP uzgadniające zakres prognozy dla projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino.
- Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie z dnia 8 kwietnia 2015 r., znak: PS-N-NZ/400a-4/55/15 uzgadniające zakres prognozy do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino.

1.3. Podstawa opracowania dokumentu oraz przepisy prawa.

Podstawę opracowania dokumentu stanowi:

- Uchwała Nr XVI/151/12 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino,

stanowiska organów uzgadniających zakres niniejszej prognozy, tj.:

- pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 kwietnia 2015 r., znak: WOPN-OS.411.36.2015.MP,
- opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie z dnia 8 kwietnia 2015 r., znak: PS-N-NZ/400a-4/55/15,

oraz przepisy prawa, wynikające głównie z zapisów zawartych w Dziale IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Poza wyżej wskazanymi dokumentami, przy sporządzaniu niniejszej prognozy zostały wykorzystane następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2268),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 992 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2126 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1161),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. z 2015 r., poz. 774),
- Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 961),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 71),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1765),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. nr 25, poz. 133 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).
- Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21.05.1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa) (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 r. ze zm.).

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia) (Dz. Urz. UE L 20 z 26.1.2010).
- Konwencja z dnia 19 września 1979 r. o ochronie gatunków dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. nr 58 z 1996 r., poz. 263, 264).
- Konwencja z dnia 23 czerwca 1979 r. o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) (Dz. U. z 2003 r. nr 2, poz. 17).

1.4. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz o wykorzystanych dokumentach i materiałach źródłowych.

Niniejszą prognozę sporządzono, głównie w oparciu o dane zawarte w dokumencie „Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru miasta i gminy Gryfino na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Pracownia Ochrony Środowiska Paweł Molenda, Szczecin 2014) oraz wstępne rozpoznanie terenowe obszaru opracowania w odniesieniu do miejsc mogących charakteryzować się ponadprzeciętnymi wartościami przyrodniczymi, na które ustalenia projektu Studium mogą potencjalnie oddziaływać najbardziej. Przy sporządzaniu dokumentu wykorzystano również metody opisowe oraz analizy jakościowe oparte o dostępne dane udostępniane przez organy ochrony środowiska (m.in. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie). Wykorzystano także materiały kartograficzne, planistyczne, inwentaryzacyjne i studialne, a w szczególności: dokumentacje hydrogeologiczne, geologicznych złóż kopalin oraz dostępnych dokumentacji dla form ochrony przyrody itp.

Ponadto wykorzystano informacje zawarte w następujących opracowaniach:

- Poradnik ochrony siedlisk i gatunków (GDOŚ).
- Chodkiewicz T., Neubauer G., Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Ostasiewicz M., Wylegała P., Ławicki Ł., Smyk B., Betleja J., Gaszewski K., Górski A., Grygoruk G., Kajtoch Ł., Kata K., Krogulec J., Lenkiewicz W., Marczakiewicz P., Nowak D., Pietrasz K., Rohde Z., Rubacha S., Stachyra P., Świętochowski P., Tumiel T., Urban M., Wieloch M., Woźniak B., Zielińska M., Zieliński P. 2013. Monitoring populacji ptaków Polski w latach 2012–2013. Biuletyn Monitoringu Przyrody 11: 1–72.
- Neubauer G., Meissner W., Chylarecki P., Chodkiewicz T., Sikora A., Pietrasz K., Cenian Z., Betleja J., Gaszewski K., Kajtoch Ł., Lenkiewicz W., Ławicki Ł., Rohde Z., Rubacha S., Smyk B., Wieloch M., Wylegała P., Zielińska M., Zieliński P. 2015. Monitoring Ptaków Polski w latach 2013–2015. Biuletyn Monitoringu Przyrody 13: 1–92.
- Chodkiewicz T., Neubauer G., Sikora A., Ławicki Ł., Meissner W., Bobrek R., Cenian Z., Bzoma S., Betleja J., Kuczyński L., Moczarska J., Rohde Z., Rubacha S., Wieloch M., Wylegała P., Zielińska M., Zieliński P., Chylarecki P. 2018. Monitoring Ptaków Polski w latach 2016–2018. Biuletyn Monitoringu Przyrody 17: 1–90.
- Monitoring ptaków, w tym monitoring obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Faza III, lata 2010-2012. Inspekcja Ochrony Środowiska, 2012 r.
- Sikora A., Chylarecki P., Meissner W., Neubauer G. (red.) 2011. Monitoring ptaków wodno-błotnych w okresie wędrówek. Poradnik metodyczny. GDOŚ,

Warszawa.

- Kuczyński L., Chylarecki P. 2012. Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ, Warszawa.
- Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa.
- Kondracki J. "Geografia Polski Mezoregiony Fizyczno-Geograficzne" PWN Warszawa 1994 r.
- Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2017 – opracowanie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie – Wydział Monitoringu Środowiska – Szczecin 2017 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok – Szczecin 2017 r.,
- Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim za 2015 r. – opracowanie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie – Szczecin 2016 r.,
- Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2020 (Uchwała Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego nr XXVI/303/05 z 19.12.2005 r.),
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (Uchwała Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego nr XXXII/334/02 z 26.06.2002 r.),
- Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 2010 r.),
- Czesław Koźmiński, Bożena Michalska, Małgorzata Czarnecka: Klimat województwa zachodniopomorskiego (Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007),
- Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000, Arkusz N-33-102-Pyrzyce,
- Mapa Sozologiczna Polski w skali 1:50 000, Arkusz N-33-102-Pyrzyce,
- Kuczyński L., Chylarecki P. 2012. Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ, Warszawa,
- Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). 2012. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Myśliborskie PLH320014 (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz.1656),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 8 lutego 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Myśliborskie PLH320014 (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 2017 r., poz. 695),
- Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (tekst jednolity, Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014r. poz. 1637),
- Obwieszczenie Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 31 marca

2014 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 1637),

- Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny – praca zbiorowa pod redakcją prof. J. Herbicha,
- Interpretation Manual of European Union Habitats (2007) oraz poradniki opublikowane przez Ministerstwo Środowiska (Herbich 2004),
- Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej 2010 Diagnoza aktualnego stanu gospodarki wodnej Załącznik 1 Do Projektu Polityki wodnej państwa 2030,
- Interpretation Manual of European Union Habitats (2007) oraz poradniki opublikowane przez Ministerstwo Środowiska (Herbich 2004),
- Program ochrony środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 (Szczecin, 2016),
- Strategia Rozwoju Powiatu Gryfińskiego na lata 2015-2020 – Uchwała nr XII/75/2015 Rady Powiatu w Gryfinie z dnia 26 listopada 2015 r.,
- Strategia Rozwoju Turystyki dla Powiatu Gryfińskiego do roku 2020 – Uchwała nr XVII/116/2016 Rady Powiatu w Gryfinie z dnia 28 kwietnia 2016 r.,
- Zarządzenie Nr 22/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 września 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Kanał Kwiatowy" (Dz. Urz. z 2012 r. Nr 2461),
- Rozporządzenie Nr 9/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 45, poz. 1051),
- Rozporządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 45, poz. 1052),
- Rozporządzenie Nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 95, poz. 1777),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017r., poz. 2183),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 4339),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 grudnia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 4974),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 lipca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020,
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Wełtyńska

PLH320069,

- Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Tywy PLH320050,
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020,
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018,
- Uchwała nr XLIV/384/14 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Wełtyń” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 2699),
- Rozporządzenie Nr 120/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 8 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2006 r., nr 114 poz. 2166).

1.5. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

1.5.1. Charakterystyka istotnych ustaleń projektu studium.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że w projekcie Studium nie przewiduje się i nie wskazuje na obszarze gminy nowych obszarów lokalizacji zespołów elektrowni wiatrowych o mocy większej niż 100 kW.

Przedmiotem ustaleń dokumentu planistycznego jest obszar administracyjny gminy Gryfino, dla którego ustala niżej wskazane przeznaczenie i sposoby użytkowania terenu:

- 1) **SMU** – tereny wielofunkcyjnego śródmieścia;
- 2) **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi;
- 3) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi;
- 4) **MR** – tereny zabudowy zagrodowej (indywidualnych gospodarstw rolnych) z usługami towarzyszącymi;
- 5) **UP** – tereny usług o charakterze publicznym;
- 6) **U** – tereny zabudowy usługowej oraz usługowej z towarzyszącą funkcją mieszkaniową;
- 7) **UH** – tereny zabudowy usługowej, wyodrębnionych przestrzennie obszarów i obiektów handlowych lub ich zespołów o pow. sprzedaży do 2000 m²;
- 8) **UK** – tereny kultu religijnego;
- 9) **US** – tereny sportu i rekreacji (stadiony, boiska, place gier i zabaw, obiekty kubaturowe);

- 10) **UT** – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych;
- 11) **RP** – tereny rolnych gospodarstw produkcyjnych z towarzyszącą zabudową mieszkaniową i usługową;
- 12) **PSU** – tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej;
- 13) **IT** – tereny infrastruktury technicznej związanej z elektroenergetyką (**IT.e**), zaopatrzeniem w gaz (**IT.g**), zaopatrzeniem w wodę (**IT.w**), odprowadzaniem ścieków i gospodarką odpadami (**IT.o**), telekomunikacją (**IT.t**);
- 14) **K** – tereny komunikacji i infrastruktury towarzyszącej:
tereny obsługi komunikacji (**KS**),
tereny lokalizacji zespołów garażowych (**KG**),
tereny komunikacji i infrastruktury kolejowej (**KK**) – tereny zamknięte;
- 15) **ZP** – tereny zieleni urządzonej, parki i zieleń o charakterze parkowym (większe zespoły parkowe);
- 16) **ZU** – tereny zieleni urządzonej (skwery, zieleńce, promenady, zieleń przydrożna, ogrody miejskie i inne zespoły zieleni);;
- 17) **ZC** – tereny cmentarzy – czynnych (**ZC**), nieczynnych (**ZCn**) i planowanych (**ZCpl**);
- 18) **ZD** – tereny zespołów rodzinnych ogrodów działkowych oraz zieleni i ogrodów towarzyszących zabudowie mieszkaniowej;
- 19) **PE** – teren objęty ustaleniami planu miejscowego w kierunku eksploatacji kruszyw.

a ponadto:

- 20) w ramach kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyznaczono tereny użytków rolnych o zróżnicowanych wymogach lub ograniczeniach w zakresie możliwości przekształceń oraz lokalizacji urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych – rozrózniono je oznaczeniem barwnym, szrafurą oraz symbolami:
  - a) **R1** – grunty orne (do dalszego wykorzystania w produkcji rolnej), w tym ugory i grunty odłogowane z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych (z wyłączeniem zespołów elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW wymagających wyznaczenia strefy ochronnej),
  - b) **R2** – kompleksy glebowe o najwyższej przydatności dla produkcji rolniczej, chronione przed zmianą sposobu użytkowania, wyłączone z możliwości lokalizacji urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, jeśli ich realizacja powodowałaby uszczuplanie zasobów użytków rolnych podlegających ochronie prawnej (klas I-III),
  - c) użytki zielone określono na rysunku studium wyłącznie oznaczeniem barwnym – ustalono dla nich ochronę przed zmianą sposobu użytkowania, w tym przed zalesianiem, lokalizacją urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, jeśli ich realizacja powodowałaby uszczuplanie zasobów użytków rolnych podlegających ochronie prawnej (klas I-III);
- 21) tereny leśnej przestrzeni produkcyjnej (tereny lasów) zostały określone na rysunku studium wyłącznie oznaczeniem barwnym ze wskazaniem odrębnym oznaczeniem barwnym i symbolem literowym terenów administracji leśnej - **RLU**.
- 22) tereny wód śródlądowych, rzek, jezior, zbiorników śródpolnych zostały określone na rysunku studium wyłącznie oznaczeniem barwnym ze wskazaniem odrębnym

oznaczeniem barwnym i symbolem literowym terenów rybackich gospodarstw hodowlanych – **RRO**, przy czym wskazanie to nie wyklucza możliwości lokalizacji innych terenów hodowli rybackiej z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

SMU Tereny wielofunkcyjnego śródmieścia

Obszar wielofunkcyjnego śródmieścia o dominujących funkcjach mieszkaniowej wielorodzinnej (MW), usługowej (UP; U; UK) oraz towarzyszącej zieleni urządzonej (ZP), obejmujący zabytkowy układ urbanistyczny Starego Miasta z zachowaną historyczną siatką ulic wraz z nabrzeżem, część kwartałów przyległych (część tzw. Przedmieścia Szczecińskiego) oraz tereny zieleni parkowej i skwery okalające wzdłuż murów obronnych.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i mieszkaniowa wielorodzinna z usługami;
- 2) zabudowa usługowa o charakterze centrotwórczym, w tym usługi administracji, obsługi biurowej, handlu i gastronomii, turystyki, zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego (hotele), usługi oświaty, kultury i kultu religijnego, rozrywki, rekreacji, wypoczynku i sportu a także ochrony zdrowia, pomocy społecznej oraz inne usługi komplementarne;
- 3) zieleni urządzonej, w tym Park Miejski im. Stanisławy Siarkiewicz, bulwary i skwery;
- 4) przestrzenie publiczne o najwyższych walorach architektonicznych i estetycznych, w tym nabrzeże miejskie (promenada) wraz z obiektami i urządzeniami obsługi żeglugi, place miejskie i ciągi komunikacyjne;
- 5) promenada, park, skwery zieleni, place miejskie i ciągi komunikacji stanowią jednocześnie przestrzenie organizacji imprez masowych.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym drobnej wytwórczości i rzemiosła niekolidujące z funkcją podstawową;
- 2) infrastruktura techniczna oraz związana z funkcjonowaniem i obsługą komunikacji;
- 3) garaże wyłącznie podziemne lub w ramach kubatury zabudowy śródmiejskiej;
- 4) poza garażami miejsca do parkowania wyłącznie w ciągach komunikacyjnych ulic.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa, magazyny, składy i hurtownie;
- 2) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych;
- 3) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (z możliwością zachowania istniejącej).

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) przekształcenia i zagospodarowanie kwartałów zabudowy wyznaczonych siatką ulic, w szczególności odtworzenie kwartałów nadodrzańskich przy zachowaniu równowagi udziału funkcji mieszkaniowej i usługowych;
- 2) likwidacja targowiska i parkingów funkcjonujących na obszarze kwartałów nadodrzańskich;
- 3) likwidacja zespołów zabudowy usługowej o charakterze pawilonowym, zachowanie funkcji usługowej możliwe przez wbudowanie w zabudowę kwartału;
- 4) adaptacja zachowanych obiektów historycznych na cele mieszkaniowe lub usługowe (młyn, Brama Bańska i inne);
- 5) bezwzględne zachowanie funkcji terenów zieleni urządzonej z możliwością wzbogacenia funkcjonalności (urządzenia rekreacji, sportu i wypoczynku,

- obiekty służące organizacji imprez kulturalnych itp.);
- 6) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi – kwartałami zabudowy mieszkalno-usługowej, dworcem kolejowym i autobusowym oraz projektowanym w ich sąsiedztwie centrum przesiadkowym, a także powiązania z terenami nadwodnymi w kierunku północnym i południowym;
  - 7) budowa dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania;
  - 8) powyższe działania należy prowadzić z uwzględnieniem wymogów ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 100%;
- 3) PB-C – min. 10% (w przypadku PZ=100% wymóg zastosowania rozwiązań architektonicznych zapewniających min. 10% PB-C);
- 4) IZ – do 4,0;
- 5) WZ – do 18,0 m (nie dotyczy zabudowy istniejącej);
- 6) dla ustalonej w planie miejscowym zabudowy śródmiejskiej obowiązują warunki realizacji określone przepisami odrębnymi;
- 7) nie dopuszcza się lokalizacji jednokondygnacyjnych budynków o funkcji usługowej, w szczególności wyłącznie handlowej o charakterze pawilonowym (z wyłączeniem kiosków, punktów informacyjnych i punktów gastronomicznych w pasie nadbrzeżnym, w granicach placów miejskich oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych) – zakaz nie dotyczy tymczasowych obiektów lokalizowanych na czas wydarzeń o charakterze festynu, kiermaszu, festiwalu itp.

MW.1 Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi

Tereny istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w granicach miasta i na wybranych obszarach wskazanych do włączenia do granic miasta. W większości zabudowa blokowa osiedli („Górny Taras”) i zespołów zabudowy blokowej oraz pierzejowej w obszarze i w otoczeniu starego miasta oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, na północy ul. Flisaczej, Opolskiej i na południu ul. Łużyckiej. W zabudowie towarzyszące i uzupełniające usługi obsługi mieszkańców, usługi rzemiosła i drobnej wytwórczości.

W ramach funkcji MW.1 wskazano na rys. studium tereny oznaczone symbolem **MW.1-R** jako rezerwę do realizacji po wykorzystaniu chłonności terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, określonych w Bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i mieszkaniowa wielorodzinna z usługami;
- 2) zabudowa usług towarzyszących funkcji mieszkaniowej o znaczeniu lokalnym zaspokajających podstawowe potrzeby mieszkańców, w tym usługi handlu i gastronomii, obsługi biurowej i administracji, a także ochrony zdrowia, pomocy społecznej i inne usługi komplementarne niepowodujące uciążliwości wobec podstawowej funkcji mieszkaniowej;
- 3) zieleń urządzona, tereny rekreacji, sportu i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym drobnej wytwórczości i rzemiosła;
- 2) zabudowa usług zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego;
- 3) infrastruktura techniczna oraz związana z funkcjonowaniem i obsługą

komunikacji;

4) garaże i parkingi.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa, magazyny, składy i hurtownie, stacje paliw;
- 2) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych;
- 3) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (nie dotyczy możliwości zachowania istniejącej).

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) dopuszcza się lokalizację zespołów zabudowy o funkcji wyłącznie usługowej przy uwzględnieniu maksymalnego ograniczenia uciążliwości wynikających z ich funkcjonowania (np. przez optymalizację dróg dostaw towarów);
- 4) w zabudowie mieszkaniowej wbudowane usługi ogólnodostępne należy lokalizować na najniższych kondygnacjach, co do zasady w parterach z dopuszczeniem pierwszej kondygnacji;
- 5) uporządkowanie kwestii parkowania i garażowania, w tym przez realizację spójnych architektonicznie kompleksów garażowych wbudowanych w obiekty usługowe lub mieszkalne, a także samodzielne zespoły garażowe realizowane jako obiekty o charakterze trwałym;
- 6) likwidacja zespołów garażowych z tzw. blaszaków;
- 7) bezwzględne zachowanie funkcji terenów zieleni urządzonej z możliwością wzbogacenia funkcjonalności (urządzenia rekreacji, sportu i wypoczynku, obiekty służące organizacji imprez kulturalnych itp.);
- 8) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi;
- 9) budowa dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 40%;
- 3) PB-C – min. 40%;
- 4) IZ – do 2,0;
- 5) WZ – do 18,0m (nie dotyczy istniejącej zabudowy średniowysokiej przy ul. Słowiańskiej).

MW.2 Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi

Tereny istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej poza obszarem miasta. W większości istniejąca zabudowa blokowa powiązana z lokalizacją byłych państwowych gospodarstw rolnych (Daleszewo, Dołgie, Drzenin, Gardno, Parsówek, Sobiemyśl, Stare Brynki, Wysoka Gryfińska), a także w sąsiedztwie elektrowni Dolna Odra (Nowe Czarnowo).

W ramach funkcji MW.2 wskazano na rys. studium tereny oznaczone symbolem **MW.2-R** (jako rezerwę do realizacji po wykorzystaniu chłonności terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, określonych w Bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę).

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i mieszkaniowa wielorodzinna z usługami;
- 2) zabudowa usług towarzyszących funkcji mieszkaniowej o znaczeniu lokalnym zaspokajających podstawowe potrzeby mieszkańców;
- 3) zieleń urządzonej, tereny rekreacji, sportu i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym drobnej wytwórczości i rzemiosła;
- 2) zabudowa usług zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego;
- 3) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 4) garaże i parkingi.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa, magazyny, składy i hurtownie, stacje paliw;
- 2) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych;
- 3) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (nie dotyczy możliwości zachowania istniejącej).

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) zachowanie z możliwością przekształceń istniejącej struktury zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) w zabudowie mieszkaniowej wbudowane usługi ogólnodostępne należy lokalizować na najniższych kondygnacjach, co do zasady w parterach z dopuszczeniem pierwszej kondygnacji;
- 4) uporządkowanie kwestii parkowania i garażowania poprzez realizację spójnych architektonicznie kompleksów garażowych realizowanych jako obiekty o charakterze trwałym;
- 5) likwidacja zespołów garażowych z tzw. blaszaków;
- 6) bezwzględne zachowanie funkcji terenów zieleni urządzonej z możliwością wzbogacenia funkcjonalności (urządzenia rekreacji, sportu i wypoczynku, obiekty służące organizacji imprez kulturalnych itp.);
- 7) zagospodarowanie nowych terenów mieszkaniowych, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi i z miastem Gryfino;
- 8) budowa dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 30%;
- 3) PB-C – min. 50%;
- 4) IZ – do 1,2;
- 5) WZ – do 15,0m.

MN.1 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi

Tereny istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w granicach miasta i na obszarach wskazanych do włączenia do granic miasta. Zabudowa zlokalizowana wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych (w części przed i powojenna) oraz na terenach nowych osiedli wykształconych w drugiej połowie XX i na początku XXI wieku. W zabudowie towarzyszące i uzupełniające usługi obsługi mieszkańców, usługi rzemiosła i drobnej wytwórczości.

W ramach funkcji MN.1 wskazano na rysunku studium tereny oznaczone symbolem **MN.1-R** jako rezerwę do realizacji po wykorzystaniu chłonności terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, określonych w Bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i mieszkaniowa jednorodzinna z usługami;
- 2) zabudowa usług towarzyszących funkcji mieszkaniowej o znaczeniu lokalnym zaspokajających podstawowe potrzeby mieszkańców, w tym usługi handlu i gastronomii, obsługi biurowej i administracji, a także ochrony zdrowia, pomocy społecznej i inne usługi komplementarne niepowodujące uciążliwości wobec

podstawowej funkcji mieszkaniowej;

3) zieleń urządzona, tereny rekreacji, sportu i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym w ramach drobnej wytwórczości i rzemiosła wyłącznie jako towarzyszące funkcji mieszkaniowej;
- 2) zabudowa usług zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego (dostosowana w skali i intensywności do otoczenia);
- 3) infrastruktura techniczna oraz związana z funkcjonowaniem i obsługą komunikacji.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa, magazyny, składy i hurtownie, stacje paliw;
- 2) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych (dopuszczalne w terenach obejmujących funkcje MN i U);
- 3) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (nie dotyczy możliwości zachowania istniejącej).

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) dopuszczalna realizacja w formie zabudowy wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej lub atrialnej;
- 4) potrzeby parkingowe realizowane na terenach mieszkaniowych, wzdłuż ciągów komunikacyjnych lub w ramach wydzielonych parkingów;
- 5) bezwzględne zachowanie funkcji terenów zieleni urządzonej z możliwością wzbogacenia funkcjonalności (urządzenia rekreacji, sportu i wypoczynku, obiekty służące organizacji imprez kulturalnych itp.);
- 6) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi;
- 7) budowa dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD:
  - a) min. dla zabudowy wolnostojącej – 600 m²,
  - b) min. dla zabudowy bliźniaczej (łącznie dla dwóch domów) – 800 m²,
  - c) dla zabudowy szeregowej i atrialnej – 300 m²;
- 2) PZ:
  - a) dla działek o pow. do 600 m² – do 30%,
  - b) dla działek o pow. od 601 do 800 m² – do 25%,
  - c) dla działek o pow. od 801 do 1000 m² – do 20%,
  - d) dla działek o pow. pow. 1000 m² – do 20%;
- 3) PB-C – min. 50%;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – do 9,0m (nie dotyczy istniejącej zabudowy).

MN.2 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi

Tereny istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poza obszarem miasta. Zabudowa miejscowości wiejskich gminy Gryfino (w części przed i powojenna zabudowa zagrodowa zaadoptowana do funkcji mieszkaniowej) oraz na terenach nowych osiedli wykształconych w końcu XX i na początku XXI wieku. W zabudowie towarzyszące i uzupełniające usługi obsługi mieszkańców, usługi rzemiosła i drobnej wytwórczości.

W ramach funkcji MN.2 wskazano na rysunku studium tereny oznaczone symbolem **MN.2-R** jako rezerwę do realizacji po wykorzystaniu chłonności

terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, określonych w Bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i mieszkaniowa jednorodzinna z usługami;
- 2) zabudowa usług towarzyszących funkcji mieszkaniowej o znaczeniu lokalnym zaspokajających podstawowe potrzeby mieszkańców, w tym usługi handlu i gastronomii, obsługi biurowej i administracji, a także ochrony zdrowia, pomocy społecznej i inne usługi komplementarne niepowodujące uciążliwości wobec podstawowej funkcji mieszkaniowej;
- 3) zieleń urządzona, ogrody i przedogródki, tereny rekreacji, sportu i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym w ramach drobnej wytwórczości i rzemiosła wyłącznie jako towarzyszące funkcji mieszkaniowej;
- 2) zabudowa usług zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego (dostosowana w skali i intensywności do otoczenia);
- 3) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa, magazyny, składy i hurtownie, stacje paliw;
- 2) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych (dopuszczalne w terenach obejmujących funkcje MN i U);
- 3) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (nie dotyczy możliwości zachowania istniejącej).

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) dopuszczalna realizacja wyłącznie w formie zabudowy wolnostojącej lub bliźniaczej;
- 4) potrzeby parkingowe realizowane na terenach mieszkaniowych, wzdłuż ciągów komunikacyjnych lub w ramach wydzielonych parkingów;
- 5) zagospodarowanie nowych terenów mieszkaniowych, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi i z miastem Gryfino;
- 6) budowa dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD (nie dotyczy istniejących lub wydzielanych działek w granicach jednostki osadniczej):
  - a) min. dla zabudowy wolnostojącej – 1000 m²,
  - b) min. dla zabudowy bliźniaczej (łącznie dla dwóch domów) – 1200 m²;
- 2) PZ (wskaźnik nie dotyczy zabudowań gospodarczych i inwentarskich istniejących na nieruchomości):
  - a) dla działek o pow. do 1000 m² – do 15%,
  - b) dla działek o pow. od 1001 do 1500 m² – do 15%,
  - c) dla działek o pow. od 1501 do 2000 m² – do 15%,
  - d) dla działek o pow. pow. 2000 m² – do 10%;
- 3) PB-C – min. 60%;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – do 9,0m (nie dotyczy istniejącej zabudowy).

MR Tereny zabudowy zagrodowej (indywidualnych gospodarstw rolnych) z usługami towarzyszącymi

Tereny istniejącej zabudowy zagrodowej z zachowaną funkcją gospodarstwa

rolnego oraz planowanej zabudowy zagrodowej. Zabudowa miejscowości wiejskich gminy Gryfino oraz zabudowania przysiółków i kolonii.

W zabudowie towarzyszące i uzupełniające usługi, w tym usługi handlu, rzemiosła i drobnej wytwórczości.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zabudowa zagrodowa (mieszkaniowa i gospodarcza);
- 2) usługi towarzyszące podstawowej funkcji rolniczej;
- 3) zieleni urządzone, ogrody i tzw. przedogródki, tereny rekreacji i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym w ramach drobnej wytwórczości i rzemiosła;
- 2) usługi agroturystyczne;
- 3) przekształcenie do funkcji wyłącznie mieszkaniowej lub mieszkaniowej z usługami.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa, stacje paliw;
- 2) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy z zachowaniem gospodarczego charakteru zabudowy i możliwością rozbudowy;
- 2) możliwe przekształcenia w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
- 3) potrzeby parkingowe realizowane na terenach nieruchomości i wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 50%;
- 3) PB-C – min. 20%;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – do 10,0m (nie dotyczy istniejącej zabudowy oraz budynków i urządzeń służących prowadzeniu gospodarstwa rolnego).

UP Tereny usług o charakterze publicznym

Tereny zagospodarowania i zabudowy usług o charakterze publicznym, użyteczności publicznej lub stanowiące realizację celu publicznego o znaczeniu lokalnym lub ponadlokalnym, wymagające zachowania lub relokacji dla zabezpieczenia potrzeb społecznych.

Obejmują w szczególności tereny lokalizacji usług oświaty, opieki i wychowania (żłobki, przedszkola, szkoły, administracja), usług kultury (placówki kulturalne, świetlice, biblioteki, muzea itp.), usług zdrowia i opieki (szpitale, przychodnie, placówki opiekuńcze), usług administracji samorządowej i rządowej, w tym administracji specjalnej (siedzib urzędów i instytucji, policji, straży pożarnej, usług komunalnych, inspekcji, usług pomocy społecznej itp.), a także tereny zieleni i przestrzeni niezbędnych dla zabezpieczenia potrzeb lokalnych.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zagospodarowanie i zabudowa usługowa o charakterze publicznym;
- 2) inne usługi komplementarne niepowodujące uciążliwości.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) lokale zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego, mieszkania funkcyjne (na potrzeby dozoru);
- 2) tereny komunikacji, parkingów i infrastruktury technicznej;
- 3) zieleni urządzone.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcyjne;
- 2) mieszkaniowe niezwiązane z funkcjonowaniem obiektów usługowych.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) dopuszcza się przekształcenia, w tym relokację poszczególnych funkcji przy założeniu zachowania terenów na potrzeby społeczności lokalnej lub wykazania braku takiego zapotrzebowania;
- 4) zachowanie funkcji terenów zieleni urządzonej;
- 5) zabezpieczenie potrzeb parkingowych w ramach zagospodarowania terenów;
- 6) zagospodarowanie terenów powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 80%;
- 3) PB-C – min. 10%;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – do 18,0 m.

Parametry i wskaźniki należy dostosować w ramach ustaleń planu miejscowego do poszczególnych funkcji i obiektów zgodnie z obowiązującymi lub zalecanymi do stosowania standardami urbanistycznymi i warunkami technicznymi dla budynków.

U**Tereny zabudowy usługowej**

Tereny istniejącego i planowanego zagospodarowania i zabudowy usługowej zlokalizowanej w zespołach skupiających szeroki wachlarz usług oraz w rozproszeniu jako towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, produkcyjnej i innej. W ramach funkcji U wskazano na rysunku studium tereny oznaczone symbolem **U-R** jako rezerwę do realizacji po wykorzystaniu chłonności terenów zabudowy usługowej, określonych w Bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

Zagospodarowanie i zabudowa usługowa, w tym: obiekty handlu detalicznego i hurtowego, gastronomii, obsługi ruchu drogowego i środków transportu, warsztaty obsługi pojazdów samochodowych, drobna wytwórczość i rzemiosło.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej;
- 2) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 3) parkingi na potrzeby prowadzonej działalności usługowej;
- 4) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (wyłącznie jako towarzysząca prowadzonej działalności usługowej) na terenach miasta i wiejskiej części gminy.
- 5) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna wyłącznie na terenach miasta.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa;
- 2) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i

zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 70%;
- 3) PB-C – min. 15%;
- 4) IZ – do 2,0;
- 5) WZ – do 12,0m.

UH Tereny zabudowy usługowej – kompleksów handlowych

Tereny zabudowy usługowej, wyodrębnionych przestrzennie obszarów i obiektów handlowych z usługami towarzyszącymi lub ich zespołów o pow. sprzedaży do 2000 m².

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zabudowa usługowa wraz z zagospodarowaniem terenu;
- 2) zieleń urządzona, tereny rekreacji i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) inne usługi uzupełniające;
- 2) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 3) parkingi, garaże wbudowane oraz usługi obsługi, konserwacji naprawy pojazdów samochodowych.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa;
- 2) zabudowa mieszkaniowa.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) zabezpieczenie potrzeb parkingowych, w tym dla komunikacji publicznej i rowerów w ramach zagospodarowania terenu;
- 4) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi;
- 5) budowa dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 40%;
- 3) PB-C – min. 10%;
- 4) IZ – do 1,2;
- 5) WZ – do 12,0m.

UK Tereny kultu religijnego

Tereny istniejącego i planowanego zagospodarowania oraz zabudowy kultu religijnego (kościół, kaplice wraz z towarzyszącą zabudową administracyjno-mieszkaniową).

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zagospodarowanie i zabudowa usług kultu religijnego;
- 2) usługi towarzyszące, w tym m.in. obsługi administracyjnej i inne niepowodujące uciążliwości;
- 3) zieleń urządzona, tereny rekreacji i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym punkty handlowe prowadzone w ramach działalności religijnej, zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego (internaty, domy pielgrzymkowe), a także ochrony zdrowia, pomocy społecznej, mieszkania funkcyjne (na potrzeby dozoru);
- 2) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;

3) parkingi.

Funkcje niedopuszczalne:

żadne inne poza wymienionymi powyżej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) zachowanie funkcji terenów zieleni urządzonej towarzyszącej z możliwością wzbogacenia funkcjonalności.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 50%;
- 3) PB-C – min. 25%;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – do 20,0m (nie dotyczy akcentów architektonicznych takich jak wieża kościoła, kaplicy, dzwonnica itp.).

US Tereny sportu i rekreacji

Tereny istniejącego i planowanego zagospodarowania oraz zabudowy na potrzeby sportu i rekreacji rozlokowane na całym obszarze gminy, w mieście Gryfino i w miejscowościach wiejskich gminy lub w ich bezpośrednim otoczeniu, jako obiekty lokalizacji boisk, placów do gier, placów zabaw wraz z zabudową i infrastrukturą towarzyszącą lub wyłącznie zabudowy o tej funkcji.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zagospodarowanie i zabudowa związana z rekreacją i sportem;
- 2) usługi towarzyszące, w tym m.in. usługi administracji, obsługi biurowej, handlu detalicznego związanego z funkcjonowaniem obiektów sportowych, turystyki, zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego (hotele, internaty), a także ochrony zdrowia, pomocy społecznej i inne usługi komplementarne niepowodujące uciążliwości;
- 3) miejsca organizacji imprez masowych;
- 4) zieleń urządzonej, tereny rekreacji i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym w ramach drobnej wytwórczości i rzemiosła;
- 2) mieszkania funkcyjne (wyłącznie na potrzeby dozoru)
- 3) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 4) garaże i parkingi.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa, magazyny, składy i hurtownie, stacje paliw;
- 2) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych;
- 3) zabudowa mieszkaniowa.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) parkowanie i garażowanie w ramach zagospodarowania terenu;
- 4) zachowanie funkcji terenów zieleni urządzonej z możliwością wzbogacenia funkcjonalności (urządzenia rekreacji, sportu i wypoczynku, obiekty służące organizacji imprez kulturalnych itp.);
- 5) uszczuplenie zasobów zieleni dopuszczalne wyłącznie w przypadku realizacji zabudowy zgodnej z przeznaczeniem podstawowym;
- 6) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi;

- 7) budowa ciągów komunikacyjnych, w tym dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 25%, w przypadku budynków o funkcji sportowej i rekreacyjnej do 70%;
- 3) PB-C – min. 60% lub odpowiednio 20% dla lokalizacji funkcji wyłącznie w budynku;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – do 6.0 m lub do 25,0m dla budynków o funkcji sportowej jak hala widowiskowo-sportowa.

UT Tereny turystyki

Tereny zagospodarowania i zabudowy turystycznej stanowiące przeważnie wyodrębnione przestrzennie kompleksy zabudowy i zagospodarowania terenu na potrzeby turystyki, rekreacji i wypoczynku, w tym rekreacji indywidualnej, przystani wodnych. Przeważnie w sąsiedztwie jezior i rzek.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zagospodarowanie i zabudowa związana z turystycznym, rekreacyjnym i wypoczynkowym użytkowaniem terenów;
- 2) zabudowa zakwaterowania i zamieszkania zbiorowego;
- 3) usługi towarzyszące, w tym m.in. usługi administracji, zaplecze techniczne;
- 4) zieleń urządzona, tereny rekreacji i wypoczynku.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) obiekty usługowe funkcjonujące dla zaspokajania potrzeb użytkowników terenów turystycznych, gastronomia, handel, wypożyczalnie sprzętu turystycznego itp.;
- 2) funkcja mieszkalna na potrzeby zarządcy lub właściciela sprawującego zarząd;
- 3) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 4) garaże i parkingi.

Funkcje niedopuszczalne:

- 1) produkcja przemysłowa, magazyny, składy i hurtownie, stacje paliw;
- 2) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych;
- 3) zabudowa mieszkaniowa wielo i jednorodzinna (nie dotyczy możliwości zachowania istniejącej).

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) zachowanie funkcji terenów zieleni urządzonej z możliwością wzbogacenia funkcjonalności (urządzenia rekreacji, sportu i wypoczynku, obiekty służące organizacji imprez kulturalnych itp.);
- 4) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi;
- 5) budowa dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – do 30%;
- 3) PB-C – min. 40%;
- 4) IZ – od 1,0 do 2,0;
- 5) WZ – do 10,0m.

- RP Tereny rolnych gospodarstw produkcyjnych**
Tereny rolnych gospodarstw produkcyjnych (ogrodnictwo, hodowla) z towarzyszącą zabudową mieszkaniową i usługową.
- Funkcje podstawowe - przeznaczenie:**
- 1) zabudowa rolnych gospodarstw produkcyjnych;
  - 2) usługi towarzyszące, w tym m.in. usługi administracji, obsługi biurowej.
- Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:**
- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym w ramach drobnej wytwórczości i rzemiosła, składowania i magazynowania;
  - 2) zabudowa mieszkaniowa wyłącznie na użytek prowadzących gospodarstwo rolne;
  - 3) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;
  - 4) garaże i parkingi.
- Funkcje niedopuszczalne:**
- 1) produkcja przemysłowa;
  - 2) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych;
  - 3) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (nie dotyczy możliwości zachowania istniejącej).
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:**
- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
  - 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego.
- Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:**
- 1) PD – nie określa się;
  - 2) PZ – do 50%;
  - 3) PB-C – min. 20%;
  - 4) IZ – od 1,0 do 3,0;
  - 5) WZ – do 18,0m.

- PSU Tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej**
Tereny zagospodarowania i zabudowy produkcyjnej wraz z towarzyszącymi funkcjami magazynowania i składowania oraz usług towarzyszących.
W ramach funkcji PSU wskazano na rysunku studium tereny oznaczone symbolem **PSU-R** jako rezerwę do realizacji po wykorzystaniu chłonności terenów zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej, określonych w Bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę.
- Funkcje podstawowe - przeznaczenie:**
- 1) zabudowa produkcyjna, magazynowa, składowa, usługowa;
  - 2) produkcja energii elektrycznej i ciepłej;
  - 3) usługi towarzyszące, w tym m.in. obsługa środków transportu, stacje paliw.
- Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:**
- 1) usługi inne niż wskazane powyżej, w tym w ramach wytwórczości i rzemiosła;
  - 2) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;
  - 3) zielen izolacyjna.
- Funkcje niedopuszczalne:**
- 1) zabudowa mieszkaniowa.
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:**
- 1) uzupełnienia istniejących struktur zabudowy;
  - 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego.
- Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:**
- 1) PD – nie określa się;

- 2) PZ – do 40%;
- 3) PB-C – min. 20%;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – do 25,0m (nie dotyczy urządzeń technicznych związanych z przedmiotem działalności produkcyjnej).

IT Tereny infrastruktury technicznej

Tereny infrastruktury technicznej związanej z elektroenergetyką (IT.e – stacje elektroenergetyczne), zaopatrzeniem w gaz (IT.g – stacje gazowe), zaopatrzeniem w wodę (IT.w – ujęcia wody), odprowadzaniem ścieków i gospodarką odpadami (IT.o – oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków, zakład składowania odpadów), telekomunikacją (IT.t – stacje przesyłowe).

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) zagospodarowanie i zabudowa na potrzeby obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 2) obiekty i infrastruktura ujęć wody, oczyszczalni ścieków sanitarnych, zakładu składowania odpadów wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) tereny komunikacji;
- 2) lokalizacja instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych;
- 3) zieleń urządzona, zieleń izolacyjna.

Funkcje niedopuszczalne: zabudowa mieszkaniowa.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń: zgodnie z wymogami technologicznymi dla poszczególnych obiektów i urządzeń.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – nie określa się;
- 3) PB-C – nie określa się;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – nie określa się.

KS Tereny obsługi komunikacji

tereny i zagospodarowanie związane z obsługą środków transportu wraz z usługami towarzyszącymi

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) stacje paliw;
- 2) stacje obsługi, warsztaty;
- 3) bazy środków transportu.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi towarzyszące obsłudze środków transportu;
- 2) tereny komunikacji;
- 3) zieleń urządzona, zieleń izolacyjna.

Funkcje niedopuszczalne: zabudowa mieszkaniowa.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń: zgodnie z wymogami technologicznymi dla poszczególnych obiektów i urządzeń.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – nie określa się;
- 3) PB-C – nie określa się;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – nie określa się.

- KG Tereny lokalizacji zespołów garażowych**
tereny i zagospodarowanie związane z garażowaniem, parkowaniem pojazdów samochodowych
- Funkcje podstawowe - przeznaczenie:**
- 1) garaże;
  - 2) parkingi.
- Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:**
- 1) myjnie samochodowe;
  - 2) tereny komunikacji;
  - 3) zieleń urządzonej, zieleń izolacyjna, urządzenie terenów rekreacji.
- Funkcje niedopuszczalne:** zabudowa mieszkaniowa.
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:**
- 1) likwidacja zespołów garaży blaszanych;
  - 2) realizacja nowych zespołów garaży wyłącznie jako trwale związanych z gruntem w technologii murowanej lub innej trwałej z możliwością wprowadzenia uzupełniających funkcji takich jak rekreacyjne zagospodarowanie przestrzeni na stropach budowli;
  - 3) uporządkowanie kwestii parkowania i garażowania, w tym przez realizację spójnych architektonicznie kompleksów garażowych wbudowanych w obiekty usługowe lub mieszkalne, a także samodzielne zespoły garażowe realizowane jako obiekty o charakterze trwałym.
- Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:**
- 1) PD – nie określa się;
  - 2) PZ – nie określa się;
  - 3) PB-C – nie określa się;
  - 4) IZ – nie określa się;
  - 5) WZ – nie określa się.
- KK Tereny komunikacji i infrastruktury kolejowej** – tereny zamknięte ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu - zagospodarowanie podporządkowane funkcji komunikacyjnej i transportowej; zabudowa dworców i obiektów towarzyszących kształtowana w nawiązaniu do obiektów istniejących głównie historycznych ze wskazaniem zastosowania współczesnych środków wyrazu architektonicznego przy przebudowie lub realizacji nowych obiektów.
- ZP, ZU Tereny zieleni urządzonej, rekreacyjno-wypoczynkowe**
- Tereny zieleni urządzonej pełniące funkcje publiczne – większe zespoły parków i zieleń o charakterze parkowym (ZP), pozostała zieleń urządzonej (ZU) - skwery, zieleńce, promenady, zieleń przydrożna, ogrody miejskie - służące m.in. zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w zakresie wypoczynku i rekreacji, stanowiące jednocześnie strefy przewietrzania oraz strefy izolacji w szczególności od uciążliwości komunikacyjnych.
- Funkcje podstawowe - przeznaczenie:**
- 1) zieleń parkowa, skwery, zieleńce, ogrody;
  - 2) urządzenia i zabudowa służące rekreacji, mała architektura.
- Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:**
- 1) ścieżki edukacyjne wraz z wyposażeniem;
  - 2) place gier i zabaw;
  - 3) usługi gastronomii;

- 4) zagospodarowanie na potrzeby imprez kulturalnych, festiwali, kiermaszów itp.;
- 5) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.

Funkcje niedopuszczalne:

żadne inne poza wymienionymi powyżej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) utrzymanie
- 2) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 3) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi;
- 4) budowa ciągów komunikacyjnych, w tym dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – nie określa się;
- 3) PB-C – nie określa się;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – nie określa się.

ZC Tereny cmentarzy – czynnych (ZC), nieczynnych (ZCn) oraz planowany (ZCpl)

Tereny cmentarzy czynnych, nieczynnych położonych w Gryfinie i miejscowościach wiejskich gminy oraz planowany do realizacji cmentarz komunalny w Gryfinie.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) tereny cmentarzy;
- 2) urządzenia i zabudowa służące realizacji podstawowej funkcji, kaplica, dom pogrzebowy, kolumbarium, mała architektura.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) usługi powiązane, zabudowa gospodarcza na potrzeby prowadzonych usług;
- 2) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 3) dopuszcza się przekształcenie nieczynnych cmentarzy w zielen parkową - ZP.

Funkcje niedopuszczalne:

żadne inne poza wymienionymi powyżej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) realizacja nowych założeń na podstawie ustaleń planu miejscowego;
- 2) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – nie określa się;
- 3) PB-C – nie określa się;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – nie określa się, dopuszcza się dominanty architektoniczne w ramach ustalonych parametrów zabudowy.

ZD Tereny zespołów rodzinnych ogrodów działkowych oraz zieleni i ogrodów towarzyszących zabudowie mieszkaniowej

Tereny wyodrębnionych przestrzennie zespołów rodzinnych ogrodów działkowych (Gryfino) oraz zieleni i ogrodów towarzyszących zabudowie mieszkaniowej, głównie osiedlom zabudowy wielorodzinnej w miejscowościach wiejskich gminy.

Funkcje podstawowe - przeznaczenie:

- 1) ogrody działkowe;
- 2) urządzenia i zabudowa służące rekreacji.

Funkcje dopuszczalne lub towarzyszące:

- 1) świetlice, place gier i zabaw;
- 2) tereny komunikacji i infrastruktury technicznej,

Funkcje niedopuszczalne:

żadne inne poza wymienionymi powyżej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego i przekształceń:

- 1) utrzymanie istniejących zespołów ogrodów z możliwością przekształcenia całego zespołu lub jego części na tereny zieleni urządzonej – ZU.
- 2) zagospodarowanie terenów, w tym komunikacyjnych powinno uwzględniać powiązania z obszarami sąsiednimi;
- 3) budowa ciągów komunikacyjnych, w tym dróg rowerowych uwzględniających powyższe powiązania.

Parametry, wskaźnik i wytyczne kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy:

- 1) PD – nie określa się;
- 2) PZ – nie określa się;
- 3) PB-C – nie określa się;
- 4) IZ – nie określa się;
- 5) WZ – do 5,0 m.

RLU Tereny administracji leśnej

Tereny lokalizacji obiektów służących administracji w gospodarce leśnej – zagospodarowanie zgodnie z planem urządzenia lasu, co nie wyklucza realizacji nowych zespołów zabudowy na terenach nie wskazanych na rysunku studium.

Dla zabudowy mieszkaniowej, administracyjnej i gospodarczej obowiązują ustalenia w zakresie parametrów, wskaźników i wytycznych jak dla terenów MR.

RRO Tereny gospodarstw rybackich (stawów hodowlanych, hodowli na śródlądowych wodach płynących i stojących) – zagospodarowanie podporządkowane funkcji hodowlanej, w przypadku lokalizacji w powiązaniu z zabudową zagrodową obowiązują ustalenia w zakresie parametrów, wskaźników i wytycznych jak dla terenów MR.

W Dziale III, Rozdziale 2 projektu Studium wskazano najważniejsze wnioski z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, tj.:

- w Studium gminy Gryfino nie powinno ustalać się nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz poza obszarami już ustalonymi w obowiązujących planach miejscowych; dopuszcza się w ograniczonym zakresie wskazanie terenów dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w mieście Gryfino;
- w Studium gminy Gryfino nie powinno ustalać się nowych terenów pod zabudowę usługową poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz poza obszarami już ustalonymi w obowiązujących planach miejscowych poza granicami jednostek osadniczych; dopuszcza się ustalenie nowych terenów dla zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej.

Studium utrzymuje zasadniczo dotychczasową strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta i gminy Gryfino dookreślając jej zasadnicze elementy i wymagane korekty, w tym

w zakresie zasięgu stref rozwoju zainwestowania i zabudowy (stanowiących wytyczne do określania przestrzennego zasięgu i ustaleń funkcjonalnych planów miejscowych).

Określone w studium kierunki rozwoju stanowią kontynuację i rozwinięcie (po weryfikacji wynikającej z rezultatów bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę) dotychczasowej polityki przestrzennej przy uwzględnieniu aktualnych uwarunkowań, ustaleń dokumentów strategicznych, inwestycji infrastrukturalnych i potrzeb gminy w zakresie podnoszenia jakości życia i atrakcyjności przestrzeni.

1.5.2. Informacje o powiązaniach projektowanego dokumentu z innymi dokumentami.

Informacje o dokumentach powiązanych z projektem Studium zostały szczegółowo opisane w Dziale III Kierunki zagospodarowania przestrzennego (Rozdział 1). Wskazano tam odniesienia do następujących dokumentów strategicznych:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego,
- Polityka przestrzenna w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Gryfino.

Należy uznać, że projekt Studium jest spójny z celami strategicznymi i założeniami wyżej wymienionych dokumentów.

1.6. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Na obecnym etapie nie przewiduje się konieczności analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

1.7. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Obszar objęty ustaleniami projektu studium przebiega wzdłuż granicy Państwa z Niemcami na odcinku ok. 2,5 km.

Przedmiotowy odcinek granicy Państwa znajduje się wzdłuż obszarowych form ochrony przyrody, tj.:

- obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003,
- obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037,

oraz otuliny Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry, czyli obszaru dla którego projekt Studium nie wprowadza możliwości zagospodarowania terenu.

Pozostałe ustalenia projektu studium nie wprowadzają takich zmian w sposobie zagospodarowania terenu, które mogłyby powodować znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym o charakterze transgranicznym.

W związku z powyższym nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko, w związku z realizacją ustaleń projektu dokumentu planistycznego.

2. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.

2.1. Informacje wstępne.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że prognoza oddziaływania na środowisko, jest dokumentem sporządzanym w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, który charakteryzuje się o wiele mniejszym stopniem szczegółowości w porównaniu do karty informacyjnej przedsięwzięcia i/lub raportu o oddziaływaniu na środowisko sporządzanego w ramach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i oceny oddziaływania na środowisko dla konkretnego zamierzenia inwestycyjnego.

Stan środowiska obszaru objętego projektem planu został opisany na podstawie informacji i wiadomości zawartych w następujących opracowaniach:

- Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2017 (WIOŚ Szczecin, 2017),
- Informacja o stanie środowiska w powiecie gryfińskim w 2016 roku (WIOŚ Szczecin, 2017),
- Program ochrony środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024 (Szczecin, 2016),
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie Zachodniopomorskim za 2016 rok (WIOŚ, Szczecin 2017),
- Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru miasta i gminy Gryfino na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

2.2. Obowiązujące ustalenia planistyczne terenu objętego projektem Studium.

Na obszarze opracowania obowiązują ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino przyjętego Uchwałą nr XXI/183/08 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 lutego 2008 r. i zmienione częściowo w zakresie przestrzennym i przedmiotowym uchwałami Rady Miejskiej w Gryfinie Nr XXXIII/290/13 z dnia 25 kwietnia 2013 r., Nr VII/63/15 z dnia 30 kwietnia 2015 r., Nr XX/184/16 z dnia 31 marca 2016 r.

Ponadto, zgodnie z informacją zawartą na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie, dla obszaru opracowania obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) UCHWAŁA NR XXXIII/365/97 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 6 czerwca 1997 r. w sprawie zmiany w miejscowym planie szczegółowym zagospodarowania przestrzennego terenów położonych nad jeziorem Steklno, wieś Steklno, gmina Gryfino oraz zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino.
- 2) UCHWAŁA NR XL/456/98 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 12 lutego 1998 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino - rejon ul. Czechosłowackiej.
- 3) UCHWAŁA NR XLI/476/98 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 26 marca 1998 r. w sprawie zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon ul. Reymonta.

- 4) UCHWAŁA NR VI/60/99 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 3 marca 1999 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon Pniewo, Żórawki, Żórawie, Nowe Czarnowo.
- 5) UCHWAŁA NR VI/61/99 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 3 marca 1999 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon ul Fabrycznej.
- 6) UCHWAŁA NR XI/138/99 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 23 września 1999 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino - miejscowość Czepino (dz. nr 447/1).
- 7) UCHWAŁA NR XI/139/99 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 23 września 1999 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino - miejscowość Wirów (dz. nr 38/3, 38/4, 38/5, 38/6 i 38/7).
- 8) UCHWAŁA NR XX/263/2000 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino - rejon ul. SŁONECZNEJ.
- 9) UCHWAŁA NR XX/264/2000 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino - miejscowość Nowe Czarnowo – Kolonia.
- 10) UCHWAŁA NR XX/265/2000 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino - rejon ul. ARTYLERYJSKIEJ.
- 11) UCHWAŁA Nr XX/266/2000 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon wsi Krajnik, Krzypnica, Nowe Czarnowo.
- 12) UCHWAŁA NR XXII/291/2000 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 21 września 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino – ul. Łączna (dz. nr 137, 138, 139, 140, 141/1 i 141/2 oraz część dz. nr 123 i 142).
- 13) UCHWAŁA NR XXII/292/2000 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 21 września 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino – miejscowość Daleszewo (dz. nr 152/1, 153/1, 153/2, 153/8, 153/9, 153/10, 153/11, 153/12, 153/13 i 153/14).
- 14) UCHWAŁA NR XXII/293/2000 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 21 września 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino – miejscowość Radziszewo (dz. nr 139 i 143).
- 15) UCHWAŁA NR XXII/294/2000 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 21 września 2000 r. w sprawie zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino dla części terenu w obrębie Wełtyń II.
- 16) UCHWAŁA NR XXXVI/491/01 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino - rejon Starego Miasta 1.
- 17) UCHWAŁA NR XXXVI/492/01 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino - rejon Starego Miasta 2Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 24 grudnia 2001 r. Nr 55 poz. 1640.

- 18) UCHWAŁA NR XXXVII/507/01 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino na obszarze położonym w rejonie miejscowości Stare Brynki i obejmującym działki nr 214 i 215 w obr. Czepino oraz część dróg (nr 245 obr. Czepino i nr 5 obr. Stare Brynki).
- 19) UCHWAŁA NR XXXVII/508/01 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu gminy Gryfino na obszarze położonym w miejscowości Wirów i obejmującym działki nr 49/2, 49/3, 217/1, 217/2 i 217/3 oraz część drogi (działki nr 46).
- 20) UCHWAŁA Nr XLI/537/2002 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino – obręb miejscowości Żabnica.
- 21) UCHWAŁA nr XLIV/566/02 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 29 maja 2002 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino - w miejscowości WIRÓW w obrębie Wirów oraz w obrębie Wełtyń II.
- 22) UCHWAŁA nr XLVII/602/02 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 27 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino obejmującej: obszar I położony w rejonie ul. Łokietka i obszar II położony w rejonie ul. Czechosłowackiej.
- 23) UCHWAŁA Nr XLIX/638/02 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 10 października 2002 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon ulicy Flisaczej.
- 24) UCHWAŁA Nr XLIX/639/02 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 10 października 2002 r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - obręb I m. Gryfino - „tereny wojskowe”.
- 25) UCHWAŁA Nr IV/61/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 stycznia 2003r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon ulic Rybacka, Wodna, Łączna .
- 26) UCHWAŁA NR IV/62/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 stycznia 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w miejscowości Radziszewo.
- 27) UCHWAŁA NR IV/63/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 stycznia 2003r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w obrębie nr 3 miasta Gryfino w rejonie ul. Grunwaldzkiej.
- 28) UCHWAŁA NR IV/64/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 stycznia 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w miejscowości Dębce w obr. Daleszewo.
- 29) UCHWAŁA NR VI/89/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 27 marca 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w mieście Gryfino w rejonie ul. Hugo Kołłątaja
- 30) UCHWAŁA Nr VII/102/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 24 kwietnia 2003r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w miejscowości Wirów

- 31) UCHWAŁA Nr VII/103/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 24 kwietnia 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w miejscowości Chwarstnica
- 32) UCHWAŁA Nr VII/104/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 24 kwietnia 2003r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino - dla obszaru położonego pomiędzy ulicami: Grunwaldzką, Sprzymierzonych, 1 Maja i Bolesława Chrobrego.
- 33) UCHWAŁA Nr IX/145/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 26 czerwca 2003r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w miejscowości Nowe Brynki.
- 34) UCHWAŁA Nr IX/146/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 26 czerwca 2003r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w miejscowości Szczawno.
- 35) UCHWAŁA Nr IX/147/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 26 czerwca 2003r. w sprawie zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon ulicy Armii Krajowej.
- 36) UCHWAŁA Nr XI/162/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 28 sierpnia 2003r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino w miejscowości Daleszewo.
- 37) UCHWAŁA NR XII/178/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 25 września 2003r. w sprawie zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - Obr. Radziszewo 1, teren działki Nr 89/3 i części działki Nr 84.
- 38) UCHWAŁA NR XIV/192/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 października 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino działek nr 225/1 i 226 oraz części działek nr 185 i 245, położonych w miejscowości Nowe Brynki, obręb Czepino.
- 39) UCHWAŁA NR XIV/193/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 października 2003r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino terenu działki 232/4 oraz części działek nr 275 i 231 w obrębie Radziszewo, gm. Gryfino.
- 40) UCHWAŁA NR XIV/194/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 października 2003 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino, obejmującej teren położony przy ul. Polnej w obrębie Wełtyń.
- 41) UCHWAŁA NR XIV/195/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 października 2003r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon wsi Wełtyń.
- 42) UCHWAŁA NR XV/212/03 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie uchwalenia zmiany w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino obejmującej obszar trasy napowietrznej linii energetycznej 110 kV od Elektrowni Dolna Odra do Chlebowa.
- 43) UCHWAŁA NR XXIII/320/04 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino w miejscowości Wirówek (I), obręb Wirów.

- 44) UCHWAŁA NR XXIII/321/04 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino obejmującego teren w obrębie Sobieradz (I).
- 45) UCHWAŁA NR XXXI/433/05 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr: 118/6, 118/9, 118/10, 125, część 126, 127 i 267/1 - obręb 3 miasta Gryfino- rejon ul. Pionierów.
- 46) UCHWAŁA NR XLIV/557/05 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - terenu składowiska odpadów i terenów w obrębie Wełtyń II gminy Gryfino.
- 47) UCHWAŁA NR XLIV/558/05 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego terenów w obrębie Pniewo gminy Gryfino.
- 48) UCHWAŁA NR XXXIX/497/05 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 16 sierpnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino w obrębach geodezyjnych Parsówek, Drzenin, Sobieradz z przeznaczeniem pod elektrownie wiatrowe.
- 49) UCHWAŁA NR XXXV/458/05 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 28 kwietnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino w obrębach nr 1, 2 i 3 miasta Gryfino.
- 50) UCHWAŁA NR IX/89/07 RADY MIEJSKIEJ w GRYFINIE z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta GRYFINO w rejonie C. W. Laguna.
- 51) UCHWAŁA NR VII/74/07 RADY MIEJSKIEJ w GRYFINIE z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „STARE BRYNKI – CZEPINO” w rejonie miejscowości Stare Brynki.
- 52) UCHWAŁA NR V/64/07 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino dla obszaru położonego pomiędzy ulicami: Grunwaldzką, Sprzymierzonych, 1 Maja i Bolesława Chrobrego.
- 53) UCHWAŁA NR XLIX/529/10 RADY MIEJSKIEJ w GRYFINIE z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino, w obrębach 3 i 5 miasta Gryfino – Park Miejski.
- 54) UCHWAŁA NR III/18/10 RADY MIEJSKIEJ w GRYFINIE z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gryfino w obrębie nr 1.
- 55) UCHWAŁA NR X/90/11 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 25 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino w rejonie Pniewo i Żórawki.
- 56) UCHWAŁA Nr XII/110/11 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 27 października 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie nr 3 miasta Gryfino – rejon ul. Targowej.
- 57) UCHWAŁA Nr XIII/130/11 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ul. Łużyckiej w Gryfinie.

- 58) UCHWAŁA NR XV/145/11 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego terenów w obrębach: Żórawie, Żórawki, Pniewo, Bartkowo.
- 59) UCHWAŁA NR XV/144/11 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębach Czepino i Daleszewo.
- 60) UCHWAŁA NR XVIII/158/12 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Gardno - rejon ul. Słonecznej.
- 61) UCHWAŁA NR XX/175/12 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębach Wełtyń, Gardno, Chwarstnica, Wirów, Wełtyń II- Jezioro Wełtyń.
- 62) UCHWAŁA NR XXII/190/12 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 18 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino w obrębie Gardno i obrębie Drzenin – tereny produkcyjno-usługowe Gryfino.
- 63) UCHWAŁA NR XXXI/269/13 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębie nr 3 miasta Gryfino - dz. nr 49, ul. Flisacza.
- 64) UCHWAŁA NR XXXIV/295/13 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Wełtyń - obejście drogowe.
- 65) UCHWAŁA NR XLI/358/14 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - rejon wsi Krajnik, Krzypnica, Nowe Czarnowo.
- 66) UCHWAŁA NR LIII/446/14 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 29 października 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obr. 1, 2 i 3 Miasta Gryfino, dla terenu cmentarza komunalnego w obrębie nr 2 miasta Gryfino.
- 67) UCHWAŁA Nr VII/64/15 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 30 kwietnia 2015 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębie nr 4 miasta Gryfino - rejon ul. Artyleryjskiej.
- 68) UCHWAŁA NR XVI/129/15 RADY MIEJSKIEJ w GRYFINIE z dnia 3 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr 4/1, 7/1, 7/3, 7/4, 7/5 i 7/6w obrębie Pniewo.
- 69) UCHWAŁA NR XVII/147/15 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino dla części terenu w obrębie Wełtyń II.
- 70) UCHWAŁA NR XXXV/322/17 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino w obrębie Gardno i obrębie Drzenin – tereny produkcyjno-usługowe Gryfino.
- 71) UCHWAŁA NR XXXV/323/17 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Wełtyń – obejście drogowe.

- 72) UCHWAŁA NR XXXV/324/17 RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino w rejonie Pniewo i Żórawki - teren byłego sanatorium w Nowym Czarnowie.

2.3. Położenie administracyjne, fizyczno-geograficzne i aktualne użytkowanie terenu.

2.3.1. Położenie administracyjne.

Lokalizację Miasta i Gminy Gryfino na tle województwa zachodniopomorskiego wskazano na rycinie poniżej.

Ryc. Lokalizacja miasta i gminy Gryfino w województwie Zachodniopomorskim.

Obszar opracowania obejmuje miasto i gminę Gryfino, która położona jest w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim.

Gmina Gryfino graniczy z Niemcami, gminą Kołbaskowo, gminą Miasto Szczecin, gminą Stare Czarnowo, gminą Bielice, gminą Banie i gminą Widuchowa.

2.3.2. Położenie fizyczno-geograficzne.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (J. Kondracki, 2002) obszar opracowania obejmuje:

- prowincja – Niż Środkowoeuropejski [31],
- podprowincja:
  - Pobrzeża Południowobałtyckie [313],
  - Pojezierza Południowobałtyckie [314],
- makroregiony:
  - Pobrzeże Szczecińskie [313.2-3],
  - Pojezierze Zachodniopomorskie [314.4],
- mezoregiony fizycznogeograficzne:
  - Równina Wełtyńska [313.28],
  - Dolina Dolnej Odry [313.24],
  - Wzgórza Bukowe [313.27].

2.4. Powietrze atmosferyczne.

Źródłem informacji na temat zawartości substancji zanieczyszczających w powietrzu na obszarze województwa jest system monitoringu jakości powietrza, na który składają się pomiary automatyczne, manualne i pasywne oraz obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu wykonywane w oparciu o inwentaryzację emisji.

W 2016 r. w województwie zachodniopomorskim ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia podlegały trzy strefy:

- aglomeracja szczecińska – miasto Szczecin,
- miasto Koszalin – miasto o liczbie ludności powyżej 100 tys.,
- strefa zachodniopomorska – stanowiąca pozostały obszar województwa niewchodzący w skład aglomeracji szczecińskiej i miasta Koszalin.

Zgodnie z powyższą kwalifikacją, obszar gminy Gryfino kwalifikuje się jako strefa zachodniopomorska. Oceny jakości powietrza dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- ustanowionych ze względu na ochronę roślin (ocenie ze względu na to kryterium nie podlegają: aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz zabudowane obszary miast w strefie zachodniopomorskiej).

Tab. Klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 rok, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia											
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C

Tab. Klasy strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 rok, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (źródło: WIOŚ w Szczecinie)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona roślin		
			SO ₂	NO _x	O ₃
1	strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A

Tab. Obszary przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń na podstawie oceny jakości powietrza za 2016 rok według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin

Nazwa strefy	Cel ochrony	Typ normy	Wskaźnik	Rejon	Przyczyna główna
strefa zachodniopomorska	ochrona roślin	poziom celu długoterminowego	O ₃	obszar województwa zachodniopomorskiego bez Szczecina i Koszalina	Warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu
	ochrona zdrowia	poziom celu długoterminowego	O ₃	obszar województwa zachodniopomorskiego bez Szczecina i Koszalina	Warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu

W roku 2016, przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej, i tym samym na terenie Gminy Gryfino, w dotyczyło dwóch zanieczyszczeń: pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłe benzo(a)pirenu. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tych dwóch zanieczyszczeń rejestrowano w okresach grzewczych. Jako główną przyczynę tych przekroczeń wskazuje się niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania mieszkań.

W przypadku pyłu PM10, przekroczenia standardu jakości powietrza przez stężenia 24-godzinne (klasa C) dotyczyły jednego stanowiska pomiarowego w strefie zachodniopomorskiej w Myśliborzu. Obowiązujący dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu poziom docelowy, który wynosi 1 mg/m³, został przekroczony na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie. W związku z tym w ocenie za 2016 rok 3 strefa zachodniopomorska otrzymała klasę C ze względu na ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu. Znacznie wyższe stężenia benzo(a)pirenu występują w okresach grzewczych, co wskazuje na to, iż wciąż główną przyczyną wysokich stężeń tego zanieczyszczenia jest emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w okresach zimowych. Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2016 roku na całym obszarze województwa, dla ozonu przekroczony został poziom celu długoterminowego, określony ze względu na ochronę zdrowia (klasa D2).

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń, których stężenia nie przekroczyły obowiązujących w 2016 roku kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia:

dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzenu (C₆H₆), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃) – poziom docelowy, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb), strefa zachodniopomorska otrzymała klasę A.

Ze względu na ochronę roślin, ocenie jakości powietrza podlega strefa zachodniopomorska. Ocena dotyczy dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃). W 2016 roku w strefie tej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza, zarówno przez średnioroczne stężenie NO_x i SO₂ jak i przez średnie stężenie SO₂ z okresu zimowego (październik-marzec). Nie została także przekroczona wartość wskaźnika AOT40, obowiązująca dla poziomu docelowego dla ozonu. Ze względu na ochronę roślin strefa zachodniopomorska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. W strefie zachodniopomorskiej zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

2.5. Wody.

2.5.1. Wody powierzchniowe.

Według podziału hydrograficznego gmina Gryfino leży w dorzeczu Odry, rejonie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego i obejmuje w swych granicach fragmenty zlewni Dolnej Odry, zlewni Tywy oraz zlewni Płoni. Na wody powierzchniowe składają się zarówno rzeki, jak i jeziora, stawy oraz kanały. Całkowita powierzchnia gruntów pod wodami w obszarze gminy wynosi 1262 ha, w tym wody stojące zajmują 187 ha a wody płynące 1075 ha.

Sieć rzeczna

Do najważniejszych cieków występujących na terenie Gminy Gryfino zalicza się rzeki: Odra, Tywa, Omulna oraz Pniewa.

Rzeka Odra stanowi istotny element zagospodarowania terenu i występuje w dwóch układach infrastruktury technicznej, w gospodarce wodnej oraz w systemie transportowym jako element jednej z jego gałęzi. Długość rzeki Odry w granicach gminy wynosi 24,9 km. Powierzchnia dorzecza rzeki Odry na terytorium naszego kraju wynosi 106,05 tys. m². W miejscowości Widuchowa na 704,1 km, rzeka dzieli się na dwa główne ramiona: Odrę Wschodnią i Odrę Zachodnią. Odra Zachodnia stanowi pierwotne koryto rzeki, natomiast Odra Wschodnia na odcinku od Widuchowej do Gryfina powstała jako sztucznie wykopany przekop. Obecnie większość wód płynie Odrą Wschodnią, która od przekopu Klucz - Ustowo w 730,5 km zwana jest Regalicą. Długość Odry Zachodniej znajdującej się w granicach gminy wynosi 5,7 km, tak więc rzeka ta nie stanowi dla gminy większego znaczenia. Regalica natomiast ma długość 19,2 km w granicach gminy. Obszar pomiędzy Odrą Wschodnią, a Odrą Zachodnią, zwany Międzyodrzem, pocięty jest gęstą siecią starorzeczy, kanałów i rozlewisk o łącznej długości ponad 200 km.

Tereny polderowe doliny dolnej Odry zwane zwyczajowo Międzyodrzem zostały utworzone poprzez wielowiekowe, samoistne działanie przyrody oraz przeprowadzone prace regulacyjne w ujściowym odcinku Odry w latach 1907 – 1932. W wyniku prac regulacyjnych powstało dodatkowe koryto rzeki zwane Odrą Wschodnią (Regalicą). Pomiędzy tym rozwidleniem położone są tereny polderowe (wyspy), które położone są wzdłuż linii południka. Na terenie Międzyodrza wyróżniono 3 poldery zalewowe: południowy, środkowy i północny. Środkowy to polder Gryfiński tzw. „4-ty”. Jego powierzchnia wynosi 2.331 ha. Teren Międzyodrza zadrzewiony jest w 6%. Wody zajmują tutaj 241 ha, a wały 101 ha. Polder jest wyniesiony nieznacznie ponad poziom morza (0,2–0,6 m n.p.m.) tzw. półdepresja. Obszar polderu jest licznie poprzecinany siecią kanałów, jezior i rozlewisk. Powierzchnia całkowita polderów po stronie polskiej wynosi

5.630 ha i daje możliwość retencjonowania 31 mln m³ wody przy przepływie wody p = 10%.

Aktualnie na terenie Międzyodrza nie są prowadzone żadne prace melioracyjne (pogłębianie kanałów czy usuwanie roślinności wkraczającej na nowe stanowiska w wyniku eutrofizacji wód powierzchniowych Odry). W wyniku braku prowadzenia jakichkolwiek prac konserwacyjnych, zdolność retencyjna Międzyodrza obniża się. Zachodzący nieustannie proces torfotwórczy i zarastania na obszarach Międzyodrza powoduje stałe podwyższanie się rzędnych terenu.

Tywa jest prawym dopływem Odry, jej źródło znajduje się w rejonie wsi Góralice, w gminie Trzcińsko – Zdrój. Całkowita długość rzeki wynosi 47,9 km, a powierzchnia jej zlewni wynosi 264,5 km². Rzeka Tywa przepływa przez szereg jezior, z których największe to jezioro Długie i Bańskie. Ujściowy odcinek rzeki to kanał zrzutowy wód pochłodniczych z Elektrowni „Dolna Odra” w pobliżu Gryfina.

Omulna (Struga Wełyńska), prawy dopływ Odry Wschodniej (Regalicy) to kolejna rzeka o długości ok. 15 km, która przepływa przez obszar gminy, Równinę Wełyńską biorąc swój początek z jeziora Wełyńskiego. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy Gryfino powierzchnia zlewni tej rzeki wynosi 75,4 km².

Pniewa bierze swój początek niedaleko miejscowości Gajki, około 1 km na wschód od jeziora Trzemeszno, przez które przepływa. Jej długość wynosi około 10km i wpływa do Odry Wschodniej.

Zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020” w 2015 r. na obszarze Gminy Gryfino badaniom podlegała jednolita część wód powierzchniowych Tywa od dopływu z Tywic do ujścia.

Na podstawie przeprowadzonych badań określono:

- Klasa elementów biologicznych – umiarkowany stan/potencjał,
- Klasa elementów hydromorfologicznych – bardzo dobry stan/potencjał,
- Klasa elementów hydromorfologicznych fizykochemicznych – poniżej potencjału dobrego,
- Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne – dobry stan/potencjał,
- Stan/potencjał ekologiczny – poniżej stanu dobrego,
- Stan JCWP – zły.

Wyniki zestawiono w poniższej tabeli.

Tab. Wyniki wstępnej oceny jednolitej części wód powierzchniowych badanych w 2016 r. na terenie gminy Gryfino (źródło: WIOŚ w Szczecinie).

Nazwa JCWP	Rok badań	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN JCWP
Tywa od dopływu z Tywic do ujścia	2016	III	I	PPD	II	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY

Jeziora

Na terenie gminy znajduje się około 50 jezior, a 23 z nich mają powierzchnię powyżej 1 ha i powstały na skutek obecności lodowca na tym obszarze. Dzięki temu krajobraz gminy jest urozmaicony. Czynniki kształtującymi misy jezior były: żłobienie i akumulacja lodowca, erozja wód lodowcowych i wytapianie się brył martwego lodu. W zależności od sposobu powstawania wyróżniamy jeziora rynnowe, morenowe oraz sandrowe. Do największych jezior znajdujących się na terenie gminy należą: Jezioro Wełyńskie oraz Jezioro Stekno.

W 2016 roku, zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie przeprowadził na terenie powiatu gryfińskiego badania jeziora Morzycko. Ocena stanu wód, która stanowi podsumowanie wyników klasyfikacji ekologicznej i klasyfikacji chemicznej, wykonana została w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1187).

Na obszarze gminy Gryfino badaniami objęto jezioro Wełyńskie, które badano w 2011 r.

Tab. Stan wód JCWP jeziornych na terenie powiatu gryfickiego i gminy Gryfino (źródło: WIOŚ w Szczecinie).

Nazwa jeziora	Rok badania	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu JCWP
Mokrzycko	2016	Umiarkowany	dobry	ZŁY
Wełyńskie	2011	Bardzo dobry	dobry	DOBRY

Tab. Ocena stanu/potencjału ekologicznego JCWP jeziornych objętych monitoringiem w latach 2011–2016 na terenie powiatu gryfickiego i gminy Gryfino (źródło: WIOS w Szczecinie).

Nazwa jeziora	Rok badania	Klasa elementów biologicznych	Elementy fizykochemiczne wspierające badania biologiczne	Substancje syntetyczne i niesyntetyczne	Ocena
Mokrzycko	2016	III	I/II klasa	I/II klasa	UMIARKOWANY
Wełtyńskie	2011	I	I/II klasa	I/II klasa	BARDZO DOBRY

Kąpieliska

Na terenie gminy nie ma kąpielisk w rozumieniu przepisów odrębnych regulujących zasady ich organizacji, funkcjonowania i nadzoru, znajduje się tu jedynie „miejsce wykorzystywane do kąpeli” w Steknie (jedyne zorganizowane i strzeżone od 2012 r.) i inne niestrzeżone i niezorganizowane miejsca wykorzystywane nieformalnie. Największe z nich znajdują się w Wełtyniu i Wirowie.

W okresie letnim plaże są bardzo oblegane i ze względu na braki w wyposażeniu sanitarnym stanowi to przyczynę powstawania dużej ilości zanieczyszczeń. Obszar Miasta i Gminy Gryfino objęty jest nadzorem terenowo - laboratoryjnym nad jakością wody powierzchniowej przeznaczonej do celów rekreacyjnych. Nadzorem zajmuje się Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Gryfinie.

Zgodnie z danymi Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie, który działając na podstawie przepisów odrębnych uwzględnił bieżące wyniki badania wody z miejsc wykorzystywanych do kąpeli oraz bieżącą ocenę jakości wody przeprowadzoną przez Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych i stwierdził, że woda wykorzystywanym do kąpeli nad jeziorem Stekno (dz. nr 60/2) w 2012 roku była przydatna do kąpeli. W latach kolejnych zdarzały się okresowe zakazy kąpeli w związku z występującymi zanieczyszczeniami.

2.5.2. Zagrożenie powodzią.

Część gminy znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, który stanowi:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy,

Granice zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią pokazano na załączniku do opracowania.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, tj.:

- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania,
- lokalizowania nowych cmentarzy.

2.5.3. Warunki hydrogeologiczne, wody podziemne.

Obszar gminy Gryfino znajduje się w obrębie dwóch jednostek hydrogeologicznych:

- Podregionu doliny Dolnej Odry, w obrębie którego poziom wodonośny występuje w osadach czwartorzędu na głębokości od kilku do kilkunastu metrów. Miąższość poziomu sięga 30 m. Wydajności eksploatacyjne poziomu sięgają średnio 100 m³/h, lokalnie do 250 m³/h;
- Rejonu Gryfino-Żeliszewiec i Banie, w którym poziom wodonośny występuje w osadach czwartorzędowych na głębokości od 20 do 60 m (lokalnie 100 m). Miąższość poziomu jest bardzo zmienna i waha się od 5 do 40 m (lokalnie stwierdza się brak warstwy wodonośnej do głębokości 150 m). Wydajność od kilku do 50 m³/h. Wody występują pod ciśnieniem. W utworach kredowych (Pniewo, Gryfino) występują wody zmineralizowane.

Na obszarze gminy występują dwa piętra wodonośne: kredowe i czwartorzędowe.

Piętro kredowe jest ujęte studniami w Marwicach, Gryfinie (szpital), Gryfino (ośrodek sportu - Laguna), Gryfino (Tywa) oraz Pniewo. Wody podziemne tego piętra charakteryzuje często dość wysokie zasolenie.

Piętro wód podziemnych czwartorzędowych eksploatowane jest na różnych głębokościach w zakresie od 15 do 50 m p.p.t. Obejmuje północno-wschodnią część gminy od Radziszewa i Daleszewa na północy do Sobiemyśla i Sobieradza na południu oraz część południowo-zachodnią w obrębie Nowego Czarnowa i doliny rzeki Pniewy.

Na głębokości od 50 do 100 m p.p.t, w obrębie osadów przepuszczalnych występuje warstwa wodonośna w dolinie kopalnej pokrywająca się częściowo ze zlewnią Tywy. Od Borzymia po Żórawie oraz w okolicach Gryfina po stronie zachodniej miasta zwierciadło wody podziemnej występuje w zakresie od 5 do 15 m p.p.t. Płytko, bo tylko do 5 m p.p.t głębokości występuje pierwsza warstwa wodonośna w dolinie Dolnej Odry.

Głębokość występowania wód podziemnych koresponduje z zagrożeniami wód zależnych od czynników zewnętrznych. Stopień zagrożenia bardzo niski, o dużej izolacji i niewielu ogniskach zanieczyszczeń w postaci zrzutów ścieków, obiektów przemysłu spożywczego, czy składowisk śmieci, występuje w obrębie górnego odcinka doliny rzeki Tywy, gdzie zwierciadło wód podziemnych zalega głęboko i występuje duża izolacja warstwami glin. Większą część obszaru gminy charakteryzuje średnia izolacja z występującymi ogniskami zanieczyszczeń. Dolina Odry jest obszarem szczególnie newralgicznym jeżeli chodzi o ochronę wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. Warstwa wodonośna ma z reguły charakter odkryty bez izolacji lub ze znikomą warstwą torfów. Te niesprzyjające ekologicznie warunki doprowadziły w 2007 roku do zamknięcia ujęcia wody podziemnej „Tywa” w Gryfinie. Obecnie wody z ujęcia wody podziemnej w Krzywnicy są przepompowywane do stacji uzdatniania wody na ujęciu Tywa i dalej przesyłane do odbiorców.

Obszar gminy Gryfino znajduje się poza zasięgiem wyznaczonych głównych zbiorników wód podziemnych. Na terenie gminy wyznaczono obszary alimentacji i drenażu wód. Obszar alimentacji, czyli powierzchnia dzięki której wody podziemne przez infiltrację są zasilane przez opady i powiększają swoje zasoby obejmuje północno-wschodnią część gminy w okolicach miejscowości: Drzenin, Babin, Bielice, Sobiemyśl, Swochowo. Obszar drenażu o powierzchni około 116,85 km², obejmuje dolinę Odry od Radziszewa, Łubnica, ale przede wszystkim miasto Gryfino.

Na terenie gminy wyróżnia się dwa nieujęte do chwili obecnej zbiorniki wód podziemnych. Są to:

- Obszar zasobowy Radziszewo, dla którego wielkość zasobów eksploatacyjnych w kat. C oscyluje w granicach 1100 m³/h, a wydajnością poszczególnych studni sięgają 257,7 m³/h, przy depresji 3,4 m. Ujęcie to zlokalizowane na terenie zalewowym Odry jest ujęciem rezerwowym dla potrzeb aglomeracji szczecińskiej.
- Obszar zasobowy Krzypnica-Marwice, dla którego ustalono zasoby eksploatacyjne w kat. B w ilości 840 m³/h przy depresji 3,3 m. Obszar zasobowy posiada powierzchnię 15 km² i jest traktowany jako perspektywiczne źródło wody dla miasta Gryfino. Na obszarze tym wykonano trzy rozpoznawcze otwory studzienne, z których uzyskano wydajności rzędu 140 – 170 m³/h przy depresjach 1,9 – 2,1 m.

Na terenie gminy Gryfino stwierdzono występowanie wód zmineralizowanych ujmowanych z kredowego piętra wodonośnego. Piętro to występuje stosunkowo płytko w rejonie Gryfino-Pniewo. Lokalna wytwórnia wód gazowanych w Pniewie wykorzystywała wody zmineralizowane ujmowane z głębokości 62 – 76 m p.p.t. Wykazują one mineralizację ogólną rzędu 1,8-2 g/dm³. Są to wody chlorkowo-sodowe o zawartości jonu Cl w granicach 0,9-1 g/dm³ z domieszką jonów Mg do 3 mg/dm³ i jonów Ca około 2 mg/dm³.

2.5.4. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Poniżej przedstawiono ustalenia zawarte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r., poz. 1967) w odniesieniu do obszaru opracowania.

Obszar opracowania obejmuje 10 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych i jedną jednolitą część wód powierzchniowych jeziornych.

Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP)

1) Odra od Odry Zachodniej do Parnicy

Europejski kod JCWP	- PLRW6000211971
Nazwa JCWP	- Odra od Odry Zachodniej do Parnicy
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0201
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Wielka rzeka nizinna (21)
Status JCWP wstępny:	- SZCW
Status JCWP ostateczny:	- SZCW
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- ocena ekspercka
Aktualny stan JCWP:	- zły
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- zagrożona
Cel środowiskowy	
• stan lub potencjał ekologiczny:	- dobry potencjał ekologiczny
• stan chemiczny:	- dobry stan chemiczny

Odstępstwo:	- tak
Typ odstępstwa:	- przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2027
Uzasadnienie odstępstwa:	- brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

2) Dopływ z Łęgów Odrzańskich II

Europejski kod JCWP	- PLRW600001936
Nazwa JCWP	- Dopływ z Łęgów Odrzańskich II
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0202
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (23)
Status JCWP wstępny:	- NAT
Status JCWP ostateczny:	- NAT
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- nie dotyczy
Aktualny stan JCWP:	- zły
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- zagrożona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan ekologiczny - dobry stan chemiczny

Odstępstwo:	- tak
Typ odstępstwa:	- przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2021
Uzasadnienie odstępstwa:	- brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności

3) Omulna

Europejski kod JCWP	- PLRW60001619389
Nazwa JCWP	- Omulna
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0606
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potok nizinny lessowo-gliniasty (16)
Status JCWP wstępny:	- SZCW
Status JCWP ostateczny:	- NAT
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- nie dotyczy
Aktualny stan JCWP:	- zły
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- zagrożona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan ekologiczny - dobry stan chemiczny

Odstępstwo:	- tak
Typ odstępstwa:	- przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2027
Uzasadnienie odstępstwa:	- brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027

4) Krzekna od źródeł do jeziora Będgoszcz

Europejski kod JCWP	- PLRW60002319766729
Nazwa JCWP	- Krzekna od źródeł do jeziora Będgoszcz
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0706
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (23)
Status JCWP wstępny:	- SZCW
Status JCWP ostateczny:	- SZCW
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- przekroczenie wskaźnika: m3
Aktualny stan JCWP:	- zły
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- niezagrażona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry potencjał ekologiczny - dobry stan chemiczny
Odstępstwo:	- nie
Typ odstępstwa:	- nie dotyczy
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2015
Uzasadnienie odstępstwa:	- nie dotyczy

5) Dopływ z Babina

Europejski kod JCWP	- PLRW60002319766449
Nazwa JCWP	- Dopływ z Babina
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0705
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (23)
Status JCWP wstępny:	- NAT
Status JCWP ostateczny:	- NAT
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- nie dotyczy
Aktualny stan JCWP:	- dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- niezagrożona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan ekologiczny - dobry stan chemiczny
Odstępstwo:	- nie
Typ odstępstwa:	- nie dotyczy
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2015
Uzasadnienie odstępstwa:	- nie dotyczy
6) Dopływ z Łęgów Odrzańskich I	
Europejski kod JCWP	- PLRW6000231934
Nazwa JCWP	- Dopływ z Łęgów Odrzańskich I
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0202
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych (23)
Status JCWP wstępny:	- NAT
Status JCWP ostateczny:	- NAT
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- nie dotyczy

Aktualny stan JCWP:	- dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- niezagrażona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan ekologiczny - dobry stan chemiczny
Odstępstwo:	- nie
Typ odstępstwa:	- nie dotyczy
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2015
Uzasadnienie odstępstwa:	- nie dotyczy
7) Tywa od dopływu z Tywic do ujścia	
Europejski kod JCWP	- PLRW600016193299
Nazwa JCWP	- Tywa od dopływu z Tywic do ujścia
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0605
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potok nizinny lessowo-gliniasty (16)
Status JCWP wstępny:	- SZCW
Status JCWP ostateczny:	- SZCW
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- przekroczenie wskaźników: i1, m2, m3
Aktualny stan JCWP:	- zły
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- zagrożona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry potencjał ekologiczny - dobry stan chemiczny
Odstępstwo:	- tak
Typ odstępstwa:	- przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2021
Uzasadnienie odstępstwa:	- brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie

szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

8) Pniewa

Europejski kod JCWP	- PLRW60001719314
Nazwa JCWP	- Pniewa
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0604
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potok nizinny piaszczysty (17)
Status JCWP wstępny:	- NAT
Status JCWP ostateczny:	- NAT
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- nie dotyczy
Aktualny stan JCWP:	- dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- niezagrażona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan ekologiczny - dobry stan chemiczny
Odstępstwo:	- nie
Typ odstępstwa:	- nie dotyczy
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2015
Uzasadnienie odstępstwa:	- nie dotyczy
9) Marwicka Struga	
Europejski kod JCWP	- PLRW600016193129
Nazwa JCWP	- Marwicka Struga
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0604

Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potok nizinny lessowo-gliniasty (16)
Status JCWP wstępny:	- NAT
Status JCWP ostateczny:	- NAT
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- nie dotyczy
Aktualny stan JCWP:	- zły
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- zagrożona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan ekologiczny - dobry stan chemiczny
Odstępstwo:	- tak
Typ odstępstwa:	- przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2021
Uzasadnienie odstępstwa:	- brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności
10) Ostrowica od źródeł do wypływu z jeziora Będgoszcz	
Europejski kod JCWP	- PLRW600016197665
Nazwa JCWP	- Ostrowica od źródeł do wypływu z jeziora Będgoszcz

Scalona część wód powierzchniowych	- DO0705
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)
Typ JCWP	- Potok nizinny lessowo-gliniasty (16)
Status JCWP wstępny:	- NAT
Status JCWP ostateczny:	- NAT
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- nie dotyczy
Aktualny stan JCWP:	- zły
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- zagrożona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - dobry stan ekologiczny - dobry stan chemiczny
Odstępstwo:	- tak
Typ odstępstwa:	- przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego - brak możliwości technicznych
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2027
Uzasadnienie odstępstwa:	- w zlewni JCWP występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027

11) Wełtyńskie

Europejski kod JCWP	- LW11020
Nazwa JCWP	- Wełtyńskie
Scalona część wód powierzchniowych	- DO0606
Region wodny	- Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar dorzecza	- 6000 obszar dorzecza Odry
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	- RZGW w Szczecinie
Ekoregion (wg Kondrackiego/wg Illiesa)	- Równiny Centralne (14)

Typ JCWP	- Jeziora o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane (3b)
Status JCWP:	- NAT
Status JCWP ostateczny:	- NAT
Zmiany hydromorfologiczne uzasadniające wyznaczenie:	- nie dotyczy
Aktualny stan JCWP:	- dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	- niezagrożona
Cel środowiskowy	
<ul style="list-style-type: none"> • stan lub potencjał ekologiczny: • stan chemiczny: 	<ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobry stan ekologiczny; - dobry stan chemiczny
Odstępstwo:	- nie
Typ odstępstwa:	- nie dotyczy
Termin osiągnięcia dobrego stanu:	- 2015
Uzasadnienie odstępstwa:	- nie dotyczy

Objaśnienia:

NAT – naturalna część wód

SZCW – silnie zmieniona część wód

wskaźniki hydrologiczne (i1, i2, i3, i4) – obrazują zmiany ilościowe i obliczone zostały na podstawie informacji dotyczących średnich i średnich niskich przepływów charakterystycznych oraz danych o poborach wód pochodzących z pozwoleń wodnoprawnych:

- a) i1 – sumaryczna pojemność czynna zbiorników retencyjnych odniesiona do średniego rocznego odpływu z wielolecia (1960-1980) w przekroju zamykającym zlewnię części wód,
- b) i2 – łączna suma poborów bezzwrotnych wód powierzchniowych odniesiona do przepływu średniego niskiego z wielolecia „pseudonaturalnego” (1960-1980) w przekroju zamykającym zlewnię części wód,
- c) i3 – wskaźnik zaburzenia reżimu hydrologicznego, wynikającego z istotnych zmian w zagospodarowaniu zlewni części wód, wyrażony bezwzględną wartością dopełnienia do 1 stosunku przepływu SSQ z ostatniego wielolecia (1981-2000) i przepływu SSQ z wielolecia „pseudonaturalnego” (1960-1980),
- d) i4 – wskaźnik zachowania kryterium przepływu nienaruszalnego,
- e) wszystkie wskaźniki obliczone były dla scalonych części wód, dla których dostępne były niezbędne dane hydrologiczne;

wskaźniki hydromorfologiczne (m1, m2, m3, m4) – obrazują skalę wpływu zmian antropogenicznych na hydromorfologię cieku i obliczone zostały dla każdej JCW. Do obliczeń wskaźników hydromorfologicznych przyjęto następujące parametry: długość obwałowania cieków istotnych, sumaryczną wysokość budowli piętrzących, sumaryczną długość cieków odciętych przez budowle poprzeczne oraz długość uregulowanych odcinków cieku:

- a) m1 – łączna długość obwałowania cieków istotnych w zlewni części wód odniesiona do sumarycznej długości brzegów cieków istotnych (podwójna długość rzeki),
- b) m2 – sumaryczna wysokość zinventaryzowany spadów cieków istotnych w zlewni części wód,
- c) m3 – łączna długość części cieków odciętych przez budowle poprzeczne o spadzie $h > 0,7$ m (dla rzek górskich i wyżynnych) lub $h > 0,4$ m (dla rzek nizinnych) odniesiona do sumarycznej długości cieków istotnych,
- d) m4 – łączna długość odcinków rzek, na których prowadzone były prace regulacyjne (zabudowa podłużna oraz udokumentowana zmiana biegu rzeki) odniesiona do sumarycznej długości cieków istotnych.

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)

Gmina Gryfino położona jest w obrębie 3 jednolitych części wód podziemnych.

1) PLGW60004

Europejski kod JCWPd:	PLGW60004
Nazwa JCWPd	4
czy JCW jest monitorowana:	monitorowana
Stan ilościowy:	dobry
Stan chemiczny:	dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	niezagrożona
JCW dostarczająca średnio powyżej 100 m ³ wody na dobę (tak/nie):	tak
Cel środowiskowy - stan chemiczny:	dobry stan chemiczny
Cel środowiskowy - stan ilościowy:	dobry stan ilościowy

2) PLGW600023

Europejski kod JCWPd:	PLGW600023
Nazwa JCWPd	23
czy JCW jest monitorowana:	monitorowana
Stan ilościowy:	dobry
Stan chemiczny:	dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	niezagrożona
JCW dostarczająca średnio powyżej 100 m ³ wody na dobę (tak/nie):	tak
Cel środowiskowy - stan chemiczny:	dobry stan chemiczny
Cel środowiskowy - stan ilościowy:	dobry stan ilościowy

3) PLGW600024

Europejski kod JCWPd:	PLGW600024
Nazwa JCWPd	24

czy JCW jest monitorowana:	monitorowana
Stan ilościowy:	dobry
Stan chemiczny:	dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:	niezagrożona
JCW dostarczająca średnio powyżej 100 m ³ wody na dobę (tak/nie):	tak
Cel środowiskowy - stan chemiczny:	dobry stan chemiczny
Cel środowiskowy - stan ilościowy:	dobry stan ilościowy

2.5.5. Obszary szczególnie narażone (OSN).

Obszar opracowania znajduje się w granicach regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego i z tego względu, zgodnie z § 4 Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r., poz. 608), jest obszarem szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Jednolite części wód powierzchniowych:

- Odra od Odry Zachodniej do Parnicy PLRW6000211971,
- Krzekna od źródeł do jeziora Będgoszcz PLRW600016197665,
- Ostrowica od źródeł do wypływu z jeziora Będgoszcz PLRW600016197665,

należą do wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, o których mowa w § 1 pkt 1 oraz § 2 Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.

Jednolite części wód powierzchniowych:

- Dopływ z Łęgów Odrzańskich II PLRW600001936,
- Omulna PLRW60001619389,
- Dopływ z Łęgów Odrzańskich I PLRW6000231934,
- Tywa od dopływu z Tywic do ujścia PLRW600016193299,
- Pniewa PLRW60001719314,
- Marwicka Struga PLRW600016193129,
- Wełyńskie LW11020,

nie należą do wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, o których mowa w § 1 pkt 1 oraz § 2 Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.

Do jednolitych części wód podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, o których mowa w § 1 pkt 2 oraz § 3 cytowanego wyżej Rozporządzenia w granicach obszaru opracowania, należą następujące obręby geodezyjne leżące w granicach PLGW600023 i PLGW600024:

- Drzenin, 0015,
- Parsówek, 0017,
- Wysoka Gryfińska, 0007.

2.5.6. Ujęcia wód.

W obrębie Odry Wschodniej funkcjonują trzy ujęcia wód: w miejscowościach Dębce, Krzypnica, Nowe Czarnowo oraz cztery ujęcia w Gryfinie. Dolina jeziora Wełtyńskiego jest obszarem drenażu dla ujęć w miejscowościach Chwarstnica, Chlebowo, Drzenin, Wełtyń, natomiast w obrębie zlewni Tywy funkcjonują ujęcia: Bartkowo i Sobiemyśl.

Na obszarze gminy Gryfino obowiązują strefy ochronne dla ujęć wody:

- w Drzeninie - strefa ochronna ustanowiona Rozporządzeniem Nr 3/2007 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 18 października 2007 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej w miejscowości Drzenin (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 107, poz. 1852),
- „Tywa” w Gryfinie - strefa ochronna ustanowiona Rozporządzeniem Nr 4/2007 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 6 listopada 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 117, poz. 2059).

2.6. Zarys budowy geologicznej.

Rejon gminy Gryfino znajduje się w strefie pogranicza dwu jednostek tektonicznych: niecki szczecińskiej i bloku Gorzowa. Granicę tych jednostek wyznacza wyraźna strefa uskoku Gryfino-Pyrzyce-Krzyż. W strefie pogranicza niecki i bloku Gorzowa powstało szereg struktur tektonicznych niższego rzędu, których genezę należy wiązać m. in. z tektoniką solną. Jedną z takich struktur jest antyklina Gryfina-Gartza, gdzie poziom osadów kredowych występuje zaledwie 10-40 m p.p.m.

W podłożu osadów czwartorzędowych zalegają margle, wapienie margliste i kreda pisząca. Te górnokredowe osady węglanowe budują antyklinę Gryfina. We wschodniej części gminy w podłożu występują iłowce i mułowce oligocenu. Strop tych osadów układa się na wysokości 80 do 170 m p.p.m. i tworzy wyraźną nieckę, której oś przebiega w układzie NW-SE i pokrywa się z przebiegiem strefy dyslokacyjnej dolnej Odry.

W płd-wsch. Części gminy (rejon Drzenin-Parsów) podłoże podczwartorzędowe układa się na wysokości 10-70 m p.p.m i budują go mioceńskie piaski i mułki z wkładkami węgla brunatnych. Wysokie położenie podłoża jest w tej strefie związane z kolejną strukturą antyklinalną tj. antyklina Chabowa, w obrębie, której osady węglanowe kredy górnej występują na głębokości 80-100 m p.p.m.

Strefy dyslokacyjne towarzyszące silnie wyniesionym strukturom solnym stanowią drogę migracji silnie mineralizowanych wód z głębokiego podłoża (Pniewo, Gryfino, Marwice, Sobieradz). Ze strukturą tektoniczną antykliny Chabowa związane są wstępnie rozpoznane wystąpienia wód geotermalnych. Miąższość utworów czwartorzędowych na terenie gminy Gryfino jest bardzo zmienna i układa się wyraźnie strefowo zgodnie z układem struktur podłoża. W strefie wału glacieotektonicznego Wzgórz Bukowych sięga blisko 150 m i zmniejsza się na ich płd.-zach. skłonie do 100 m. Na Równinie Wełtyńskiej miąższość osadów plejstoceńskich waha się od 60-70 m w części wschodniej do blisko

200 m w strefie Chwastnica-Borzym-Steklno. Na południe od Krzypnicy miąższość czwartorzędu osiąga 90 – 100 m. Na strukturze antyklinalnej Gryfina spada do wartości 30-40 m wzrastając do 70-80 m w strefie Czepino-Radziszewo. Na Między odrzu miąższość utworów czwartorzędowych układa się od 60 m w części południowej do około 40 m na wysokości Gryfina. Osady glacialne (gliny zwałowe) rozdzielone są dwoma poziomami piaszczysto-żwirowych osadów wodnolodowcowych występujących na poziomie 20-30 m n.p.m. i 0-10 m n.p.m. Towarzyszą im osady zastoiskowe (iły i mułki) w obrębie zastoiska Wełtyńskiego odsłaniające się spod górnego poziomu glin.

Utwory akumulacji rzecznej (piaski) oraz wodnolodowcowej – piaski i żwiry z etapu funkcjonowania rynny podlodowcowej wcinają się na głębokość ca 30 m p.p.t. w gliny zwałowe zlodowacenia warty zalegające bezpośrednio na marglach kredy górnej. W strefie głębokiego obniżenia podłoża zachowane zostały osady glacialne starszych zlodowaceń (odry i sanu) rozdzielone seriami osadów zastoiskowych (mułki, iły) wraz z przewarstwieniami poziomów wodnolodowcowych piasków i żwirów. Poziomy użytkowe wód podziemnych związane są przede wszystkim z płytkimi warstwami wodonośnymi, których występowanie zamyka się w granicach do 50 m p.p.t.

W budowie geologicznej osadów powierzchniowych w strefie wysoczyzn morenowych występują w zdecydowanej przewadze gliny zwałowe najmłodszego zlodowacenia. Osiągają one miąższość od kilku do prawie 20 m. Na powierzchni glin występują pokrywy piasków gliniastych lodowcowych, niewielkie płyty osadów ablacyjnych oraz piaszczysto-żwirowe osady form szczelinowych (ozy w rejonie Chlebowa i Wysokiej Gryfińskiej). Liczne zagłębienia wytopiskowe oraz doliny rynnowe wypełniają osady organiczne (namuły i torfy).

W obniżeniu jeziora Wełtyńskiego spod pokryw glin odsłaniają się iły i mułki zastoiskowe oraz piaski wodnolodowcowe. W południowej części Równiny Wełtyńskiej powierzchnię wysoczyzny urozmaicają liczne pagórki kemowe zbudowane z mułów, piasków i żwirów oraz rozległe obniżenia wytopiskowe (Bartkowo, Borzym, Drzenin, Chwastnica, Sobiemyśl) wypełnione torfami.

Miąższość osadów tarasu nadzalewowego sięga 20 m. Są to piaski z domieszką żwirów przechodzące ku spągowi w osady żwirowe. Na tarasach tych występują pojedyncze formy wydmy (wydmy wałowe i paraboliczne). W poziomie tarasu akumulacyjnego (2-4 m n.p.m.) występują drobnofrakcyjne osady piaszczyste, niekiedy mułkowo-piaszczyste. Miąższość tych osadów układa się w granicach 10 m. Przeważającą część powierzchni tarasu zalewowego oraz obszar Międzyodrza zajmuje równina akumulacji biogenicznej. Budują ją torfy niskie typu leśno-bagiennego z przewagą torfów turzycowo-trzcinowych oraz turzycowo-drzewnych. W spągu torfów występują piaszczysto-ilaste mady rzeczne o miąższości do 2 m.

2.7. Gleby.

Gleby regionu Gryfina wykształciły się przede wszystkim z tworów morenowych, są utworami młodymi, powstałymi głównie z materiałów polodowcowych. Największą powierzchnię zajmują mady i piaski rzeczne występujące w dolinie Odry oraz bielice powstałe z utworów pyłowych wodnego pochodzenia. Mniejszą powierzchnię zajmują gleby wytworzone z piasków luźnych oraz słabogliniastych oraz gleby brunatne powstałe z glin zwałowych i piasków nadgliniastych. Pierwsza grupa bielic zajęta jest w znacznej mierze przez lasy. Równinę Wełtyńską pokrywają cięższe gleby bielicowe i częściowo gleby brunatne leśne na glinie piaszczystej. W dolinie Odry i basenach pojeziernych występują gleby bagienne powstałe zazwyczaj w wyniku procesów torfotwórczych, a po odwodnieniu torfowisk - procesów murszotwórczych (gleby torfowe, torfowo - murszowe, murszowe). Najlepsze pod względem bonitacyjnym są gleby położone w dolinie Odry. Są

jednak w znacznym stopniu podmokłe, co wyklucza pełne ich wykorzystanie jako gruntów rolnych. Dominują tu użytki zielone o wysokich klasach bonitacyjnych II i III. Na ich podmokanie ma wpływ zakłócenia stosunków wodnych w obrębie polderów, spowodowane długoletnimi zaniedbaniami w utrzymywaniu systemów melioracyjnych.

2.8. Złoże kopalin.

Na terenie gminy istnieją następujące udokumentowane złoża surowców:

- Daleszewo – złoża kruszywa naturalnego (KN - piaski i żwiry) o powierzchni 49,5 ha i udokumentowanych zasobach bilansowych w kat. C1 w ilości 4,75 mln Mg. Zasoby złoża winny być traktowane jako rezerwowe dla rozwoju aglomeracji szczecińskiej. Eksploatacja złoża ze względu na ochronę wód podziemnych wymagać będzie bardzo zaostrożonych kryteriów wydobywczych;
- Radziszewo – złoża kruszywa naturalnego (KN - piaski) o powierzchni 5,76 ha i udokumentowanych zasobach w kat. C1 w ilości 1,25 mln Mg. Złoże położone jest w obrębie otuliny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego. Niska jakość surowca;
- Wełtyń – złoża kruszywa naturalnego (KN – piaski) o powierzchni 1,7 ha i udokumentowanych zasobach w kat. C1 w ilości 275 tys. ton. Niska jakość surowca, złoża aktualnie nieeksploatowane;
- Wełtyń – złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej (IB) o powierzchni 17,67 ha i udokumentowanych zasobach w kat. C1 w ilości 692 tys. m³.

Złoża torfów i gytii udokumentowane zostały na obszarze gminy w kilku rejonach. Część złóż posiada zasoby bilansowe, lecz jakość surowca jest niska (wysoka popielność, niski stopień rozkładu). Z uwagi na znaczącą rolę torfowisk w środowisku przyrodniczym (retencja wód, ekosystemy) eksploatacja torfów nie powinna mieć miejsca. Torfy są kopaliną podlegającą prawu geologicznemu i górnictwu, a ich wydobycie wymaga koncesjonowania. Zestawienie złóż torfów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. Zestawienie udokumentowanych złóż torfów na terenie gminy Gryfino (Katalog Inst. Melioracji i Użytków Zielonych |Falenty |Warszawa, 2007).

Nr złoża wg IMUZ	Nazwa złoża	Typ i rodzaj torfu	Powierzchnia złoża (ha)	Zasoby złoża (tys. m ³)	Średnia miąższość złoża torfu (m)	Popielność (%)	Stopień rozkładu (%)	Rodzaj gytii	Zasoby gytii (tys. m ³)
89B	Międzyodrze	niski, turzycowiskowo-olesowy	1810,0	51 223,0	2,8	24,5	38,0	krzemionkowa	nieoszacowane
113B	Daleszewo-Czepino	niski, szuwarowy	164,0	3 825,0	2,7	23,9	38,0	-	-
109	Zabnica-Czepino	niski, olesowy	54,0	1 463,0	2,8	16,7	36,0	-	-
200A	Będgoszcz – część zachodnia	niski, olesowo-turzycowiskowy	121,0	1 800,0	1,6	18,2	31,0	węglanowa	682,0
48	Parsów	niski, mechowiskowy	2,5	43,0	1,7	17,5	32,0	-	-
34	Borzym	niski, turzycowiskowy	16,0	368,0	2,3	23,9	29,0	węglanowa	341,0
14	Wirów – Bartkowo – dwa pola	niski, turzycowiskowo-olesowy	1030,0	22 910,0	2,3	18,5	32,0	-	-
22	Steklino-Gajki	niski, olesowy	7,0	108,0	1,5	17,5	35,0	krzemionkowa	51,0
23	Steklino	niski, olesowy	16,0	386,0	2,5	12,3	35,0	krzemionkowa	83,0

W rejonie Gryfina przeprowadzono rozpoznanie występowania surowców węglanowych (margle) na potrzeby przemysłu cementowego. Stwierdzono w rejonie miasta i bezpośrednio na wschód występowanie margli kredowych na głębokości 38,6 m. Miąższość tych osadów jest znaczna (przekracza 50 m). Zawartość CaO wynosi od 42 do 46%, zawierają jednak sporo krzemionki (do 20%) i wyraźną domieszkę tlenków żelaza. Niska jakość surowca jak i występowanie w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zurbanizowanych wyklucza podejmowanie eksploatacji.

Na terenie gminy przeprowadzono kilka zwiadów geologicznych za kruszywem i surowcami ilastymi. Prace te zostały wykonane w rejonie Radziszewo - Nowe Brynki - Stare Brynki (kruszywo) i w rejonie Chwarstnicy oraz Wełtynia (surowce ilaste). Wyniki tych zwiadów były mało obiecujące i nie przystąpiono do prac dokumentacyjnych złoża.

Na terenie gminy zdarzały się przypadki działalności związanej z nielegalnym poborem kruszywa (piaski, piaski i żwiry). Były to niewielkie wyrobiska z okresowo prowadzoną eksploatacją. Często są one zmieniane na dzikie składowiska odpadów. Na obszarze gminy nie jest prowadzona działalność górnicza i przetwórcza kopalin. Brak jest wyznaczonych obszarów i terenów górniczych.

2.9. Ochrona przyrody, Natura 2000, bioróżnorodność.

2.9.1. Prawne formy ochrony przyrody.

1) Rezerwaty

Rezerwat przyrody „Kanał Kwiatowy”

W granicach gminy Gryfino znajduje się część (ok. 0,95 ha z całkowitej powierzchni 3,1260 ha) utworzonego w 1976 r. rezerwatu przyrody „Kanał Kwiatowy”.

Obszar chroniony obejmuje fragment starorzecza Odry wraz z przyległymi terenami łądowymi.

Rezerwat utworzony w celu ochrony rzadkich gatunków roślin wodnych i bagiennych: salwinia pływająca (*Salvinia natans*), grzybieńczyk wodny (*Nymphoides peltata*), arcydzięgiel litwor nadbrzeżny (*Angelica archangelica* ssp. *litoralis*), grzybienie białe (*Nymphaea alba*), osoka aloesowata (*Stratiotetum aloides*). Ze świata zwierząt występuje tu gąbka słodkowodna.

Dla rezerwatu przyrody obowiązuje Rozporządzenie Nr 81/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kanał Kwiatowy” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2007 r., Nr 119, poz. 2157).

Dla rezerwatu przyrody obowiązuje Zarządzenie Nr 22/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 września 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Kanał Kwiatowy" (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2012 r. Nr 2461).

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 22/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 września 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kanał Kwiatowy” celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie stanowisk rzadkich gatunków roślin wodnych i błotnych. Dla rezerwatu określono ponadto:

1. rodzaj rezerwatu przyrody: florystyczny (FI);
2. ze względu na dominujący przedmiot ochrony:
  - a) typ: florystyczny (PFI),
  - b) podtyp: roślin zielnych i krzewinek (rzk);

3. ze względu na główny typ ekosystemu:
  - a) typ: różnych ekosystemów (EE),
  - b) podtyp: ekosystemów wodnych i nieleśnych (nw).

2) Parki krajobrazowe

Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry

Utworzony 1 kwietnia 1993 r. obejmuje pow. 6 009 ha. Dla parku obowiązuje Rozporządzenie Nr 9/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 45, poz. 1051).

Szczególnym celem ochrony parku jest zachowanie i popularyzacja jego wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Dla obszaru nie obowiązuje plan ochrony.

Na niewielkim obszarze przyległym wyznaczono także otulinę parku. Na terenie gminy Gryfino znajduje się przeszło 1/3 część parku (ok. 2307 ha). Ten unikatowy w skali kraju kompleks ekosystemów wodno-torfowiskowych związany jest z dwoma, szerokimi ramionami Odry oraz systemem licznym kanałów, starorzeczy, rowów i rozlewisk (o łącznej długości ponad 200 km) tworzących widoczną z sąsiednich wzgórz rozległą panoramę Międzyodrza. Obszar ten jest także ważnym archiwum historycznym z hydrotechnicznymi zabytkami techniki oraz śladami działań wojennych. Poza nieprzeciętnymi walorami krajobrazowymi i historycznymi w parku występuje bogactwo gatunków flory (ponad 400 taksonów roślin naczyniowych), znaczna różnorodność zbiorowisk roślinnych (ponad 110 zespołów roślinnych).

Obszar parku to również bardzo cenna fauna bezkręgowców oraz kręgowców. Szacuje się, że bytuje tu blisko 400 gatunków zwierząt kręgowych, z czego ponad połowę stanowią ptaki (w tym 178 gatunków lęgowych).

Obszar PKDDO stanowi dla ptaków nie tylko miejsce rozrodu, ale także żerowania, wypoczynku, schronienia, zimowania. Każdej jesieni obserwuje się tu kilkadziesiąt tysięcy ptaków na przelotach, a dla żurawia obszar parku wraz z terenami przyległymi jest jednym z ważniejszych miejsc noclegowych w Europie. PKDDO odgrywa ważną rolę w ochronie ginących i zagrożonych zasobów przyrodniczych będących naturalnym dziedzictwem, dlatego został on również włączony do Europejskiej Sieci Ekologicznej „Natura 2000” (jako obszar ptasi OSO oraz siedliskowy SOO/OZW).

Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa” (SzPK)

Utworzony 4 listopada 1981 r. obejmuje powierzchnię 9 096 ha. Dla parku obowiązuje:

- Rozporządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 45, poz. 1052),
- Rozporządzenie Nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" ((Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 95, poz. 1777).

Wokół obszaru parku wyznaczono otulinę o powierzchni 11 842 ha. W gminie Gryfino znajduje się niewielka część parku, bo tylko nieco ponad 100 ha (pomiędzy Wysoką Gryfińską i Żeliszawcem). Powierzchnia otuliny w granicach gminy to ok. 1 780 ha terenów położonych wzdłuż północno-wschodniej granicy.

Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa” został powołany w celu zachowania unikatowych walorów przyrodniczych (biotycznych i abiotycznych), krajobrazowych i

kulturowych malowniczego pasma wzniesień pokrytych w znacznej części kompleksem leśnym. Spośród walorów abiotycznych na szczególną uwagę zwracają: niezwykle malownicza rzeźba wzniesień i dolin o różnicach w wysokości względnej sięgających 60 m, interesująca łuskowa budowa geologiczna z utworami czwarto- i trzeciorzędowymi, występowanie licznych źródeł, źródeł (w tym punktowych reokrenów) i strumieni, znaczne nagromadzenie gładów narzutowych (blisko 900 dotychczas zinwentaryzowanych).

Obszar w granicach gminy Gryfino obejmuje swym zasięgiem użytek ekologiczny „Zgniły Grzyb”, użytki leśne i rolne. Walory przyrodnicze (zarówno ich ilość jak i jakość) plasują SzPK w ścisłej czołówce wielkopowierzchniowych obszarów chronionych Polski (nie wyłączając z tej grupy parków narodowych). Wobec powyższego włączono obszar SzPK do Europejskiej Sieci „Natura 2000” (obszar siedliskowy OZW).

3) Obszary Natura 2000

Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO)

Dolina Dolnej Odry PLB 320003

Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 2183).

Obszar Natura 2000 obejmuje północno-zachodnią część gminy Gryfino o pow. ok. 3 690 ha, co stanowi niespełna 6% powierzchni całego obszaru i ok. 14,5% powierzchni gminy. Ostoja ptasia DDO w znacznej części pokrywa się z obszarem Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Odry (wraz z otuliną). W krajobrazie ostoi dominują siedliska wodno-błotne, szuwały, zarośla łozowe, lasy łęgowe i bagienne. W obrębie OSO stwierdzono występowanie co najmniej 34 gatunków z załącznika I DP oraz 14 gatunków ptaków z Polskiej Czerwonej Księgi. Teren ten jest szczególnie istotny dla ptaków wodno-błotnych w okresie łęgowym, wędrownym i zimowiskowym. Dotyczy to przede wszystkim populacji: podróżniczka, czapli siwej, bielika, kani czarnej, kani rudej, krakwy, rybitwy białoczelnej, rybitwy czarnej. Ponadto jest on miejscem występowania zagrożonej wyginięciem wodniczki. Do największych zagrożeń dla ostoi należą: zanieczyszczenie wód, kłusownictwo, zaniechanie wypasu i ekstensywnej gospodarki łąkarskiej, presja urbanizacyjna, potencjalnie planowane budowy nowych przejść granicznych i elektrowni wiatrowych.

Jeziora Wełtyńskie PLB 320018

Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 4339).

Ostoja o pow. ok. 2 811 ha (nieco ponad 11% pow. gminy) w całości położona jest na terenie gminy, w jej centralnej części. Krajobraz ostoi tworzy mozaika różnej wielkości jezior (z największym Jeziorem Wełtyńskim), pól uprawnych, łąk, szuwarów i rozproszonych fragmentów lasów. Obszar ten pełni rolę korytarza ekologicznego o randze europejskiej. Występuje tu co najmniej 25 gatunków z załącznika I DP oraz 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie łęgowym obszar ten zasiedla co najmniej 1% populacji gęgawy, stosunkowo licznie występuje także bąk oraz rybitwa czarna. Jest to znane w Polsce zimowisko dla łabędzia krzykliwego. Do głównych zagrożeń dla ostoi zalicza się: zanieczyszczenie wód (eutrofizacja), odwodnienie terenu, zaniechanie użytkowania łąk i pastwisk, nadmierną presję urbanizacyjną na terenach przyległych do

jezior. Do zagrożeń potencjalnych należy zaliczyć lokalizowanie w ostoi i jej sąsiedztwie farm wiatrowych.

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) i specjalne obszary ochrony siedlisk (OOS)

Dolna Odra PLH 320037 specjalny obszar ochrony siedlisk

Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 grudnia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 4974).

Ostoja w granicach gminy zajmuje pow. ok. 3 544 ha i prawie w całości pokrywa się z obszarem OSO Dolina Dolnej Odry PLB 320003. Analogicznie również w większości pokrywa się z granicami Parku Krajobrazowego DDO oraz jego otuliną. Krajobraz obszaru siedliskowego tworzą rozległe ekosystemy wodno-błotne (z jednym z większych w Europie torfowisk fluwiogenicznych w obrębie Międzyodrza) oraz krawędź doliny Odry m.in. z mozaiką siedlisk leśno-stepowych. Na terenie ostoi stwierdzono występowanie 21 typów siedlisk przyrodniczych w tym 4 priorytetowych* (6120, 91D0, 91E0, 91I0). Przedmiotem ochrony jest także 17 gatunków zwierząt z załącznika II DS, w tym: bóbr europejski, wydra, nocek duży i łydkowłosy, wilk, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, koza, różanka, boleń, jelonek rogacz, pachnica dębowa, kozioróg dębosz, zatoczek łamliwy. Głównymi i dominującymi typami siedlisk przyrodniczych są: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (3150), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0*), ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne (6430). Do głównych zagrożeń dla ostoi zalicza się: zmiany stosunków wodnych, zaniechanie użytkowania łąkowo-pastwiskowego, zanieczyszczenie wód (pochodzenia rolniczego i komunalnego), intensywną presję turystyczną, kłusownictwo, rozproszoną zabudowę, wędkarstwo.

Ostoja Wełtyńska PLH 320069 obszar mający znaczenie dla Wspólnoty

Dla obszaru Natura 2000 nie został sporządzony plan zadań ochronnych.

Ostoja w całości położona na terenie gminy, w jej centralnej części. Areał obszaru wynosi 1470,9 ha (prawie w całości powiązany jest z ostoją ptasią Jeziora Wełtyńskie PLB 320018). Krajobraz ostoi tworzy mozaika różnej wielkości jezior (z największym Jezioro Wełtyńskim), pól uprawnych, łąk, szuwarów i rozproszonych fragmentów lasów. Stwierdzono tu występowanie 6 typów siedlisk przyrodniczych (w tym 1 priorytetowe* – 91E0) mających znaczenie dla obszaru oraz 1 gatunku zwierząt z załącznika II DS (kumaka nizinnego). Największą powierzchnię oraz największe znaczenie w ostoi mają następujące siedliska: twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic (3140), starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nyphaeion*, *Potamion* (3150), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe (91E0*) oraz kwaśne lasy dębowo-bukowe (9190). Występują tu ponadto powiązane ze sobą ekosystemy łąkowo-mechowiskowe (siedliska 6410, 7230) z unikatową florą, przede wszystkim kilkoma gatunkami storczyków, goździkiem pysznym, kłocią wiechowatą i zimowitem jesiennym.

Do głównych zagrożeń zalicza się: przekształcanie siedlisk wodno-błotnych w wyniku presji turystycznej, niszczenie brzegów jeziora Wełtyńskiego, zabudowę brzegów wraz z terenami przyległymi. Oddziaływania te nie pozostają bez wpływu na eutrofizację wód co jest szczególnie niekorzystne dla czystowodnych jezior ramienicowych oraz ubogich w biogeny mechowisk i łąk trzęślicowych. Samo jezioro Wełtyńskie nosi liczne znamiona postępującej eutrofizacji dlatego siedlisko 3140 należy uznać za poważnie zagrożone. Dla ekosystemów łąkowych w ostoi niekorzystnym jest także całkowite zaniechanie ich ekstensywnego użytkowania.

Dolina Tywy PLH 320050 obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000

Dla obszaru Natura 2000 nie został sporządzony plan zadań ochronnych.

Powierzchnia ostoi w granicach gminy wynosi ok. 457 ha (1,8% obszaru gminy) tj. ok. 12% powierzchni całego obszaru chronionego. „Dolina Tywy” to bardzo urozmaicona krajobrazowo ostoja związana z doliną rzeki Tywy. Na terenie gminy Tywa kilkakrotnie zmienia charakter, raz jest rzeką silnie meandrującą o charakterze górskim z szybkim nurtem, kamienistym dnem i wąwozowym przebiegiem, by znowu płynąć wolno, w sąsiedztwie torfowisk i terenów otwartych. Zdecydowanie najciekawsze krajobrazowo i przyrodniczo fragmenty doliny znajdują się na południe od Borzymia (na północ od „Spalonego Młyna”) oraz na odcinku Szczawno - Gryfino. Tywa płynie tu wcięta w głębokich rynnach porośniętych lasami o puszczańskim charakterze. Stwierdzono tu występowanie 11 typów siedlisk przyrodniczych (w tym 2 priorytetowych* – 91E0 i 7210) mających znaczenie dla obszaru oraz 1 gatunku zwierząt z załącznika II DS (koza). Do najważniejszych siedlisk przyrodniczych na terenie gminy należą: zboczowe grądy środkowoeuropejskie (9170), łągi olszowe i olszowo-jesionowe (91E0*), żyzne i kwaśne buczyny (9130, 9110), łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0). W ich obrębie występują cenne gatunki roślin, m.in. storczyki: buławnik wielkokwiatowy, gnieźnik leśny, listera jajowata.

Za główne zagrożenia dla ostoi uznaje się: regulacje i ingerowanie w koryto rzeki, eutrofizację wód, zanieczyszczanie gleby i wody, presję turystyczną, w tym organizacja motorowych rajdów terenowych, zabudowę krawędzi doliny.

Wzgórza Bukowe PLH320020 specjalny obszar ochrony siedlisk

Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 lipca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 3075).

Powierzchnia ostoi w granicach gminy wynosi ok. 341 ha (ok. 1,3% obszaru gminy) i ok. 2,8% powierzchni całego obszaru chronionego.

Na stosunkowo niewielkim obszarze o krajobrazie rolno-leśnym w granicach gminy występuje kilka typów siedlisk przyrodniczych (w tym priorytetowe* - 91E0) mających znaczenie dla obszaru: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (3150), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0*), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (6510).

Zagrożeniem tego siedliska może być spadek poziomu wód gruntowych, melioracje, presja na zabudowę obszarów nieleśnych, zanieczyszczenie powietrza związane z sąsiedztwem miasta i rosnącym ruchem motoryzacyjnym.

4) Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Wełtyń” o pow. 75 ha został ustanowiony Uchwałą nr XLIV/384/14 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Wełtyń” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 2699). Celem ochrony są wysokie walory widokowe i estetyczne stanowiące fragment krajobrazu naturalnego i kulturowego. Zakres ochrony czynnej obejmuje:

1. ochronę terenów przed nadmierną antropopresją;
2. ochronę zabytkowego charakteru zabudowy;
3. ochronę walorów krajobrazowych;
4. ochronę stwierdzonych gatunków roślin i zwierząt podlegających ochronie.

5) Pomniki przyrody

Na terenie gminy występują dwa pomniki przyrody ustanowione Rozporządzeniem Nr 120/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 8 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2006 r., nr 114 poz. 2166):

- „Krzywy Las” – koło Nowego Czarnowa na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Gryfino. Jest to płat dojrzałego lasu sosnowego o nienaturalnie wygiętych pniach,
- świerk pospolity porośnięty okazałym bluszczem na prywatnej działce w miejscowości Żórawki,
- 2 cisy pospolite w miejscowości Żórawki,
- sosna pospolita na Wyspie Koźlej (jez. Wełtyń).

Krzywy Las oraz świerk pospolity nie pełnią istotnej funkcji w kontekście ochrony przyrody, są raczej (szczególnie „Krzywy Las”) ciekawostkami turystycznymi.

6) Użytki ekologiczne

W gminie Gryfino funkcjonują 2 użytki ekologiczne:

- „Zgniły Grzyb” ustanowiony w 1995 r., o pow. 50,25 ha, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XXI/225/96 Rady Miasta i Gminy w Gryfinie z dnia 29 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny obszaru na terenie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego. Położony na północnym skraju gminy, w granicach SzPK „Puszcza Bukowa” (na wschód od Wysokiej Gryfińskiej). Jego walory to mozaika siedlisk wodnych, bagiennych, łąkowych, murawowych oraz leśnych z licznymi chronionymi lub rzadkimi gatunkami flory (m.in.: centurią pospolitą, drakwią gołębią). Jest ważnym miejscem dla fauny, m.in.: bobra, wydry oraz licznej awifauny (np. żurawia, błotniaka stawowego, gąsiorka, dzięcioła czarnego, orlika krzykliwego, bielika).
- „Dolina Storczykowa” to użytek ekologiczny ustanowiony w 1998 r., o powierzchni 5,96 ha (Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Szczecińskiego z dnia 24 sierpnia 1998 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny obszaru położonego w gminie Gryfino. Zlokalizowany około 2,5 km na południowy-wschód od Gryfina, na północ od drogi do Wirowa (za Grajdołkiem) Jego walory to mozaika siedlisk wodnych, bagiennych i łąkowych. Stwierdzono tu występowanie chronionego storczyka szerokolistnego, miejsce bytowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz wydry.

2.9.2. Proponowane formy ochrony przyrody.

1) Proponowane rezerваты przyrody

„Wysoka Skarpa Rzeki Tywy” – rezerwat projektowany - RIII

Położenie: fragment doliny Tywy pomiędzy Żórawkami i Szczawnem o długości około 2,5 km. Powierzchnia: około 20 ha

Walory: mozaika dobrze zachowanych fitocenozy leśnych na zboczach wąwozu i w dolinie rzecznej o górskim charakterze (grądy, buczyny, łągi) z cenną florą (m.in. storczykami) oraz licznymi okazałymi drzewami

Stan zachowania: bardzo dobry

Położenie w obrębie form ochrony przyrody: PLH 320050 „Dolina Tywy”

Zagrożenia: tożsame z zagrożeniami dla ostoi siedliskowej

„Łąki storczykowe”

Położenie: północno-wschodni brzeg jeziora Wełtyńskiego

Powierzchnia: około 55 ha

Walory: mozaika rzadkich mezotroficznych fitocenoz łąkowo-mechowiskowych z bogatą populacją storczyków (m.in. storczykiem błotnym) oraz innych chronionych i zagrożonych gatunków (np. goździka pysznego, kłoci wiechowatej, nasięźrzału pospolitego, skorpionowca brunatnego)

Stan zachowania: dobry

Położenie w obrębie form ochrony przyrody: PLH 320069 „Ostoja Wełtyńska”, PLB 320018 „Jeziora Wełtyńskie”

Zagrożenia: tożsame z zagrożeniami dla ostoi siedliskowej i ptasiej

„Mszar Gajki”

Położenie: śródlądne torfowisko w leśnictwie Gajki (na północ od jeziora Trzemeszno)

Powierzchnia: około 40 ha

Walory: dobrze zachowany mszar przejściowy z charakterystyczną florą (m.in. rosiczka okrągłolistną) otoczony gospodarczymi borami mieszanymi na skarpach, właściwe uwodnienie skutecznie powstrzymuje wkraczanie nalotów drzew, obiekt wymaga dalszych badań, szczególnie aspekt briologiczny

Stan zachowania: dobry

Położenie w obrębie form ochrony przyrody: brak

Zagrożenia: potencjalnie odwodnienie

Dwa spośród trzech proponowanych rezerwatów przyrody weszły w skład obszarów siedliskowych Natura 2000, co w pewnym stopniu zabezpiecza zachowanie ich walorów przyrodniczych oraz umożliwia planowanie i realizację ochrony na ich obszarze. Są to: proponowany rezerwat faunistyczno-florystyczny „Łąki storczykowe” znalazł się w granicach obszarów „Jeziora Wełtyńskie” oraz „Ostoja Wełtyńska”, natomiast proponowany rezerwat krajobrazowo-biocenotyczny „Wysoka skarpa Rzeki Tywy” znalazł się w granicach obszaru „Dolina Tywy”. Trzeci z proponowanych rezerwatów „Mszar Gajki” nie jest dotąd objęty żadną formą ochrony.

Z racji na lokalne znaczenie „Mszaru Gajki” oraz słabo rozpoznane walory przyrodnicze tego kompleksu torfowiskowego proponuje się jego ochronę w formie użytku ekologicznego do czasu lepszego zbadania obiektu. Co do pozostałych obiektów postuluje się o ustanowienie na ich terenie rezerwatów.

2) Proponowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Zgodnie z Waloryzacją Przyrodniczą Województwa Zachodniopomorskiego (2010 r.), na terenie gminy Gryfino proponuje się utworzenie niżej wymienionych zespołów przyrodniczo – krajobrazowych:

- **Proponowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Polana Chlebowska”**

Cel ochrony: zachowanie ze względów estetycznych, naukowych, przyrodniczych i dydaktycznych kompleksu cennych ekosystemów wodnych i lądowych w krajobrazie rolniczym oraz ochrona Strugi Wełtyńskiej, będącej częścią zlewni Odry;

- **Proponowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Łąki koło Babina”**
Cel ochrony: ochrona miejsc lęgowych cennych gatunków ptaków; zbiorowiska roślin;
- **Proponowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Jezioro Wełtyń”**
Cel ochrony: siedliska będące cennym miejscem rozrodu ryb, płazów, gadów i ptaków;
- **Proponowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Dolina Tywy”**
Cel ochrony: krajobraz i środowisko przyrodnicze doliny Tywy wraz wszystkimi ich elementami;
- **Proponowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Steklno”**
Cel ochrony: ochrona bioróżnorodności kompleksu leśnego oraz ekotonu tego kompleksu będącego siedliskiem wielu gromad kręgowców i bezkręgowców.

Wyżej wymienione zespoły przyrodniczo – krajobrazowe zostały przedstawione na załączniku 3 do niniejszego dokumentu.

3) Proponowane obszary chronionego krajobrazu

„Gryfiński obszar chronionego krajobrazu”

Przedmiotem ochrony w tej proponowanej formie ochrony przyrody jest krajobraz strefy krawędzi Doliny Odry ze stanowiskiem cennych gatunków roślin i zwierząt.

4) Proponowane użytki ekologiczne

Tworzenie użytków ekologicznych ma na celu zachowanie pozostałości ekosystemów ważnych dla różnorodności biologicznej. Pełnia one ważną funkcję biocenotyczną, szczególnie dla fauny.

Podczas prac nad opracowaniem ekofizjograficznym dla gminy Gryfino dokonano weryfikacji wartości przyrodniczej proponowanych użytków ekologicznych wyszczególnionych w Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Gryfino (1997 r.). W 11 przypadkach uznano, że nie ma przesłanek dla ustanowienia form ochrony przyrody. Powyższe odnosi się również do wykazu proponowanych użytków ekologicznych, zamieszczonych w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego (2010 r.).

Za uzasadnione uznano zachowanie jako proponowanych użytków ekologicznych zestawionych w poniższej tabeli.

Tab. Wykaz proponowanych użytków ekologicznych.

Lp.	Nr	Nazwa (typ)	Lokalizacja	Walory
1.	UE - II	„Chlebowo” (faunistyczny)	Na południowy wschód od Chlebowa.	Śródpolne oczka wodne stanowiące miejsce występowania licznych gatunków płazów, gadów i ptaków (błotniaki, żuraw).
2.	UE - IV	„Wzgórze Batowa” (florystyczny)	Wzgórze między Radziszewem a Daleszewem na krawędzi doliny Odry.	Kompleks wzgórz porośniętych gatunkami ciepłolubnymi.
3.	UE - VI	„Bagienko”; „Czapińskie Bagno”(faunistyczny)	Przy drodze Czepino - Stare Brynki.	Bagno śródpolne z oczkami wody, szuwarami, łożowiskiem z licznymi stanowiskami płazów.
4.	UE-XI	„Gryfińskie Rosiczki” (florystyczno-	Torfowisko leśne pomiędzy Gryfinem a Wełtyniem.	Duży obiekt mszarny z jeziorkiem torfowiskowym oraz brzezina bagiennej. Stanowisko chronionej rosiczki okrągłolistnej oraz bagna zwyczajnego.

		faunistyczny)		Miejsce występowania chronionych płazów i gadów . Ważna ostoja dla zwierząt.
5.	UE-XV	„Drzenińskie Mokradła” (florystyczno-faunistyczny)	Torfowisko na południe od Drzenina.	Torfowisko z potorfiami po eksploatacji z procesem regeneracyjnym; miejsce występowania ropuchy szarej, paskówki, kumaka nizinnego, żab brunatnych i zielonych, rzekotki; miejscem rozrodu licznych gatunków ptaków.
6.	UE-XVII	„Grajdołek” (florystyczno-faunistyczny)	Śródpolne oczka wodne na południowy - wschód od Gryfina.	Mozaika zbiorowisk torfowiskowych; miejsce występowania licznych płazów , gadów, ptaków i ssaków (wydra).
7.	UE-XVIII	„Perkozek” (faunistyczny)	Śródpolne oczka wodne na południowy wschód od Gryfina.	Miejsce występowania licznych płazów, ptaków i ssaków (wydra).
8.	UE-XX	„Mieleńskie Łąki” (faunistyczny)	Łąki na zachód od Mielenka Gryfińskiego.	Podmokłe łąki - miejsce żerowania licznych gatunków ptaków między innymi kani rudej. Murawy kserotermiczne i łąki trzęślicowe.
9.	UE-XXI	„Uroczysko Dołgie” (florystyczny)	Torfowisko śródleśne na północ od miejscowości Dołgie.	Przełajowe torfowisko śródleśne z brzezina bagienną.
10.	UE-XXII	(faunistyczny)	Śródpolne oczka wodne na północ od Chlebowa.	Miejsce gniazdowania ptaków wodno- błotnych i występowania chronionych gatunków płazów. Płaty torfowisk przejściowych.
11.	UE-XXIII	„Dolana” (florystyczno-faunistyczny)	Mokradło na południe od Kartna.	Rozlewisko z bogatą ornitofauną (brodziec samotny, błotniak stawowy, rycyk) oraz inicjalnymi stadiami naturalnych zbiorowisk leśnych.
12.	UE-XXIV	„Nowe Brynki” (florystyczny)	Na północ od Nowych Brynek.	Kompleks ciepłolubnych muraw napiaskowych oraz wilgotnych i świeżych łąk z chronionym goździkiem piaskowym.
13.	UE-XXV	„Wrzosowisko pod Linia” (florystyczno-faunistyczny)	Wzniesienie pod liniami wysokiego napięcia na południe od Pniewa.	Płaty suchych wrzosowisk i ubogich muraw napiaskowych, wysokie walory krajobrazowe i biocenotyczne. Chroniona i rzadka awifauna.
14.	UE-XXVI	Mszar Gajki (florystyczno-faunistyczny)	Na północ od Steklina	Śródleśne torfowisko wysokie z charakterystyczną roślinnością - od mszaru przejściowego do wysokiego i gatunkami pod ochroną. Liczne gatunki płazów i gadów

2.9.3. Fauna.

Pod względem faunistycznym gmina Gryfino nie wyróżnia się na tle regionu, jej walory faunistyczne są typowe dla tej części województwa Zachodniopomorskiego. Naturalnymi strefami koncentracji walorów przyrodniczych, w tym faunistycznych są na terenie gminy przede wszystkim dolina Odry oraz kompleks Jezior Wełtyńskich. W związku z dużymi walorami przyrodniczymi wytypowano je jako Obszary Specjalnej Ochrony sieci Natura 2000. W pewnym stopniu cenna fauna koncentruje się także w obrębie mniejszych obiektów w krajobrazie gminy. Wliczyć tu należy istniejące użytki ekologiczne: „Dolina Storczykowa” i „Zgniły Grzyb”, ale także proponowane, jak „Łąki pod Mielenkiem”, „Grajdołek”, czy „Bagienko”.

Fauna gminy nie doczekała się pełnego rozpoznania i opracowania, np. w formie monografii faunistycznej, choć wiele cennych informacji zawiera „Inwentaryzacja faunistyczna gminy Gryfino” z 1997 roku autorstwa Przemysława i Ewy Zyska, będąca częścią składową „Waloryzacji Przyrodniczej gminy Gryfino” wykonanej przez Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie. Informacje dostępne w waloryzacji uzupełniono o dane zebrane na terenie gminy w latach 2007-2013, czyli dużo świeższe, choć nie tak przekrojowe.

Fauna bezkręgowców

W trakcie wyrwkowych badań terenowych przeprowadzonych w latach 2010 i 2013 na terenie gminy stwierdzono występowanie wielu pospolitych gatunków bezkręgowców, nie napotkano natomiast na gatunki uznane za rzadkie. Wiąże się to z silną synantropizacją zbiorowisk, niską trofią i niewielką naturalnością siedlisk.

Z pierścienic za gatunek rzadki należy uznać chronioną pijawkę lekarską *Hirudo medicinalis*, stwierdzaną w gminie Gryfino na kilku stanowiskach.

W grupie bezkręgowców epigeicznych na suchych, piaszczystych nieużytkach oraz terenach leśnych dominowały mrówki z rodzaju *Formica*, przede wszystkim *Formica polyctena* i *F. rufa*. Licznie występowały także kolonie pierwomrówki łagodnej (*Formica fusca*). Z rzędu motyli *Lepidoptera* na obserwowanych kwiatach regularnie obserwowano kilka dosyć pospolitych gatunków takich jak: rusałka admirał *Vanessa atalanta*, rusałka pokrzywnik *Aglais urticae*, rusałka pawik *Inachis io*, czy rusałka ceik *Polygonia c-album*.

W wodach stawów i torfianek stwierdzono obecność drapieżnego pluskwiaka: płoszczyca szarej *Nepa cinerea*, a z chrząszczy chronionego pływaka żółtobrzeżka *Dytiscus marginalis*. Z chrząszczy lądowych regularnie obserwowano pospolitego żuka wiosennego *Geotrupes vernalis*, a na drogach polnych i leśnych biegacza fioletowego *Carabus violaceus* oraz zielonożółtego *Carabus auronitens*. W drzewostanach obszaru badań stwierdzono bardzo mało martwych drzew, zarówno stojących i leżących, co nie sprzyja utrzymaniu się populacji wyspecjalizowanych środowiskowo dużych chrząszczy saproksylicznych i pomimo poszukiwań nie stwierdzono ich obecności. Wynikać to może także ze śladowego udziału starszych drzewostanów dębowych (głównie w północnej części badanego terenu), które to są preferowane przez wiele gatunków bezkręgowców saproksylicznych (np. pachnica dębowa, kozioróg dębosz), oraz ze sztucznego charakteru dużej części drzewostanu (młode drzewostany sosnowe), silnej synantropizacji siedlisk i innych przyczyn. Z błonkówek w obrębie kilku enklaw śródpolnych oraz na skrajach lasu obserwowano gniazda trzmiela ziemnego *Bombus terrestris* – gatunku objętego w Polsce częściową ochroną gatunkową.

Reprezentantami podtypu skorupiaków na terenie badań są kielż zdrojowy *Gammarus pulex* oraz ośliczka pospolita *Asellus aquaticus*. Oba gatunki stwierdzono w zatoczkach rzeki Tywy i Pniewy. Dosyć naturalny charakter obu rzeczek oraz stosunkowo czyste wody pozwalają zakładać, że w przypadku dokładnych badań specjalistycznych w ich wodach oczekiwać można bogatej i różnorodnej fauny bezkręgowcej, w tym licznych skorupiaków związanych z wodami płynącymi. „Waloryzacja Przyrodnicza Gminy Gryfino” wymienia kolejnego skorupiaką stwierdzanego w gminie Gryfino: raka amerykańskiego *Orconectes limosus*, choć nie podano lokalizacji stanowiska.

Z grupy mięczaków w wodach licznych jezior i stawów stwierdzono zatoczkę rogowego *Planorbis corneus*, oraz błotniarkę moczarową *Lymnea stagnalis*. Z gatunków lądowych na rozległych ugorach porolnych licznie obserwowano ślimaka gajowego winniczka *Helix pomatina* (gatunek objęty ochroną częściową) oraz ślinnika wielkiego *Arion rufus*. Z mięczaków rzadkich „Waloryzacja Przyrodnicza Gminy Gryfino” wylicza szereg mały ginących i zagrożonych wyginięciem. Są to:

1. Gatunki ginące - *Sphaerium solidum*, *Pisidium pulchellum*;
2. Gatunki silnie zagrożone wyginięciem - *Sphaerium rivicola*, *Musculium lacustre*, *Pisidium amnicum*, *Pisidium supinum*, *Pisidium lilljeborgii*;
3. Gatunki zagrożone wyginięciem - *Pisidium milium*, *Pisidium obtusale*, *Pisidium hibernicum*, *Pisidium moitessierianum*.

Obecność tych gatunków podawana jest na podstawie kwadratów ATPOL, więc bez szczegółowej lokalizacji stanowisk.

Fauna kręgową

Ichtiofauna gminy jest typowa dla tej części kraju. Z gatunków ciekawszych, w wodach Odry stwierdzano łososia szlachetnego *Salmo salar* oraz ciosę *Pelecus cultratus*.

Kręgowce są tu za to licznie reprezentowane przez płazy. W granicach gminy stwierdzono 13 gatunków płazów, w tym gatunki rzadkie i narażone na wyginięcie. Są to: żaba zwinka *Rana dalmatina*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*, kumak nizinny *Bombina bombina*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, ropucha szara *Bufo bufo*, ropucha paskówka *Bufo calamita*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, żaba moczarowa *Rana arvalis*, żaba trawna *Rana temporaria*, żaba jeziorowa *Rana lessonae*, żaba śmieszka *Rana ridibunda*, oraz hybrydy dwóch ostatnich gatunków, czyli żaba wodna *Rana esculenta*. Najwięcej stanowisk płazów stwierdzono w północnej części gminy, zwykle w obrębie oczek wodnych, zabagnień i podmokłości, w tym istniejących i proponowanych użytków ekologicznych. Dla ochrony siedlisk płazów, w tym miejsc ich rozrodu w Waloryzacji Przyrodniczej gminy Gryfino zaproponowano powołanie szeregu użytków ekologicznych, szczególnie w okolicach miejscowości Chlebowo, Wysoka Gryfińska, Gardno i Drzenin. W płazy obfituje również dolina Odry oraz kompleks jezior Wełtyńskich.

Spośród 6 gatunków gadów stwierdzanych w gminie Gryfino na szczególną uwagę zasługuje żółw błotny *Emys orbicularis*, który był notowany na śródleśnym torfowisku w okolicy Wełtynia. W okolicy Gardna stwierdzono występowanie żmii zygzakowatej *Vipera berus*, a na pojedynczych stanowiskach także jaszczurki zwinki, żyworódki i padalca. Z gadów najczęstszym gatunkiem w granicach gminy jest zaskroniec *Natrix natrix*, który preferuje obrzeża różnej wielkości zbiorników wodnych.

Inwentaryzacja faunistyczna gminy Gryfino wylicza aż 196 gatunków ptaków stwierdzanych (w tym historycznie) w granicach gminy. Miejscami koncentracji najcenniejszych gatunków są „Ostoje Ptasie” sieci Natura 2000, czyli Dolina Dolnej Odry PLB320003 oraz Jeziora Wełtyńskie PLB320020, ale także, choć w mniejszym stopniu inne obiekty cenne przyrodniczo, z których wymienić należy „Łąki pod Mielenkiem”, gdzie regularnie gniazdują gatunki takie jak błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, żuraw *Grus grus*, kszczyk *gallinago gallinago*, derkacz *Crex crex* i gąsiorek *Lanius colurio* oraz dolinę Krzekny, gdzie oprócz wysokich zagęszczeń derkacza stwierdzono zajęcie rewiru przez kulika wielkiego *Numenius arquata*. W związku z istotną rolą, jaką pełnią dla ptaków niektóre tereny gminy Gryfino włączono je do „Ptasich” obszarów natura 2000. Jednak nawet w obrębie tych ostoi można wyróżnić tereny szczególnie istotne dla ptaków, zarówno w okresie lęgowym, jak i migracji, a nawet zimowania. Do takich kluczowych dla ptaków terenów zaliczyć należy:

- Obszar Międzyodrza;
- Łąki nadodrzańskie w okolicy Krajnika;
- Ciepły Kanał oraz półwysep między Odrą i Kanałem;
- Łąki nadodrzańskie na północ od Gryfina;
- Jezioro Wełtyńskie (w szczególności jego północne zatoki) i Jezioro Gardyńskie.

Zespoły ptaków większości obszaru gminy Gryfino badane w latach 2010 i 2013 wykazywały dużą zmienność w obrębie poszczególnych typów siedlisk. Ornitofauna składała się z kilku wyraźnie odmiennych grup: ptaków terenów otwartych dominujących we wschodniej i środkowej części inwentaryzowanego obszaru, ptaków leśnych występujących w płatach drzewostanów gospodarczych położonych w centralnej oraz

północnej części obszaru, ptaków wodno-błotnych oraz zarośli i ekotonów zasiedlających zwykle obszary istniejących i proponowanych obszarów chronionych oraz ich najbliższe otoczenie. Na awifaunę terenów otwartych składały się w większości gatunki pospolite, w tym głównie wróblowe z rodzin skowronkowatych, pliszkowatych, trznadłowatych, szczygłowatych i szpakowatych. Gatunkami najczęściej obserwowanymi były skowronek *Alauda arvensis* i trznadel *Emberiza citrinella*. Jednym z ciekawszych gatunków była tu pustułka *Falco tinnunculus*, którą regularnie obserwowano na polach w okolicy Radziszewa i Daleszewa. Osobną grupę stanowią tu gatunki mocniej związane z człowiekiem i krajobrazem przekształconym, jak dzierlatka *Galerida cristata* czy sierpówka *Streptopelia decaocto*, oraz preferujące tereny ogródków działkowych, jak makolągwa *Carduelis cannabina*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, czy piegża *Sylvia curruca*. W grupie gatunków leśnych dominowały także drobne ptaki wróblowe, w tym przede wszystkim zięba *Fringilla coelebs*, gatunki z rodzaju *Phylloscopus* oraz sikory (*Paridae*). W środowisku tym występowały również ptaki drapieżne: myszołów *Buteo buteo* i krogulec *Accipiter nissus*. Najbogatsze pod względem awifauny okazały się tereny projektowanych i istniejących użytków ekologicznych, w znacznej części terenów podmokłych, często z okrajkiem zaroślowym oraz pasmami zadrzewień na granicy. Na ich terenie występowały gatunkowo bogate i ekologicznie zróżnicowane zespoły ptaków. Stwierdzano tu zarówno gatunki związane z zakrzyczeniami, np. cierniówka *Sylvia communis*, kapturka *Sylvia atricapilla* czy gąsiorek *Lanius collurio*, łąkami: derkacz *Crex crex*, pliszka żółta *Motacilla flava* i terenami wodno-błotnymi, jak kszyc *Gallinago gallinago*, perkoz *Tachybaptus ruficollis*, łyska *Fulica atra* czy krzyżówka *Anas platyrhynchos*. Obserwowano tu również gatunki mniej pospolite, jak na przykład błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, wodnik *Rallus aquaticus* a nawet zielonka *Porzana parva* (tzw. „Grajdołek” koło Gryfina). Kilka gatunków związanych jest ściśle z obecnością turzycowisk i trzcinowisk: trzcinia *Acrocephalus arundinaceus* czy potrzos *Emberiza schoeniclus*, oraz wilgotnych zbiorowisk ziołoroślowych i zakrzaceń, jak słowik rdzawy *Luscinia megarhynchos*, drozdy *Turdus* sp. czy łożówka *Acrocephalus palustris*.

Na podstawie danych zawartych w „Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Gryfino” oraz własnych badań w latach 2010-2013 rzadkie gatunki awifauny gminy Gryfino można zestawić następująco:

Do gatunków silnie zagrożonych wyginięciem zaliczyć należy następujące: bączek *Ixobrychus minutus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, świstun *Anas penelope*, cyranka *Anas querquedula*, podgorzałka *Aythya nyroca*, nurogęś *Mergus merganser*, kania czarna *Milvus milvus*, orlik krzykliwy *Aguilla pomarina*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, kobuz *Falco subbuteo*, żuraw *Grus grus*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*, brodziec kwawodzioby *Tringa totanus*, brodziec piskliwy *Acitis hypoleucos*, rycyk *Limosa limosa*, kulik wielki *Numenius arquata*, rybitwa zwyczajna *Sterna hirundo*, sowa błotna *Asio flammeus*, dudek *Upupa epops*, podróżniczek *Luscinia svecica*, wąsatka *Panurus biarmicus*.

Do zagrożonych wyginięciem zaliczyć należy następujące gatunki: perkoz rdzawoszy *Podiceps grisegena*, zauszniak *P. nigricollis*, bąk *Botarus stellaris*, czapla siwa *Ardea cinerea*, gęgawa *Anser anser*, cyraneczka *anas crecca*, krakwa *Anas strepera*, gałog *Bucephala clangula*, płaskonos *Anas clypeata*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, trzmielojad *Pernis apivorus*, jastrząb gołębiarz *Accipiter gentilis*, pustułka *Falco tinnunculus*, płomyk *tyto alba*, sowa uszata *Asio otus*, wodnik *Rallus aquaticus*, kszyc *Gallinago gallinago*, brodziec samotny *Tringa ochropus*, mewa pospolita *Larus canus*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, zimorodek *Alcedo attis*, świerszczak *Locustella naevia*, brzęczka *Locustella luscinioides*, słonka *Scolopax rusticola*, dzierzba srokosz *Lanius exubitor*.

Do gatunków potencjalnie zagrożonych wyginięciem należą: perkozek *Tachybaptus ruficollis*, bocian biały *Ciconia ciconia*, głowienka *Aythya ferina*, czernica *Aythya fuligula*, kokoszka wodna *Gallinula chloropus*, śmieszka *Larus ridibundus*, czajka *Vanellus vanellus*, pliszka górską *Motacilla cinerea* i remiz *Remiz pendulinus*.

W ramach wyrwykowych badań przeprowadzonych w latach 2010-2013 w gminie Gryfino stwierdzono aktywność nocka rudego *Myotis daubentoni*, borowca wielkiego *Nyctalus noctula*, nietoperze z rodzaju karlik *Pipistrellus sp.* oraz mroczka wczesnego *Eptesicus serotinus* (ze względu na dogodne warunki do życia należy założyć, że lista ta jest mocno niepełna). Oprócz ważnego, ponadregionalnego korytarza migracyjnego nietoperzy, jakim jest Dolina Odry ważną funkcję lokalnego korytarza migracyjnego dla kilku gatunków nietoperzy pełni także m.in. dolina Tywy.

2.9.4. Flora.

W roślinności gminy Gryfino dominują antropogenicznie przekształcone zespoły roślinne. Nieliczne są ekosystemy posiadające cechy nieznaczonej ingerencji, są to przede wszystkim naturalne zbiorniki wodne, torfowiska oraz niewielkie enklawy lasów (szczególnie w dolinach naturalnych cieków i jezior).

Ekosystemy wodne i mokradłowe (nieleśne)

Stanowią bardzo istotny element w krajobrazie gminy. W obrębie zbiorników wodnych spotyka się tu typowe układy roślinności, od zanurzonych, poprzez pływające po powierzchni aż do helofitów strefy szuwarowej. W większości przypadków reprezentują one roślinność zbiorników eutroficznych, rzadziej mezotroficznych i dystroficznych. Spośród roślinności podwodnej jezior największą rolę odgrywają zbiorowiska z klasy *Potametea*: zespół rogatka sztywnego, moczarki kanadyjskiej, wywłócznika kłosowego, włosienicznika krążkolistnego, pływacza zwyczajnego i różnych gatunków rdestnic. Do osobliwości należy zaliczyć fitocenozy charakterystyczne dla wód ubogich w biogeny: zbiorowisko z chronionymi pływaczami, pośrednim i mniejszym z ramienicą kruchą w obrębie mechowisk przy wschodnim brzegu jeziora Wełtyńskiego oraz podwodną łąkę z ramienicą omszoną występujące w płytkich wodach wschodniej części jeziora Wełtyńskiego. W wodach płynących spotyka się przede wszystkim fitocenozy moczarki kanadyjskiej, strzałki wodnej, rdestnicy przeszytej czy występujące na kamieniach jednogatunkowe agregacje mchu zdrojka pospolitego. W dolinie Tywy na odcinku Szczawno-Gryfino (na kamienistym dnie) występuje ponadto chroniony i rzadki na niżu krasnorost *Hildenbrandtia rivularis*. Roślinność pływającą reprezentują m.in. zbiorowiska: rzęs (drobnej i trójrowkowej), spirodeli wielokorzeniowej, grążela żółtego, grzybieni białych, żabiścieku pływającego, rdestnicy pływającej, osoki aleosowatej. Do osobliwości zaliczyć należy występujące na obszarze międzyodrza fitocenozy z salwinią pływającą. Ostatnia grupa zbiorowisk, tworzonych przez rośliny zakorzenione w mineralnym dnie bądź gytii, związana jest z litoralem zbiorników oraz cieków wodnych. Występuje tu najszersza gama zespołów roślinnych, od okazałych i silnie zanurzonych szuwarów trzcinowych, pałkowych, oczeretowych, poprzez różnorodne szuwały wielkoturzycowe (najczęściej budowane przez turzyce: błotną, brzegową, zaostrzoną, sztywną), trawiaste (z manną mielec, mózgą trzcinową, trzcinnikiem lancetowatym) aż do zbiorowisk o mniejszej roli, niemniej powszechnych (szuwały tatarakowe, z kosańcem żółtym, jeżogłówką gałęzistą, skrzypem bagiennym, rzepichą ziemnowodną, pływające pła z szalejem jadowitym oraz zachyłnikiem błotnym).

W gminie Gryfino występują także ekosystemy torfowiskowe, spośród których największą rolę odgrywają żyzne torfowiska niskie (fluwiogeniczne). Zajmują one dna dolin oraz rynien, obszary zastoiskowe, łądowiejące zbiorniki wodne. Występują m.in. w dolinie Odry, Tywy oraz w obniżeniu Wełtyńskim i są zdecydowanie najczęstszym typem torfowisk w gminie. Charakterystyczną dla nich roślinność tworzą najczęściej szuwały

trzciniowe oraz wielkoturzycowe. Innym, specyficznym typem mokradeł spotykanych na obszarze gminy są ubogie troficznie torfowiska przejściowe (topogeniczno-ombrogeniczne). W krajobrazie położone są wyżej od torfowisk niskich, nie podlegają też okresowym zalewom (z reguły są to bezodpływowe niecki). Zasilanie w wodę często ma mieszany charakter, gruntowo-opadowy. Z tego powodu ich żyzność jest znacznie niższa od wód zasilających torfowiska fluwiogeniczne. Znajdują się zazwyczaj w obrębie kompleksów leśnych przez co izolowane są od dopływów zanieczyszczeń. Ten typ torfowisk występuje na terenie gminy w lasach wełtyńskich oraz w pobliżu Gajek. Roślinność torfowisk przejściowych niemal zawsze skupia w sobie znaczny potencjał przyrodniczy. Liczne tworzące ją taksony należą do chronionych oraz rzadkich. Spośród zespołów roślinnych stwierdzonych w obrębie torfowisk przejściowych do najważniejszych należą: niekępowy mszar z turzycą dziubkową, wełnianka wąskolistną oraz chronionym torfowcem odgiętym, kępkowy mszar z wełnianką pochwowatą oraz torfowcem odgiętym, mszarna postać szuwaru z turzycą nitkowatą, emersyjne (pływające) fitocenozy z chronioną turzycą bagienną. Ostatnim, zarazem najbardziej osobliwym typem torfowisk występujących na terenie gminy są tzw. mokradła soligeniczne, zasilane bocznie wodami podziemnym bogatymi w jony (przede wszystkim wapnia i żelaza). Mimo iż ich pozycja w krajobrazie jest bardzo bliska torfowiskom fluwiogenicznym, niemniej ich rozwój możliwy jest tylko w specyficznych warunkach ekohydrologicznych, przy dopływie ww. wód podziemnych. Ich charakterystyczną cechą jest występowanie silnie rozwiniętej warstwy mszystej, tworzonej w większości przez tzw. mchy właściwe (w przeciwieństwie do torfowisk przejściowych budowanych przez mchy torfowce). Tworzące się w ich obrębie warunki mezotrofii (niewielkiej dostępności substancji odżywczych) stwarzają możliwości dla występowania wielu osobliwych gatunków roślin o wąskiej tolerancji ekologicznej. Do głównych fitocenoz typowych dla tego typu mokradeł w gminie Gryfino należą przede wszystkim: mechowiskowe postacie szuwarów z turzycą tunikową oraz turzycą nitkowatą, mechowiskowe szuwarzy trzciniowe, szuwar z chronioną kłocią wiechowatą. Do największych osobliwości flory torfowisk soligenicznych w gminie należą chronione i zagrożone wyginięciem: kruszczyk błotny, skorpionowiec brunatny. Mechowiska na terenie gminy skupione są przy północno-wschodnim oraz północno-zachodnim brzegu jeziora Wełtyńskiego.

Ekosystemy leśne i zaroślowe

Na terenie gminy Gryfino zbiorowiska leśne z jednej strony noszą ślady wielu zaburzeń (przede wszystkim dominacji sosny na żyznych siedliskach lasowych oraz lasów mieszanych), z drugiej strony istnieją obszary, w obrębie których ekosystemy leśne zachowały naturalny, puszczański charakter.

Ciepłolubne dąbrowy (światliste dąbrowy). W obszarze gminy spotykane w postaci niewielkich, izolowanych i mocno kadłubowych płątów na krawędzi doliny Odry w rejonie Radziszewa (Wzgórze Batowa) oraz Nowych Brynek. Poza czysto dębowym, niskopiennym drzewostanem nie posiadają one właściwej tym fitocenozy kombinacji gatunków runa a o kadłubowym charakterze fitocenozy zdecydował akcesoryczny udział gatunków termofilnych (np. koniczyny dwukłosowej).

Lasy bukowo-dębowe (pomorska postać kwaśnej dąbrowy). Na terenie gminy Gryfino występują silnie zubożone i zazwyczaj zjuwenalizowane. Największe obszarowo płąty notowane są na wzgórzach po obu stronach Omulnej, na wschód od Daleszewa, ponadto rozproszone na kwaśnych stokach w dolinie Tywy koło Borzymia oraz dolinie Pniewy na zachód od Gajek. W drzewostanie tych lasów dominuje z reguły dąb (szypułkowy oraz bezszypułkowy) lub sosna, buk jeśli występuje, to zazwyczaj w zmieszaniu jednostkowym. Ubogie runo przypomina mocno kwaśne buczyny (stały udział turzycy pigułkowej czy kosmatki orzęsionej) jednak zaznacza się w nim stały udział gatunków borowych (m.in. borówka czarna, śmiałek pogięty, rokitnik pospolity).

Kwaśne buczyny. Ich udział na terenie gminy jest nieco mniejszy niż wyżej opisanych kwaśnych lasów bukowo-dębowych. Występują przede wszystkim na stromych zboczach w dolinie Tywy oraz dolinie Pniewy. Zbiorowiska kwaśnych buczyn są tu dobrze wykształcone, istotnie wpływają też na podwyższanie walorów krajobrazowych dolin rzecznych. Charakteryzuje je czysto bukowy drzewostan często w wieku przekraczającym 100 lat. Ubogie runo mszysto-zielne składa się głównie z gatunków charakterystycznych dla żyznych lasów liściastych (m.in. kosmatki owłosionej i gajowca żółtego), acydofilnych dąbrów (np. konwalijki dwulistnej, jastrzębca leśnego). Generalnie brak w nim gatunków typowo borowych.

Żyzne buczyny. Mimo znacznego potencjału siedliskowego dobrze wykształcone zbiorowiska żyznych buczyn występują fragmentarycznie głównie w dolinie Tywy i Pniewy. Są to mocno izolowane i niewielkie płyty, jednakże typowo wykształcone o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. W drzewostanie oprócz buka, w domieszce występują grab zwyczajny, klon zwyczajny, jawor, dąb szypułkowy oraz lipa drobnolistna. W runie oprócz gatunków typowych dla zespołu (perłówki jednokwiatowej, kostrzewy leśnej i marzanki wonnej) występuje cała gama taksonów wspólnych dla żyznych lasów liściastych, zarówno grądów jak i łągów (gajowiec żółty, szczyr trwały, miodunka plamista i inne). Za najbardziej osobliwy można uznać płat żyznej buczyny w dolinie Tywy koło Szczawna, w obrębie którego notuje się dwa gatunki storczyków (buławnika wielkokwiatowego, gnieźnika leśnego) oraz inne gatunki chronione: przylaszczka pospolita, marzanka wonna, bluszcz pospolity.

Lasy grądowe. Podobnie jak żyzne buczyny, potencjalnie powinny zajmować znacznie większy areał. Najlepiej wykształcone występują w dolnych partiach zboczy dolin rzecznych (Tywy, Pniewy, Omulnej), sąsiadując z wyżej położonymi buczynami oraz łągami w obniżeniach. Drzewostan tych lasów budują: grab zwyczajny, lipa drobnolistna, jawor, buk zwyczajny i dąb szypułkowy. Bujną warstwę krzewów oraz runa tworzą gatunki typowe dla lasów liściastych, dobrym taksonem charakterystycznym dla tutejszych grądów zboczowych jest przytulia leśna, nie notuje się natomiast gwiazdnicy wielkokwiatowej. Warto podkreślić barwny aspekt wiosenny lasów grądowych związany z zakwitem geofitów. Do największych osobliwości tych lasów zaliczyć należy poza wspomnianą przytulia leśną, zerwę kłosową, łuskiewnik różowy czy chronione gnieźnika leśnego oraz przylaszczkę pospolitą. Z uwagi na unikatowy charakter zboczowy, nierzadko sędziwy wiek drzew oraz typowe i niezaburzone runo, grądy w gminie Gryfino należą do najlepiej wykształconych fitocenoz leśnych godnych szczególnej ochrony. Problematiczną, lecz drugorzędną kwestią jest ich klasyfikacja, pomimo położenia w zasięgu pomorskich grądów subatlantyckich posiadają one więcej cech grądów środkowoeuropejskich. Może mieć to związek z położeniem w strefie przejściowej zasięgów oraz typowo zboczowym charakterem głęboko wciętych dolin rzek i strumieni (charakter „górski”).

Lasy łąkowe. Dla dolin rzek i strumieni charakterystycznym typem roślinności są lasy łąkowe. Na żyznych madach wzdłuż Odry (zarówno Regalicy jak i zachodniej), oraz przy kanałach Międzyodrza występują rozproszone i niewielkie fragmenty łągów wierzbowych. W charakterystycznym dla nich bujnym runie dominują znajdujące tu dużo światła, okazałe, nitrofilne byliny oraz gatunki ziołoroślowe. W dolinach mniejszych rzek (m.in. Tywy, Pniewy, Omulnej i całej niecce Wełtyńskiej) rozwinęły się łągi olszowe i olszowo-jesionowe. Szczególnie nad Tywą, spotyka się rozległe płyty tych fitocenoz z charakterystycznym i niezaburzonym runem (ze stałym udziałem czartawy pospolitej i gwiazdnicy gajowej). W obrębie tych zbiorowisk spotkać można łąny chronionej śnieżyczki przebiśnieg, rzadką tojeść gajową czy czerńca gronkowego. W typie łągów jesionowo-olszowych na terenie gminy spotkać można ponadto łągi źródliskowe niezabagnione z charakterystycznym kępami turzycy rzadkokłosej oraz łągi źródliskowe okresowo zabagnione (nawiązujące do olsów bagiennych) z pięknie kwitnącą rzeżucha gorzką.

Ostatnią postacią lasów łęgowych spotykanych na obszarze gminy są nie mniej interesujące, zajmujące niewielkie zbocza (w dolinie Tywy i Omulnej) łągi dębowo-wiązowe. Zazwyczaj tworzą one wąskie ekotony pomiędzy łągami olszowymi oraz wyżej położonymi lasami grądowymi. Także runo stanowi swoistą kombinację gatunków łągowo-grądowych z charakterystycznym, żółtym aspektem wiosennym od masowo kwitnących ziarnopłonów i złoci. W najlepiej zachowanych płatach koło Radziszewa, Żurawek oraz „Spalonego Młyna” (na południe od Borzymia) występują godne uwagi sędziwe wiązy szypułkowe. Niezwykle interesującą postacią zboczowych lasów grądowo-łągowych, nawiązujących do zboczowych lasów podgórskich, spotkać można ponadto w kilku miejscach doliny Tywy. W drzewostanie kluczową rolę odgrywają wiązy, klony, lipy i graby natomiast w runie dominuje zimozielony skrzyp zimowy oraz szczyr trwały i miodunka plamista. Zbocza te poprzecinane są licznymi źródłiskami i strumykami co czyni je jeszcze bardziej osobliwymi.

Lasy bagienne. Na terenie gminy występują dwie zasadniczo różne postacie lasów bagiennych związanych najczęściej z podłożem organicznym - torfowym. Po pierwsze, typowe olsy bagienne z chronioną porzeczką czarną. Te żyzne, okresowo podtapiane lasy można spotkać głównie w dolinie Tywy (w rozproszeniu na odcinku od Borzymia do Szczawna), w sąsiedztwie jezior w zlewni Omulnej, w górnym odcinku Pniewy (okolice Trzemeszna). W typowej postaci mają one wyraźny charakter dolinkowo-kepowy z wyraźnie wyniesionymi biogrupami olch oraz roślinnością bagienną w obniżeniach. Olszowe lasy bagienne na obszarze gminy bardzo często ulegają łągowieniu oraz wtórnemu zabagnianiu dlatego okresowo wiele ich postaci jest nietypowo wykształconych i trudnych do klasyfikacji. Drugim, o znacznie bardziej ograniczonym areale, typem lasów bagiennych są na tym obszarze brzeziny bagienne. Mimo, iż w gminie Gryfino nie odrywają kluczowej roli to znacznie ubogacają ekosystemy leśne dużym nagromadzeniem walorów. Występują one w kompleksach przestrzennych z torfowiskami przejściowymi, dla których są kolejnym ogniwem w sukcesji. Typowo wykształcony drzewostan tworzy brzoza omszona, w runie natomiast dominują gatunki siedlisk ubogich i kwaśnych (m.in. krzewinki chronionego bagna zwyczajnego oraz różnych gatunków borówek z domieszką trzęślicy modrej). W silnie uwodnionych płatach dominują chronione mchy torfowce (przede wszystkim *Sphagnum squarrosum*, *S. fallax*, *S. palustre*) oraz pływające kożuchy czermieni błotnej.

Lasy gospodarcze. Gospodarcze lasy z dominacją sosny i domieszką dębów i brzoź przeważają w krajobrazie leśnym gminy. Większość z nich posadzono na siedliskach kwaśnych dąbrów, nierzadko buczyn, gradów a nawet łągów (np. w dolinie Tywy i Omulnej). Biorąc pod uwagę postępującą ekologizację lasów należy się spodziewać, iż z biegiem lat w wyniku właściwej przebudowy ulegną renaturalizacji.

Zbiorowiska zaroślowe. Do najbardziej typowych zbiorowisk zaroślowych rozproszonych na terenie gminy Gryfino należą: związane z siedliskami suchymi i ubogimi, ciepłolubne zarośla z dominacją tarniny, głógów i róż (tzw. czyżnie); występujące na żyznych glebach, najczęściej w okrajkach lasów lub w sąsiedztwie zabudowań, ciągów komunikacyjnych – zarośla z dzikim bzem czarnym czy też gąszcze jeżyn; w końcu, zajmujące gleby organiczne, okresowo zabagnione – zarośla łożowe z dominacją wierzby szarej oraz chronioną kaliną koralową. Zbiorowiska krzewiasto-zaroślowe, choć z reguły florystycznie ubogie pełnią bardzo ważną funkcję biocenotyczną dla fauny (szczególnie ptaków), wzbogacają ponadto monotony krajobraz.

Ekosystemy łąkowe, ziołoroślowe i murawowe

Półnaturalne zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe występują w rozproszeniu na obszarze całej gminy. Siedliska świeże zajmują łąki rajgrasowe i wiechlinowo-kostrzewowe, najczęściej zubożone gatunkowo (z charakterystycznymi taksonami: kozibrodem łąkowym, krwawnikiem pospolitym, barszczem zwyczajnym, komonicą zwyczajną,

marchwią zwyczajną, świerzbnicą polną, kupkówką zwyczajną). Porastają one nierzadko przydroża, skarpy nasypów kolejowych, śródpolne miedze i śródleśne polany. Na wzgórzach w okolicy Bartkowa czy też w dolinie Tywy koło Szczawna zajmują lekko nachylone stoki. Siedliska wilgotne oraz żyzne, płaskie terasy w dolinach rzek i strumieni, krawędzie rowów i skraje wilgotnych lasów łęgowych, zajmują łąki wyczyńcowe, ostrożeńiowe, łąki ze śmiałkiem darniowym, sitowiem leśnym, ziołorośla z wiązówką błotną i tojeścią pospolitą (z charakterystycznym tu udziałem rzadkich gatunków: przetacznika długolistnego, rutewki żółtej i groszka błotnego, oraz trudne do przebycia ziołorośla z kielisznikiem, pokrzywą i przytulia czepną. Osobliwe na tym obszarze jest występowanie na żyznych madach w dolinie Odry okazałych zbiorowisk szuwarowo-ziołoroślowych z trzciną pospolitą, rzadkimi w Polsce mleczem błotnym, wilczomleczem błotnym oraz chronionym arcydzięglem nadbrzeżnym. Fitocenozy wilgotnych łąk i ziołorośli na terenie gminy najczęściej występują w mozaice z szuwarami wielkoturzycowymi oraz zaroślami łożowymi. Ostatnim typem ekosystemów łąkowych występujących na terenie gminy są zmiennowilgotne (okresowo wilgotne) łąki trzęślicowe. Stopniem uwilgocenia zbliżone są najbardziej do wilgotnych łąk ostrożeńiowych i śmiałkowych oraz ziołorośli z wiązówką błotną i tojeścią pospolitą, różnią się od nich natomiast mniejszą żyznością (tj. mezotrofią, ww. łąki i ziołorośla to typowe zbiorowiska eutroficzne). Największy areal łąk trzęślicowych występuje przy północno-wschodnim brzegu jeziora Wełyńskiego. Skład gatunkowy tych osobliwych zbiorowisk silnie nawiązuje do alkalicznych mechowisk występujących w ich sąsiedztwie. Można więc przypuszczać, że powstały tu one w wyniku degradacji (przesuszenia) torfowisk soligenicznych (mechowisk). Oprócz typowych dla łąk trzęślicowych gatunków (m.in. trzęślica modra – gatunek dominujący, turzycza prosowata, czarcikęs łąkowy, ostrożeń błotny, wyka ptasia, przytulia bagienna, komonica błotna oraz chroniony goździk pyszny) występuje tu szeroki zestaw taksonów typowych dla alkalicznych mechowisk (m.in. mchów brunatnych o znacznym pokryciu – dominujących chronionej mokradłoszki zaostrej i rzadkiego złocieńca gwiazdkowatego). Unikatowym w skali kraju walorem jest występowanie w ich obrębie licznych chronionych i zagrożonych wyginięciem roślin, w tym wielu gatunków storczyków (storczyka błotnego, kruszczyka błotnego, listery jajowatej *Listera ovata*, kukułki krwistej, kukułki plamistej, kukułki szerokolistnej oraz zimowitu jesiennego, nasieźrzała pospolitego).

Najbardziej skrajne i suche siedliska zajmują psammofilne (napiaskowe) murawy niewapienne z dominacją szczotliczy siwej. Występują one głównie w strefie krawędziowej doliny Odry oraz Tywy, na ubogich piaskach teras zalewowych, często w niewielkich płatach na skraju borów czy też suchych odłogach. Murawy szczotlichowe występują w dwóch postaciach, pionierskiej, chrobotkowej – ze znacznym udziałem porostów oraz mchów i niewielkim udziałem roślin naczyniowych oraz typowej, o większym pokryciu roślinności zielonej, ze stałym udziałem chroszcza nagołodygowego, szczawiu polnego oraz chronionej turzycy piaskowej *Carex arenaria*. Często występują one w mozaikowych kompleksach z murawami z jasiońcem piaskowym oraz chronionymi kocankami piaskowymi *Helichrysum arenarium*, które nadają im nieco bardziej kwietny charakter. Mimo iż na terenie gminy nie stwierdzono typowo wykształconych muraw kserotermicznych związanych z podłożem drobnoziarnistym, zasobnym w węglan wapnia, występują tu liczne gatunki których udział nawiązuje do tych zbiorowisk (m.in. chaber nadreński, przetacznik kłosowy, jastrzębiec żmijowcowy, bylica polna, kłosownica pierzasta, wilczomlecz sosnka, dziewięciśń pospolity, pięciornik piaskowy, goździk kartuzek, chondrilla sztywna) lub też pozwala na zaklasyfikowanie ich do ciepłolubnych śródlądowych muraw napiaskowych. Do największych osobliwości występujących w obrębie ekosystemów nawiązujących do ciepłolubnych muraw (murawy napiaskowe wapienne) występujących w gminie w kompleksach z kwaśnymi murawami napiaskowymi należą chronione i zagrożone wyginięciem ostnica piaskowa *Stipa borysthena* (koło Nowego Czarnowa) oraz goździk piaskowy *Dianthus arenarius* (Nowe Brynki).

Chronione siedliska przyrodnicze

W obrębie gminy Gryfino stwierdzono występowanie 20 typów siedlisk przyrodniczych (cyfrowe kody siedlisk na podstawie załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty):

- 3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nyphaeion*, *Potamion*
- 3160 – naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne
- 3270 – zalewane muliste brzegi rzek
- 4030 – suche wrzosowiska
- 6120* – ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe
- 6210 – murawy kserotermiczne
- 6410 – zmiennowilgotne łąki trzęślicowe
- 6430 – ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne
- 6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie
- 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska
- 7230 – górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9110 – kwaśne buczyny
- 9130 – żyzne buczyny
- 9160 – grąd subatlantycki
- 9170 – grąd środkowoeuropejski
- 9190 – pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy
- 91D0* - bory i lasy bagienne
- 91E0* - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe
- 91F0 – łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe
- 91I0 – ciepłolubne dąbrowy*

Roślinność potencjalna

Jak wspomniano kilkakrotnie w rozdziale o roślinności rzeczywistej, stan faktyczny zbiorowisk oraz potencjał przyrodniczy gminy znacznie się różnią. Jest on najlepiej widoczny na przykładzie fitocenoz leśnych zdominowanych przez równowiekowe drzewostany sosnowe występujące na różnych siedliskach. W zachodniej części gminy, na terenie międzyodrza, teras zalewowych oraz strefy krawędziowej potencjalną roślinność naturalną stanowią: olsy bagienne, łągi olszowo-jesionowe, zboczowe łągi wiązowe oraz wysokie grądy subatlantyckie. W pozostałej części gminy, na obszarze falistej wysoczyzny morenowej dominującym typem roślinności potencjalnej są żyzne buczyny, kwaśne lasy dębowo-bukowe oraz wysokie grądy subatlantyckie z niewielkim udziałem łągów wiązowych śledziennicowych w obrębie zastoiska Wełtyńskiego.

Struktura flory

Na terenie gminy Gryfino stwierdzono występowanie około 650 gatunków roślin naczyniowych co jest liczbą stosunkowo niską (obszar ma znacznie większy potencjał). W strukturze flory dominują gatunki dwuliścienne nad jednoliściennymi, najliczniejsze w taksony są rodziny: trawy, astrowate, różowate, turzycowate, motylkowate, wargowe, jaskrowate, trędownikowate, najczęściej gatunków należy do rodzajów: turzyca, wierzba, przetacznik, wyka, koniczyna, jastrzębiec, przytulia, fiołek, co wykazuje podobieństwo do innych flor lokalnych Polski.

Gatunki chronione, zagrożone i rzadkie

We florze naczyniowej gminy stwierdzono występowanie aż 48 gatunków chronionych, w tym 31 ściśle i 17 częściowo (wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin). Ponadto notuje się tu 16 gatunków chronionych mchów (5 ściśle oraz 11 częściowo). W obrębie obu tych grup daje to łączną liczbę 64 taksonów objętych ochroną. Wiele spośród tych gatunków figuruje na czerwonych listach gatunków krytycznie zagrożonych wyginięciem (E), narażonych na wyginięcie (V) oraz rzadkich (R), w Polsce lub na obszarze Pomorza Zachodniego. Najcenniejsze taksony w gminie, jednocześnie objęte ścisłą ochroną gatunkową oraz posiadające określoną kategorię zagrożenia w Polsce (PL) lub na Pomorzu Zachodnim (PZ) zestawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Gatunek ściśle chroniony (nazwa polska i łacińska)	PL	PZ
1.	Ostnica piaskowa <i>Stipa borysthena</i>	V	V
2.	Storczyk błotny <i>Orchis palustris</i>	E	E
3.	Buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>	V	E
4.	Centuria nadbrzeżna <i>Centaurium littorale</i>	V	V
5.	Pływacz pośredni <i>Utricularia intermedia</i>	V	V
6.	Pływacz mniejszy <i>Utricularia minor</i>	V	V
7.	Kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i>	V	V
8.	Goździk pyszny <i>Dianthus superbus</i>	V	E
9.	Nasięźrzał pospolity <i>Ophioglossum vulgatum</i>	V	V
10.	Turzyca bagienna <i>Carex limosa</i>	V	V
11.	Turzyca rozsunięta <i>Carex divulsa</i>	R	V
12.	Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	V	V
13.	Salwinia pływająca <i>Salvinia natans</i>	V	V
14.	Kukułka plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>	V	V
15.	Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>	-	V
16.	Goździk piaskowy <i>Dianthus arenarius</i>	-	R
17.	Kłoc wiechowata <i>Cladium mariscus</i>	-	R
18.	Skorpionowiec brunatny <i>Scorpidium scorpioides</i>	E	-

PL – Mirek i inni 2006, Czerwona lista roślin i grzybów Polski (rośliny naczyniowe); Żarnowiec i inni 2004, Czerwona lista mchów Polski (mszaki); PZ – Żukowski, Jackowiak (red.) 1995, Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski.

Wiele spośród cennych gatunków występujących na terenie gminy nie jest objętych ochroną gatunkową, mimo to w Polsce lub na Pomorzu Zachodnim należą do narażonych na wyginięcie bądź rzadkich (np. wilczomleczeń błotny, jaskier wielki, groszek błotny, jastrzębiec żmijowcowy, turzyca ciborowata, czerniec gronkowy, cibora żółta, fiołek przedziwny, turzyca dwustronna).

2.10. Krajobraz.

Pod względem walorów krajobrazowych obszar gminy Gryfino jest bogaty i zróżnicowany. Elementem wyróżniającym jest obszar Doliny Odry. Znaczna część terenu charakteryzuje się krajobrazem otwartym z licznie występującymi jeziorami polodowcowymi .

Powyższe znajduje odzwierciedlenie w liczbie ustanowionych form ochrony krajobrazu, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody powoływanych w celu ochrony ponadprzeciętnych walorów krajobrazowych, takich jak parki krajobrazowe, czy też zespoły przyrodniczo-krajobrazowe znajdujących się w granicach gminy. Mowa tutaj o Parku Krajobrazowym Dolina Dolnej Odry, Szczecińskim Parku Krajobrazowym „Puszcza Bukowa” oraz Zespole przyrodniczo-krajobrazowym „Wełtyń”, których łączna powierzchnia w granicach gminy wynosi ok. 2480 ha.

Ponadprzeciętnymi walorami krajobrazowymi, wyróżnia się tzw. Międzyodrze, czyli część gminy Gryfino, znajdująca się pomiędzy Odrą Zachodnią i Odrą Wschodnią. Dolina Odry, wraz ze starorzeczami, rozlewiskami, wyspami oraz otaczającymi ją wzgórzami morenowymi, jest istotnym elementem wpływającym na fizjonomię krajobrazu gminy Gryfino i jej sąsiedztwa. W gminie Gryfino, krajobraz Doliny Dolnej Odry, tj. jej części znajdującej pomiędzy korytami rzek Odra Zachodnia i Wschodnia, podlega szczególnej ochronie ze względu na lokalizację w granicach powołanego Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry.

W gminie Gryfino, szczególnej ochronie podlega również krajobraz miejscowości Wełtyń. W tym celu powołano zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Wełtyń”, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XLIV/384/14 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Wełtyń” (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 2699).

Również Dolina Tywy z licznymi jeziorami i kompleksami leśnymi buduje atrakcyjność krajobrazową regionu i wyróżnia się pod względem walorów krajobrazowych w gminie Gryfino. Wpływ na krajobraz gminy Gryfino, ma kompleks jezior Wełtyńskie, Wirów i Chwarstnica, wraz z przyległymi lasami i terenami rolnymi o atrakcyjnej rzeźbie terenu. Dla tej części gminy nie ustanowiono prawnej formy krajobrazu, natomiast w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego, zaproponowano utworzenie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Jezioro Wełtyń”. Stan zachowania krajobrazu określono jako przeciętny i w celu dalszego niepogarszania, wskazano zalecenia konserwatorskie: uregulować zabudowę gruntów, wprowadzić zakaz zmiany sposobu użytkowania gruntów. Znaczna część krajobrazu gminy została przekształcona i ukształtowana przez człowieka. Poza miejscowościami, w granicach gminy dużą powierzchnię zajmują tereny rolne, gdzie występuje otwarty krajobraz rolniczy. W jego granicach szczególne znaczenie w kształtowaniu fizjonomii krajobrazu, mają wszelkie zbiorniki wodne i tereny podmokłe, zwłaszcza z zadrzewieniami. Typowe pola orne nie charakteryzują się ponadprzeciętnymi walorami krajobrazowymi, przyczyniają się do monotonii krajobrazu.

Charakterystycznym elementem krajobrazu gminy Gryfino jest Elektrownia Dolna Odra. Funkcjonowanie elektrowni wiąże się z koniecznością wyprowadzenia mocy, co z kolei przekłada się na istnienie znacznej ilości napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć. Kolejnym elementem kształtującym krajobraz gminy Gryfino jest uruchomiona w 2015 r. Farma Wiatrowa Parsówek, na którą składa się 13 siłowni wiatrowych. Lokalnymi dominantami krajobrazowymi są maszty stacji przekaźnikowych telefonii komórkowej.

W granicach gminy, elementem degradującym naturalny krajobraz i stanowiącym jego liniowy element, jest droga nr S3.

2.11. Klimat.

Gmina pod względem klimatycznym zaliczana jest do Szczecińskiej Dzielnicy Klimatu Dziedziny Bałtyckiej. Obszar gminy ma dość swoisty charakter, z klimatem należącym do najcieplejszych w Polsce.

Pory letnie na terenie gminy są dość ciepłe, na ogół suche i nie trwają zbyt długo (poniżej 100 dni). Liczba dni w których temperatura przewyższa 25°C utrzymuje się od około 25 do 30 dni. Średnia temperatura lipca (2015 r.) wynosiła 18°C. Zimy na analizowanym obszarze są niezbyt mroźne, krótkie, dość mżyste i trwają około 50 dni, a liczba dni mroźnych waha się od 20 do 25 dni. Pokrywa śnieżna utrzymuje się nie dłużej niż 35 dni, a średnia temperatura w miesiącu styczniu 2015 r. wynosiła +2°C (w 2014 r. odpowiednio -1°C). Średni roczny opad na terenie gminy wynosi 515 mm i jest to wartość niska. Największe zachmurzenie występuje w miesiącach letnich szczególnie w lipcu, natomiast najmniejsze w marcu, maju i październiku.

W dolinie Odry rośliny mają długi okres wegetacyjny wynoszący około 230 dni. Nasłonecznienie i temperatura w czasie okresu wegetacyjnego są wystarczające dla uprawianych tutaj roślin. Warunki meteorologiczne panujące na terenie Powiatu Gryfińskiego, bada Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Pomiarów parametrów meteorologicznych są prowadzone na stacji znajdującej się w miejscowości Widuchowa, stacja pomiarowa zanieczyszczeń powietrza WIOŚ w Szczecinie.

Charakterystyczne parametry klimatyczne dla stacji w Widuchowej prezentują się następująco (za rok 2015):

- średnie ciśnienie atmosferyczne - 1018 hPa,
- średnia temperatura powietrza - +10,0°C,
- wilgotność – 68%,
- kierunek wiatru [st.] – 226,
- prędkość wiatru [m/s] – 1.

Według pomiarów prowadzonych w 2015 roku na stacji w Widuchowej, prawie we wszystkich miesiącach przeważały wiatry o średnich prędkościach miesięcznych poniżej 3 m/s. Podczas kalendarzowej zimy średnie miesięczne prędkości wiatru były wyższe. Od kwietnia do listopada 2015 r. średnie miesięczne prędkości wiatru wynosiły poniżej 1,5 m/s, a minimum i maksimum zanotowano odpowiednio w lipcu (0,0 m/s) oraz w styczniu i grudniu (4,0 m/s).

2.12. Zabytki.

W granicach obszaru opracowania występują obiekty wpisane do rejestru Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie zestawione w poniższej tabeli.

Tab. Wykaz obiektów z obszaru miasta wpisanych do rejestru zabytków Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie.

Lp.	Obiekt	adres	nr dz.	nr rej. / stary nr	data decyzji
1.	układ urbanistyczny Starego Miasta w granicach obwarowań	w granicach założenia	-	73 / -	29.10.1955 r.
2.	obwarowania miejskie – odc. 1	ul. Niepodległości - Chrobrego	-	325 / -	12.09.1958 r.
3.	obwarowania miejskie – odc. 2	ul. Parkowa	-		
	obwarowania miejskie – odc. 3	ul. Kościelna - Chrobrego	-		

Lp.	Obiekt	adres	nr dz.	nr rej. / stary nr	data decyzji
4.	obwarowania miejskie – odc. 4	ul. Kościelna	-		
5.	obwarowania miejskie – odc. 5	ul. Kościelna	-		
6.	obwarowania miejskie – odc. 6	ul. Bałtycka - Energetyków	-		
7.	obwarowania miejskie – odc. 7	ul. B. Chrobrego - Słowiańska	-		
8.	Baszta Bańska z fragmentem obwarowań	ul. Niepodległości	250/2		
9.	kościół p.w. Narodzenia NMP	ul. Kościelna	211	960 / 97	15.05.1956 r.
10.	budynek poczty, kompleks zabudowań	ul. Sprzymierzonych nr 2	164/2	924 / 1249	30.11.1993 r.
11.	Kompleks bud. starej rzeźni	ul. Szczecińska nr 37	64/1	91	19.02.2002 r.
12.	Gryfiński Dom Kultury – kompleks zabudowań i otoczenie: willa, powozownia, studnia, brama, rzeźba, zieleń	ul. B. Chrobrego nr 48	154/2	626 / -	25.06.2010 r.

Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami burmistrz prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy. z art. 22 ust. 5 cytowanej ustawy, w gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte zabytki nieruchome wpisane do rejestru, inne zabytki nieruchome wyznaczone przez burmistrza w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. W gminnej ewidencji zabytków ujęte są zabytki nieruchome: budynki, układy urbanistyczne, zespoły budowlane i zabytki archeologii.

Tab. Wykaz obiektów z obszaru miasta ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.

I.p.	Typ obiektu	Adres (nr dz.)
1.	budynki mieszkalne	1-go Maja nr 4 (191), 5 (190)
2.	budynek Urzędu Miasta i Gminy	1-go Maja nr 16 (165)
3.	wieża ciśnień	9-go Maja (25/3)
4.	budynki mieszkalne	9-go Maja nr 11 (34/1),12 (35/1),13 (37)
5.	budynki mieszkalne	Bol. Chrobrego nr 17 (201),19 (60/5),33,50 (151)
6.	Sąd	Grunwaldzka nr 2 (149)
7.	Apteka	Grunwaldzka nr 6 (147/2)
8.	Willa	Grunwaldzka nr 7 (141)
9.	budynek mieszkalny	Grunwaldzka nr 8 (144),11 (143)
10.	budynki mieszkalne	Kościuszki nr 11 (196/4),12 (196/11),13 (198/2)
11.	budynki mieszkalne	Kościelna 18, 20, 22, 25 (227/3 ,218)
12.	budynek biblioteki	Kościelna 24 (202)
13.	budynek plebanii	Kościelna 31 (209)
14.	dawny młyn, mag. zbożowy	Krzywoustego 2 (180/5)
15.	budynki mieszkalne	Łużycka nr 6 (12),20 (19)
16.	budynek mieszkalny	Niepodległości nr 18 (257/1)
17.	budynek administracji, biblioteka	Niepodległości nr 20 (255)
18.	budynek szpitala powiatowego	Parkowa 5 (162/1)
19.	stacja pomp	Pomorska (33/4)
20.	kaplica cmentarna, kostnica	Pomorska - Cmentarz Komunalny (163/1)
21.	przedszkole	Sprzymierzonych nr 5 (161/1)
22.	budynek mieszkalny	Sprzymierzonych nr 7 (159)
23.	budynki mieszkalne	Szczecińska nr 2 (138), 13 (84), 42 (99)
24.	dworzec kolejowy	Sprzymierzonych 1 (267/4)
25.	budynek starostwa powiatowego	Sprzymierzonych 4 (161/2)

2.13. Klimat akustyczny.

W województwie zachodniopomorskim najistotniejszy wpływ na klimat akustyczny ma hałas komunikacyjny. Natomiast w mniejszym stopniu hałas przemysłowy i lotniczy. Od 10 lat utrzymuje się tendencja wzrostowa zarejestrowanych pojazdów, których w 2016 roku było już prawie 2 miliony. Od 2006 do 2016 roku liczba zarejestrowanych pojazdów wzrosła o 160%. Przekłada się to na wzrost natężenia ruchu na drogach oraz postępującą degradację środowiska (źródło: WIOŚ Szczecin).

Na obszarze gminy Gryfino największe i główne zagrożenie hałasem komunikacyjnym występuje wzdłuż najważniejszych szlaków drogowych jakimi są droga krajowa nr 31, droga ekspresowa S3 oraz autostrada A6, a w dalszej kolejności drogi wojewódzkie.

W 2010 r. opracowano mapę akustyczną Miasta Gryfino w otoczeniu drogi krajowej nr 31. Klimat akustyczny analizowanego terenu oceniony został na podstawie badań i obliczeń rozprzestrzeniania się hałasu w środowisku z transportu samochodowego. Ocena stanu warunków akustycznych określona została w oparciu o wskaźniki długookresowe: LDWN (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczany w ciągu wszystkich dób w roku) i LN (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczany w ciągu wszystkich porze nocy w roku).

Mapę terenów zagrożonych hałasem przedstawiono w formie mapy akustycznej w skali 1:10 000, obrazującej izolinie i obszary przekroczeń dopuszczalnych wartości wskaźników L_{DWN} oraz L_N . Powierzchnię terenów zagrożonych ponadnormatywnym hałasem, zamieszkuje ponad 4 tys. mieszkańców miasta. Stan klimatu akustycznego w otoczeniu głównych szlaków komunikacyjnych w Gryfinie określony został jako niezadowolający. W niesprzyjających warunkach akustycznych mieszka nieco ponad 4,2 tys. osób zagrożonych ponadnormatywnym hałasem (prawie 20% całej ludności miasta Gryfino), w tym ok. 4,1 tys. osób zamieszkuje tereny, na których występują przekroczenia poziomów hałasu w porze nocnej.

Również w 2010 r. wykonano analizę porealizacyjną w zakresie hałasu emitowanego od drogi S3. Na terenie gminy Gryfino przeprowadzono pomiary w obrębie miejscowości Sobieradz i Sobiemyśl.

Poniżej przedstawiono szacunkową liczbę mieszkańców ekspozowanych na hałas drogowy w przedziałach wartości poziomu L_{DWN} (źródło: GDDKiA).

Tab. Szacunkowa liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas drogowy w przedziałach wartości poziomu L_{DWN}

Powiat	Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie (tys.), według wskaźnika LDWN				
	55-60 dB	60 - 65 dB	65 - 70 dB	70 - 75 dB	> 75 dB
gryfiński	0,345	0,237	0,413	0,796	0,034

Poniżej przedstawiono szacunkową liczbę mieszkańców ekspozowanych na hałas drogowy w przedziałach wartości poziomu L_N (źródło: GDDKiA).

Tab. Szacunkowa liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas drogowy w przedziałach wartości poziomu L_N

Powiat	Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie (tys.), według wskaźnika LDWN				
	50-65 dB	55 - 60 dB	60 - 65 dB	65 - 70 dB	> 70 dB
gryfiński	0,277	0,327	0,726	0,259	0

W badanych punktach nie zaobserwowano przekroczeń hałasu, niemniej na pewno w obrębie zabudów nastąpiła znaczna zmiana klimatu akustycznego, po wybudowaniu S3. Oddziaływanie to jednak zostało ograniczone z uwagi na podjęte zabezpieczenie w postaci ekranów akustycznych.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan klimatu akustycznego jest hałas przemysłowy, którego źródłem jest funkcjonowanie zakładów usługowych i przemysłowych. Funkcjonująca na terenie Gminy Gryfino w m. Nowe Czarnowo, Elektrownia Dolna Odra jest głównym źródłem emisji hałasu przemysłowego na terenie gminy. Na mocy Rozporządzenia Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14.11.2006 r. nr 121/2006 ustanowiono w obrębie Elektrowni Dolna Odra obszar ograniczonego użytkowania, z uwagi na poziom emitowanego hałasu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w opracowaniu „Pięcioletnia ocena stanu klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego za lata 2012-2016” (WIOŚ Szczecin, 2017), w latach 2012-2016 WIOŚ w Szczecinie wykonał pomiary hałasu komunikacyjnego (drogowego i kolejowego) w 52 punktach na wyznaczonych obszarach w 17 miejscowościach, w celu określenia klimatu akustycznego wokół ulic i linii kolejowych w obszarach zabudowanych.

Na obszarze opracowania projektu Studium, zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020, w 2016 roku WIOŚ w Szczecinie prowadził pomiary hałasu kolejowego na terenie miasta Gryfino (53°15'31,5"N, 14°29'32, 2"E).

Tab. Zestawienie wyników równoważnych poziomów dźwięku dla hałasu kolejowego (źródło: WIOŚ w Szczecinie).

Lokalizacja punktu pomiarowego	Data pomiaru	Obliczony poziom równoważny dla normatywnego czasu odniesienia [dB]		Wartość dopuszczalna/przekroczenie [dB]	
		L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
Gryfino linia kolejowa nr 273	24.11.2016	67,1	64,3	65/2,1	56/8,3

W Gryfinie pomiary hałasu kolejowego przeprowadzono od linii kolejowej nr 273 Wrocław Główny - Szczecin Główny, przy ulicy Pomorskiej, w odległości 10 m od źródła.

Równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia L_{AeqD} wyniósł 67,1 dB. Dla pory nocy równoważny poziom dźwięku A L_{AeqN} wyniósł 64,3 dB. Tym samym wykonane pomiary hałasu kolejowego wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku o 2,1 dB i 8,3 dB.

2.14. Pola elektromagnetyczne (PEM).

Pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych (PEM) prowadzone są w cyklu trzyletnim, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2007 r., Nr 221, poz. 1645).

W 2016 r., na terenie powiatu gryfińskiego wykonano pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w środowisku, w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3000 MHz w 5 miejscowościach (Mieszkowice, Banie, Widuchowa, Stare Czarnowo i Strzeszów).

Zmierzone wartości były znacznie poniżej wartości dopuszczalnej (7 V/m), określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883).

Na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r., poz. 519, z późn. zm.), WIOŚ w Szczecinie prowadzi, aktualizowany

corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. W rejestrze tym nie wskazuje się terenów w gminie Gryfino.

2.15. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Brak realizacji ustaleń projektu Studium spowoduje, że obowiązujące będą zapisy aktualnego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino przyjętego Uchwałą nr XXI/183/08 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 lutego 2008 r. i zmienione częściowo w zakresie przestrzennym i przedmiotowym uchwałami Rady Miejskiej w Gryfinie Nr XXXIII/290/13 z dnia 25 kwietnia 2013 r., Nr VII/63/15 z dnia 30 kwietnia 2015 r., Nr XX/184/16 z dnia 31 marca 2016 r.

Należy mieć na uwadze, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Nie jest to dokument posiadający rangę prawa miejscowego, a jedynie określający wytyczne do późniejszego opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto, należy mieć na względzie, że realizacja przedsięwzięć będących skutkiem przyjęcia studium, w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu uoos wiąże się z koniecznością uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Obowiązujące ustalenia z aktualnego Studium nie wprowadzają możliwości kształtowania, które wiążą się z możliwością wystąpienia znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. W przypadku utrzymania dotychczasowego sposobu zagospodarowania obszaru gminy Gryfino nie prognozuje się znaczącego wpływu na środowisko.

Należy jednak zwrócić uwagę, że analizowany projekt Studium ogranicza przekształcenia, które dopuszcza aktualnie obowiązujące Studium.

Zgodnie z obowiązującym Studium, ochronie przez zabudową i zmianami w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, podlegają tereny w granicach istniejących form ochrony przyrody, tj. w Parku Krajobrazowym „Dolina Dolnej Odry” i Szczecińskim Parku Krajobrazowym „Puszcza Bukowa”.

Z zabudowy są wyłączone tereny rolne i lasy po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, co jest korzystne dla celów ochrony w obszarach Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 i Ostoja Wełtyńska PLH320069.

Ustalenia obowiązującego Studium nie wpływają istotnie na cele ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 i Dolna Odra PLH320037.

Do niekorzystnych ustaleń obowiązującego Studium na cele ochrony w tym formach ochrony przyrody, można zaliczyć wyznaczony po stronie północno – zachodniej miejscowości Krajnik teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod PSU – tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej. Może to wiązać się z likwidacją potencjalnych siedlisk gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w ostoi ptasiej oraz potencjalną likwidacją siedliska przyrodniczego o kodzie 91E0, będącego przedmiotem ochrony w ostoi siedliskowej.

Ustalenia obowiązującego Studium mogą mieć wpływ na krajobraz i środowisko przyrodnicze Jeziora Wełtyńskiego, w związku z wyznaczeniem na jego wyspach i w sąsiedztwie brzegów, terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT – tereny turystyki, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej. W związku z tym takie ustalenia mogą mieć wpływ na niektóre cele ochrony w obszarach Natura 2000

Jezióra Wełtyńskie PLB320018 i Ostoja Wełtyńska PLH320069 w zakresie oddziaływań skumulowanych.

Ustalenia obowiązującego Studium, mogą mieć wpływ na zmiany w krajobrazie i tym samym środowisku przyrodniczym, w granicach istniejącej formy ochrony przyrody, tj. zespole przyrodniczo – krajobrazowego „Wełtyń”, wynikające z przeznaczenia pod zabudowę gruntów rolnych oraz pod obwodnicę drogową miejscowości Wełtyń.

Ustalenia obowiązującego Studium, mogą wpłynąć na zmiany w krajobrazie i środowisku przyrodniczym, w granicach miasta Gryfino i w granicach innych miejscowości w gminie, w związku z wyznaczeniem dużej ilości terenów pod różne rodzaje zabudowy.

3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.

W związku z realizacją ustaleń projektu Studium nie prognozuje się istotnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego gminy Gryfino.

Na terenie gminy Gryfino do działalności przeobrażających teren, należy przede wszystkim intensywne użytkowanie rolnicze na obszarach wiejskich gminy oraz punktowa lokalna eksploatacja piasków. Do innych czynników mogących wpłynąć na przekształcenia w rzeźbie terenu zaliczyć należy powodzie nawiedzające tereny leżące nad Odrą. Degradacji wówczas ulegają głównie gleby i użytki rolnicze tych terenów.

W związku z polodowcowym ukształtowaniem terenu, zjawiska erozji gleb obserwuje się na bardziej nachylonych terenach. Jej natężenie zależy od długości i spadku zbocza. Im teren jest bardziej pofalowany i poprzecinany dolinami rzecznyymi, tym spływ wody jest szybszy. Natężenie erozji jest wprost proporcjonalne do spadku i długości zbocza, przy czym wpływ spadku jest większy od wpływu długości zbocza. Z tego względu sposób uprawy powinno się dostosować do spadku terenu. Najbardziej niebezpieczna, z uwagi na ułatwianie spływu, jest orka z góry w dół zbocza.

Istotne znaczenie ma również dobór roślin uprawnych (od niego zależy osłona, jaką zapewniają glebie rośliny), a także częstotliwość orki i innych zabiegów agrotechnicznych. Rośliny wieloletnie (np. trawy, lucerna) zabezpieczają nawet przed silnym spływem powierzchniowym. Mniej chronią glebę rośliny ozime jak żyto, rzepak, jeszcze mniej zboża jare, osłaniające przed spływem letnim. Szczególne zagrożenie stwarza również uprawa roślin, które w okresie silnych opadów nie osłaniają wystarczająco gleb, np. kukurydza, tytoń, buraki cukrowe, ziemniaki. Przyczyniają się one do znacznych spływów powierzchniowych z tych terenów.

Wśród upraw dominujących na terenie gminy są zboża (głównie pszenica), rośliny strączkowe przemysłowe oraz rzepak. Wybór rodzaju upraw związany jest z występowaniem gleb najbardziej wartościowych pod względem przydatności rolniczej. Przy uprawach należy zwrócić uwagę na dobór zabiegów agrotechnicznych. Powinny one zabezpieczać cenne obszary rolnicze przed nadmierną erozją. Na obniżenie wartości bonitacyjnych gleb narażone są również użytkowane rolniczo tereny zalewowe Odry. W czasie występowania wód z brzegów rzeki dochodzi do podmoknięcia tych terenów, a powolny spływ wody doliną rzeki powoduje wypłukiwanie cennych składników gleb.

Naturalne zbiorowiska roślinne są odbiciem całokształtu warunków geograficznych, a więc klimatu, stosunków wodnych i torficzności podłoża. Dokładniej zbadane są torfowiska oraz zespoły Puszczy Bukowej. Dolina Odry różni się pod względem botanicznym od pozostałego obszaru gminy i cechuje się roślinnością z kręgu olesów i łęgów. Poczynając od krawędzi doliny w kierunku na wschód teren jest wyniesiony z siedliskiem lasów bukowych i mieszanych dębowo-sosnowych na gruntach mineralnych. Teren ten leży w

obszarze klimatu atlantyckiego, stąd florę tej krainy cechuje element atlantycki. Kontrastują z tym siedliska na stromych stokach doliny o cechach klimatu kontynentalnego i z roślinnością stepową.

Torfowiska Gryfino stanowią ważny element krajobrazu przede wszystkim jako masyw torfowy wypełniający całą dolinę Odry – od krawędzi wschodniej tj. od Regalicy (Odry Wschodniej) przez obszar Międzyodrza po odrę Zachodnią.

Do roślinności ekosystemów wodnych należą głównie: zespół lili wodnych (grązel żółty oraz grzybienie białe, które występują jako roślinność wodna o kwiatach i liściach pływających na wodzie, w licznych, przeżyźnionych stawach wiejskich występuje zespół rzęs, natomiast w wodach płynących o szybkim nurcie, jak na przykład w rzece Tywie, występują ubogie w gatunki płaty zespołu włosieniczka rzecznego.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan klimatu akustycznego jest hałas przemysłowy, którego źródłem jest funkcjonowanie zakładów usługowych i przemysłowych.

Funkcjonująca na terenie Gminy Gryfino w m. Nowe Czarnowo, Elektrownia Dolna Odra jest głównym źródłem emisji hałasu przemysłowego na terenie gminy. Na mocy Rozporządzenia Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14.11.2006 r. nr 121/2006 ustanowiono w obrębie Elektrowni Dolna Odra obszar ograniczonego użytkowania, z uwagi na poziom emitowanego hałasu.

Na terenie gminy Gryfino pod względem odczynu gleb przeważają gleby o odczynie obojętnym. Nie mniej jednak wyniki badań wskazują na podwyższoną kwasowość gleb pozostałych. Kwasowość jest ważnym wskaźnikiem degradacji gleb uprawnych. Nadmierna kwasowość najczęściej jest powodowana przez naturalne czynniki klimatyczno – glebowe, w mniejszym stopniu przez zanieczyszczenia kwasotwórcze powstające przez zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne lub przez niektóre nawozy. Biorąc pod uwagę skalę kwasowości gleb pozostałych gmin powiatu gryfińskiego, miasto i gmina Gryfino charakteryzuje się przeciętną klasą kwasowości.

Obszary leśne znajdują się na wschód i południowy wschód od miasta Gryfina. Są to najczęściej drzewostany sosnowe, na siedliskach borowych z domieszką gatunków liściastych. W ogólnej powierzchni lasów 75% stanowią lasy iglaste, 25 % to lasy liściaste. Średni wiek lasów znajdujących się na terenie gminy wynosi 40 lat.

Lasy na obszarze gminy należące do Skarbu Państwa zarządzane są przez Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Gryfino. Powierzchnia lasów nie będących w posiadaniu Skarbu Państwa, a nadzorowana przez Nadleśnictwo wynosi 145 ha. Nadzór nad gospodarką leśną w tych lasach sprawuje Starosta, który na podstawie porozumienia przekazał Nadleśnictwu w Gryfinie prowadzenie spraw związanych z gospodarką leśną. Nadleśnictwo to administruje lasami należącymi zarówno do II grupy lasów gospodarczych, których celem jest produkcja surowca drzewnego i runa leśnego jak i do grupy I – lasów chronionych, do których należą lasy spełniające funkcję wodochronną, glebochronną, lasy chroniące środowisko przyrodnicze i nasienne wyłączone z użytkowania rębego.

Z uwagi na wysokie walory przyrodnicze terenu gminy, problemy ochrony środowiska przyrodniczego dotyczą wielu dziedzin życia gospodarczego człowieka. Do największych zagrożeń, które mają wpływ na kształtowanie się środowiska przyrodniczego należą:

- zauważalny od wielu lat obniżający się poziom wód gruntowych i powierzchniowych, pogorszenie się jakości wód,
- zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych ściekami bytowymi i gnojowicą, kłusownictwo,

- rosnąca liczba inwestycji w miejscach atrakcyjnych krajobrazowo w sąsiedztwie jezior,
- zagrożenie drzewostanów owadami, występowanie grzybów pasożytniczych, zagrożenia pożarami.

Głównym objawem degradacji środowiska przyrodniczego jest przekształcanie ekosystemów wodnych. Jest to wynikiem systematycznego obniżania się poziomu wód gruntowych i powierzchniowych na skutek zmian klimatycznych i niewłaściwego zmeliorowania terenu. W sytuacji obecnej najlepszym rozwiązaniem dla terenów, gdzie występują wahania zwierciadła wody jest zastosowanie tak zwanej małej retencji oraz ograniczenie stosowania melioracji odwadniających w większych obszarach.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.

W kontekście stanu środowiska w gminie Gryfino, to ekosystemy jezior pełniące szereg istotnych funkcji zarówno w układzie przyrodniczym, jak i w stosunku do różnorodnych potrzeb człowieka, powinny być objęte szczególną troską także w działaniach planistycznych. W szczególności należy chronić doliny mniejszych cieków, jak Tywa, Omulna czy Pniewa, które w granicach gminy stanowią główne miejsca koncentracji bioróżnorodności, naturalności oraz walorów krajobrazowych. Ze względu na niewielkie zlewnie ich stan zależy przede wszystkim od działań lokalnych oraz gospodarki przestrzennej w skali regionu.

Ze względu na nieznaczny ingerencję człowieka w ten układ przyrodniczy oraz jego naturalną i skuteczną ochronę przed wpływem jego działalności, przyroda Międzyodrza wykazuje niespotykaną dynamikę regeneracji, w tym głównie siedlisk szuwarowych i zaroślowych. Sprzyja temu także położenie na terenach bezpośrednio zagrożonych powodzią i praktycznie całkowity brak zabudowy. Naturalna, roczna dynamika poziomu wód Odry gwarantuje zachowanie odporności tego zespołu siedlisk na różnorodne negatywne czynniki, jak przesychnienie, pożary, gatunki inwazyjne itp.

Zakładając, że korzystna przyrodniczo przebudowa drzewostanów będzie kontynuowana stwierdzić należy, że odporność siedlisk leśnych w kolejnych dziesięcioleciach będzie się na terenie gminy w znaczący sposób poprawiać.

Największym nagromadzeniem siedlisk rzadkich i cennych przyrodniczo cechują się obszary Natura 2000 „Ostoja Wełtyńska”, „Dolina Tywy” i „Dolna Odra” i „Dolina Dolnej Odry” jak również inne obszary na terenie całej gminy. Należy w szczególności sposób zadbać o zachowanie siedlisk we właściwym stanie ochronnym.

Zmiany zachodzące w środowisku na obszarze gminy Gryfino będą głównie związane z:

- rozwojem budownictwa mieszkaniowego, usługowego i związanego z turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniem środowiska,
- rewitalizacją miasta Gryfino (ukierunkowana głównie na odbudowę kwartałów nadodrzańskich, rewitalizację centrum, rozbudowę infrastruktury wpływającej na rozwój gospodarczy miasta, rozwój turystyki oraz zapewnienie ochrony środowiska)
- rozwojem stref przemysłowych,
- intensyfikacją rolnictwa,

- rozwojem systemów energetycznych, w tym w oparciu o źródła odnawialne,
- rozwojem systemów komunikacji, w tym transportu publicznego,
- modernizacją i budową infrastruktury komunikacyjnej w tym dróg i linii kolejowej, ścieżek rowerowych i tras pieszych,
- budową i modernizacją systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków sanitarnych,
- budową i modernizacją pozostałej infrastruktury sieciowej,
- rozwojem żeglugi w korytarzu transportowym Odry, a także wykorzystaniem akwenów dla turystyki (Odra Wschodnia, Tywa, Wełtyń i Steklno),
- rozwojem gospodarki leśnej,
- modernizacją melioracji, systemów przeciwpowodziowych, melioracji podstawowych (rzek, wałów kanałów).

Najbardziej odczuwalne przekształcenia i zmiany zachodzące w środowisku, w tym w krajobrazie, będą związane z rozwojem budownictwa mieszkaniowego wraz usługami, budownictwa turystyczno-rekreacyjnego, intensyfikacją rolnictwa, rozwojem alternatywnych źródeł energii oraz zakładów przemysłowych.

Kluczowym aspektem w kontekście ograniczeń rozwoju związanych z koniecznością ochrony zasobów środowiska jest zapewnienie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. W przypadku gminy Gryfino są to przede wszystkim obszary:

- Jeziora Wełtyńskie PLB320020,
- Ostoja Wełtyńska PLH320069,
- Dolina Tywy PLH320050,
- Dolna Odra PLH320037,
- Dolina Dolnej Odry PLB320003

oraz w mniejszym stopniu Wzgórza Bukowe PLH320020.

Nie należy wprowadzać zmian w dotychczasowym użytkowaniu terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczym, gruntów leżących w obrębie parków krajobrazowych oraz obszarów Natura 2000.

Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich roli w strukturze przyrodniczej obszaru powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej to przede wszystkim:

- obszar jeziora Wełtyńskiego z otaczającym je pasmem szuwaru i łąk,
- doliny rzek: Tywy, Pniewy i Omulnej,
- „Ciepły Kanał” wraz półwyspem na zachód od kanału,
- łąki nadodrzańskie w okolicy Krajnika, na północ od Gryfina (okolice oczyszczalni ścieków),
- obszar Międzyodrza.

Tereny te są miejscem koncentracji walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz wyróżniają się dużą bioróżnorodnością, stanowiąc równocześnie lokalne korytarze ekologiczne umożliwiające migrację i wymianę genetyczną pomiędzy populacjami.

Obszar opracowania znajduje się w granicach regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego i z tego względu, zgodnie z § 4 Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r., poz. 608), jest obszarem szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Jednolite części wód powierzchniowych:

- Odra od Odry Zachodniej do Parnicy PLRW6000211971
- Krzekna od źródeł do jeziora Będgoszcz PLRW600016197665
- Ostrowica od źródeł do wypływu z jeziora Będgoszcz PLRW600016197665,

należą do wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, o których mowa w § 1 pkt 1 oraz § 2 Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.

Do jednolitych części wód podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, o których mowa w § 1 pkt 2 oraz § 3 cytowanego wyżej Rozporządzenia w obrębie obszaru opracowania, należą następujące obręby geodezyjne leżące w granicach PLGW600023 i PLGW600024:

- Drzenin, 0015,
- Parsówek, 0017,
- Wysoka Gryfińska, 0007.

W związku z powyższym, produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej, oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, należy prowadzić w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych i ograniczający takie zanieczyszczenie, zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozdziale 4 ustawy Prawo Wodne.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.

Projekt dokumentu planistycznego musi uwzględniać cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach ustanowionych na wyższych szczeblach, takich jak porozumienia międzynarodowe, dyrektywy Unii Europejskiej oraz polityki i strategii krajowe.

5.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym.

Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. 2002 nr 184 poz. 1532):

- ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów.

Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. 1996 nr 58 poz. 263):

- ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych,
- ochrona gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. z 1978 r. nr 7, poz. 24 i 26):

- ochrona i zrównoważone użytkowanie wszystkich mokradel poprzez działania na szczeblu krajowym i lokalnym oraz współpracę międzynarodową.

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz. U. 2003 nr 2 poz. 17):

- ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego.

Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r. (Dz. U. 1999 nr 96 poz. 1112):

- ochrona populacji nietoperzy w Europie oraz ich siedlisk.

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na naruszenie wyżej wymienionych celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym.

5.2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym.

Natura 2000

Głównym celem ochrony przyrody realizowanym w ramach struktury Unii Europejskiej jest Europejska Sieć Natura 2000. Podstawę jej utworzenia stanowią dwie dyrektywy Unii Europejskiej:

- Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21.05.1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa) (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 r. ze zm.),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia) (Dz. Urz. UE L 20 z 26.1.2010).

Celem utworzenia sieci obszarów chronionych Natura 2000 jest powstrzymanie wymierania gatunków zwierząt i roślin na obszarze Unii Europejskiej oraz ochrona różnorodności biologicznej w warunkach stałego monitorowania jej stanu i zachodzących zmian. Sieć Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków oraz obszary mające znaczenie dla Wspólnoty. Do prawodawstwa polskiego ustalenia powyższych dyrektyw zostały transponowane na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody. W związku z realizacją zamierzeń projektowanego dokumentu nie prognozuje się zagrożeń dla celów ochrony i integralności obszarów Natura 2000, gdyż ustalenia projektu planu nie ingerują w siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i ich siedliska, będące przedmiotami ochrony w tym obszarze.

5.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

- racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałanie zanieczyszczeniom,
- przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin:

- określenie gatunków roślin objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej, objętych ochroną częściową, objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania, wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk,
- określenie właściwych dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków roślin zakazów i odstępstw od zakazów,
- określenie sposobów ochrony gatunków roślin, w tym wielkości stref ochrony.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów:

- określenie gatunków grzybów objętych ochroną ścisłą, objętych ochroną częściową, objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania, wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk,
- określenie właściwych dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków grzybów zakazów i odstępstw od zakazów,
- określenie sposobów ochrony gatunków grzybów, w tym wielkość stref ochrony.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt:

- określenie gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej, objętych ochroną częściową, objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania, wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania,
- określenie właściwych dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt zakazów i odstępstw od zakazów,

- określenie sposobów ochrony gatunków, w tym wielkość stref ochrony.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000:

- określenie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, w tym siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu priorytetowym, oraz wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania za obszary mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia jako specjalne obszary ochrony siedlisk oraz obszarów kwalifikujących się do wyznaczenia jako obszary specjalnej ochrony ptaków.

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.

Pod względem faunistycznym, walory gminy Gryfino są typowe dla tej części województwa. Naturalnymi strefami koncentracji walorów przyrodniczych, w tym faunistycznych, są przede wszystkim dolina Odry oraz kompleks jezior Wełtyńskich. W związku z ich walorami przyrodniczymi wytypowano je jako Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków sieci Natura 2000. W pewnym stopniu cenna fauna koncentruje się także w obrębie mniejszych obiektów, takich jak istniejące użytki ekologiczne: „Dolina Storczykowa” i „Zgniły Grzyb”, i proponowane, jak „Łąki pod Mielenkiem”, „Grajdołek”, czy „Bagienko”.

W granicach gminy Gryfino, fauna wraz z siedliskami warunkującymi jej istnienie, bioróżnorodność i wymianę genów, jak też migracje, podlega szczególnej ochronie w istniejących formach ochrony przyrody. Szczególnej ochronie podlegają:

- Jeziora Wełtyńskie PLB320020,
- Ostoja Wełtyńska PLH320069,
- Dolina Tywy PLH320050,
- Dolna Odra PLH320037,
- Dolina Dolnej Odry PLB320003
- Wzgórza Bukowe PLH320020.

W projekcie studium, wskazuje się, że: *„Należy ograniczać zmiany w dotychczasowym użytkowaniu terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczym, gruntów leżących w obrębie parków krajobrazowych oraz obszarów Natura 2000.*

Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich roli w strukturze przyrodniczej obszaru powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej to przede wszystkim:

- *obszar jeziora Wełtyńskiego z otaczającym je pasmem szuwaru i łąk,*

- doliny rzek: Tywy, Pniewy i Omulnej,
- „Ciepły Kanał” wraz półwyspem na zachód od kanału,
- łąki nadodrzańskie w okolicy Krajnika, na północ od Gryfina (okolice oczyszczalni ścieków)
- obszar Międzyodrza.

Tereny te są miejscem koncentracji walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz wyróżniają się dużą bioróżnorodnością, stanowiąc równocześnie lokalne korytarze ekologiczne umożliwiające migrację i wymianę genetyczną pomiędzy populacjami”.

Ponadto w projekcie studium wskazano: „Dodatkowo zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34 podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

W związku z powyższym, jakakolwiek działalność powodująca przekształcenie siedlisk w wyniku, której nastąpi ich ubytek w obszarach natura 2000 powinna być wykluczona.

Zabudowa i działania mogące pogarszać w jakikolwiek sposób stan siedlisk, nie powinny być również lokalizowane na terenach, na których stwierdzono siedlisko znajdujące się poza obszarem Natura 2000.”.

W gminie Gryfino, w zakresie oddziaływania na faunę, jej siedliska i bioróżnorodność, oddziaływanie może wynikać ze zmian zachodzących w środowisku, w tym z wyznaczonych obszarów/terenów o różnym przeznaczeniu funkcjonalnym, w tym:

- rozwoju budownictwa mieszkaniowego, usługowego i związanego z turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniem środowiska,
- rewitalizacji miasta Gryfino (ukierunkowaną głównie na odbudowę kwartałów nadodrzańskich, rewitalizację centrum, rozbudowę infrastruktury wpływającej na rozwój gospodarczy miasta, rozwój turystyki oraz zapewnienie ochrony środowiska),
- rozwoju stref przemysłowych,
- intensyfikacji rolnictwa,
- rozwoju systemów energetycznych, w tym w oparciu o źródła odnawialne,
- rozwoju systemów komunikacji, w tym transportu publicznego,
- modernizacji i budowy infrastruktury komunikacyjnej w tym dróg i linii kolejowej, ścieżek rowerowych i tras pieszych,
- budowy i modernizacji systemów zbiorowego zaopatrywania w wodę oraz odprowadzania ścieków sanitarnych,
- budowy i modernizacji pozostałej infrastruktury sieciowej,
- rozwoju żeglugi w korytarzu transportowym Odry, a także wykorzystania akwenów dla turystyki (Odra Wschodnia, Tywa, Wełtyń i Steklno),
- rozwoju gospodarki leśnej,
- modernizacji melioracji, systemów przeciwpowodziowych, melioracji podstawowych (rzek, wałów kanałów).

Ustalenia projektu Studium w przeważającej części podtrzymują ustalenia obowiązującego studium w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz wód powierzchniowych. Są one korzystne dla ochrony fauny, jej siedlisk i bioróżnorodności.

Ustalenia projektu Studium eliminują lub znacząco ograniczają zasięg obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, związanych ze zmianą użytkowania terenu, jego zabudową oraz realizacją nowej infrastruktury technicznej w obszarach Natura 2000. Jest to sytuacja korzystna dla ochrony najcenniejszej fauny i jej siedlisk w granicach gminy Gryfino.

Ustalenia projektu Studium w całości wykluczają ze zmiany użytkowania takie istniejące formy ochrony przyrody, jak rezerwat przyrody i użytki ekologiczne, które mają istotne znaczenie dla ochrony fauny i jej bioróżnorodności.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony fauny wodno-błotnej w granicach gminy Gryfino. Szczególnie dotyczy to terenów podmokłych i zbiorników wodnych w obszarach Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 oraz Ostoja Wełtyńska PLH320069.

W powyższych obszarach Natura 2000, z zabudowy rekreacyjnej są wyłączone wszystkie zbiorniki wodne po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo.

Po stronie południowej tej drogi, w obszarach Natura 2000, ogranicza się zasięg obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT – tereny turystyki, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej na Jeziorze Wełtyńskim i w sąsiedztwie jego brzegów oraz w sąsiedztwie brzegów Jeziora Wirów.

Poza obszarami Natura 2000, część zbiorników wodnych jest wyłączona z rekreacyjnego użytkowania i zabudowy brzegów. Nie ustala się rekreacyjnego użytkowania Jeziora Sobieradz, tj. przy jego brzegach nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT.

W przypadku Jeziora Borzyskiego, ogranicza się zasięg obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT.

Zgodnie z projektem Studium, w granicach gminy Gryfino nie ustala się likwidacji lub uszczuplenia powierzchni proponowanych form ochrony przyrody, wykazanych w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego, co jest korzystne dla ochrony fauny, jej siedlisk i bioróżnorodności.

W granicach gminy Gryfino, kluczowe znaczenie dla ochrony fauny, jej siedlisk i bioróżnorodności, ma Międzyodrze, tj. jej część zlokalizowana pomiędzy Odrą Zachodnią i Wschodnią.

Zgodnie z projektem Studium, w granicach Międzyodrza, nie wyznacza się obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, mających na celu zmianę użytkowania terenu i jego zabudowę. Również nie ustala się tam budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych.

Według ustaleń projektu Studium, na obszarze gminy Gryfino nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych pod możliwość realizacji ferm zwierząt futerkowych, co jest korzystne dla ochrony rodzimej fauny oraz potencjalnych uciążliwości dla ludzi związanych z emisją odorów.

Gmina położona jest na obszarze o korzystnych warunkach wiatrowych, niemniej jednak uwarunkowania przestrzenne, w tym znaczne zurbanizowanie terenu gminy, ilość istniejących oraz proponowanych do objęcia ochroną obiektów przyrodniczych powodują, że na analizowanym terenie brakuje powierzchni do wykorzystania pod lokalizację zespołów elektrowni wiatrowych tzw. farm wiatrowych.

W projekcie Studium nie wyznacza się nowych terenów lokalizacji farm wiatrowych.

Ustalenia projektu Studium uwzględniają wytyczne zamieszczone w opracowaniu ekofizjograficznym, dotyczące wyłączenia z zabudowy lub jej ograniczenia na wskazanych obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W całości uwzględniają wyłączenie z zabudowy obszarów cennych przyrodniczo, dla których w opracowaniu ekofizjograficznym wskazano zakaz zabudowy.

Zasadniczą strukturę przyrodniczą gminy tworzą:

- Dolina Dolnej Odry z układem hydrologicznym rzeki i jej kanałów oraz rozległym torfowiskiem niskim w obrębie doliny,
- ciąg jezior i sztucznych zbiorników wodnych (torfianek) Rynny Wełtyńskiej (zlewnia Omulnej) wraz z ich otoczeniem, w tym cennymi siedliskami przyrodniczymi,
- kompleksy leśne zarówno w obrębie gminy, jak i jej bezpośrednim sąsiedztwie (Puszcza Bukowa),
- doliny pomniejszych cieków: Tywy, Omulnej, Pniewy, szczególnie na przebiegu leśnym,
- tereny łąk i pastwisk, szczególnie w dolinie Odry, ale także w sąsiedztwie jezior (Jeziora Wełtyńskie) i w kompleksach z torfowiskami (Łąki pod Mielenką, UE Zgniły Grzyb, Dolina Krzekny),
- tereny rolnicze, głównie na obszarze wysoczyzny Równiny Wełtyńskiej.

Wyżej wymienione struktury przyrodnicze mają kluczowe znaczenie dla ochrony fauny, jej siedlisk oraz bioróżnorodności, jak też szlaków jej migracji i wymiany genów. Ustalenia projektu studium mają na celu ochronę wyżej wymienionych struktur przyrodniczych, z zakazem ich zabudowy i zmianą użytkowania.

Ustalenia projektu Studium

W celu ograniczenia antropogenicznych przekształceń środowiska przyrodniczego w granicach gminy Gryfino i tym samym uszczuplenia siedlisk fauny i flory, w dziale III, rozdziale 2.3. projektu, przedstawiono „Kierunki, parametry i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz zabudowy terenów – wytyczne do planów miejscowych”. W zakresie parametrów, wskaźników i wytycznych kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy dla poszczególnych typów terenów funkcjonalnych określa się:

- PD – minimalną lub maksymalną powierzchnię wydzielanej działki budowlanej;
- PZ – maksymalną powierzchnię zabudowy [w %] określającą stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki lub terenu inwestycyjnego;
- PB-C – minimalną powierzchnię biologicznie czynną [w %] określającą minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycyjnego;
- IZ – intensywność zabudowy [wskaźnik] określający stosunek całkowitej powierzchni zabudowy do powierzchni działki lub terenu inwestycyjnego;
- WZ – maksymalną wysokość zabudowy [w m] określającą wysokość budynku zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych lub ustaleniach planu miejscowego.

Tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej (PSU)

W projekcie studium, w miejscowości Gardno, po stronie południowej drogi nr 120, za terenem produkcyjnym, wyznacza się teren funkcjonalny PSU. Na terenie znajduje się

zbiornik wodny wraz z przyległymi zadrzewieniami oraz śródpolne nieużytki z drzewami i krzewami, które są podmokłe.

Są to istniejące lub potencjalne siedliska następujących gatunków zwierząt:

- płazy:
  - Ropucha paskówka *Epidalea calamita* (*Bufo calamita*) ochrona ścisła,
  - Żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae* (*Rana lessonae*) ochrona częściowa,
  - Kumak nizinny *Bombina bombina* ochrona ścisła, gatunek z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, wymaga ochrony czynnej,
  - Żaba trawna *Rana temporaria* ochrona częściowa,
  - Grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus* ochrona ścisła,
  - *Pelophylax esculentus* (*Rana esculenta*) ochrona częściowa,
  - Żaba moczarowa *Rana arvalis* ochrona ścisła,
- gady:
  - Zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix* ochrona częściowa.

W związku z powyższym, w przypadku sporządzenia, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wykluczyć likwidację zbiornika wodnego oraz terenów podmokłych z zabudowy. Jest to zgodne z ustaleniami projektu Studium zawartymi w dziale III, rozdziale 8.3.2. Ochrona ziemi i gleb, wskazującymi: „w obrębie użytków rolnych należy zachować wszelkie nieużytki naturogeniczne (oczka wodne, tereny podmokłe, bagienne, torfowiska, zarośla i zadrzewienia śródpolne) ze względu na ich ważną rolę biocenotyczną i walory krajobrazowe”.

Dla terenu funkcjonalnego PSU należy ustalić jego wygrodenie w sposób uniemożliwiający migracje płazów i gadów na teren zabudowany. W celu ochrony wód powierzchniowych, należy ustalić zasady zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną, które wykluczą zanieczyszczanie wód oraz ustalić zakaz zmiany stosunków wodnych poza granicami działki.

Miejscowość Sobieradz

Po stronie południowej miejscowości Sobieradz, znajduje się Jezioro Sobieradz, które jest potencjalnym siedliskiem kumaka nizinnego *Bombina bombina*, jak też innych płazów.

W projekcie Studium, w sąsiedztwie brzegów jeziora, wyznacza się tereny funkcjonalne z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową i usługi sportu. W związku z powyższym, w przypadku sporządzenia, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, dla terenów funkcjonalnych i w celu ochrony wód powierzchniowych, należy ustalić zasady zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną, które wykluczą zanieczyszczanie wód powierzchniowych.

Drogi

Przez teren gminy przebiegają drogi szybkiego ruchu: droga krajowa nr 6 w klasie autostrady (A6) i droga krajowa nr 3 w klasie ekspresowej (S3). Są to istotne bariery dla zwierząt przemieszczających się po powierzchni ziemi.

W projekcie Studium wyznacza się teren funkcjonalny K - tereny komunikacji i obsługi komunikacji. Planowane inwestycje drogowe w zakresie modernizacji układu komunikacyjnego dróg krajowych na obszarze gminy Gryfino: Budowa obwodnicy miejscowości Gryfino w ciągu drogi krajowej nr 31.

Po stronie północnej ulicy Armii Krajowej i jednocześnie po stronie zachodniej terenu funkcjonalnego K, w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego, jest wyznaczony proponowany użytek ekologiczny „Grajdołek”, który siedliskiem płazów i gadów oraz potencjalnie bobra europejskiego. W związku z powyższym, w przypadku przystąpienia, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego powinno się ustalić obowiązek wykonania przejść dla zwierząt, co umożliwi zwierzętom migracje na inne dogodnie dla siebie siedliska oraz zapobiegnięcie ich izolacji.

6.1. Oddziaływanie na faunę.

6.1.1. Awifauna.

Awifauna gminy Gryfino to 196 stwierdzanych (w tym historycznie) gatunków ptaków. Miejscami koncentracji najcenniejszych gatunków są obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, czyli Dolina Dolnej Odry PLB320003 oraz Jeziora Wełtyńskie PLB320018. Poza obszarami Natura 2000, jako inne obiekty cenne przyrodniczo należy wskazać „Łąki pod Mielenkiem”, gdzie regularnie gniazdują gatunki takie jak błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, żuraw *Grus grus*, kszczyk *Gallinago gallinago*, derkacz *Crex crex* i gąsiorek *Lanius colurio* oraz dolinę Krzekny, gdzie oprócz wysokich zagęszczeń derkacza stwierdzono zajęcie rewiru przez kulika wielkiego *Numenius arquata*.

Ochrona obszarów Natura 2000 oraz innych istniejących form ochrony przyrody jest zawarta w Dziale III rozdziale 8.7.1. projektu Studium.

Ochrona obszarów i obiektów wskazanych jako proponowane do objęcia prawną formą ochrony, jest zawarta w Dziale III rozdziale 8.7.1. projektu Studium, gdzie zawarto zapis: „*obowiązuje uwzględnienie obszarów i obiektów w planach miejscowych wraz z propozycjami zasad ochrony, ograniczeń i zakazów obowiązujących do czasu objęcia prawną formą ochrony*”.

Jako istotne należy wskazać, że nawet w obrębie ptasich ostoi Natura 2000 można wyróżnić tereny szczególnie istotne dla ptaków. Należą do nich:

- obszar Międzyodrza;
- łąki nadodrzańskie w okolicy Krajnika;
- Ciepły Kanał oraz półwysep między Odrą i Kanałem;
- łąki nadodrzańskie na północ od Gryfina;
- jezioro Wełtyńskie (w szczególności jego północne zatoki) i jezioro Gardyńskie.

W projekcie Studium, wyżej wymienione tereny szczególnie istotne dla ptaków, są wyłączone ze zmiany użytkowania i zabudowy.

W projekcie Studium, w stosunku do obowiązującego Studium, istotnie ograniczono zasięg obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania z przeznaczeniem pod UT – tereny usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej na wyspach Jeziora Wełtyńskiego, tj. na Koźlej i Dziej. Wyspa Ptasia jest zachowana w stanie naturalnym, bez możliwości jej zabudowy.

W związku z tym, że Jezioro Wełtyńskie i Wirów mają kluczowe znaczenie dla ochrony ptaków wodnych w gminie Gryfino i są zlokalizowane w obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Jeziora Wełtyńskiego PLB320018, którego celem jest ochrona ptaków, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli sposób zagospodarowania będzie umożliwiał takie wykorzystanie jeziora (sporty wodne), powinno się przeprowadzić badania przyrodnicze, które ocenią wpływ jego ustaleń na przedmioty ochrony obszaru.

1) Strefy ochrony miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt

Zgodnie z informacją zawartą w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 8 lutego 2018 r., znak: WONS-NS.402.21.2018.MM, w gminie Gryfino i jednocześnie w gminie Stare Czarnowo, jest wykazywana ustanowiona decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w Szczecinie z dn. 2.06.2015 r., WOPN-OG.6442.8.2015.MKP strefa ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania bielika.

Bielik *Haliaeetus albicilla*

Obecnie głównym czynnikiem limitującym liczebność bielika jest przypuszczalnie konkurencja wewnątrzgatunkowa, głównie o pokarm oraz — w drugiej kolejności — o miejsca do gniazdowania. Znaczenie może mieć strzelanie do ptaków na stawach i prace zrębowe w rewirach nieobjętych ochroną strefową, zwłaszcza w lasach prywatnych. Istotnymi zagrożeniami są kolizje z liniami energetycznymi średniego i wysokiego napięcia, turbinami wiatrowymi, a także masowe zatrucia pokarmowe (Anderwald 2009).

Wskazania negatywne:

- zręby i trzebieże w potencjalnych siedliskach lęgowych w okresie lęgowym (styczeń–lipiec),
- strzelanie do ptaków na stawach rybnych,
- inwestycje sportowo-wypoczynkowo-turystyczne w rejonach występowania bielika,
- budowa linii energetycznych i turbin wiatrowych w promieniu 5 km od zajętych gniazd,
- budowa linii energetycznych i turbin wiatrowych na trasie przelotu ptaków pomiędzy zajętymi gniazdami a dużymi żerowiskami,
- zatrucia pokarmowe, w tym celowe trucie ptaków.

Ustalenia projektu Studium dla gminy Gryfino, nie wpisują się w powyższe zagrożenia dla bielika. W granicach gminy Gryfino zgodnie z ustaleniami projektu Studium, nie wyznacza się nowych terenów pod możliwość lokalizacji farm wiatrowych.

2) Korytarze ekologiczne i efekt bariery

Południowa, zachodnia i północna część gminy Gryfino, jest zlokalizowana w korytarzu ekologicznym pn. „Dolina Odry Północny”, wykazany w bazie danych <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

Projekt Studium nie przewiduje realizacji ustaleń ingerujących w korytarze ekologiczne, które zostaną zachowane, bez istotnej fragmentacji.

Ustalenia projektu Studium nie przyczynią się do istotnego nasilenia się barier dla migracji fauny, w tym ptaków. Przebieg projektowanej obwodnicy Gryfina, jest zlokalizowany w bliskiej odległości od terenów zabudowanych oraz terenów funkcjonalnych wyznaczonych pod zabudowę i w związku z tym nie wystąpi istotny efekt bariery dla fauny migrującej po powierzchni ziemi.

3) Gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym dla gminy Gryfino oraz Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego, w jej granicach wykazuje się następujące gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: bocian czarny *Ciconia ciconia*, kania czarna *Milvus migrans*, orlik krzykliwy *Aguilla pomarina*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, derkacz *Crex crex*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, rybitwa czarna *Chlidonias Niger*, bąk *Botaurus stellaris*, gąsiorek *Lanius collurio*, żuraw *Grus grus*,

kropiatka *Porzana parva*, zielonka *Porzana parva*, sowa błotna *Asio flammeus*, zimorodek *Alcedo atthis*, kania ruda *Milvus milvus*.

Miejscami koncentracji wyżej wymienionych ptaków, są „Ostoje Ptasie” sieci Natura 2000, czyli Dolina Dolnej Odry PLB320003 oraz Jeziora Wełtyńskie PLB320020, które podlegają szczególnej ochronie w projekcie Studium.

Dla ochrony gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, kluczowe znaczenie mają: obszar Międzyodrza, łąki nadodrzańskie w okolicy Krajnika, Ciepły Kanał, łąki nadodrzańskie na północ od Gryfina. Dla niektórych gatunków znaczenie mają również lasy i zadrzewienia na terenie gminy Gryfino.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony wyżej wymienionych terenów kluczowych dla ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk. W porównaniu do obowiązującego Studium, projekt Studium eliminuje lub znacząco uszczupla powierzchnię obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod różne rodzaje zabudowy w wyżej wymienionych terenach, co może zminimalizować oddziaływanie na ptaki i ich siedliska w granicach gminy. Ponadto projekt Studium nie ustala likwidacji zbiorników wodnych, ustala ograniczenia w zmianie przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz ochronę śródpolnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych z zadrzewieniami. Projekt Studium nie wyznacza nowych obszarów/terenów funkcjonalnych pod możliwość realizacji farm wiatrowych, ferm zwierząt futerkowych i napowietrznych linii elektroenergetycznych, co jest sytuacją korzystną dla ochrony ptaków, w tym z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W projekcie Studium szczególnej ochronie podlega obszar Międzyodrza oraz lasy w gminie Gryfino, co jest korzystne dla ochrony ptaków.

6.1.2. Chiropterofauna.

W przypadku realizacji ustaleń projektu Studium, nie prognozuje się istotnych zagrożeń dla nietoperzy w gminie Gryfino. Projekt Studium nie wyznacza nowych obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod nowe farmy wiatrowe i napowietrzne linie elektroenergetyczne, co jest korzystne dla ochrony przestrzeni powietrznej, czyli szlaków migracji nietoperzy. W gminie Gryfino, szczególnej ochronie podlega Dolina Dolnej Odry, która jest zaliczana do ważnego korytarza migracji nietoperzy. W jej granicach, projekt Studium nie ustala zabudowy, w tym szczególnie nie wyznacza tam obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod napowietrzne linie elektroenergetyczne. W sąsiedztwie Doliny Dolnej Odry, nie wyznacza się obszarów, terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod farmy wiatrowe.

Według projektu Studium, zmiany w środowisku przyrodniczym doliny rzeki Tywy, będą nieistotne z punktu widzenia ochrony nietoperzy i szlaków ich migracji. Dolina nie będzie fragmentowana i nie będzie zabudowywana barierami mogącymi stwarzać zagrożenie dla nietoperzy.

Projekt Studium wskazuje na szczególną ochronę lasów, co jest korzystne dla ochrony nietoperzy związanych z takimi siedliskami. Również projekt nie ustala likwidacji zbiorników wodnych oraz ich zabudowy lub obudowy barierami, mogącymi stwarzać zagrożenie dla nietoperzy w trakcie żerowania i migrowania.

Potencjalnymi siedliskami nietoperzy są tereny zabudowane. Ochrona nietoperzy w takich terenach, powinna zostać uwzględniona w odrębnych dokumentacjach projektowych, jak np. w projekcie zagospodarowania danej działki inwestycyjnej, gdyż wszystkie gatunki są objęte ochroną ścisłą.

6.1.3. Ichtiofauna.

Na obszarze gminy Gryfino, wykazuje się 20 gatunków ryb. Do zagrożonych wyginieciem ryb należą: łosoś, troć wędrowną, ciosa i certa.

Głównym szlakiem migracji ryb jest dolina Dolnej Odry, która ma również znaczenie dla rozrodu ryb. Projekt Studium uwzględnia ochronę Doliny Dolnej Odry, z zakazem jej zabudowy oraz realizacji inwestycji, mogących powodować jej grodzenie i stwarzać bariery dla migracji ryb.

W projekcie Studium, w Dolinie Dolnej Odry nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych, mogących stwarzać zagrożenie dla ryb. Nie ustala się likwidacji zbiorników wodnych oraz ich obudowy, mogącej stwarzać zagrożenie dla ryb.

Szlakiem migracji ryb jest też dolina rzeki Tywy, która będzie zachowana i w jej granicach nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych, mogących powodować jej fragmentację lub grodzenie. Ochrona siedlisk ryb, powinna zostać uwzględniona w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, poprzez prowadzenie ustaleń w zakresie infrastruktury technicznej, dotyczących ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem i wprowadzaniem gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym.

6.1.4. Bezkręgowce.

W trakcie wrywkowych badań terenowych przeprowadzonych w latach 2010 i 2013 na terenie gminy stwierdzono występowanie wielu pospolitych gatunków bezkręgowców, nie napotkano natomiast na gatunki uznane za rzadkie. Wiąże się to z silną synantropizacją zbiorowisk, niską trofią i niewielką naturalnością siedlisk.

Ustalenia projektu Studium wskazują, że w granicach gminy Gryfino będą zachowane rozległe i zróżnicowane siedliska, warunkujące ochronę fauny bezkręgowców, w tym szczególnie związanych ze zbiornikami wodnymi, terenami podmokłymi i lasami. Dla fauny bezkręgowców, korzystne są ustalenia projektu Studium dotyczące istniejących form ochrony przyrody i Doliny Dolnej Odry, warunkujące ochronę bioróżnorodności i wymiany genów.

6.1.5. Płazy.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony siedlisk warunkujących różnorodność gatunkową i liczebność płazów w gminie Gryfino. Szczególnej ochronie podlegają tereny w istniejących formach ochrony przyrody, w których zmiany w użytkowaniu powierzchni ziemi nie wystąpią lub powinny być nieznaczące z punktu widzenia ochrony fauny płazów. W projekcie studium uwzględnia się ochronę płazów i siedlisk kluczowych dla ich ochrony poprzez: „w obrębie użytków rolnych należy zachować wszelkie nieużytki naturogeniczne (oczka wodne, tereny podmokłe, bagienne, torfowiska, zarośla i zadrzewienia śródpolne) ze względu na ich ważną rolę biocenotyczną i walory krajobrazowe”.

Ustalenia projektu Studium nie wiążą się z likwidacją proponowanych form ochrony przyrody w gminie Gryfino, jak np. użytki ekologiczne, które mają znaczenie dla ochrony płazów.

W projekcie Studium nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod zabudowę, które mogłyby powodować istotne fragmentacje siedlisk warunkujących ochronę płazów i szlaków ich migracji.

6.1.6. Gady.

Spośród 6 gatunków gadów stwierdzanych w gminie Gryfino na szczególną uwagę zasługuje żółw błotny *Emys orbicularis*, który był notowany na śródleśnym torfowisku w okolicy Wełtynia. W okolicy Gardna stwierdzono występowanie żmii zygzakowatej *Vipera berus*, a na pojedynczych stanowiskach także jaszczurki zwinki, żyworódki i padalca. Z gadów najczęstszym gatunkiem w granicach gminy jest zaskroniec *Natrix natrix*, który preferuje obrzeża różnej wielkości zbiorników wodnych.

W gminie Gryfino, ochrona gadów i szlaków ich migracji, jest uwzględniona w związku z ochroną terenów warunkujących ochronę innych przedstawicieli fauny kręgowców.

6.1.7. Ssaki.

Ochrona ssaków jest uwzględniona w projekcie Studium i wynika z ustaleń dotyczących istniejących i proponowanych form ochrony przyrody. Szczególnej ochronie podlega Dolina Dolnej Odry, mająca znaczenie dla migracji wodnych ssaków.

Ochronie podlega również kompleks jezior Wełyńskie i Wirów, wraz z przyległymi lasami i terenami rolnymi, co ma znaczenie dla ochrony fauny ssaków i jej różnorodności.

W projekcie Studium nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod zabudowę, która powodowałaby istotne zagrożenia dla migracji ssaków w granicach gminy Gryfino. Ze względu na lokalizację w sąsiedztwie miasta Gryfino, planowana obwodnica drogowa, nie powinna stanowić istotnego zagrożenia dla migracji fauny ssaków.

6.1.8. Oddziaływania skumulowane.

W projekcie Studium, w stosunku do aktualnego Studium ograniczono powierzchnię obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod różne typy zabudowy w gminie Gryfino. Szczególnie uszczuplono powierzchnię stref funkcjonalnych w sąsiedztwie istniejących miejscowości oraz w sąsiedztwie niektórych zbiorników wodnych. W porównaniu do obowiązującego Studium, w projekcie Studium wyznaczono nowe obszary/tereny funkcjonalne z przeznaczeniem pod zabudowę w różnych częściach gminy, ale w sposób który nie powinien przyczynić się do istotnego nasilenia się oddziaływań skumulowanych na faunę z istniejącym zainwestowaniem.

Ustalenia projektu studium wskazują, że w granicach gminy Gryfino, w odniesieniu do fauny, nie powinny wystąpić oddziaływania skumulowane z istniejącym użytkowaniem terenu, w zakresie: obniżania się poziomu wód powierzchniowych i gruntowych, pogarszania jakości wód, znacząco rosnącej ilości inwestycji w obszarach chronionych, w tym w obszarach o kluczowym znaczeniu dla ochrony fauny i jej migracji. Również nie wystąpią oddziaływania skumulowane na faunę w zakresie możliwości uwalniania do środowiska przyrodniczego inwazyjnych gatunków zwierząt.

Ustalenia projektu studium wskazują, że w gminie Gryfino nie wystąpią oddziaływania na faunę i jej migracje w zakresie realizacji nowych farm wiatrowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych oraz dróg o wysokim natężeniu ruchu kołowego, które nie są uwzględniane tym projekcie.

W związku z powyższym, nie prognozuje się wystąpienia istotnych oddziaływań skumulowanych na faunę i jej siedliska.

6.2. Oddziaływanie na florę.

Zgodnie z informacją zawartą w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 8 lutego 2018 r., znak: WONS-NS.402.21.2018.MM, na terenie gminy Gryfino nie występują gatunki roślin wymagające ustalenia stref ochrony ich ostoi i stanowisk ani gatunki grzybów wymagające ustalenia stref ochrony ich ostoi.

W roślinności gminy Gryfino dominują antropogenicznie przekształcone zespoły roślinne. Nieliczne są ekosystemy posiadające cechy nieznaczonej ingerencji, są to przede wszystkim naturalne zbiorniki wodne, torfowiska oraz niewielkie enklawy lasów (szczególnie w dolinach naturalnych cieków i jezior).

W projekcie studium ustala się ochronę lasów, cieków i zbiorników wodnych, czyli istniejących i potencjalnych siedlisk roślin objętych ochroną gatunkową.

W granicach gminy Gryfino ochrona ziemi i gleb, jest określona w Dziale III rozdziale 8.3.2. projektu Studium. W obszarach rolnych szczególnej ochronie podlegają wszelkie nieużytki naturogeniczne (oczka wodne, tereny podmokłe, bagienne, torfowiska, zarośla i zadrzewienia śródpolne) ze względu na ich ważną rolę biocenotyczną i walory krajobrazowe.

W związku z powyższym, na obszarach rolnych szczególnej ochronie podlegają tereny, które potencjalnie mogą być siedliskami roślin objętych ochroną gatunkową oraz ewentualnie rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Zgodnie z projektem Studium, w znaczącej części obszary rolne nie będą podlegały zmianie użytkowania, w tym szczególnie zabudowie, co jest korzystne dla ochrony różnorodności gatunkowej roślin.

Zgodnie z projektem Studium, główne zmiany w użytkowaniu terenu, mogą wystąpić na gruntach ornych, na terenach zabudowanych i w ich sąsiedztwie oraz na terenach przekształconych antropogenicznie, gdzie prawdopodobieństwo występowania roślin objętych ochroną gatunkową, jest niewielkie.

Dla ochrony roślinności, jej różnorodności gatunkowej oraz ochrony roślin objętych ochroną gatunkową, korzystne są ustalenia projektu Studium, dotyczące istniejących form ochrony przyrody. W związku z tym, ustalenia projektu nie będą wpływały lub mogą mieć nieznaczący wpływ na stan pokrycia roślinnością, jak też jej zróżnicowaniem gatunkowym w istniejących formach ochrony przyrody. Przy czym w granicach gminy Gryfino ustala się całkowitą ochronę istniejącego rezerwatu przyrody oraz użytków ekologicznych.

W projekcie Studium nie wyznacza się obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, tj. zabudowy terenu lub zmiany jego użytkowania na obszarze Międzyodrza, co ma kluczowe znaczenie dla ochrony rodzimej flory, jej różnorodności gatunkowej oraz roślin objętych ochroną gatunkową.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony roślinności wodnej w zbiornikach na obszarze Gminy Gryfino, gdyż większość z nich, w tym linie brzegowe, jest wyłączona z zabudowy i rekreacyjnego użytkowania.

Zgodnie z ustaleniami projektu Studium, ochronie podlegają lasy, co jest korzystne dla ochrony flory i jej bioróżnorodności.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony roślin i siedlisk warunkujących ich różnorodność gatunkową, gdyż nie zakładają likwidacji lub uszczuplenia, jak też zabudowy: ekosystemów wodnych i mokradłowych (nieleśnych), ekosystemów leśnych. Ingerencja w ekosystemy łąkowe, może być nieistotna z punktu widzenia ochrony różnorodności gatunkowej roślin.

Tereny rolne, tj. grunty orne, na których mogą być realizowane ustalenia projektu Studium, jak też tereny zabudowane i ich sąsiedztwo, nie mają istotnego znaczenia dla ochrony roślin i ich różnorodności gatunkowej.

6.3. Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze.

W granicach gminy Gryfino stwierdzono występowanie 20 typów siedlisk przyrodniczych:

- 3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nyphaeion*, *Potamion*,
- 3160 – naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
- 3270 – zalewane muliste brzegi rzek,

- 4030 – suche wrzosowiska,
- 6120* – ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe,
- 6210 – murawy kserotermiczne,
- 6410 – zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
- 6430 – ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne,
- 6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie,
- 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska,
- 7230 – górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 9110 – kwaśne buczyny,
- 9130 – żyzne buczyny,
- 9160 – grąd subatlantyckie,
- 9170 – grąd środkowoeuropejski,
- 9190 – pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy,
- 91D0* - bory i lasy bagienne,
- 91E0* - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe,
- 91F0 – łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe,
- 91I0* – ciepłolubne dąbrowy.

W projekcie Studium zawarto zapis: „(...) *jakakolwiek działalność powodująca przekształcenie siedlisk w wyniku, której nastąpi ich ubytek w obszarach Natura 2000 powinna być wykluczona.*

Zabudowa i działania mogące pogarszać w jakikolwiek sposób stan siedlisk nie powinny być również lokalizowane na terenach, na których stwierdzono siedlisko znajdujące się poza obszarem Natura 2000.”.

Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze w ostojach siedliskowych, zostało przedstawione w części prognozy, dotyczącej oddziaływania na obszary Natura 2000.

W zakresie projektu Studium, znajduje się część gminy Gryfino, obejmująca tereny pomiędzy Odrą Zachodnią i Wschodnią. W projekcie Studium, w tej części gminy, nie wyznacza się obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, związanych ze zmianą użytkowania lub zabudową terenu. Projekt Studium podtrzymuje ustalenia obowiązującego Studium i w związku z tym, część gminy Gryfino pomiędzy Odrą Zachodnią i Wschodnią będzie zachowana w istniejącym użytkowaniu. W związku z tym, występujące tam siedliska przyrodnicze, będą zachowane jako kompletne.

1) Lasy

W projekcie Studium dla lasów w granicach gminy Gryfino, ustala się: Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej będą skupione przede wszystkim na ochronie i rozwijaniu istniejących zasobów w ramach gospodarczego i ubocznego wykorzystania przestrzeni leśnej, przy jednoczesnej ochronie zasobów przyrodniczych i utrzymaniu roli edukacyjnej realizowanej w ramach funkcjonowania Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Puszcze Szczecińskie”.

W zakresie kształtowania ochrony kompleksów leśnych określa się poniższe zasady i wytyczne:

- 1) lasy należy użytkować zgodnie z ich funkcją (gospodarczą i ochronną) w oparciu o zapisy planów urządzenia lasów i uproszczonych planów urządzenia lasów (dla lasów nie będących własnością Skarbu Państwa);
- 2) rozgraniczenia zasięgu polityki przestrzennej winno być oparte o ustaloną granicę rolno-leśną;
- 3) obszary leśne należy chronić przed przeznaczeniem na cele nieleśne;
- 4) w obrębie lasu nie dopuszcza się zainwestowania nie związanego z ochroną i powiększaniem zasobów leśnych, prowadzeniem gospodarki leśnej oraz pełnieniem funkcji społecznych lasu;
- 5) należy chronić przed zalesianiem śródleśne użytki zielone, torfowiska źródliskowe, bagna w celu wzbogacenia bioróżnorodności lasu i zachowania zróżnicowanych ekosystemów stref faunistycznych, tereny te należy pozostawić do naturalnej sukcesji zbiorowisk leśnych.

W związku z powyższym, stwierdzone na terenach leśnych siedliska przyrodnicze, będą zachowane, nie będą likwidowane lub uszczuplane.

2) Wody

W granicach gminy Gryfino, część zbiorników wodnych jest siedliskami przyrodniczymi z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Dla zbiorników wodnych, typem siedliska przyrodniczego, jest 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. W przeważającej części, w zakresie obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, w projekcie Studium podtrzymuje się ustalenia obowiązującego Studium. Wg Projektu Studium, w granicach gminy Gryfino nie ustala likwidacji zbiorników wodnych i tym samym siedlisk przyrodniczych o kodzie 3150. Siedlisko przyrodnicze 3150 obejmuje szeroką grupę naturalnych zbiorników wodnych o różnym statusie troficznym (głównie: mezo- i eutroficznych) oraz różnej genezie (naturalne jeziora, naturalne drobne zbiorniki wodne, starorzecza). Siedlisko podzielone jest na podtypy:

- 3150 - 1 Jeziora eutroficzne,
- 3150 - 2 Eutroficzne starorzecza i naturalne, drobne zbiorniki wodne.

Wskaźniki kardynalne:

- Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu,
- Gatunki wskazujące na degenerację siedliska,
- Barwa wody,
- Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne),
- Przezroczystość wody.

Wskaźniki dodatkowe:

- Odczyn wody,
- Plankton jako wspólna ocena fito-i zooplanktonu.

Naturalne jeziora eutroficzne, starorzecza i drobne zbiorniki wodne są najczęściej spotykanym typem zbiorników wodnych w Polsce. Z tego względu większość z nich jest w mniejszym lub większym stopniu użytkowana (rybactwo, wędkarstwo, turystyka,

rekreacja). Wiele z nich jest usytuowanych na obszarach przekształconych w wyniku działalności człowieka (rolnictwo, leśnictwo, urbanizacja). Siedlisko 3150 poddawane jest presji zarówno bezpośredniej (degradacja ekosystemów wodnych, niszczenie i wydeptywanie roślinności itp.), jak i pośredniej związanej z przekształceniami krajobrazu w otoczeniu zbiorników. Z tego względu działania ochronne powinny być prowadzone zarówno w zlewni zbiorników wodnych, jak i w otoczeniu starorzeczy oraz bezpośrednio w obrębie siedliska 3150.

Jednym z instrumentów wspomagających zachowanie siedliska powinna być edukacja ekologiczna prowadzona wśród społeczności lokalnych oraz właścicieli wód i gruntów ze wskazaniem konsekwencji nieracjonalnego wykorzystania siedlisk wodnych.

Ochrona zlewni jezior oraz bezpośredniego otoczenia starorzeczy powinna obejmować:

- zakaz przeprowadzania niekorzystnych zmian w tempie i obiegu wody lub w przypadku już istniejących zaburzeń przywrócenie właściwych warunków hydrologicznych;
- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej;
- bezwzględne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w przypadku istniejącej za-budowy;
- ustalenie strefy ochronnej wokół zbiorników wodnych, objętej zakazem zabudowy;
- w przypadku istniejącej infrastruktury rekreacyjnej należy wprowadzić zakaz budowy parkingów, toalet, sezonowych punktów gastronomicznych itp. w pasie bezpośrednio przylegającym do linii brzegowej;
- ograniczenie negatywnego oddziaływania spływów powierzchniowych do zbiorników wodnych oraz ograniczanie budowy szczelnych powierzchni utwardzonych (asfalt, kostka brukowa) na rzecz przepuszczalnych (piasek, żwir, trawnik) na ciągach pieszych i komunikacyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika;
- ścisła kontrola przestrzegania zasad dobrej kultury rolnej (m.in. zakaz wypalania łąk, ochrona stoków przed erozją itp.) ze szczególnym uwzględnieniem rolników pobierających dopłaty obszarowe;
- propagowanie wśród rolników programów rolno-środowiskowych;
- promowanie przebudowy struktury użytków w kierunku zwiększenia udziału trwałych użytków zielonych w miejsce gruntów ornych;
- objęcie szczególną ochroną otoczenia starorzeczy i drobnych naturalnych zbiorników eutroficznych, w tym zakaz niszczenia, odwadniania, zasypywania, zaśmiecania, osuszania terenu.

W warunkach korzystania z wód należy wprowadzić następujące zasady:

- zakaz zmian w stanie hydromorfologicznym zbiorników, w tym przebudowa, umacnianie i zmiany przebiegu linii brzegowej, usuwanie roślinności szuwarowej, krzewiastej i drzewiastej;
- zakaz niszczenia roślinności wodnej;
- zakaz kąpielii i plażowania poza wyznaczonymi miejscami;
- wyposażenie miejsc przeznaczonych do kąpielii i innych form rekreacji w infrastrukturę sanitarną;

- prowadzenie gospodarki rybackiej i wędkarskiej zgodnie z typem rybackim jeziora (wyłącznie w oparciu o operat rybacki), której celem powinna być przebudowa rybo- stanu w kierunku dominacji ryb drapieżnych;
- zakaz zarybiania gatunkami obcymi ryb (np. karp, tołpyga, amur);
- w przypadku użytkowania wędkarskiego wprowadzenie zakazu zanęcania; zlokalizowanie stanowisk wędkarskich tak, aby nie powodować niszczenia roślinności (wy-deptywanie, wycinanie);
- ograniczenie lub wprowadzenie zakazu używania łodzi z silnikami spalinowymi. Ponadto, proponuje się także przeprowadzanie okresowego czyszczenia zbiorników (dotyczy starorzeczy i małych naturalnych zbiorników wodnych) ze śmieci, drzew, gałęzi, niekiedy odmulenie fragmentów zbiorników wodnych lub ich pogłębienie, po uprzednim rozważeniu czy działania te nie spowodują zaburzenia lub zniszczenia ekosystemu.

Powyższe zasady ochrony siedliska przyrodniczego o kodzie 3150, należy uwzględnić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku ich sporządzania w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzjach lokalizacyjnych).

Po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, w projekcie Studium nie wyznacza się obszarów/stref funkcjonalnych, związanych z rekreacyjnym użytkowaniem zbiorników wodnych oraz zabudową ich brzegów. Projekt studium podtrzymuje ustalenia obowiązującego studium, które są korzystne dla ochrony siedliska przyrodniczego o kodzie 3150.

Po stronie południowej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, nie ustala się rekreacyjnego użytkowania, w tym zabudowy brzegów, Jeziora Chwarstnica i Węgorzyno, co jest korzystne dla ochrony siedliska przyrodniczego 3150.

Z zabudowy brzegów i jednocześnie rekreacyjnego użytkowania wyłączono zbiornik wodny w miejscowości Wełtyń, zlokalizowany pomiędzy ulicami Polną i Niepodległości, który jest siedliskiem przyrodniczym 3150.

Projekt Studium podtrzymuje ustalenia obowiązującego Studium, zgodnie z którym przeważająca część linii brzegowej jeziora Wełtyńskiego, będzie niezabudowana i pozostawiona w stanie naturalnym.

Według obowiązującego Studium, obszary/tereny funkcjonalne z przeznaczeniem pod UT – tereny usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej, są zlokalizowane po stronie północno – zachodniej linii brzegowej jeziora. Są również zlokalizowane pomiędzy brzegami Jeziora Wirów i Wełtyńskie oraz przy południowo – zachodnim brzegu Jeziora Wirów.

Obszary/tereny funkcjonalne UT są również zlokalizowane na wyspach Koźła i Dżicza, znajdujących się w granicach Jeziora Wełtyńskiego.

W celu zminimalizowania oddziaływania na siedlisko przyrodnicze o kodzie 3150, jakim są Jeziora Wełtyńskie i Wirów, w projekcie Studium ograniczono powierzchnię obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT: na wyspach Koźła i Dżicza, na łądzie pomiędzy jeziorami Wirów i Wełtyńskie oraz po stronie południowej linii brzegowej Jeziora Wełtyńskiego.

W projekcie Studium, na wyspie Koźła, wyznaczono niewielki teren z przeznaczeniem pod UT. W związku z tym, w przypadku przystąpienia, ochrona siedliska przyrodniczego według wyżej wymienionych zasad, powinna zostać uwzględniona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku Jeziora Borzymskie, które jest siedliskiem przyrodniczym o kodzie 3150, w dużej części projekt Studium podtrzymuje ustalenia obowiązującego Studium. W związku z tym, na przeważającej części, w sąsiedztwie linii brzegowych, nie wyznacza się terenów pod zabudowę, czyli będzie ona zachowana w istniejącym stanie.

Według obowiązującego Studium, obszary/tereny funkcjonalne z przeznaczeniem pod UT – tereny usług turystycznych, w tym przystani wodnych, są wyznaczone po stronie wschodniej linii brzegowej jeziora, która częściowo jest tam użytkowana rekreacyjnie.

W projekcie Studium ogranicza się zasięg obszarów/terenów funkcjonalnych UT po stronie wschodniej linii brzegowej jeziora.

Od strony terenów zabudowanych miejscowości Borzym, w sąsiedztwie linii brzegowej Jeziora Borzymskie, nie wyznacza się obszarów/terenów z przeznaczeniem pod UT, co jest korzystne dla ochrony siedliska przyrodniczego 3150.

W projekcie Studium przy brzegu Jeziora Sobieradz, nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych. W związku z tym można prognozować, że nie powinny wystąpić istotne zagrożenia dla siedliska przyrodniczego.

W projekcie Studium, w sąsiedztwie linii brzegowej jeziora, wyznacza się obszary/tereny funkcjonalne z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową i usługi sportu.

W związku z powyższym, w przypadku przystąpienia, ochrona wód jeziora i tym samym siedliska przyrodniczego, powinna zostać określona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Powyższe zalecenie dotyczy również drobnych zbiorników wodnych po stronie północnej i wschodniej miejscowości Sobieradz, które są siedliskami przyrodniczymi 3150. Ze względu na niewielką powierzchnię, nie nadają się one do rekreacyjnego użytkowania.

3) Obszary rolne

W gminie Gryfino na obszarach rolnych znajdują się różnej wielkości typy siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, jak np. 91E0, 7140, 3150 czy 6510.

W granicach gminy Gryfino ochrona ziemi i gleb, jest określona w Dziale III, rozdziale 8.3.2. projektu Studium:

„W zakresie ochrony ziemi i gleb określa się poniższe zasady i wytyczne:

- 1) kompleksy najłagodniejszych gleb klasy RVI, RV, mogą być przeznaczane do zalesienia, lokalizacji farm fotowoltaicznych lub poprzez planowe nasadzenia wykorzystane do urządzenia terenów rekreacyjnych z towarzyszącymi usługami i infrastrukturą turystyczną;*
- 2) w obrębie użytków rolnych należy zachować wszelkie nieużytki naturogeniczne (oczka wodne, tereny podmokłe, bagienne, torfowiska, zarośla i zadrzewienia śródpolne) ze względu na ich ważną rolę biocenotyczną i walory krajobrazowe;*
- 3) ze względu na dużą rolę w tworzeniu naturalnych powiązań pomiędzy ekosystemami tereny użytków zielonych nie wykorzystywane rolniczo, nie powinny być przeznaczane do zalesienia, zamiany na grunty orne i do zabudowy;*
- 4) w strefach zagrożenia erozją wodną, obszarów położonych na stokach, zalecane jest stosowanie zabiegów przeciwoerozyjnych (np. przez zalesianie lub użytkowanie jako pastwiska);*
- 5) w przypadku prowadzenia robót wymagających ingerencji w powierzchnię ziemi, należy zadbać o właściwe zabezpieczenie i wykorzystanie wierzchniej warstwy,*

odbywać się to powinno m.in. poprzez wskazanie burmistrza jako organu uprawnionego do ustalenia sposobu zagospodarowania urobku.”.

Ochrona siedlisk przyrodniczych w terenach rolnych, powinna być przedmiotem ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku ich sporządzania, w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzjach lokalizacyjnych) na podstawie wykonanych inwentaryzacji przyrodniczych.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.

Ochrona bioróżnorodności flory i fauny, jak też wymiany genów, wynika m.in. z ustaleń zawartych w Dziale III, rozdziale 8.3.2 projektu Studium Ochrona ziemi i gleb, gdzie wskazano:

- *w obrębie użytków rolnych należy zachować wszelkie nieużytki naturogeniczne (oczka wodne, tereny podmokłe, bagienne, torfowiska, zarośla i zadrzewienia śródpolne) ze względu na ich ważną rolę biocenotyczną i walory krajobrazowe;*
- *ze względu na dużą rolę w tworzeniu naturalnych powiązań pomiędzy ekosystemami tereny użytków zielonych nie wykorzystywane rolniczo, nie powinny być przeznaczane do zalesienia, zamiany na grunty orne i do zabudowy.*

Na terenie gminy Gryfino stwierdzono występowanie około 650 gatunków roślin naczyniowych co jest liczbą stosunkowo niską (obszar ma znacznie większy potencjał).

Pod względem faunistycznym gmina Gryfino nie wyróżnia się na tle regionu, jej walory faunistyczne są typowe dla tej części województwa.

Naturalnymi strefami koncentracji walorów przyrodniczych, w tym faunistycznych są przede wszystkim dolina Odry oraz kompleks jezior Wełtyńskich. W związku z dużymi walorami przyrodniczymi wytypowano je jako Obszary Specjalnej Ochrony sieci Natura 2000. W pewnym stopniu cenna fauna koncentruje się także w obrębie mniejszych obiektów takich jak istniejące użytki ekologiczne: „Dolina Storczykowa” i „Zgniły Grzyb”, i proponowane, jak „Łąki pod Mielenkiem”, „Grajdołek”, czy „Bagienko”.

W celu ochrony bioróżnorodności ptaków, w projekcie Studium szczególnej ochronie podlegają:

- obszar Międzyodrza;
- łąki nadodrzańskie w okolicy Krajnika;
- Ciepły Kanał oraz półwysep między Odrą i Kanałem;
- łąki nadodrzańskie na północ od Gryfina;
- jezioro Wełtyńskie (w szczególności jego północne zatoki) i jezioro Gardyńskie.

W celu ochrony bioróżnorodności flory, w projekcie Studium szczególnej ochronie podlegają:

- ekosystemy wodne i mokradłowe (nieleśne),
- ekosystemy leśne i zaroślowe,
- ekosystemy łąkowe.

W gminie Gryfino, obszarami o szczególnym znaczeniu dla ochrony bioróżnorodności i wymiany genów, są istniejące formy ochrony przyrody, tj. obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, rezerwat przyrody i użytki ekologiczne. Ich ochrona jest zapisana w Dziale III, rozdziale 8.7.1. projektu Studium w zakresie ochrony przyrody.

Również w granicach gminy, znaczenie dla ochrony bioróżnorodności flory i fauny, jak też wymiany genów, mają proponowane formy ochrony przyrody, których uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jest zapisane w Dziale III, rozdziale 8.7.2. projektu Studium w zakresie ochrony przyrody.

Ochronie bioróżnorodności flory i fauny, służą również ustalenia Studium zawarte w Dziale III, rozdziale 10.1. w zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym ustalenie: „ochrona przed skutkami suszy przez wdrażanie rozwiązań umożliwiających retencjonowanie wód oraz ochrona śródpolnych oczek wodnych i cieków, zagłębień terenu, śródpolnych enklaw zadrzewień”.

Ochrona bioróżnorodności leśnej flory i fauny, jest również przedmiotem ustaleń projektu Studium w Dziale III, rozdziale 10.2 Lasy i leśna przestrzeń produkcyjna.

Mając powyższe na uwadze, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na bioróżnorodność.

6.5. Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne, w tym proponowane, formy ochrony przyrody.

6.5.1. Obszary Natura 2000.

W związku z częściową lokalizacją gminy Gryfino w obszarach Natura 2000, obowiązują ustalenia zawarte w Dziale III, rozdziale 8.7.1. projektu Studium: „obowiązuje stosowna ochrona prawna oraz uwzględnienie obszarów i obiektów w planach miejscowych wraz z zasadami ochrony, ograniczeniami i zakazami wynikającymi z przepisów odrębnych, w tym ustanawianych indywidualnie w ramach planów ochrony, planów zadań ochronnych, zarządzeń, rozporządzeń, uchwał rady gminy i innych dokumentów o charakterze aktów prawa miejscowego ustanawianych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa”.

1) Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Ostoja Wełtyńska PLH320069

Dla obszaru Natura 2000 nie został ustanowiony plan zadań ochronnych. Przedmioty ochrony obszaru wskazuje standardowy formularz danych (SDF).

Zgodnie z SDF, w obszarze Natura 2000 przedmiotem ochrony są:

- siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, dla których określono reprezentatywność B i C oraz stan zachowania B i C:
  - 3140 twarowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea* (jeziora ramienicowe),
  - 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
  - 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
  - 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
  - 9190 pomorski kwaśny las brzozowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*),
  - 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albofragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)*.
- gatunki zwierząt:
  - kumak nizinny *Bombina bombina* (populacja C, stan zachowania C).

W Standardowym Formularzu Danych są przedstawione najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar.

Do zagrożeń i presji wewnętrznych o wysokim oddziaływaniu na obszar, zalicza się:

- A01 uprawa,
- A08 nawożenie /nawozy sztuczne/,

Do zagrożeń i presji wewnętrznych o średnim oddziaływaniu na obszar, zalicza się:

- F02.03 wędkarstwo,
- E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych,
- E01.03 zabudowa rozproszona,
- G01 sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze.

Do zagrożeń i presji wewnętrznych o niskim oddziaływaniu na obszar, zalicza się:

- H04 zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną.

W projekcie Studium, w części obszaru Natura 2000 po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, nie wyznacza się obszarów/terenów o różnych funkcjach, przeznaczonych pod nową zabudowę i zagospodarowanie terenu.

W związku z powyższym, w przypadku realizacji ustaleń projektu Studium, nie wystąpią zmiany w dotychczasowym użytkowaniu terenów w obszarze Natura 2000. Realizacja ustaleń projektu Studium, nie będzie skutkowałą zmianami w środowisku przyrodniczym, zmianami w pokryciu terenu szatą roślinną, likwidacją lub uszczuplaniem siedlisk fauny i korytarzy jej migracji w tej istniejącej formie ochrony przyrody.

Ustalenia projektu Studium i w porównaniu do ustaleń obowiązującego Studium, nie podtrzymują możliwości realizacji północnego obejścia drogowego miejscowości Wełtyń, czyli w obszarze Natura 2000 nie wyznacza się terenu funkcjonalnego K (tereny komunikacji i obsługi komunikacji). Jest to sytuacja korzystna dla celów ochrony i integralności obszaru Natura 2000, gdyż Jezioro Gardzienko, jest siedliskiem przyrodniczym o kodzie 3150, wskazanym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

W projekcie Studium nie wyznacza się terenów po stronie południowo – zachodniej i południowej Jeziora Gardzienko, z przeznaczeniem pod możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej, co jest korzystne dla celów ochrony i integralności obszaru Natura 2000, w tym obniżenia presji na siedlisko przyrodnicze o kodzie 3150.

Projekt studium podtrzymuje ustalenia obowiązującego studium przy południowym brzegu Jeziora Gardzienko i poza granicami obszaru Natura 2000, gdzie są wyznaczone tereny z przeznaczeniem pod możliwość realizacji zabudowy UT,US i MN.

Zasady zabudowy i zagospodarowania tych terenów, wraz z ustaleniami w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, jak też istniejących form ochrony przyrody i siedliska przyrodniczego o kodzie 3150, powinny zostać uwzględnione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w przypadku jego wykonania.

Biorąc pod uwagę, że w projekcie Studium, w obszarze Natura 2000, nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych pod zabudowę i infrastrukturę techniczną, w tym pod

rekreację, w przypadku realizacji jego ustaleń nie prognozuje się zagrożeń dla celów ochrony i integralności obszaru chronionego.

Po stronie południowej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, w znacznej części projekt Studium podtrzymuje ustalenia obowiązującego Studium.

Ląd

W części lądowej obszaru Natura 2000, w projekcie Studium, ogranicza się zabudowę poprzez wyłączenie części terenów pod możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej.

Ponadto, w obszarze Natura 2000 ogranicza się powierzchnię terenów funkcjonalnych UT po stronie południowej Jeziora Wełtyń oraz na łądzie pomiędzy tym jeziorem i Jeziorem Wirów.

W projekcie Studium, w obszarze Natura 2000, wyznacza się tereny funkcjonalne pod możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej po stronie zachodniej drogi prowadzącej z Wełtynia do Chwastnicy i jednocześnie poza zasięgiem siedlisk przyrodniczych, będących celem ochrony w obszarze Natura 2000.

Po stronie zachodniej wyżej wymienionej drogi, wyznacza się teren funkcjonalny UT (tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych).

Zgodnie z projektem Studium, zachodnia i południowa część terenu funkcjonalnego UT, obejmuje zadrzewienia, które są siedliskiem przyrodniczym o kodzie 91E0*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso--incanae*, olsy źródliskowe). W związku z powyższym, dla terenu UT obowiązują ustalenia zawarte w Dziale III, rozdziale 8.7.1 projektu Studium, tj.: „*obowiązuje stosowna ochrona prawna oraz uwzględnienie obszarów i obiektów w planach miejscowych wraz z zasadami ochrony, ograniczeniami i zakazami wynikającymi z przepisów odrębnych, w tym ustanawianych indywidualnie w ramach planów ochrony, planów zadań ochronnych, zarządzeń, rozporządzeń, uchwał rady gminy i innych dokumentów o charakterze aktów prawa miejscowego ustanawianych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.*”.

Ochrona siedliska przyrodniczego powinna zostać uwzględniona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w przypadku jego sporządzenia.

W związku z powyższym na etapie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub uzyskiwania decyzji o warunkach zabudowy, należy wykonać inwentaryzację siedliska przyrodniczego, wraz z określeniem zasięgu jego występowania i stanu zachowania w granicach terenu funkcjonalnego UT i poza jego granicami. Wg informacji zamieszczonych w bazie danych <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>, na terenie funkcjonalnym UT i poza jego granicami, nie występują lasy.

W związku z tym, że siedlisko przyrodnicze 91E0 jest zaliczane do priorytetowych i jest celem ochrony w obszarze Natura 2000, w przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy ustalić jego ochronę poprzez:

- wyznaczenie terenów elementarnych z przeznaczeniem pod zabudowę, w tym infrastrukturę techniczną, poza zasięgiem siedliska przyrodniczego,
- ustalenie zakazu penetracji i rekreacyjnego wykorzystywania,
- ochronę stosunków wodnych,
- zakaz stosowania na terenie funkcjonalnym UT inwazyjnych gatunków roślin,
- ustalenie zasad realizacji infrastruktury technicznej w sposób wykluczający zrzut ścieków na siedlisko przyrodnicze.

Głównym czynnikiem ekologicznym decydującym o specyfice łągów są warunki wodne, w tym w szczególności związane z pionowym i poziomym ruchem wód. Częstotliwość i długotrwałość zalewów powierzchniowych, a także ruch wód gruntowych, w tym wsiąkanie i wypływanie wód podziemnych, decydują o specyfice poszczególnych podtypów tego siedliska. Większość podtypów siedliska jest związana z okresowymi zalewami.

Należy mieć na uwadze, że jakiegokolwiek planowane zagospodarowanie terenu funkcjonalnego UT, nie może wpływać negatywnie na wskaźniki specyficznej struktury i funkcji siedliska przyrodniczego oraz parametr „perspektywy ochrony”.

Dla siedliska przyrodniczego o kodzie 91E0, jednym ze wskaźników kardynalnych jest reżim wodny. Kluczem do ochrony łągów jest zachowanie naturalnych warunków wodnych, w jakich te ekosystemy się wykształciły. Reżim zalewów jest różny dla różnych podtypów siedliska - ochrona powinna mieć na celu zachowanie lub odtworzenie takiego reżimu, w jakim odpowiednie zbiorowisko się wykształciło. Przy właściwych warunkach wodnych, w większości przypadków najlepszą metodą ochrony łągów jest ochrona bierna. Jest to najskuteczniejsza metoda optymalizacji stanu siedliska przyrodniczego, w tym jego znaczenia dla ochrony różnorodności biologicznej.

Ochrona łągów powinna bazować na utrzymaniu lub przywracaniu naturalnego reżimu wodnego jako racjonalny kompromis między optymalną dla ekosystemu ochroną bierną, a potrzebami użytkowania gospodarczego.

Woda

W projekcie Studium, w granicach zbiornika wodnego zlokalizowanego w miejscowości Wełtyń, pomiędzy ulicami Niepodległości i Polną, nie wyznacza się terenów funkcjonalnych pod zabudowę i rekreację. Zbiornik wodny jest siedliskiem przyrodniczym o kodzie 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, które wg ustaleń projektu Studium i załącznika granicznego, będzie zachowane w całości. W celu ograniczenia presji na to siedlisko przyrodnicze, w projekcie Studium, w porównaniu do obowiązującego Studium ogranicza się powierzchnię terenów z przeznaczeniem pod możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej.

Po stronie wschodniej tego zbiornika wodnego, wyznacza się teren funkcjonalny pod możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej.

Biorąc pod uwagę to, że zbiornik wodny jest siedliskiem przyrodniczym o kodzie 3150, będącym celem ochrony w obszarze Natura 2000, w przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy wykluczyć:

- możliwość zabudowy brzegu zbiornika wodnego, w tym związanej z rekreacją i wypoczynkiem,
- zrzut ścieków do zbiornika wodnego,
- likwidację roślinności przywodnej.

W projekcie Studium, w granicach Jeziora Wełtyńskiego ustala się:

- zachowanie w stanie naturalnym Wyspy Ptasiej,
- ograniczenie zabudowy o funkcji UT (tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych), na wyspie Koźlej i Dziczej.

Według projektu Studium, na wyspie Koźlej nie wyznacza się nowych terenów pod zabudowę. W porównaniu do ustaleń obowiązującego Studium, na części wyspy Koźlej, w

sąsiedztwie brzegu jeziora, wyznacza się niewielki teren funkcjonalny UT, tj. w sąsiedztwie istniejącego tam pomostu dla jednostek pływających.

Ochrona siedliska przyrodniczego o kodzie 3150, jakim jest Jezioro Wełtyńskie, powinna być przedmiotem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w przypadku przystąpienia do sporządzenia takiego dokumentu. Ewentualnie ochronę siedliska należy realizować w ramach oceny potencjalnego wpływu planowanego przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, wynikającej z regulacji prawnych art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W obowiązującym Studium, na wyspach Koźła i Dzicza, są wyznaczone tereny funkcjonalne UT. Realizacja planowanego ich zagospodarowania, w tym zabudowy, nie może wpływać negatywnie na wskaźniki specyficznej struktury i funkcji siedliska przyrodniczego oraz parametru „perspektywy ochrony”. Do wskaźników kardynalnych dla siedliska przyrodniczego, zalicza się:

- charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu,
- gatunki wskazujące na degenerację siedliska,
- barwa wody,
- konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne),
- przezroczystość wody.

Wskaźniki dodatkowe

- odczyn wody,
- plankton jako wspólna ocena fito- i zooplanktonu.

Ochrona zlewni jezior oraz bezpośredniego otoczenia starorzeczy powinna obejmować:

- zakaz przeprowadzania niekorzystnych zmian w tempie i obiegu wody lub w przypadku już istniejących zaburzeń przywrócenie właściwych warunków hydrologicznych;
- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej;
- bezwzględne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w przypadku istniejącej zabudowy;
- ustalenie strefy ochronnej wokół zbiorników wodnych, objętej zakazem zabudowy;
- w przypadku istniejącej infrastruktury rekreacyjnej należy wprowadzić zakaz budowy parkingów, toalet, sezonowych punktów gastronomicznych itp. w pasie bezpośrednio przylegającym do linii brzegowej;
- ograniczenie negatywnego oddziaływania spływów powierzchniowych do zbiorników wodnych oraz ograniczanie budowy szczelnych powierzchni utwardzonych (asfalt, kostka brukowa) na rzecz przepuszczalnych (piasek, żwir, trawnik) na ciągach pieszych i komunikacyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika;
- ścisła kontrola przestrzegania zasad dobrej kultury rolnej (m.in. zakaz wypalania łąk, ochrona stoków przed erozją itp.) ze szczególnym uwzględnieniem rolników pobierających dopłaty obszarowe;
- propagowanie wśród rolników programów rolno-środowiskowych;

- promowanie przebudowy struktury użytków w kierunku zwiększenia udziału trwałych użytków zielonych w miejsce gruntów ornych;
- objęcie szczególną ochroną otoczenia starorzeczy i drobnych naturalnych zbiorników eutroficznych, w tym zakaz niszczenia, odwadniania, zasypywania, zaśmiecania, osuszania terenu.

W warunkach korzystania z wód należy wprowadzić następujące zasady:

- zakaz zmian w stanie hydromorfologicznym zbiorników, w tym przebudowa, umacnianie i zmiany przebiegu linii brzegowej, usuwanie roślinności szuwarowej, krzewiastej i drzewiastej;
- zakaz niszczenia roślinności wodnej;
- zakaz kąpieli i plażowania poza wyznaczonymi miejscami;
- wyposażenie miejsc przeznaczonych do kąpieli i innych form rekreacji w infrastrukturę sanitarną;
- prowadzenie gospodarki rybackiej i wędkarskiej zgodnie z typem rybackim jeziora (wyłącznie w oparciu o operat rybacki), której celem powinna być przebudowa rybo- stanu w kierunku dominacji ryb drapieżnych;
- zakaz zarybiania gatunkami obcymi ryb (np. karp, tołpyga, amur);
- w przypadku użytkowania wędkarskiego wprowadzenie zakazu zanęcania; zlokalizowanie stanowisk wędkarskich tak, aby nie powodować niszczenia roślinności (wydeptywanie, wycinanie);
- ograniczenie lub wprowadzenie zakazu używania łodzi z silnikami spalinowymi.

Kumak nizinny

Zgodnie z SDF gatunek jest przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.

Kumak nizinny jest ściśle związany ze zbiornikami wodnymi, które opuszcza tylko w przypadku ich wyschnięcia, w poszukiwaniu pokarmu lub jesienią, szukając lądowych kryjówek do zimowania. Jedna populacja do funkcjonowania potrzebuje często kilku zbiorników, np. w jednym są lepsze warunki do rozrodu, a w innym więcej pokarmu. Dlatego optymalnym dla tego gatunku środowiskiem wodnym jest zespół blisko położonych i ekologicznie zróżnicowanych zbiorników.

W granicach wyznaczonych w projekcie Studium, na terenach funkcjonalnych o różnych zasadach zagospodarowania, nie należy się spodziewać siedlisk preferowanych przez kumaka nizinnego.

Po stronie północnej drogi 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, w obszarze Natura 2000 nie wyznacza się stref funkcjonalnych pod zabudowę i infrastrukturę techniczną.

W tej części obszaru Natura 2000, w krajobrazie rolniczym, znajduje się duża liczba niewielkich zbiorników wodnych, mogących stanowić potencjalne siedliska przyrodnicze. Stanowiska kumaka nizinnego wykazuje się tam w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego.

Po stronie południowej drogi nr 120, w obszarze Natura 2000 wyznacza się tereny funkcjonalne pod możliwość realizacji zabudowy.

Na tych terenach nie występują potencjalne siedliska kumaka nizinnego, jego stanowisk nie wykazuje się tam w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego.

Zgodnie z wyżej zamieszczonymi informacjami dotyczącymi wymagań siedliskowych, kumaka nizinnego, siedliskiem gatunku nie powinno być Jezioro Wełtyńskie, wraz ze znajdującymi się tam wyspami.

W związku z powyższym, w przypadku realizacji ustaleń projektu Studium, nie powinny wystąpić zagrożenia dla kumaka nizinnego, będącego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.

Projekt Studium zachowuje część wyznaczonych stref różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, wyznaczonych w obowiązującym studium.

W obszarze Natura 2000, głównie są to tereny rolne oraz zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów zabudowanych i dróg, gdzie w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego, nie wykazuje się stanowisk kumaka nizinnego.

Na podstawie przeprowadzonych analiz uznano, że realizacja projektu Studium nie będzie kolizyjna z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań, w tym skumulowanych, mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

2) Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018

Dla obszaru obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017r., poz. 4339).

Zgodnie z wyżej wymienionym zarządzeniem przedmiotem ochrony obszaru są:

- Rybitwa czarna *Chlidonias niger*,
- Gęś zbożowa *Anser fabalis*,
- Gęś białoczarna *Anser albifrons*,
- Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*.

W stosunku do obowiązującego Studium, ustalenia projektu Studium ograniczają zmiany w użytkowaniu i zabudowie terenów w obszarze Natura 2000, poprzez:

- po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, wyeliminowanie obszarów/terenów z przeznaczeniem pod możliwość realizacji:
  - stacji paliw i baz transportowych (KS),
  - terenów komunikacji i obsługi komunikacji (K),
  - zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej (MW, MN, MR),
  - zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej (PSU).
- po stronie południowej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, ograniczenie powierzchni obszarów/terenów z przeznaczeniem pod możliwość realizacji:
  - zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej (MW, MN, MR),

- usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej.

W związku z powyższym w projekcie Studium, w części obszaru Natura 2000 po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, nie wyznacza się nowych terenów pod zabudowę i infrastrukturę techniczną. Jest to sytuacja korzystna dla ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, jak też dla jego integralności i spójności.

Po stronie południowej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, ustalenia projektu studium są korzystne dla ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk w obszarze Natura 2000. Przede wszystkim wynika to z ograniczenia powierzchni obszarów/terenów pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej (UT) w granicach Jeziora Wełtyńskiego, tj. na wyspach Koźła i Dżicza. Bez zainwestowania i w stanie naturalnym, zachowuje się wyspę Ptasią.

Na wyspie Koźlej projektu Studium, w porównaniu do ustaleń obowiązującego Studium, rozszerza się zasięg terenów usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej (UT). W porównaniu do skali uszczuplenia tych terenów w stosunku do obowiązującego Studium, wyznaczenie nowego terenu nie będzie istotne w kontekście oddziaływań skumulowanych na cele ochrony w obszarze Natura 2000.

Zgodnie z projektem Studium, w porównaniu do ustaleń obowiązującego Studium, znacząco ogranicza się obszar/teren pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej (UT) po stronie południowej brzegu Jeziora Wełtyńskiego.

Zgodnie z projektem Studium, w porównaniu do ustaleń obowiązującego Studium, zwiększono powierzchnię obszarów/terenów pod możliwość realizacji:

- terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej lub zagrodowej (MN, MW, MR) po stronie wschodniej brzegu Jeziora Wełtyńskiego i na terenach rolnych.
- terenu usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej (UT) po stronie wschodniej brzegu Jeziora Wełtyńskiego i w terenie częściowo zadrzewionym.

Zgodnie z projektem Studium, w porównaniu do obowiązującego Studium, ogranicza się powierzchnię obszarów/terenów pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej (UT), pomiędzy jeziorami Wirów i Wełtyńskim.

W związku z powyższym, w części obszaru Natura 2000, po stronie południowej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, znacząco ogranicza się powierzchnię obszarów/terenów pod możliwość realizacji nowego zagospodarowania w granicach Jeziora Wełtyńskiego.

Jest to sytuacja korzystna dla ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, jak też dla jego integralności i spójności.

W projekcie Studium zwiększono obszary/tereny pod możliwość realizacji nowej zabudowy o różnym przeznaczeniu, przede wszystkim na terenach rolnych lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych. Przy czym nowe tereny pod możliwość realizacji zabudowy i zagospodarowania, wyznacza się w częściach obszaru Natura 2000, które nie mają kluczowego znaczenia dla ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018.

Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018.

W materiałach opracowanych dla wykonania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w części obszaru Natura 2000 po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, są wykazywane stanowiska następujących gatunków, podrodzin i rodzin ptaków: bąk, błotniak stawowy, gęsi, łabędzie, jarzębatka, żuraw, gąsiorek.

Kluczowe znaczenie dla wyżej wymienionych gatunków, podrodzin i rodzin ptaków, ma ograniczenie zmiany użytkowania terenów rolnych i ich zabudowa, likwidacja zadrzewień oraz zabudowa brzegów zbiorników wodnych i ich rekreacyjne użytkowanie.

Ustalenia projektu studium są korzystne dla ochrony wyżej wymienionych gatunków, podrodzin i rodzin ptaków i ich siedlisk w obszarze Natura 2000, gdyż w jego granicach i tym samym po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, nie wyznacza się obszarów/terenów pod nowe zagospodarowanie. Również nie wyznacza się tam obszarów/terenów pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej przy brzegach lub w granicach zbiorników wodnych.

W związku z powyższym, realizacja ustaleń projektu Studium nie koliduje z celami ochrony w obszarze Natura 2000, jest korzystna dla ochrony jego integralności i spójności.

Zgodnie z danymi zgromadzonymi na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych, zamieszczonymi na mapie: Stanowiska przedmiotów ochrony, w części obszaru Natura 2000 po stronie południowej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, są wykazywane stanowiska następujących gatunków, podrodzin i rodzin ptaków: rybitwa czarna, błotniak stawowy, kropiatka, bąk, żuraw, łabędzie, gęsi.

Zgodnie z planem zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018, przedmiotami ochrony są: rybitwa czarna, gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęgawa, łabędź krzykliwy.

Kluczowe znaczenie dla ochrony wyżej wymienionych gatunków, podrodzin i rodzin ptaków, mają zbiorniki wodne, w tym szczególnie Jezioro Wełtyńskie i Gardyńskie.

Znaczenie mają również tereny bezpośrednio przyległe do brzegów zbiorników wodnych oraz tereny rolne w przypadku łabędzi i gęsi. W przypadku żurawi, znaczenie mają tereny podmokłe w sąsiedztwie południowo – wschodniego brzegu Jeziora Wełtyńskiego.

Zgodnie z projektem Studium, w obszarze Natura 2000 i w otwartych terenach rolnych, nie wyznacza się obszarów/terenów o różnych funkcjach i zasadach zagospodarowania, pod możliwość realizacji zabudowy i infrastruktury technicznej. Taka sytuacja jest korzystna dla zachowania potencjalnych siedlisk gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, a szczególnie łabędzi i gęsi.

Zgodnie z ustaleniami projektu Studium, Jezioro Gardyńskie jest wyłączone z rekreacyjnego użytkowania i przy jego brzegach nie wyznacza się obszarów/terenów pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej, jak też zabudowy o innym przeznaczeniu.

Zgodnie z projektem Studium, ustala się zachowanie w leśnym użytkowaniu lasów.

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018

W obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018, przedmiotami ochrony są: rybitwa czarna, gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęgawa, łabędź krzykliwy.

Rybitwa czarna *Chlidonias niger*

Dla rybitwy czarnej przedstawia się zagrożenia istniejące:

- G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze;
- G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna;
- H01.09 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej;
- H06.01.02 Zanieczyszczenie hałasem ze źródeł rozproszonych lub występujące trwale;
- F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych.

W porównaniu do ustaleń obowiązującego Studium, w granicach Jeziora Wełtyńskiego, tj. na jego wyspach, w projekcie Studium znacząco uszczupla się powierzchnię obszarów/terenów z przeznaczeniem pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej (UT). Będą to działania minimalizujące zagrożenia istniejące dla rybitwy czarnej o kodach G01, G02, H06.01.02.

W przypadku podjęcia, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów UT, należy wprowadzić ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej, w celu wykluczenia zanieczyszczania wód powierzchniowych. Realizacja ustaleń projektu Studium, nie wpisuje się w zagrożenia istniejące dla tego przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000.

Dla rybitwy czarnej przedstawia się zagrożenia potencjalne:

- K03.04 Drapieżnictwo.

Realizacja ustaleń projektu Studium, nie wpisuje się w zagrożenia potencjalne dla tego przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000.

Gęś zbożowa *Anser fabalis*, Gęś białoczelna *Anser albifrons*, Gęgawa *Anser anser*

Dla gęsi przedstawia się zagrożenia istniejące:

- F03.01 Polowanie;
- D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne;
- G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime);
- E01.03 Zabudowa rozproszona,

i potencjalne:

- K03.04 Drapieżnictwo;
- C03.03 Produkcja energii wiatrowej;
- G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji.

Ustalenia projektu studium nie wpisują się w zagrożenia potencjalne dla wyżej wymienionych przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000. Nie wpisują się w zagrożenia istniejące dla tych przedmiotów ochrony o kodach F03.01, D02.01.01, G05.11 oraz B01.01.

Dla wyżej wymienionych przedmiotów ochrony przedstawia się zagrożenie istniejące o kodzie E01.03 Zabudowa rozproszona: Ograniczenie powierzchni dostępnej w trakcie migracji (żerowiska, miejsca odpoczynku) poprzez likwidację terenów otwartych spowodowane ich zalesianiem lub zabudową.

Wg załącznika graficznego do projektu studium, w skali całej powierzchni obszaru Natura 2000, powierzchnia obszarów/terenów z przeznaczeniem pod zabudowę jest nieistotna z punktu widzenia możliwości wystąpienia zagrożenia o kodzie E01.03. Przy czym nowych terenów z przeznaczeniem pod zabudowę, nie wyznacza się otwartym krajobrazie rolniczym. Natomiast wyznacza się je w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowanych i dróg, co można uznać za działania minimalizujące dla ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*

Dla łabędzia krzykliwego przedstawia się zagrożenia istniejące:

- D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne;
- G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime),
- E01.03 Zabudowa rozproszona,

i potencjalne:

- K03.04 Drapieżnictwo;
- C03.03 Produkcja energii wiatrowej;
- G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji.
- J02 – spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, w tym szczególnie:
  - J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie,
  - J02.05 – Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie,
  - J02.06 – Pobór wód z wód powierzchniowych,
  - J02.12 Tamy, wały sztuczne plaże.

Biorąc pod uwagę to, że w projekcie Studium, nowych terenów z przeznaczeniem pod zabudowę nie wyznacza się otwartym krajobrazie rolniczym, natomiast wyznacza się je w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowanych i dróg, nie prognozuje się zagrożenia potencjalnego związanego z ubytkiem siedlisk, miejsc żerowiskowych i odpoczynkowych, w wyniku zmiany zagospodarowania terenu.

Ustalenia projektu przedmiotowego studium, nie wpisują się w powyższe zagrożenia potencjalne dla łabędzia krzykliwego.

Załącznik nr 3 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 – cel działań ochronnych

Rybitwa czarna *Chlidonias niger*

Biotop: Bogate w roślinność bagna, podmokłe łąki, torfianki, starorzecza z niską roślinnością szuwarową, rozlewiska rzeczne i inne śródlądowe zarośnięte zbiorniki wodne.

Gniazdo: Na kępie roślinności błotnej, na brzegu wody lub na połamanych lub skoszonych fragmentach trzciny unoszącej się na powierzchni, w nisko zanurzone roślinności. W ostatnim przypadku tak niestabilna konstrukcja (wyglądająca jak unoszący się na kożuchu roślin kopiec) często kończy się dla rybitwy utratą lęgu. Mocniejsza fala może zalać lub zniszczyć jej gniazdo. Tworzy kolonie od kilku do kilkuset par, często z innymi rybitwami lub mewami.

Ustalenia projektu Studium nie likwidują zbiorników wodnych w obszarze Natura 2000, nie uszczuplają i nie fragmentują ich powierzchni.

W porównaniu do obowiązującego Studium, w projekcie Studium, na wyspach Jeziora Wełtyńskiego znacząco ogranicza się powierzchnię terenów z przeznaczeniem pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej.

Zgodnie z ustaleniami projektu Studium, przeważająca część linii brzegowej Jeziora Wełtyńskiego, zostanie zachowana w stanie naturalnym.

W związku z powyższym, uznaje się, że ustalenia projektu przedmiotowego studium nie kolidują z działaniami ochronnymi: Utrzymanie liczebności populacji lęgowej gatunku na poziomie minimum 5 par, a docelowo także zwiększenie liczebności poprzez zwiększenie liczby optymalnych miejsc lęgowych dla gatunku. Poprawa oceny stanu siedliska z U1 na FV.

Gęś zbożowa *Anser fabalis*, Gęś białoczelna *Anser albifrons*, Gęgawa *Anser anser*, Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*

Ustalenia projektu Studium nie kolidują z celami działań ochronnych, określonymi dla wyżej wymienionych gatunków ptaków, tj.: utrzymaniem właściwego stanu siedlisk żerowiskowych i odpoczynkowych gatunku (łąk, pastwisk, pól uprawnych i akwenów). Utrzymanie drożności tras migracji przynajmniej na dotychczasowym poziomie. Poprawa oceny parametru "perspektywy ochrony" z U2 na U1, poprzez ograniczenie czynników mogących wpływać na zmniejszenie liczebności populacji gatunku (w drodze np. ograniczenia możliwości budowy nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych i farm wiatrowych, redukcji liczebności obcych gatunków drapieżnych i ograniczenia polowań na gęsi w granicach dedykowanego im obszaru specjalnej ochrony ptaków).

W granicach obszaru Natura 2000, ustalenia projektu Studium w zakresie zmiany użytkowania gruntów i ich zabudowy, nie ingerują w użytki zielone, tj. łąki i pastwiska.

Biorąc pod uwagę niewielką powierzchnię obszarów/terenów wyznaczonych pod zmianę użytkowania i zabudowę można uznać, że stopień zajętości gruntów ornych wykorzystywanych pod uprawy roślin użytkowych, powinien być nieznaczący i nie powinien kolidować z działaniami ochronnymi, określonymi dla wyżej wymienionych gatunków ptaków. Może to wynikać również z tego, że grunty takie są zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów zabudowanych i dróg, czyli w miejscach nie mających kluczowego znaczenia dla ochrony gatunków ptaków, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

Ustalenia projektu Studium, nie skutkują likwidacją, uszczuplaniem lub fragmentacją zbiorników wodnych.

Ustalenia projektu studium, w obszarze Natura 2000 w granicach obszarów/terenów o różnych zasadach zagospodarowania, nie ustalają możliwości realizacji form zabudowy, która mogłaby stanowić zagrożenie dla tras migracji ptaków w obszarze Natura 2000, w jego kierunku i odwrotnie.

W granicach obszaru Natura 2000, ustalenia projektu Studium, nie umożliwiają budowy nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych i farm wiatrowych oraz ferm hodowli inwazyjnych i drapieżnych gatunków zwierząt.

W porównaniu do obowiązującego Studium, ustalenia projektu Studium ograniczają możliwość zabudowy wysp w granicach Jeziora Wełtyńskiego, co powinno zmniejszyć presję na gatunki ptaków zasiedlających ten akwen.

Załącznik nr 4 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 - Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Ustalenia projektu Studium w granicach obszaru Natura 2000, nie kolidują z:

- działaniami dotyczącymi czynnej ochrony ptaków i ich siedlisk,
- działaniami dotyczącymi modyfikacji lub utrzymania metod gospodarowania.

Załącznik nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 - Wskazania do zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino, planach ogólnych zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino oraz miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębach Wełtyń, Gardno, Chwarstnica, Wirów, Wełtyń II, Jezioro Wełtyń, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Uchwała Nr XXXIII/290/13 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino - Wskazanie do zmiany

W projekcie Studium, w obszarze Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018, nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych pod możliwość lokalizacji ferm wiatrowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych i ferm zwierząt. W związku z tym, ustalenia projektu Studium, nie stanowią zagrożenia dla przedmiotów ochrony, tj. ich siedlisk lęgowych, odpoczynkowych i żerowiskowych oraz tras ich migracji. Wg projektu Studium, pod tego rodzaju inwestycje nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych w promieniu do 10 km od granic obszaru Natura 2000.

Ustalenia projektu Studium nie kolidują z pkt. 4) wskazań do zmiany: *planowane przeznaczenie terenów pod inne funkcje, nie związane z ochroną obszaru Natura 2000, wymaga uwzględnienia konieczności zachowania w niepokorszonym i nie zmniejszonym stanie siedlisk gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, a także konieczności nie dopuszczenia do zakłóceń w funkcjonowaniu populacji poszczególnych gatunków ptaków.*

Uznaje się, że powyższe wynika z:

- 1) W części obszaru Natura 2000 po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, nie wyznacza się nowych obszarów/terenów o różnych funkcjach i różnych zasadach zagospodarowania, związanych ze zmianą użytkowania gruntów rolnych (pól, łąk, pastwisk, nieużytków) pod zabudowę. Wszystkie istniejące zbiorniki wodne będą tam zachowane, w ich granicach i w sąsiedztwie, nie wyznacza się nowych terenów pod zabudowę, w tym pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej
- 2) W części obszaru Natura 2000 po stronie południowej drogi nr 120 i w porównaniu do obowiązującego Studium, wg ustaleń projektu Studium, na wyspach Jeziora Wełtyńskiego oraz w sąsiedztwie jego brzegów, ogranicza się powierzchnię obszarów/terenów pod możliwość realizacji usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej (UT).

W projekcie Studium, wyznacza się nowe obszary/tereny funkcjonalne pod możliwość realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej w dalszych odległościach od brzegów i zbiorników wodnych, ale poza granicami otwartych terenów rolnych, jak też poza granicami gruntów sklasyfikowanych jako użytki zielone (łąki, pastwiska).

Nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych pod możliwość realizacji zabudowy w granicach Jeziora Gardyńskiego i przy jego brzegach, w tym usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej (UT).

Na podstawie przeprowadzonych analiz uznano, że realizacja projektu Studium nie będzie kolizyjna z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań, w tym skumulowanych, mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

3) Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Dolina Tywy PLH320050

Dla obszaru Natura 2000 nie został ustanowiony plan zadań ochronnych. Przedmioty ochrony obszaru wskazuje standardowy formularz danych (SDF).

Zgodnie z SDF, w obszarze Natura 2000 przedmiotem ochrony są:

- siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, dla których określono reprezentatywność B i C oraz stan zachowania B i C:
  - 3140 twarowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea* (jeziora ramienicowe),
  - 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
  - 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*
  - 7210 torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*)*,

- 9130 pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*),
  - 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
  - 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
  - 9190 pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*),
  - 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albobfragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)*,
  - 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).
- gatunki zwierząt:
    - koza *Cobitis taenia* (populacja C, stan zachowania A).

Ustalenia projektu Studium nie ingerują w siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000. Wszystkie obszary/tereny o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, zostały zlokalizowane poza zasięgiem płatów siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

W obszarze Natura 2000 ustalenia projektu Studium w przeważającej części podtrzymują ustalenia obowiązującego Studium, w tym w zakresie terenów wyłączonych z lokalizacji zabudowy i innych form zagospodarowania terenu.

W projekcie Studium, w obszarze Natura 2000 wyznacza się następujące obszary/tereny o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania:

- w części zachodniej miejscowości Szczawno: tereny rybackich gospodarstw hodowlanych – RRO poza granicami zbiorników wodnych,
- w części wschodniej miejscowości Szczawno: tereny rybackich gospodarstw hodowlanych – RRO w granicach istniejących stawów hodowli ryb i bezpośrednio przy nich oraz bezpośrednio przy rzece Tywa,
- w miejscowości Wirówek: teren rybackich gospodarstw hodowlanych – RRO w granicach istniejącego stawu hodowli ryb i bezpośrednio przy rzece Tywa.

Koza *Cobitis taenia*

Gatunek związany jest zarówno z wodami płynącymi, w których wybiera miejsca o małym przepływie (ok. 0,15 m/s), jak i stojącymi. Zasiedla rzeki o zróżnicowanej wielkości, preferując siedliska z piaszczystym lub mulisto-piaszczystym dnem. Spotykana jest także w słabo zeutrofizowanych jeziorach wybierając miejsca pokryte miękkim substratem organicznym. Sezonowe zmiany przepływu wody mają wpływ na występowanie tego gatunku na danym obszarze (Kohanova 1957). Jest to związane z wypłukiwaniem i osadzaniem się substratu dennego. W okresie zimy przemieszczają się w głębsze miejsca (do 1,5 m) o powierzchni kilku metrów kwadratowych.

Obecnie koza jest objęta ścisłą ochroną gatunkową. Ustawowa ochrona bierna jest właściwą formą ochrony w tym przypadku. Rozprzestrzenienie tego gatunku jest szerokie, a liczebność w wielu regionach kraju jest duża. Tak, jak w przypadku innych gatunków ryb, należy dążyć do utrzymania obecnej jakości siedlisk tam, gdzie nadal pozostają w dobrym stanie lub dążyć do poprawy stanu niewłaściwego poprzez przywracanie do dobrego stanu tych składników oceny jakości hydromorfologicznej rzeki, które tego wymagają. Celem działania powinno być zwłaszcza zachowanie możliwie najlepszej jakości wody (co polega na eliminowaniu wszelkich źródeł zanieczyszczeń) oraz przeciwdziałanie tworzeniu ewentualnych przeszkód migracyjnych (poprzeczna zabudowa rzek, która może doprowadzić w dalszej perspektywie do rozdzielania populacji i ich

zanikania). Zabudowa koryta rzecznoego przez jazy i progi spowalniające przepływ wody, powinna uwzględniać możliwość swobodnej migracji ryb w obydwu kierunkach. Konstrukcje powinny bazować na rozwiązaniach sprzyjających wędrówkom ryb, np. opartych na bystrotokach. Niewątpliwie czynnikiem presyjnym jest pozyskiwanie kruszywa z dna rzeki.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku ich sporządzania w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzjach lokalizacyjnych), w granicach obszaru Natura 2000, należy:

- wyznaczyć granice terenów RRO poza granicami koryta rzeki Tywy,
- ustalić użytkowanie terenów rybackich gospodarstw hodowlanych RRO w sposób wykluczający zagrożenia dla reżimu hydrologicznego rzeki Tywy, w tym zabudowy jej koryta i brzegów,
- ustalić wykluczenie ingerencji w roślinność występującą na brzegach koryta rzeki Tywy,
- dla terenów RRO wprowadzić ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej w sposób wykluczający zanieczyszczanie koryta rzeki Tywy ściekami i odpadami, mogącymi pochodzić z użytkowania terenów rybackich gospodarstw hodowlanych – RRO,
- wprowadzić ustalenie wykluczające wprowadzanie do koryta rzeki Tywy ryb pochodzących z hodowli z terenów rybackich gospodarstw hodowlanych – RRO.

W Standardowym Formularzu Danych, dla obszaru Natura 2000 przedstawia się najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar.

Do zagrożeń i presji wewnętrznych o wysokim oddziaływaniu na obszar, zalicza się:

- K02.03 eutrofizacja (naturalna),
- J02.05 modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie.

Do zagrożeń i presji wewnętrznych o średnim oddziaływaniu na obszar, zalicza się:

- E03 odpady, ścieki,
- B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia),
- F02.03 wędkarstwo,
- H05 zanieczyszczenie gleby i odpady stałe (z wyłączeniem zrzutów),
- F01 akwakultura morska i słodkowodna,
- B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew,
- K01.03 wyschnięcie.

Ustalenia projektu Studium, nie wpisują się w zagrożenia potencjalne dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000.

Na podstawie przeprowadzonych analiz uznano, że realizacja projektu Studium nie będzie kolizyjna z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań, w tym skumulowanych, mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,

- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

4) Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020

Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 lipca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 3075).

Zgodnie z wyżej wymienionym zarządzeniem przedmiotem ochrony obszaru są:

- siedliska:
  - 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z *Nympheion, Potamion*,
  - 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*),
  - 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
  - 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *ScheuchzerioCaricetea*),
  - 7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*,
  - 9110 Kwaśne buczyny (*LuzuloFagetum*),
  - 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion*),
  - 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
  - 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
  - 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
  - 9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti petraeae*),
- zwierzęta:
  - Skójką gruboskorupowa *Unio crassus*,
  - Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*,
  - Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*,
  - Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*,
  - Kumak nizinny *Bombina bombina*,
  - Mopek *Barbastella barbastellus*,
  - Nocek duży *Myotis myotis*,
  - Wydra *Lutra lutra*.

Powierzchnia ostoi w granicach gminy Gryfino, wynosi ok. 341 ha (ok. 1,3% obszaru gminy) i ok. 2,8% powierzchni całego obszaru chronionego.

Zgodnie z projektem Studium, w granicach obszaru Natura 2000 nie wyznacza się terenów funkcjonalnych pod zabudowę i infrastrukturę techniczną. Ustalenia projektu Studium w całości podtrzymują ustalenia obowiązującego Studium w zakresie użytkowania terenu. W obszarze Natura 2000 i w tej części gminy Gryfino, nie ma

użytkowania terenu stwarzającego zagrożenie dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000.

Ustalenia projektu Studium nie kolidują z działaniami ochronnymi dotyczącymi przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000, wykazanymi w Załączniku nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 07 lipca 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020.

Nie stanowią zagrożenia dla integralności i spójności tego obszaru Natura 2000.

Na podstawie przeprowadzonych analiz uznano, że realizacja projektu Studium nie będzie kolizyjna z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań, w tym skumulowanych, mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

5) Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Dolna Odra PLH320037

Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 grudnia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 4974).

Zgodnie z wyżej wymienionym zarządzeniem przedmiotem ochrony obszaru są:

- siedliska przyrodnicze:
  - 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus, Agrostis*),
  - 3140 twarowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic (*Charcteria spp.*),
  - 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*,
  - 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*),
  - 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri p.p. i Bidention p.p.*,
  - 4030 suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion, Pohlio Callunion, Calluno-Arctostaphylion*),
  - 6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*),
  - 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*),
  - 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
  - 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),

- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
  - 6440 łąki selernicowe (*Cnidion dubii*),
  - 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
  - 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion*),
  - 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
  - 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*),
  - 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion roboripetraeae*),
  - 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
  - 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albobfragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
  - 91F0 łąkowe lasy dębowo-wiązowojesionowe (*Ficario-Ulmetum*),
  - 91I0 ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*).
- zwierzęta:
    - Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*,
    - Nocek duży *Myotis myotis*,
    - Bóbr europejski *Castor fiber*,
    - Wydra *Lutra lutra*,
    - Wilk *Canis lupus*,
    - Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*,
    - Kumak nizinny *Bombina bombina*,
    - Kiełb białopłetwy *Gobio albipinnatus*,
    - Boleń *Aspius aspius*,
    - Koza *Cobitis taenia*,
    - Jelonek rogacz *Lucanus cervus*,
    - Pachnica dębowa *Osmoderma eremita (Osmoderma barnabita)*,
    - Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*,
    - Zatoczek łamliwy *Anisus vorticulus*.

Ustalenia projektu Studium

W porównaniu do obowiązującego studium, ustalenia projektu Studium są korzystniejsze dla ochrony przedmiotów ochrony i ich siedlisk oraz integralności i spójności obszaru Natura 2000 z następujących powodów:

- po stronie północno – zachodniej miejscowości Krajnik i jednocześnie po stronie południowej kanału, w obszarze Natura 2000 i bezpośrednio przy jego granicy, likwiduje się obszar/teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod PSU – tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej,

- w części północnej miejscowości Dębice i w obszarze Natura 2000, likwiduje się obszar/teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową, gdzie na części terenu występuje siedlisko przyrodnicze o kodzie 91E0, będące przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000,
- w miejscowości Dębica i w obszarze Natura 2000, ogranicza się obszary/tereny funkcjonalne z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową oraz likwiduje się obszar/teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod U – tereny zabudowy usługowej oraz usługowej z towarzyszącą funkcją mieszkaniową,
- po stronie zachodniej miejscowości Radziszewo, tj. po stronie zachodniej drogi nr 31 i w obszarze Natura 2000, likwiduje się obszar/teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod U – tereny zabudowy usługowej oraz usługowej z towarzyszącą funkcją mieszkaniową,
- w północnej części miasta Gryfino, w obszarze Natura 2000 likwiduje się obszar/teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod IT – tereny infrastruktury technicznej związanej z elektroenergetyką.

Jednocześnie i w porównaniu do ustaleń obowiązującego studium, w projekcie Studium i wg załącznika graficznego, wprowadza się następujące zmiany:

- po stronie południowej miejscowości Łubnica i w obszarze Natura 2000, dodaje się obszar/teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod RP – tereny rolnych gospodarstw produkcyjnych (w tym ogrodnictwo, hodowla) także z towarzyszącą zabudową mieszkaniową i usługową; przy czym na tym terenie znajduje się gospodarstwo rolne, teren nie jest siedliskiem przyrodniczym;
- po stronie północnej miejscowości Żabnica i w obszarze Natura 2000, dodaje się obszar/teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod UT – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych; na terenie nie ma siedlisk przyrodniczych, nie jest potencjalnym siedliskiem gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000;
- w części północnej miasta Gryfino, w obszarze Natura 2000 i przy ulicy Fabrycznej, dodaje się obszar/teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod US – tereny sportu i rekreacji (stadiony, boiska, place gier i zabaw, obiekty kubaturowe); przy czym teren nie jest siedliskiem przyrodniczym, nie jest potencjalnym siedliskiem gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

Załącznik nr 3 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 grudnia 2016 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 – cele działań ochronnych

Ustalenia projektu Studium nie powinny kolidować z celami działań ochronnych w obszarze Natura 2000, dotyczącymi gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w jego granicach.

Ustalenia projektu studium nie kolidują z siedliskami przyrodniczymi, będącymi przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

W projekcie Studium nie wyznacza się obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, w tym związanych ze zmianą użytkowania i zabudową terenu w części gminy Gryfino na tzw. Międzyodrze, tj. pomiędzy Odrą Zachodnią i Wschodnią. W tej części gminy nie wystąpią kolizje z celami działań ochronnych w obszarze Natura 2000.

W materiałach opracowanych dla wykonania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000, w granicach obszarów/terenów funkcjonalnych wyznaczonych w projekcie Studium pod nowe zagospodarowanie, nie wykazuje się gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000. W związku z tym, nie prognozuje się kolizji z celami działań ochronnych w obszarze Natura 2000, określonymi w Załączniku nr 3 do planu zadań ochronnych.

Przy brzegu Odry Wschodniej, poza granicami wyznaczonych obszarów/terenów funkcjonalnych, wykazuje się obserwacje bobra europejskiego *Castor fiber*, dla którego określa się cele działań ochronnych: Utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku.

Ustalenia projektu Studium, nie stanowią zagrożenia dla tego przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000.

Na podstawie przeprowadzonych analiz uznano, że realizacja projektu Studium nie będzie kolizyjna z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań, w tym skumulowanych, mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

6) Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003

Dla obszaru Natura 2000 obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 (Dz. Urz. woj. Zach. z 2017 r., poz. 2183).

Zgodnie z wyżej wymienionym zarządzeniem przedmiotem ochrony obszaru są:

- bąk *Botaurus stellaris*,
- czapla biała *Egretta alba*,
- bocian czarny *Ciconia nigra*,
- łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*,
- bielaczek *Mergus albellus*,
- trzemielojad *Pernis apivorus*,
- kania czarna *Milvus migrans*,
- kania ruda *Milvus milvus*,
- bielik *Haliaeetus albicilla*,
- błotniak stawowy *Circus aeruginosus*,
- błotniak łąkowy *Circus pygargus*,
- rybołów *Pandion haliaetus*,
- sokół wędrowny *Falco peregrinus*,
- kropiatka *Porzana porzana*,

- zielonka *porzana parva*,
- derkacz *Crex crex*,
- żuraw *Grus grus*,
- ostrygojad *Haemetopus stralegus*,
- czajka *Vanellus vanellus*,
- batalion *Philomachus pugnax*,
- brodziec leśny *Tringa glareola*,
- mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*
- mewa mała *Hydrocoloeus minutus*,
- rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*,
- rybitwa białoczelną *Sterna albifrons*,
- rybitwa czarna *Chlidonias niger*,
- puchacz *Bubo bubo*,
- uszatka błotna *Asio flammeus*,
- zimorodek *Alcedo atthis*,
- podróżniczek *Lusinia svecica*,
- brzęczka *Lusinia luscinoides*,
- wodniczka *Acrocephalus palucidula*,
- jarzębatka *Sylvia nisoria*,
- wąsatka *Panurus biarmicus*,
- łabędź niemy *Cygnus olor*,
- gęś zbożowa *Anser fabalis*,
- gęś białoczelną *Anser albifrons*,
- gęgawa *Anser anser*,
- świstun *Anas penelope*,
- krakwa *Anas strepera*,
- krzyżówka *Anas platyrhynchos*,
- głowienka *Aythya ferina*,
- czernica *Aythya fuligula*,
- nurogęś *Mergus meganser*,
- łyska *Fulica atra*,
- kormoran *Phalacrocorax carbo sinensis*,
- rożeniec *Anas acuta*,
- ogorzałka *Aythya marila*,
- ohar *Tadorna tadorna*,

- cyraneczka *Anas crecca*,
- gągoł *Bucephala clangula*.

W związku z tym, że w gminie Gryfino granica obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003, w znacznej części pokrywa się z granicą obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037, w porównaniu do obowiązującego Studium, ustalenia projektu Studium w zakresie eliminacji lub wyznaczenia nowych obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, w znacznej części są podobne.

Na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003, w granicach miejscowości Krzypnica, uszczupla się tereny z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową.

W obszarze Natura 2000, wg ustaleń projektu Studium, wyznacza się nowe obszary/tereny o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania wyłącznie:

- w części północnej miasta Gryfina: US – tereny sportu i rekreacji (stadiony, boiska, place gier i zabaw, obiekty kubaturowe);
- po stronie północnej miejscowości Żabnica: UT – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych;

Załącznik nr 3 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 - Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000. W zakresie lokalizacji obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, tj. zmiany użytkowania terenu, w tym jego zabudowy, ustalenia projektu Studium nie ingerują w tzw. Międzyodrze, tj. tereny pomiędzy Odrą Zachodnią i Wschodnią. W związku z tym, nie ingerują w tereny o kluczowym znaczeniu dla ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 i tym samym w szlaki ich migracji. Ustalenia projektu Studium wskazują, że w gminie Gryfino i w sąsiedztwie koryta rzeki Odry Wschodniej, nie ustala się możliwości lokalizacji rodzajów zagospodarowania terenu, które mogłyby stwarzać potencjalne zagrożenia dla gatunków ptaków i ich siedlisk, wykorzystujących Międzyodrze i koryta rzeki Odry Zachodniej i Odry Wschodniej w poszczególnych okresach fenologicznych.

W projekcie Studium, po stronie północnej miejscowości Żabnica, wyznacza się obszar/teren funkcjonalny UT – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w materiałach zgromadzonych na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych, wyżej wymieniony obszar/teren funkcjonalny, nie stanowi siedliska obserwacji gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

W projekcie Studium, w porównaniu do ustaleń obowiązującego Studium, bezpośrednio w sąsiedztwie koryta Odry Wschodniej, w części północnej miejscowości Żabnica wyznacza się obszary/tereny funkcjonalne z przeznaczeniem pod UT – tereny turystyki, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej, zlokalizowane poza granicami obszaru Natura 2000, ale od strony zachodniej bezpośrednio z nim graniczące.

W granicach terenów funkcjonalnych UT, jak też bezpośrednio przy ich granicach oraz w korycie rzeki Odry Wschodniej w rejonie ich lokalizacji, zgodnie z informacjami zamieszczonymi w materiałach zgromadzonych na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych, nie wykazuje się przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000.

Zasady zabudowy i zagospodarowania terenów funkcjonalnych UT, zostaną określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w przypadku jego sporządzenia lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W przypadku ustalenia możliwości lokalizacji przystani jachtowych na wyznaczonych terenach funkcjonalnych UT, nie prognozuje się istotnych oddziaływań i presji na ptaki wodne, w tym wykorzystujące siedliskowo Międzyodrze. Rzeka Odra Wschodnia jest drogą wodną i z tego powodu ewentualne pojawienie się i eksploatacja dodatkowych jednostek pływających, nie powinno mieć znaczącego wpływu na ptaki wodne, w tym będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000.

W pozostałych częściach obszaru gminy, zgodnie z projektem Studium, w bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki Odry Wschodniej i w stosunku do obowiązującego Studium, nie wyznacza się nowych obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod zabudowę, w tym UT tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych.

W rejonie ustaleń projektu Studium w zakresie wyznaczenia obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, po stronie zachodniej miejscowości Krajnik, na mapie lokalizacji przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003, wykazuje się obserwacje następujących gatunków ptaków, które są przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000:

- Żuraw *Grus grus* (ochrona ścisła),
- Derkacz *Crex crex* (ochrona ścisła),
- Jarzębatka *Circaea hirtilla* (ochrona ścisła).

W Załączniku nr 3 do planu zadań ochronnych, dla wyżej wymienionych gatunków ptaków przedstawia się niżej wskazane zagrożenia.

Derkacz *Crex crex*

Zagrożenia istniejące:

- A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja;
- A03.03 zaniechanie/brak koszenia;
- I01 obce gatunki inwazyjne;
- K03.04 drapieżnictwo.

Zagrożenia potencjalne:

- A02.03 usuwanie trawy pod grunty orne;
- B01 zalesianie terenów otwartych;
- E01.03 zabudowa rozproszona;
- E01.04 inne typy zabudowy.

W rejonie obserwacji derkacza, w projekcie Studium oraz poza granicami obszaru Natura 2000, wyznacza się obszary/tereny fikcyjne z przeznaczeniem:

- PSU – tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej: teren znajduje się poza granicami obszaru Natura 2000, z którym bezpośrednio sąsiaduje od strony północnej i zachodniej. Teren jest częścią ogrodzonego obiektu będącego osadnikiem ścieków i w związku z tym, nie stanowi siedliska derkacza. Ustalenia projektu przedmiotowego studium nie stanowią zagrożenia istniejącego i potencjalnego dla tego przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000.

Derkacz zasiedla żyzne tereny uprawne, np. w łąkach zbóż i rzepaku, wilgotne łąki, pastwiska, torfowiska i turzycowiska w dolinach rzecznych.

Ustalenia projektu Studium nie ingerują w potencjalne siedliska derkacza i nie stanowią dla niego zagrożenia.

Żuraw *Grus grus*

Zagrożenia istniejące:

- G05.11 śmierć lub uraz w wyniku kolizji;
- C03.03 produkcja energii wiatrowej;
- F03.01 polowanie.

Zagrożenia potencjalne:

- J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;
- J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;
- K01.03 wyschnięcie.

Środowiskiem żurawia są rozległe bagna wśród lasów, torfowiska, wrzosowiska, nad jeziorami i starorzeczami. Zwykle w oddaleniu od siedzib ludzkich, ale żeruje także na łąkach i polach uprawnych.

Ustalenia projektu Studium nie ingerują w potencjalne siedliska żurawia i nie stanowią dla niego zagrożenia.

Ustalenia projektu Studium, nie wpisują się w zagrożenia istniejące dla żurawia o kodach C03.03 i F03.01.

W opisie zagrożeń potencjalnych dla żurawia przedstawia się: Spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez zmniejszanie się areалу lub utratę siedlisk żerowania i lęgówisk wskutek spadku poziomu wód w obrębie podmokłych obszarów leśnych i łąkowych.

Ustalenia projektu Studium nie wiążą się z uszczuplaniem wyżej wymienionych siedlisk dla żurawia.

Jarzębatka *Sylvia nisoria*

Zagrożenia potencjalne:

- A02.01 intensyfikacja rolnictwa;
- J02.10 gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnień;
- J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.

W opisie zagrożeń przedstawia się: Spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez:

- zmniejszanie się areалу lub utratę siedlisk wskutek likwidacji śródpolnych i śródłąkowych zakrzaczeń;
- zmniejszanie się areалу lub utratę siedlisk wskutek likwidacji łożowisk nadrzecznych.

Jarzębatka zasiedla jedno- lub dwuwarstwowe małe zakrzewienia o zróżnicowanej, bogatej strukturze, składające się z warstwy ciernistych lub kolczastych krzewów, tworzących główną warstwę o wysokości 2–4 m, oraz z przynajmniej punktowo wykształconej warstwy wyższych krzewów lub drzew o wysokości 5–10 m. Minimalną wymaganą długość takich zakrzewień określono na około 100 m, przy czym krzewy nie

muszą stanowić ciągłej struktury, mogą być nieco rozproszone, tworząc układ liniowy lub inny. Gatunek wymaga ze wszystkich stron zamkniętego, działającego prawdopodobnie jako osłona, płaszcza z liści, dlatego preferowane są żywopłoty (przy czym wystarczająca szerokość to 3–6 m) z dobrze rozwiniętymi zbiorowiskami okrajkowymi z ziół, bylin i pnączy, towarzyszące drogom czy nasypom. Zasiedlane są także prześwietlone lasy z lukami w drzewostanie, strefy styku lasu z murawami ciepłolubnymi, łąkami lub torfowiskami, również wewnątrz dużych lasów, jeśli są one dostatecznie zakrzaczone.

Ustalenia projektu Studium nie ingerują w potencjalne siedliska jarzębatki i nie stanowią zagrożenia dla tego gatunku ptaka.

Załącznik nr 5 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 - Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

W obszarze Natura 2000, zgodnie z ustaleniami projektu Studium, wyznacza się nowe obszary/tereny o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania:

- po stronie północnej miejscowości Żabnica: UT – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych.

Na wyznaczonym w projekcie Studium terenie funkcjonalnym UT, znajdują się użytki zielone, które są objęte działaniami ochronnymi w obszarze Natura 2000. W związku z tym, w przypadku przystąpienia, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, należy wykonać inwentaryzację terenu pod kątem możliwości występowania gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000. Należy określić znaczenie terenu jako siedliska dla takich ptaków oraz dla ich ochrony jako przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000. W przypadku stwierdzenia, zagospodarowanie terenu należy ustalić przy uwzględnieniu działań ochronnych określonych dla danego przedmiotu ochrony.

W przypadku pozostałych wyznaczonych obszarów/terenów funkcjonalnych, ustalenia projektu Studium nie kolidują z działaniami ochronnymi, dotyczącymi ochrony czynnej siedlisk ptaków, tj. przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000. W granicach obszaru Natura 2000, wyznaczenie obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, z przeznaczeniem pod zmianę użytkowania terenu i jego zabudowę, nie skutkuje likwidacją lub uszczuplaniem:

- trwałych użytków zielonych,
- rozległych płątów trzcinowisk, w tym zalewanych wodą,
- lasów,
- otwartych krajobrazów rolniczych,
- zadrzewień i łożowisk przy ciekach wodnych,
- likwidacją kanałów, cieków i zbiorników wodnych.

Ustalenia projektu Studium nie ingerują w miejsca koncentracji ptaków wodno-błotnych, w tym w kanały, zatoki, starorzecza, rozlewiska oraz nie wiążą się niepokojeniem ptaków w strefach kluczowych dla ich ochrony, w tym szczególnie na Międzyodrzu.

Ustalenia projektu Studium w zakresie wyznaczenia nowych obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, związanych ze zmianą użytkowania terenu i jego zabudową, są zlokalizowane szczególnie poza granicami takich terenów

objętych działaniami ochronnymi w obszarze Natura 2000, jak: wody powierzchniowe, lasy, otwarte tereny rolne, refugia ptasie, strefa przybrzeżna Odry.

Załącznik nr 6 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 kwietnia 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 - Wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Boleszkowice, Cedynia, Chojna, Goleniów, Gryfino, Kołbaskowo, Mieszkowice, Moryń, Miasto Szczecin i Widuchowa oraz do zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Miasto Szczecin, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 oraz ich siedlisk.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gryfino (przyjęte Uchwałą Nr XXI/183/08 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 lutego 2008 r., zmienione Uchwałą Nr XXXIII/290/13 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 25 kwietnia 2013 r., Uchwałą Nr VII/63/15 RM w Gryfinie z dnia 20 kwietnia 2016 r. i Uchwałą Nr XX/184/16 RM w Gryfinie z dnia 31 marca 2016 r.) – wskazania do zmiany studium.

W projekcie Studium, uwzględniono wskazania przedstawione w Załączniku nr 6 do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Ustalenia projektu Studium, na obszarze Natura 2000 nie wyznaczają obszarów/terenów funkcjonalnych pod możliwość lokalizacji farm wiatrowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych i ferm zwierząt futerkowych.

Na podstawie przeprowadzonych analiz uznano, że realizacja projektu Studium nie będzie kolizyjna z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań, w tym skumulowanych, mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

6.5.2. Pozostałe formy ochrony przyrody.

W związku z częściową lokalizacją w granicach istniejących form ochrony przyrody, w projekcie Studium wprowadzono ustalenia Działu III rozdział 8.7.1. t.j.: „*obowiązuje stosowna ochrona prawna oraz uwzględnienie obszarów i obiektów w planach miejscowych wraz z zasadami ochrony, ograniczeniami i zakazami wynikającymi z przepisów odrębnych, w tym ustanawianych indywidualnie w ramach planów ochrony, planów zadań ochronnych, zarządzeń, rozporządzeń, uchwał rady gminy i innych dokumentów o charakterze aktów prawa miejscowego ustanawianych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa*”.

1) Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa”

W granicach Parku znajduje się niewielka, północno – wschodnia część gminy Gryfino, która również częściowo z nim graniczy od strony północnej. Dla Parku obowiązuje Rozporządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa "(Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 45, poz. 1052)

Zgodnie z § 2. powyższego rozporządzenia szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie i popularyzacja jego wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju poprzez:

- 1) utrzymanie i odtwarzanie krajobrazu zbliżonego do naturalnego oraz harmonijnych krajobrazów kulturowych, przy czym szczególnej ochronie podlegają następujące elementy:
  - a) przyrodnicze: biocenozy o charakterze naturalnym i półnaturalnym, populacje roślin i zwierząt gatunków chronionych, zagrożonych wyginięciem, rzadko występujących i kluczowych dla funkcjonowania ekosystemów; zadrzewienia śródpolne, przydrożne i przywodne, oczka wodne, śródpolne i śródleśne oraz inne elementy środowiska przyrodniczego warunkujące zachowanie różnorodności biologicznej Parku,
  - b) kulturowe: stanowiska archeologiczne, zabytkowe i inne wartościowe obiekty i zespoły architektoniczne, parki i cmentarze zabytkowe, historyczne układy zabudowy;
- 2) zachowanie i wprowadzanie powszechnej dostępności walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- 3) prowadzenie działalności gospodarczej w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na środowisko i krajobraz;
- 4) rozwój budownictwa w formie uzupełniania istniejących układów przestrzennych miast i wsi z ewentualnym ich rozszerzaniem przy unikaniu rozpraszania zabudowy.
- 5) rozwój infrastruktury poprawiającej stan środowiska naturalnego i warunki życia ludności.

Realizacja ustaleń projektu Studium nie koliduje z wyżej wskazanymi celami ochrony w Parku, gdyż nie ulegnie zmianie użytkowanie terenów w tej istniejącej formie ochrony przyrody.

Według projektu Studium, dla całego Parku w zakresie granic pokazanych na załączniku graficznym do tego dokumentu, obowiązują ustalenia Działu III rozdział 8.7.1.

Ustalenia projektu Studium utrzymują dotychczasowe użytkowanie terenów w granicach Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”, tj.: w granicach Parku nie wyznacza się terenów pod funkcje o różnych zasadach zagospodarowania w zakresie możliwości realizacji zabudowy oraz nowej infrastruktury technicznej.

W związku z tym, nie wystąpi zajmowanie i antropogeniczne przekształcanie gruntów na terenie Parku. Również nie wystąpi likwidacja lub uszczuplanie zasobów szaty roślinnej w granicach tej istniejącej formy ochrony przyrody. Nie będą zajmowane, likwidowane lub uszczuplanie siedliska przyrodnicze na jego terenach. W granicach Parku podtrzymuje się leśne użytkowanie gruntów oraz użytkowanie lasów zgodnie z planem ich urzędzenia. W związku z tym, w przypadku realizacji ustaleń projektu Studium, nie wystąpią zagrożenia dla fauny i jej migracji na terenie Parku, nie wystąpi likwidacja lub uszczuplanie siedlisk warunkujących jej ochronę i różnorodność biologiczną.

W związku z powyższym, Park jako istniejąca forma ochrony przyrody, będzie zachowany jako kompletny i nie wystąpią oddziaływania na łączność ekologiczną i krajobraz w jego granicach.

Obszar w granicach gminy Gryfino obejmuje swym zasięgiem użytek ekologiczny „Zgniły Grzyb”, użytki leśne i rolne. Według projektu Studium, istniejący użytek ekologiczny będzie zachowany w całości jako kompletny. Bezpośrednio przy granicach tej istniejącej

formy ochrony przyrody, nie wyznacza się terenów funkcjonalnych pod możliwość realizacji jakiegokolwiek zabudowy i infrastruktury technicznej.

Według projektu Studium, grunty rolne i leśne przyległe do tej formy ochrony przyrody, będą zachowane w istniejącym użytkowaniu, tj. nie ustala się zasad zagospodarowania związanych ze zmianą ich użytkowania.

W granicach użytku ekologicznego znajduje się zbiornik wodny, który będzie zachowany w stanie naturalnym. W projekcie Studium nie ustala się możliwości jego rekreacyjnego użytkowania i zabudowy brzegów.

Otulina Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 5 pkt 14 Ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, otulina jest to strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody, otulina nie jest formą ochrony przyrody.

W otulinie Parku znajduje się północno – wschodnia część gminy Gryfino.

W stosunku do obowiązującego Studium, ustalenia projektu Studium są korzystniejsze dla ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu w otulinie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”. W porównaniu do obowiązującego studium, w projekcie Studium przeprowadzono następujące istotne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Gryfino:

- W miejscowości Chlebowo ograniczono powierzchnię terenów pod możliwość realizacji funkcji MW, MN, MR.
- W miejscowości Wysoka Gryfińska ograniczono powierzchnię terenów pod możliwość realizacji różnych funkcji związanych z zabudową i zagospodarowaniem na terenach przyległych od strony północnej i południowej do istniejącego zagospodarowania. Po stronie południowej istniejącego zagospodarowania, nie wyznaczono terenu pod możliwość realizacji strefy RP - tereny rolnych gospodarstw produkcyjnych (w tym ogrodnictwo, hodowla) także z towarzyszącą zabudową mieszkaniową i usługową;
- Po stronie zachodniej drogi nr 119 nie wyznaczono terenu pod możliwość realizacji komunikacji i obsługi komunikacji, stacji paliw i baz transportowych (KS).
- Po stronie południowej miejscowości Wysoka Gryfińska, bezpośrednio przy drodze nr S3, nie wyznaczono terenów pod możliwość realizacji komunikacji i obsługi komunikacji, stacji paliw i baz transportowych (KS).
- Po stronie północnej istniejącej strefy przemysłowej Gardno, tj. po stronie północnej drogi nr 120, nie wyznaczono terenów pod dalszy jej rozwój, tj. możliwości rozbudowy strefy PSU – tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo - składowej i usługowej.

W związku z powyższym, w otulinie nie wyznaczono terenów pod możliwość lokalizacji zainwestowania, którego realizacja i eksploatacja potencjalnie mogłaby wiązać się z istotnymi presjami na cele ochrony w Szczecińskim Parku Krajobrazowym „Puszcza Bukowa”.

Natomiast w projekcie Studium, w otulinie Parku podtrzymano możliwość dalszego przestrzennego rozwoju istniejących miejscowości w zakresie możliwości realizacji funkcji

nieuciążliwych dla środowiska, związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu. Głównie są to następujące przeznaczenia funkcjonalne terenów:

- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi;
- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi;
- MR – tereny zabudowy zagrodowej (indywidualnych gospodarstw rolnych) z usługami towarzyszącymi.

W przypadku realizacji, wyżej wymienione przeznaczenia funkcjonalne terenów w zakresie zasad zabudowy i zagospodarowania, nie będą skutkowały oddziaływaniami na środowisko przyrodnicze i krajobraz w granicach Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”, w tym w zakresie oddziaływań skumulowanych. Również nie wystąpią oddziaływania na cele ochrony w Parku, w tym na łączność ekologiczną w jego granicach.

W projekcie Studium, po stronie zachodniej Chlebowa, po obydwu stronach drogi nr S3, wyznaczono tereny pod możliwość realizacji zabudowy i zagospodarowania o funkcji komunikacji i obsługi komunikacji, stacji paliw i bazy transportowej (KS).

Wyznaczone tereny o funkcji KS, obejmują tereny, na których po obydwu stronach drogi S3 znajdują się istniejące stacje paliw, parkingi, ciągi komunikacyjne oraz zabudowa o funkcji usługowo – handlowej.

W związku z powyższym, dalszy przestrzenny rozwój i zagospodarowanie tych terenów, nie będzie skutkowało nasileniem się istotnych presji na środowisko przyrodnicze otuliny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”. Oddziaływania antropogeniczne nie będą miały zasięgu obejmującego tereny w granicach Parku i nie wystąpią oddziaływania na cele ochrony w tej istniejącej formie ochrony przyrody, jak też na krajobraz i łączność ekologiczną w jego granicach.

Po stronie wschodniej miejscowości Radziszewo, przy granicy gminy Gryfino i jednocześnie przy granicy ze Szczecińskim Parkiem Krajobrazowym „Puszcza Bukowa”, w projekcie Studium wyznaczono strefę funkcjonalną RLU - tereny leśnej przestrzeni produkcyjnej (tereny lasów). W takim zakresie, realizacja ustaleń projektu Studium nie będzie stwarzała zagrożeń dla celów ochrony w Parku, w tym nie wystąpią oddziaływania na krajobraz i łączność ekologiczną w jego granicach.

Plan ochrony dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”

Dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”, obowiązuje Rozporządzenie Nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 95, poz. 1777).

Realizacja ustaleń projektu Studium nie koliduje z celami ochrony w Parku, określonymi w § 1 – 4 powyższego rozporządzenia, w zakresie: ochrony przyrody, krajobrazów, walorów kulturowych, celów gospodarczych i społecznych.

W przypadku realizacji ustaleń projektu Studium, nie wystąpią zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, określone w § 9-10 wyżej przytoczonego rozporządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Parku.

W przypadku realizacji ustaleń projektu Studium, nie wystąpią kolizje z działaniami ochronnymi, określonymi dla obszarów wg § 11. Wyżej przytoczonego rozporządzenia.

Realizacja ustaleń projektu Studium, nie koliduje z § 11 ust. 2 rozporządzenia, gdyż obszary koncentracji siedlisk, szczególnie istotnych dla zachowania równowagi ekologicznej, bioróżnorodności oraz zapewniające trwałość walorów przyrodniczych Parku, będą zachowane w nienaruszonym stanie.

Realizacja ustaleń projektu Studium, nie koliduje z § 11 ust. 3 rozporządzenia, gdyż powierzchnia gruntów rolnych i leśnych na terenie Parku nie ulegnie zmianie, nie ustala się zmiany ich użytkowania, w tym zabudowy lub wyłączenia z gospodarki rolnej czy leśnej.

Ustalenia projektu Studium są zgodne z § 15 rozporządzenia, gdyż ustala się zachowanie istniejącego użytku ekologicznego „Zgniły Grzyb”.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony walorów kulturowych i krajobrazowych Parku, określonych w z § 31 i 32 rozporządzenia, gdyż użytkowanie jego terenów nie ulegnie zmianie.

Eliminacja zagrożeń zewnętrznych dla Parku w zakresie powiązań ekologicznych.

Zgodnie z § 48. ust. 2 Rozporządzenia Nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa", powiązania ekologiczne w otulinie chroni sieć następujących obszarów i obiektów chronionych oraz proponowanych do ochrony:

- Obszary Natura 2000;
- Użytki ekologiczne;
- Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe;
- Pomniki przyrody.

Ochrona przyrody w granicach gminy Gryfino, jest określona w Dziale III, rozdziale 8.7.1 projektu Studium, który wskazuje: „*obowiązuje stosowna ochrona prawna oraz uwzględnienie obszarów i obiektów w planach miejscowych wraz z zasadami ochrony, ograniczeniami i zakazami wynikającymi z przepisów odrębnych, w tym ustanawianych indywidualnie w ramach planów ochrony, planów zadań ochronnych, zarządzeń, rozporządzeń, uchwał rady gminy i innych dokumentów o charakterze aktów prawa miejscowego ustanawianych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa*”.

W Dziale III, rozdziale 8.7.3 projektu Studium, w zakresie ochrony przyrody ustala się ponadto uwzględnienie w kształtowaniu zagospodarowania przestrzennego, w tym przez ustalenia planów miejscowych, zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych. W szczególności należy zachować drożność korytarza o znaczeniu regionalnym w ciągu rz. Tywy a także innych lokalnych korytarzy.

Według projektu Studium, obszary/tereny o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, na których dopuszcza się zmianę użytkowania terenu i jego zabudowę, wyznaczono poza granicami sieci obszarów i obiektów chronionych oraz proponowanych do ochrony w granicach otuliny parku.

W związku z powyższym, nie wystąpi likwidacja lub uszczuplanie terenów tworzących powiązania ekologiczne na terenie otuliny Parku, jak też umożliwiających jego łączność ekologiczną z innymi istniejącymi i proponowanymi formami ochrony przyrody w granicach gminy Gryfino i poza jej granicami.

Ustalenia projektu Studium uwzględniają ochronę lokalnych korytarzy ekologicznych, wskazanych w § 48 ust. 4 rozporządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”.

Ustalenia projektu Studium uwzględniają ustalenia dotyczące ochrony lokalnych korytarzy ekologicznych, wskazane w § 48.ust. 5 wyżej przywołanego rozporządzenia.

Eliminacja zagrożeń zewnętrznych dla Parku w zakresie gospodarki przestrzennej i działalności inwestycyjnej prowadzonej w otulinie.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, będą musiały zostać uwzględnione ograniczenia dotyczące lokalizacji nowej zabudowy w granicach otuliny Parku, wg § 49. ust.1.pkt. 1-4, rozporządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”.

Według ustaleń projektu Studium, w otulinie Parku nie wyznacza się terenów funkcjonalnych pod możliwość realizacji elektrowni wiatrowych.

Według projektu Studium, w granicach otuliny Parku nie wyznacza się stref funkcjonalnych z przeznaczeniem pod możliwość eksploatacji kruszyw.

W projekcie Studium wyznacza się tereny leśnej przestrzeni produkcyjnej (tereny lasów) określone na rysunku studium wyłącznie oznaczeniem barwnym ze wskazaniem odrębnym oznaczeniem barwnym i symbolem literowym terenów administracji leśnej (tzw. leśniczówek) - RLU.

W związku z powyższym i w przypadku wystąpienia takiej sytuacji, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić zalecenia zawarte w § 49. ust.10. rozporządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”, w zakresie ograniczenia przeznaczenia gruntów do zalesienia.

2) Park Krajobrazowy „Dolina Dolnej Odry”

W granicach Parku, jest zlokalizowana część gminy na terenie tzw. Międzyodrza, czyli pomiędzy Odrą Zachodnią i Wschodnią.

Dla Parku obowiązuje Rozporządzenie Nr 9/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 45, poz. 1051).

Zgodnie z § 2. powyższego rozporządzenia szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie i popularyzacja jego wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju poprzez:

1) utrzymanie i odtwarzanie krajobrazu zbliżonego do naturalnego oraz harmonijnych krajobrazów kulturowych, przy czym szczególnej ochronie podlegają następujące elementy:

a) przyrodnicze: biocenozy o charakterze naturalnym i półnaturalnym, populacje roślin i zwierząt gatunków chronionych, zagrożonych wyginięciem, rzadko występujących i kluczowych dla funkcjonowania ekosystemów; zadrzewienia przydrożne i przywodne oraz inne elementy środowiska przyrodniczego warunkujące zachowanie różnorodności biologicznej Parku,

b) kulturowe: stanowiska archeologiczne, zabytkowe i inne wartościowe obiekty architektoniczne;

2) zachowanie i wprowadzanie powszechnej dostępności walorów przyrodniczych i krajobrazowych, bez rozbudowywania infrastruktury związanej z obsługą ruchu turystycznego;

3) prowadzenie działalności gospodarczej w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na środowisko i krajobraz;

4) rozwój infrastruktury poprawiającej stan środowiska naturalnego.

Dla całego Parku w granicach projektu Studium, obowiązują ustalenia Działu III, rozdział 8.7.1., t.j.: „*obowiązuje stosowna ochrona prawna oraz uwzględnienie obszarów i obiektów w planach miejscowych wraz z zasadami ochrony, ograniczeniami i zakazami*”

wynikającymi z przepisów odrębnych, w tym ustanawianych indywidualnie w ramach planów ochrony, planów zadań ochronnych, zarządzeń, rozporządzeń, uchwał rady gminy i innych dokumentów o charakterze aktów prawa miejscowego ustanawianych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa”.

Ustalenia projektu Studium podtrzymują dotychczasowe użytkowanie terenów w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Dolnej Odry”, tj.: w granicach Parku nie wyznacza się terenów pod funkcje o różnych zasadach zagospodarowania w zakresie możliwości realizacji zabudowy oraz nowej infrastruktury technicznej,

W związku z powyższym, cały obszar Parku będzie zachowany jako kompletny, nie wystąpią zmiany w użytkowaniu terenów w jego granicach. Biorąc pod uwagę rodzaj ustaleń projektu Studium, ich realizacja nie wiąże się ze zmianami w pokryciu obszaru Parku roślinnością i siedliskami przyrodniczymi. W związku z tym, nie wystąpi zajmowanie, likwidacja lub uszczuplanie siedlisk dla fauny zasiedlającej tą istniejącą formę ochrony przyrody.

Na obszarze Parku będą zachowane wszystkie kanały i wyspy na Międzyodrze.

Otulina Parku Krajobrazowego „Dolina Dolnej Odry”

W projekcie Studium, w granicach otuliny Parku, nie wyznacza się stref funkcjonalnych w zakresie zasad zagospodarowania, z możliwością zmiany zagospodarowania i zabudowy terenu.

Na obszarze gminy Gryfino wg projektu Studium, wszystkie strefy funkcjonalne, na których ustala się możliwość zmian w zagospodarowaniu i zabudowie terenu, są zlokalizowane poza granicami otuliny Parku.

Potencjalnie w celu zminimalizowania oddziaływania na środowisko przyrodnicze w granicach otuliny Parku i w tej formie ochrony przyrody, w projekcie Studium nie wyznacza się strefy funkcjonalnej UT – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych.

W projekcie Studium, bezpośrednio przy granicy otuliny Parku, wyznacza się strefy funkcjonalne UT – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych:

- w obrębie miejscowości Żabnica i po stronie zachodniej ulicy Szkolnej,
- po stronie północnej terenów zainwestowanych miejscowości Żabnica.

Po stronie północnej terenów zabudowanych Żabnicy, wyznacza się strefę funkcjonalną UT pomiędzy wałem przeciwpowodziowym i drogą gruntową, czyli ustalenia projektu Studium nie będą realizowane bezpośrednio przy brzegu rzeki Odry.

W zakresie ustaleń dla strefy funkcjonalnej UT, ich realizacja nie wpłynie istotnie na środowisko przyrodnicze otuliny Parku, nie wystąpią zmiany w krajobrazie w jej granicach.

Nie wystąpią oddziaływania na cele ochrony, krajobraz i powiązania ekologiczne na terenie Parku.

W projekcie Studium i w obrębie miejscowości Żabnica, wyznacza się strefy funkcjonalne UT.

Projekt Studium wprowadza niżej wymienione ustalenia.

Obszar Międzyodrza - [V], dla którego ustala się jako preferowane/priorytetowe:

- ochronę walorów środowiska, w tym krajobrazu;
- rozwój infrastruktury na rzecz wykorzystania turystycznego potencjału obszaru w zakresie uwzględniającym ochronę wartości przyrodniczych i krajobrazu.

Realizacja powyższych założeń będzie prowadzona na obszarze Międzyodrza i terenów przyległych przy uwzględnieniu uwarunkowań prawnych dla obszarów chronionych (Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, obszary Natura 2000), zagrożeń powodziowych i innych uwarunkowań prawnych.

W związku z takim ustaleniem, w miejscowym planie zagospodarowania terenu, dla stref funkcjonalnych UT będą musiały zostać ustalone zasady zabudowy i zagospodarowania terenu w sposób minimalizujący oddziaływanie na rzekę Odrę i tym samym cele ochrony w Parku Krajobrazowym „Dolina Dolnej Odry”.

Planowane tereny stref funkcjonalnych UT, są zlokalizowane poza granicami obszaru Międzyodrza, jednakże w sąsiedztwie brzegu rzeki Odry.

W obrębie miejscowości Żabnica, są one zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych. W związku z tym, tereny tych stref znajdują się w zasięgu różnych oddziaływań antropogenicznych, które są typowe dla terenów zabudowanych i ich sąsiedztwa, wynikających np. z przemieszczania się ludności czy rozprzestrzeniania się hałasu. W obrębie miejscowości Żabnica, na terenie strefy funkcjonalnej UT, znajdują się techniczne umocnienia linii brzegowej Odry Wschodniej, w celu umożliwienia użytkowania jednostek pływających.

W przypadku realizacji ustaleń projektu Studium, pośrednie, w tym skumulowane oddziaływania na środowisko przyrodnicze Parku i jego otuliny, mogłyby wynikać z użytkowania jednostek pływających, głównie w granicach wód rzeki Odry. Potencjalnie również w granicach kanałów Międzyodrza, czyli w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Dolnej Odry”.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002r. w sprawie śródlądowych dróg wodnych (Dz. U. nr 210, poz. 1786), w obszarze działania RZGW Szczecin – wodami śródlądowymi żeglownymi czyli śródlądowymi drogami wodnymi, są:

- rzeka Odra od ujścia Nysy Łużyckiej do połączenia z Odrą Wschodnią, która przechodzi od Przekopu Klucz – Ustowo w rzekę Regalicą, wraz z tą rzeką i bocznymi odgałęzieniami do jeziora Dąbie;
- rzeka Odra Zachodnia od jazu w miejscowości Widuchowa (km. 704.1 rzeki Odry) do granicy z morskimi wodami wewnętrznymi, wraz z bocznymi odgałęzieniami i przekop Klucz - Ustowo łączący rzekę Odrę Wschodnią z rzeką Odrą Zachodnią.

Drogami wodnymi nie są kanały w granicach Międzyodrza, czyli na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Dolnej Odry”.

W związku z powyższym, ewentualne użytkowanie jednostek pływających w przypadku realizacji stref funkcjonalnych UT, powinno odbywać się po istniejących drogach wodnych na rzekach Odra Wschodnia i Odra Zachodnia. W takiej sytuacji, nie powinny wystąpić istotne oddziaływania na cele ochrony w Parku Krajobrazowym „Dolina Dolnej Odry”, jak też na łączność ekologiczną w jego granicach.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnienie tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

W takim zakresie ochrony, realizacja ustaleń projektu studium, nie będzie stwarzała zagrożeń dla celów ochrony w tej istniejącej formie ochrony przyrody.

Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry to największe w Europie Zachodniej i Środkowej fluwiogeniczne torfowisko niskie z florą i fauną nie spotykaną już w dolinach innych, wielkich rzek europejskich. Obszar Parku pocięty jest gęstą siecią starorzeczy, kanałów, rowów i rozlewisk, o łącznej długości ponad 200 km. Przedmiotem ochrony jest nie tylko

torfowisko, ale także rzadkie i ginące zespoły i gatunki roślin, oraz fauna, w tym licznie tu występujące gatunki ptaków.

Obszar Parku stanowi naturalne lub mało zmienione ekosystemy, będące siedliskiem chronionych i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt. W szczególności ochronie podlegają tu:

- torfowisko, które ukształtowało się od okresu polodowcowego, a proces ten trwa do czasów dzisiejszych,
- świat zwierząt, przede wszystkim ornitofauna wyróżniająca się bogactwem lęgowych, zimujących i przelotnych gatunków wodno-błotnych,
- szata roślinna torfowiska dolinowego wykazująca wiele cech naturalności.

Realizacja ustaleń projektu Studium w zakresie możliwości realizacji stref funkcjonalnych UT, potencjalnie nie powinna stanowić zagrożenia dla powyższych celów ochrony w Parku, gdyż nie wiąże się z zajmowaniem, przekształcaniem, uszczuplaniem wysp na terenie Parku. Również przedmiotowe studium nie ustala możliwości rekreacyjnego ich użytkowania.

W projekcie Studium ogranicza się zabudowę i zagospodarowanie terenów bezpośrednio przyległych do otuliny Parku Krajobrazowego „Dolina Dolnej Odry”, poprzez:

- niewyznaczenie strefy funkcjonalnej U – tereny zabudowy usługowej oraz usługowej z towarzyszącą funkcją mieszkaniową, po stronie zachodniej miejscowości Radziszewo,
- niewyznaczenie strefy funkcjonalnej o różnych funkcjach oraz zasadach zagospodarowania dla terenów MW, MN i MR, w części północnej i wschodniej miejscowości Dębce,
- niewyznaczenie strefy funkcjonalnej o różnych funkcjach oraz zasadach zagospodarowania dla terenów MW, MN i MR, w części północnej miejscowości Żabnica, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie brzegu rzeki Odry Wschodniej,
- niewyznaczenie strefy funkcjonalnej UT - tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych, w części południowo – zachodniej Gryfina, pomiędzy kanałem Dolna Odra i rzeką Odra Wschodnia.

W projekcie Studium, utrzymuje się ustalenia obowiązującego Studium w zakresie możliwości realizacji ustaleń dla stref funkcjonalnych o różnych zasadach zagospodarowania w sąsiedztwie brzegu rzeki Odry Wschodniej. Biorąc pod uwagę lokalizację takich stref w obrębie poszczególnych miejscowości i poza granicami otuliny, nie prognozuje się zagrożeń dla celów ochrony w Parku Krajobrazowym „Dolina Dolnej Odry”.

6.5.3. Proponowane formy ochrony przyrody.

W granicach gminy Gryfino, ochrona proponowanych form ochrony przyrody jest ujęta w Dziale III, rozdziale 8.7.1. projektu Studium: „Dla obszarów i obiektów wskazanych jako proponowane do objęcia prawną formą ochrony jako:

1) rezerwatów:

- a) „Wysoka Skarpa Rzeki Tywy”,
- b) „Łąki storczykowe”,
- c) „Mszar Gajki”;

2) zespołów przyrodniczo-krajobrazowych:

- a) „Polana Chlebowska”
- b) „Łąki koło Babina”,
- c) „Jezioro Weltyń”,
- d) „Dolina Tywy”,
- e) „Steklno”;

3) obszaru chronionego krajobrazu (Gryfiński Obszar Chronionego Krajobrazu);

4) użytków ekologicznych:

- a) „Chlebowo” – UE-II,
- b) „Wzgórze Batowa” – UE-IV,
- c) „Bagienko” – UE-VI,
- d) „Gryfińskie Rosiczki” – UE-XI,
- e) „Drzenińskie Mokradła” – UE-XV,
- f) „Grajdołek” – UE-XVII,
- g) „Perkozek” – UE-XVIII,
- h) „Mieleńskie Łąki” – UE-XX,
- i) „Uroczysko Dołgie” – UE-XXI,
- j) (bez nazwy) UE- XXII,
- k) „Dolana” – XXIII,
- l) „Nowe Brynki” – UE-XXIV,
- m) „Wrzosowisko pod Linia” – UE-XXV,
- n) „Mszar Gajki” – UE-XXVI;

obowiązuje uwzględnienie obszarów i obiektów w planach miejscowych wraz z propozycjami zasad ochrony, ograniczeń i zakazów obowiązujących do czasu objęcia prawną formą ochrony.”.

Ustalenia projektu Studium nie kolidują z terenami proponowanych form ochrony przyrody w gminie Gryfino i nie stanowią zagrożenia dla celów ochrony w ich granicach.

6.6. Oddziaływanie na ludzi.

Projekt Studium, w odniesieniu do obowiązującego Studium, nie wprowadza znaczących zmian mogących mieć wpływ zdrowie i życie ludzi.

W projekcie Studium w Dziale III, rozdział 7 jako obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, wskazuje się:

- 1) „zespoły zabudowy i tereny wskazane do zabudowy i zainwestowania w m. Gryfino, w tym dla realizacji inwestycji celu publicznego;
- 2) zespoły zabudowy jednostek osadniczych obszaru wiejskiego gminy i ich sąsiedztwa wraz z drogami i ulicami, terenami rekreacji i wypoczynku, terenami urządzeń i infrastruktury komunalnej, w tym dla realizacji inwestycji celu publicznego;
- 3) układ drogowo-uliczny:
  - a) w ciągu dróg: wojewódzkich, powiatowych i gminnych w zakresie nowych

odcinków i zmian linii rozgraniczających,

- b) nowych ulic i dróg dojazdowych, dróg wewnętrznych w zespołach zabudowy oraz nowych dojazdów w wyniku zmian przeznaczenia terenów,*
- c) poszerzania pasów technicznych dla ścieżek rowerowych w ciągach dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych;*
- 4) obszary lokalizacji urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW;*
- 5) infrastrukturalne inwestycje liniowe z obiektami towarzyszącymi;*
- 6) urządzenia i obiekty infrastruktury społecznej i technicznej wymagające zmiany w strukturze użytkowania i władania gruntów (np. konieczność komunalizacji);*
- 7) inwestycje szczególnie szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogące pogorszyć stan środowiska lub powodujące konieczność ustalenia strefy ograniczonego użytkowania;*
- 8) obszary ochrony dóbr kultury;*
- 9) inne powodujące skutki określone w art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.”.*

W związku z powyższym należy stwierdzić, że miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostaną uchwalone dla takich form zagospodarowania terenu, które mogą mieć najistotniejszy wpływ na zdrowie i życie ludzi, jak np. obwodnica Gryfina, czy projektowane napowietrzne linie elektroenergetyczne. Ponadto realizacja takich przedsięwzięć będzie związana z koniecznością uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na etapie której zostaną uzgodnione warunki ich realizacji i eksploatacji, również w aspekcie możliwego oddziaływania na zdrowie ludzi poprzez emisję hałasu, pola elektromagnetycznego, czy też gazów i pyłów do powietrza.

Powyższe może również dotyczyć terenów zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej (PSU) lub cmentarzy (ZC). W tym miejscu należy wskazać, że przy ustalaniu przeznaczenia terenów na cmentarze, na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959 r. nr 52 poz. 315).

Ponadto, w projekcie Studium wskazano wytyczne do ochrony przed hałasem, wibracjami, polami elektromagnetycznymi i poważnymi awariami, tj.:

„W zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami w celu uzyskania lub utrzymania wymaganych standardów akustycznych określa się poniższe zasady i wytyczne:

- 1) w zagospodarowaniu terenu, w tym na etapie sporządzania planów miejscowych, należy uwzględniać źródła hałasu i wibracji generowanych głównie przez ruch kołowy i kolejowy a także zakłady produkcyjne i sporadycznie imprezy masowe;*
- 2) w planach miejscowych należy uwzględnić określone standardy akustyczne dla poszczególnych rodzajów terenów funkcjonalnych (funkcji chronionych) zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku);*
- 3) w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących i planowanych terenów lokalizacji funkcji generujących ponadnormatywny hałas lub wibracje nie należy lokalizować funkcji chronionych;*

- 4) w planowaniu lokalizacji funkcji generujących hałas i wibracje należy uwzględnić sąsiedztwo istniejących terenów lokalizacji funkcji chronionych;
- 5) należy dążyć do ograniczenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego przez budowę obwodnic, w szczególności w ciągu drogi krajowej nr 31 a także przez działania ograniczające indywidualny ruch komunikacyjny na rzecz transportu publicznego;
- 6) należy dążyć do ograniczenia uciążliwości hałasu pochodzenia przemysłowego przez właściwą w stosunku do terenów chronionych lokalizację nowych zakładów;
- 7) w sąsiedztwie dróg wyższych klas i linii kolejowej lokalizacja funkcji chronionych musi uwzględniać właściwe kształtowanie struktur urbanistycznych, odległości (nieprzekraczalne linie zabudowy) lub inne rozwiązania niwelujące negatywne oddziaływania takie jak pasy zieleni izolacyjnej, ukształtowanie terenu, rozwiązania architektoniczno-budowlane a w ostateczności ekrany akustyczne;
- 8) uwzględniać należy zarówno natężenia hałasu i wibracji jak i możliwość wystąpienia awarii w transporcie i produkcji.

W zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi określa się poniższe zasady i wytyczne:

- 1) w zagospodarowaniu terenu, w tym na etapie sporządzania planów miejscowych, należy uwzględnić ograniczenia wynikające z przebiegu linii elektroenergetycznych, w szczególności najwyższych i wysokich napięć oraz lokalizacji urządzeń takich jak stacje elektroenergetyczne czy stacje GSM będące źródłem promieniowania niejonizującego;
- 2) przy ustalaniu zasięgu niekorzystnego oddziaływania i zakresu ochrony należy brać pod uwagę wymogi przepisów odrębnych, w tym Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów;
- 3) lokalizacja planowanych sieci i urządzeń generujących pola elektromagnetyczne powinna uwzględniać istniejące tereny o funkcja zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi;
- 4) szczegółowe wytyczne w zakresie odległości od linii i urządzeń a także sposobu użytkowania terenów w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów należy ustalać w planach miejscowych w uzgodnieniu z operatorem sieci i urządzeń;
- 5) uwzględniać należy zarówno zasięg pól elektromagnetycznych jak i możliwość wystąpienia awarii, w tym zerwania linii, zniszczenia konstrukcji słupów, pożarów stacji transformatorowych itp.

Przebieg linii najwyższych i wysokich napięć wraz z orientacyjnym zasięgiem stref objętych ograniczeniami w użytkowaniu i zabudowie (pkt 13.5 Gospodarka elektroenergetyczna) oraz lokalizację terenów stacji elektroenergetycznych i stacji GSM pokazano na rysunku studium.

W zakresie ochrony przed skutkami wystąpienia poważnej awarii zakładów przemysłowych określa się poniższe zasady i wytyczne:

- 1) w zagospodarowaniu terenu, w tym na etapie sporządzania planów miejscowych, należy uwzględnić ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, w tym przepisów wykonawczych do ustawy Prawo ochrony środowiska oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (tzw. dyrektywa Saveo I-III);
- 2) zgodnie z art. 73 ust. 3 ustawy w obrębie zwartej zabudowy miast i wsi zabrania się budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w

szczegółności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; rozbudowa takich zakładów jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym ograniczenia wystąpienia poważnych awarii przemysłowych; ograniczenie to nie dotyczy budowy i rozbudowy zakładów na obszarach określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, jeżeli plany te nie zawierają ograniczeń dotyczących zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi.

Na obszarze gminy Gryfino (wg stanu na dzień 28 lutego 2017 r. - Plan Działania Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego Województwa Zachodniopomorskiego) do zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) zaliczono Elektrownię Dolna Odra. Na liście potencjalnych sprawców poważnych awarii znajduje się stacja paliw (BP Europa SE Oddział w Polsce) zlokalizowana przy drodze S3.

Lokalizacja nowych zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii, lub wprowadzanie zmian w zakładach stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii podlega przepisom odrębnym w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym.

W planowaniu przestrzennym należy uwzględnić zachowanie odpowiednich odległości pomiędzy zakładami stwarzającymi ryzyko wystąpienia awarii a zabudową mieszkaniową, usługową lub inną związaną ze stałym pobytom ludzi.”.

W związku z powyższym nie przewiduje wpływu realizacji ustaleń projektu Studium na ludzi.

6.7. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.

Projekt Studium, w odniesieniu do obowiązującego Studium, nie wprowadza znaczących zmian mogących mieć wpływ w zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

W projekcie Studium w Dziale III, rozdział 7 jako obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, wskazuje się, inwestycje szczególnie szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzi albo mogące pogorszyć stan środowiska lub powodujące konieczność ustalenia strefy ograniczonego użytkowania.

Ponadto, zapisy projektu Studium wskazują na konieczność wzięcia pod uwagę przy jego realizacji, między innymi, zapisów:

- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r., poz. 1967) w odniesieniu do obszaru opracowania,
- Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r., poz. 608),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r., poz. 1938).

W zakresie ochrony zasobów wód powierzchniowych projekt Studium określa poniższe zasady i wytyczne:

- 1) „*wyklucza się odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych w*

rozumieniu przepisów odrębnych;

- 2) w odniesieniu do powierzchniowych wód publicznych należy zachować strefę ochronną wolną od grodzienia i zabudowy kubaturowej zgodnie z ustawą Prawo wodne z wyjątkiem ośrodków sportów wodnych i urzędzeń portowych oraz obiektów i urzędzeń oznakowania nawigacyjnego);
- 3) przekształcenia sposobu użytkowania pod zabudowę w rejonie terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi musi być poprzedzone szczegółową analizą warunków wodnych (wody gruntowe i powierzchniowe) w celu wyeliminowania zagrożenia podtopieniem lub zalaniem;
- 4) na obszarze całej gminy należy zachować wszelkie naturalne zbiorniki wodne ze względu na ich ważną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów użytków rolnych i zieleni oraz ze względu na walory krajobrazowe;
- 5) w ramach zmniejszania ryzyka powodziowego należy prowadzić działania związane z odtwarzaniem retencji dolin cieków i renaturyzacji ich koryt i brzegów;
- 6) w zakresie ochrony wód powierzchniowych przed wpływem zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego obowiązują przepisy Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r. poz. 608);
- 7) w zakresie gospodarczego wykorzystania wód na cele rybactwa (w szczególności obejmującego chów, hodowlę, połów oraz sprzedaż ryb, a także odpłatne wydawanie zezwoleń na amatorski połów ryb w obwodzie rybackim) obowiązują przepisy odrębne ustalające obwody rybackie i ich zasięgi oraz zasady prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w oparciu o operaty rybackie;
- 8) dopuszcza się, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych, wykorzystanie wód płynących do produkcji energii;
- 9) zakłada się, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych w zakresie ochrony środowiska i przyrody, wykorzystanie wód dla rozwoju turystyki, w tym lokalizacji urzędzeń i obiektów budowlanych umożliwiających korzystanie z zasobów wód powierzchniowych.”.

W zakresie ochrony zasobów wód podziemnych projekt Studium określa poniższe zasady i wytyczne:

- 1) „ograniczenie ryzyka zanieczyszczania wód podziemnych, w szczególności w obszarach zasilania i słabej izolacji warstw wodonośnych (dotyczy głównie obszaru Doliny Odry) poprzez właściwą gospodarkę wodno-ściekową tj. rozbudowę zbiorowego systemu odbioru i odprowadzania ścieków, ograniczenie rozwiązań indywidualnych, w szczególności budowy przydomowych oczyszczalni ścieków lub całkowity zakaz lokalizacji tego typu rozwiązań w obszarach szczególnie narażonych na przenikanie zanieczyszczeń do warstw wodonośnych;
- 2) w granicach ustalonych stref ochronnych (bezpośredniej i pośredniej) ujęć wody podziemnej (m. Drzenin, „Tywa” w Gryfinie) obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów oraz korzystania z wód ustalone stosownymi rozporządzeniami dyrektora RZGW w Szczecinie,
- 3) dla zapewnienia utrzymania odpowiedniej jakości zasobów konieczne jest ustanowienie stref ochronnych dla pozostałych ujęć nieposiadających stref;

- 4) dla ujęć nie posiadających ustalonej strefy ochronnej, w przypadku ich ustanowienia będą obowiązywały ustalenia stosownych dokumentów;
- 5) w zakresie ochrony wód podziemnych przed wpływem zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego obowiązują przepisy Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2017 r. poz. 608), przy czym zgodnie z rozporządzeniem cały obszar gminy stanowi obszar szczególnie narażony (OSN);
- 6) warunki korzystania z wód, w tym wymagania w zakresie stanu wód, priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych oraz ograniczenia w korzystaniu z wód określa Rozporządzenie Nr 8/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 23 września 2015 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Tywy oraz Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 20 marca 2017 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Międzyodrze - Zalew Szczeciński - wyspy Wolin i Uznam;
- 7) przy podejmowaniu decyzji o wydaniu pozwoleń wodnoprawnych na korzystanie z wód podziemnych należy uwzględnić sumy dopuszczalnych poborów wód, określonych w obowiązujących pozwoleniach wodnoprawnych.

Planowanie inwestycji mogących zagrażać jakości wód podziemnych w obszarze występowania przypowierzchniowego poziomu wodonośnego (Dolina Odry, obszary alimentacji i drenażu we wschodniej części gminy) stwarza konieczność rygorystycznego przestrzegania procedur związanych z określaniem warunków budowy i funkcjonowaniem obiektów, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony wód podziemnych.

Przeznaczenie nowych terenów pod zagospodarowanie rekreacyjne i wypoczynkowe oraz budowa nowych obiektów obsługi turystycznej powinno być poprzedzone analizą dostępności do kanalizacji ściekowej oraz źródeł poboru wody pitnej."

W związku z tym, że obszar opracowania znajduje się w granicach regionu wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego i z tego względu, zgodnie z § 4 Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 608), jest obszarem szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Jednolite części wód powierzchniowych:

- Odra od Odry Zachodniej do Parnicy PLRW6000211971
- Krzekna od źródeł do jeziora Będgoszcz PLRW600016197665
- Ostrowica od źródeł do wypływu z jeziora Będgoszcz PLRW600016197665

należą do wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, o których mowa w § 1 pkt 1 oraz § 2 Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 1 lutego 2017 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć.

Do jednolitych części wód podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, o których mowa w § 1 pkt 2 oraz § 3 cytowanego wyżej Rozporządzenia w obrębie obszaru opracowania, należą następujące obręby geodezyjne leżące w granicach PLGW600023 i PLGW600024:

- Drzenin, 0015,
- Parsówek, 0017,
- Wysoka Gryfińska, 0007.

Mając powyższe na uwadze jako istotne należy wskazać, żeby produkcja rolna, w tym działy specjalne produkcji rolnej, oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, należy prowadzić w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych i ograniczający takie zanieczyszczenie, zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozdziale 4 ustawy Prawo Wodne.

Nie przewiduje się wpływu ustaleń projektu Studium na:

- ustalenia i cele środowiskowe, zawarte w Planie Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry lub stwarzać ryzyka ich niedotrzymania,
- ujęcia wód podziemnych służących do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę,
- zasoby Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Mając powyższe na uwadze, nie przewiduje się wpływu ustaleń projektu Studium na wody powierzchniowe i podziemne.

6.8. Oddziaływanie na powietrze i klimat.

Projekt Studium, w odniesieniu do obowiązującego Studium, nie wprowadza znaczących zmian mogących mieć wpływ w zakresie oddziaływania na powietrze i klimat.

6.8.1. Powietrze.

Głównym czynnikiem determinującym stan jakości powietrza na obszarze opracowania, jest niska emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania mieszkań. Zgodnie z wynikami badań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, właśnie niska emisja odpowiada za przekroczenia standardów jakości powietrza w odniesieniu do dwóch zanieczyszczeń: pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłu benzo(a)pirenu. Ustalenia w Dziale III, rozdział 8.4. projektu Studium wskazują na konieczność podjęcia działań w tym zakresie: *„w rozwiązaniach dotyczących polityki przestrzennej należy w miarę możliwości dążyć do ograniczenia niskiej emisji m.in. przez propagowanie i wprowadzanie systemów zaopatrzenia w ciepło z „czystych” źródeł energii”*.

Jako pozytywne ustalenia projektu Studium, poza wskazanym powyżej, należy również uznać wprowadzenie następujących wytycznych:

- *„w planowaniu przestrzennym należy wprowadzać rozwiązania ograniczające transportochłonność w codziennych dojazdach do pracy, szkoły, miejsca zamieszkania, w tym przez bilansowanie i równoważenie potrzeb jednostek osadniczych w zakresie usług publicznych, rozwój transportu publicznego, rozbudowę dróg rowerowych”;*
- *„w planowaniu przestrzennym należy kształtować struktury urbanistyczne w sposób zapewniający przewietrzanie terenów zabudowanych, w szczególności*

należy zachować istniejące struktury terenów zielonych, parków i skwerów w mieście Gryfino”.

Z uwagi na charakter dokumentu i jego małą szczegółowość, projekt Studium nie wskazuje w swojej treści na takie zagospodarowanie terenu, którego późniejsza eksploatacja mogłaby spowodować znacząco negatywne oddziaływanie w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza. Taka ewentualność powinna zostać wykluczona na dalszym etapie planistycznym, tj. na etapie uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zwłaszcza w odniesieniu do terenów zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej (PSU) oraz projektowanej obwodnicy Gryfina.

Mając powyższe na uwadze, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium w zakresie wpływu na jakość powietrza.

6.8.2. Klimat.

Realizacja ustaleń projektu Studium, w odniesieniu do obowiązującego Studium, nie daje podstaw do prognozowania możliwości wystąpienia znacząco negatywnych zmian klimatycznych. Z uwagi na charakter dokumentu i jego małą szczegółowość, projekt Studium nie wskazuje w swojej treści na takie zagospodarowanie terenu, którego późniejsza eksploatacja mogłaby spowodować uwalnianie do atmosfery gazów cieplarnianych w ilościach mogących być przyczyną efektu cieplarnianego. Do gazów cieplarnianych zalicza się głównie: parę wodną, dwutlenek węgla, metan, freony, podtlenek azotu (N₂O), gazy przemysłowe (HFC, PFC, SF₆). Taka ewentualność powinna zostać wykluczona na dalszym etapie planistycznym, tj. na etapie uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w odniesieniu do terenów zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej (PSU).

Realizacja ustaleń projektu Studium nie będzie się wiązać z usunięciem znacznych obszarów leśnych. Lasy, które pochłaniają znaczne ilości dwutlenku węgla, będącego jednym z gazów cieplarnianych, pomagają ograniczać zmiany klimatyczne.

Ustalenia w Dziale III, rozdział 8.4. pkt 4-8 projektu Studium wskazują działania, jakie zostaną podjęte w celu adaptacji do zmian klimatu oraz ograniczenia możliwości wystąpienia zmian klimatycznych.

Nie prognozuje się, żeby przyjęcie projektu Studium mogło wpłynąć negatywnie na klimat i w konsekwencji na zmiany fenologiczne występujące w świecie roślinnym i zwierzęcym w granicach obszaru jego realizacji i w otoczeniu.

Mając powyższe na uwadze, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na klimat.

6.9. Powierzchnia ziemi i gleb.

Projekt Studium, w odniesieniu do obowiązującego Studium, nie wprowadza znaczących zmian mogących mieć wpływ w zakresie oddziaływania na powierzchnię ziemi oraz gleby.

W Dziale III, rozdział 8.3. projektu Studium wskazano wytyczne w zakresie ochrony przed występowaniem ruchów masowych ziemi:

- 1) *„należy bezwzględnie unikać, jeśli nie jest to podyktowane realizacją inwestycji celu publicznego, przekształceń rzeźby terenu;*
- 2) *należy poprzez stosowne regulacje lokalnego prawa miejscowego, w tym ustalenia planów miejscowych ograniczyć inwestowanie na zboczach krawędzi Równiny Wełtyńskiej i u podnóża stoków w Dolinie Odry;*

- 3) *w strefie krawędziowej należy chronić roślinność, w tym darń, krzewy i zadrzewienia oraz ukształtowanie terenu przed przekształceniami, naruszaniem struktury zboczy, erozją i wymywaniem;*
- 4) *zagospodarowanie terenów i realizacja na nich obiektów budowlanych odbywać się powinna z uwzględnieniem przepisów w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych;*
- 5) *w przypadku uzasadnionej decyzji o lokalizacji, projektowanie obiektów budowlanych w tych obszarach powinno uwzględniać odpowiednią technikę posadowienia poszczególnych konstrukcji;*
- 6) *w każdym przypadku niezbędne będzie wykonywanie normatywnej dokumentacji geotechnicznej w zakresie określonym przepisami odrębnymi.”.*

W zakresie ochrony ziemi i gleb w projekcie Studium określono następujące zasady i wytyczne:

- 1) *„kompleksy najłagodniejszych gleb klasy RVI, RV, mogą być przeznaczane do zalesienia, lokalizacji farm fotowoltaicznych lub poprzez planowe nasadzenia wykorzystane do urządzenia terenów rekreacyjnych z towarzyszącymi usługami i infrastrukturą turystyczną;*
- 2) *w obrębie użytków rolnych należy zachować wszelkie nieużytki naturogeniczne (oczka wodne, tereny podmokłe, bagienne, torfowiska, zarośla i zadrzewienia śródpolne) ze względu na ich ważną rolę biocenotyczną i walory krajobrazowe;*
- 3) *ze względu na dużą rolę w tworzeniu naturalnych powiązań pomiędzy ekosystemami tereny użytków zielonych nie wykorzystywane rolniczo, nie powinny być przeznaczane do zalesienia, zamiany na grunty orne i do zabudowy;*
- 4) *w strefach zagrożenia erozją wodną, obszarów położonych na stokach, zalecane jest stosowanie zabiegów przeciwoerozyjnych (np. przez zalesianie lub użytkowanie jako pastwiska);*
- 5) *w przypadku prowadzenia robót wymagających ingerencji w powierzchnię ziemi, należy zadbać o właściwe zabezpieczenie i wykorzystanie wierzchniej warstwy, odbywać się to powinno m.in. poprzez wskazanie burmistrza jako organu uprawnionego do ustalenia sposobu zagospodarowania urobku.”.*

Mając powyższe na uwadze, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na powierzchnię ziemi i gleby.

6.10. Oddziaływanie na krajobraz.

Projekt Studium, w odniesieniu do obowiązującego Studium, nie wprowadza znaczących zmian mogących mieć wpływ w zakresie oddziaływania na krajobraz.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego w ramach Celu 3.3.6. *Ochrona dziedzictwa kulturowego i krajobrazu*, w Kierunku 1. *Ochrona i wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego*, wskazuje obszary kulturowo-krajobrazowe (OKK) jako formy wielkoobszarowej ochrony dziedzictwa kulturowego i wartościowych walorów krajobrazu zarówno przyrodniczego jak i antropogenicznego. Wyznaczenie tych obszarów jest próbą ochrony wartości krajobrazowych, nie w drodze ustawy, lecz w obrębie dokumentów planistycznych. Zapisy dotyczące wytycznych i potrzeby ochrony tych obszarów znajdują się również w Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami na lata 2017 - 2020 dla Województwa Zachodniopomorskiego, przyjętym Uchwałą nr XXII/361/17 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r.

Dla obszaru „Dolina Dolnej Odry”, poprzez stosowne ustalenia planów miejscowych i inne działania programowe, zaleca się:

- ochronę walorów obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego,
- utrzymanie i eksponowanie otwarc krajobrazowych, punktów widokowych, miejsc ekspozycji wartościowych krajobrazów kulturowych i przyrodniczych,
- wykluczenie z lokalizacji inwestycji wielkokubaturowych, wielkoprzestrzennych, dominat wysokościowych obszarów zapewniających ekspozycję sylwetek historycznych jednostek osadniczych oraz dominant krajobrazowych,
- opracowanie studium historyczno-krajobrazowego (identyfikacja, delimitacja specyficznych wartości krajobrazu, w tym krajobrazu otwartego z uwzględnieniem otwarc krajobrazowych, panoram miejscowości, punktów widokowych, miejsc ekspozycji cennych krajobrazów kulturowych i przyrodniczych, naturalnych i kulturowych dominant terenu, granic krawędzi leśnych, topografii i „fizjonomii” układów przyrodniczych) z wytycznymi do polityki przestrzennej gmin.

W gminie Gryfino, krajobraz Doliny Dolnej Odry charakteryzuje się ponadprzeciętnymi walorami krajobrazowymi i jest chroniony w związku z powołaniem Parku Krajobrazowego „Dolina Dolnej Odry”.

W projekcie Studium, w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Dolnej Odry”, nie wprowadza się obszarów/terenów funkcjonalnych pod zabudowę.

W związku z tym, nie prognozuje się tam zmian w krajobrazie i ustalenia projektu Studium są korzystne dla środowiska przyrodniczego w Dolinie Dolnej Odry.

Projekt Studium nie koliduje z § 3. 1. wyżej wymienionego rozporządzenia dla Parku, co jest korzystne dla ochrony jego walorów krajobrazowych.

Projekt Studium nie koliduje z ochroną krajobrazu w granicach Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”. W gminie Gryfino i w granicach Parku, nie wystąpią przekształcenia krajobrazu i środowiska przyrodniczego.

W gminie Gryfino, szczególnej ochronie podlega również krajobraz miejscowości Wełtyń. W tym celu powołano zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Wełtyń”, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XLIV/384/14 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Wełtyń” (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 2699).

W projekcie Studium wprowadzono ustalenia minimalizujące zmiany w krajobrazie powołanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego, poprzez uszczuplenie terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod zabudowę oraz likwidacją terenu funkcjonalnego z przeznaczeniem pod obwodnicę północną miejscowości Wełtyń.

Inne zmiany w krajobrazie powołanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego, mogą wynikać ze zgodności ustaleń projektu Studium z ustaleniami obowiązującego Studium.

Rodzaj ustaleń projektu Studium wskazuje, że nie wystąpią istotne zmiany w krajobrazie doliny rzeki Tywy. Ewentualne zmiany w krajobrazie mogą być miejscowe, nie wpłyną znacząco na fizjonomię krajobrazu, gdyż nie skutkują: likwidacją lasów i rozległych zadrzewień, likwidacją zbiorników wodnych, fragmentacją koryta rzeki Tywy i likwidacją zadrzewień wzdłuż jej brzegów.

W gminie Gryfino są wyznaczone ostoje siedliskowe i ptasie Natura 2000, które bezpośrednio nie służą ochronie krajobrazu. Jednakże cele ochrony w ich granicach, przyczyniają się do ochrony elementów środowiska przyrodniczego, które mają istotny wpływ na walory krajobrazowe i przyrodnicze krajobrazu gminy Gryfino.

W projekcie Studium szczególnie uwzględniono ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych w częściach ostoi ptasiej i siedliskowej Natura 2000 po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, gdzie nie wyznaczono obszarów/terenów funkcjonalnych pod zabudowę.

Po stronie południowej drogi nr 120, w ostoi ptasiej i siedliskowej ograniczono zasięg obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT- tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych, co jest korzystne dla zminimalizowania zmian w krajobrazie.

W niewielkiej części, krajobraz gminy Gryfino jest kształtowany przez tereny leśne, szczególnie w części zachodniej i południowej. Istotną rolę, w tym szczególnie w krajobrazie rolniczym, mają wszystkie zbiorniki wodne. W przeważającej części, w granicach gminy występuje krajobraz rolniczy, w którym istotną rolę w kształtowaniu jego fizjonomii, mają wszystkie drobne zbiorniki wodne, tereny podmokłe i zadrzewienia. Pod tym względem, szczególnymi walorami wyróżnia się krajobraz rolniczy pomiędzy drogami S3 i 120. Ustalenia projektu Studium wskazują, że w tych częściach gminy Gryfino, nie wystąpią istotne zmiany w krajobrazie.

Pod względem walorów przyrodniczych, wyróżnia się również krajobraz pomiędzy drogą nr 31 i Odrą Wschodnią. Projekt Studium ogranicza tam powierzchnię pod zabudowę i w związku z tym, ewentualne zmiany w krajobrazie nie powinny być znaczące lub w wielu miejscach nie wystąpią.

Szczególnie projekt Studium ogranicza powierzchnię terenów pod zabudowę po obydwu stronach drogi nr 31, na odcinku pomiędzy Gryfinem do północnej granicy gminy oraz w rejonie miejscowości Gardno.

W gminie Gryfino i w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego, wyznaczono proponowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Jezioro Wełtyń”, dla którego wprowadzono zalecenia konserwatorskie: uregulować zabudowę gruntów, wprowadzić zakaz zmiany sposobu użytkowania gruntów.

W związku z powyższym, w granicach tej proponowanej formy ochrony przyrody, w projekcie Studium i w porównaniu do obowiązującego Studium, znacząco uszczuplono powierzchnię obszarów/terenów z przeznaczeniem pod UT – tereny usług turystycznych, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej.

Według projektu Studium, w przeważającej części linia brzegowa Jeziora Wełtyń nie będzie zabudowywana, co również dotyczy wysp w jego granicach. Z zabudowy jest również wyłączony zachodni brzeg Jeziora Wirów.

Według projektu Studium, będą zachowane lasy w granicach proponowanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego.

Według projektu Studium, nie wystąpią istotne zmiany w krajobrazie rolniczym w granicach proponowanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego.

Krajobraz kulturowy zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 3, pkt 14), definiowany jest jako: „przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze”. Istotne znaczenie mają następujące elementy dziedzictwa kulturowego:

układy przestrzenne miejscowości,

zabudowa (założenia rezydencjonalne i folwarczne, zabytkowe zespoły budowlane, w tym: mieszkalne, sakralne, przemysłowe, itp., zabytkowe założenia obronne),

- zieleń zabytkowa,
- obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty w gminnej ewidencji zabytków,
- strefy ochrony układów zabytkowych,
- stanowiska archeologiczne.

W granicach gminy Gryfino i zgodnie z ustaleniami projektu Studium, ochronie podlega krajobraz kulturowy.

Mając powyższe na uwadze, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na krajobraz.

6.11. Zabytki.

Projekt Studium, w odniesieniu do obowiązującego Studium, nie wprowadza znaczących zmian mogących mieć wpływ w zakresie oddziaływania na zabytki.

Projekt Studium szeroko uwzględnia ochronę zabytków, wskazując, m.in.:

„W studium uwzględniono materiały instytucji związanych z ochroną dóbr kultury jako obligatoryjne wytyczne (na podstawie przepisów dotyczących warunków ochrony konserwatorskiej obszarów i obiektów chronionych) do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy określaniu innych praw miejscowych i przepisów gminnych oraz innych przepisów dotyczących sposobu użytkowania i eksploatacji obiektów a także gospodarki terenami.

Ochrona dziedzictwa kulturowego w gminie Gryfino odbywać się będzie m.in. poprzez uwzględnianie w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym w ustaleniach planów miejscowych warunków i zasad ochrony określonych dla:

- 1) *obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków,*
- 2) *obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków,*
- 3) *stref ochrony konserwatorskiej („A”, „B”, „E” i „K”),*
- 4) *stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych („W”),*
- 5) *dóbr kultury współczesnej,*
- 6) *obszarów kulturowo-krajobrazowych (OKK);*
- 7) *innych obiektów, zidentyfikowanych na etapie przygotowywania projektów planów miejscowych.*

W ustaleniach planów miejscowych dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków powinny być wskazane obiekty i tereny chronione, a także sprecyzowane nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów mające na celu ochronę wartości zabytkowych. Dotyczy to zarówno pojedynczych zabytków, jak i stref ochrony konserwatorskiej.

Ponadto w celu ochrony krajobrazu kulturowego, szczególnie w przypadku planowania lokalizacji wież telefonii komórkowej, elektrowni wiatrowych należy wyłączyć z lokalizacji obszary panoram i osi widokowych, przedpól ekspozycji z dróg ponadgminnych i kolei na

sylwetki historycznych układów osadniczych oraz obszary wykluczone z zainwestowania ze względów kulturowych.

Na etapie opracowywania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego i planów realizacyjnych inwestycji o dużych gabarytach i znacznej wysokości, jakimi są m.in. wieże telefonii komórkowej i elektrownie wiatrowe, należy dokonać analizy ich wpływu na krajobraz kulturowy. Wnioski z opracowanego obligatoryjnie studium krajobrazowego w kontekście panoram i osi widokowych powinny rozstrzygać o możliwości i warunkach realizacji przedsięwzięcia.”.

Ponadto, należy wskazać, że ochrona zabytków uwzględniona jest w przepisach odrębnych, w tym ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Mając powyższe na uwadze, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na zabytki.

6.12. Zasoby naturalne.

Projekt Studium, w odniesieniu do obowiązującego Studium, nie wprowadza znaczących zmian mogących mieć wpływ w zakresie oddziaływania na zasoby naturalne.

W projekcie Studium wskazano: „Występujące w granicach gminy udokumentowane a także perspektywiczne złoża kopalin wskazane na rysunku Studium nie stanowią istotnego znaczenia gospodarczego w skali ponadlokalnej.

Na obszarze gminy nie jest obecnie prowadzona działalność górnicza i przetwórcza związana z wydobyciem kopalin.

Nie wskazuje się obiektów i obszarów, dla których w złożu kopaliny należy wyznaczyć filar ochrony.

W przypadku podjęcia eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin na zasadach określonych przepisami odrębnymi, w zależności od zidentyfikowanych potrzeb oraz istotnych skutków dla środowiska wynikających z zamierzonej działalności, będzie możliwe wyznaczenie obiektów i obszarów wymagających wyznaczenia filarów ochronnych w sporządzonym dla terenu górniczego planie miejscowym (zgodnie z art. 104 ustawy Prawo geologiczne i górnicze). Wyznaczenie filarów ochronnych powinno obejmować tereny zabudowy, tereny infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, tereny obiektów i obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych, w tym zabytków i przyrodniczych obiektów i obszarów chronionych oraz inne obiekty i obszary o szczególnych walorach i znaczeniu społeczno-ekonomicznym.

Na obszarze gminy nie występują kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, nie są również znane plany ich lokalizacji.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą Prawo geologiczne i górnicze jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach, a w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach.”.

Mając powyższe na uwadze, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na zasoby naturalne.

6.13. Dobra materialne.

W związku z realizacją ustaleń projektu Studium, nie wystąpi zajmowanie dóbr materialnych osób trzecich ani ingerencja w takie dobra. Nie przewiduje się negatywnego wpływu projektu Studium w tym zakresie.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.

Rozwiązania takie przedstawiono w niniejszej prognozie. W szczególności dotyczą one:

- ograniczenia zmian w użytkowaniu terenów w obszarach Natura 2000 Jeziora Wełyńskie PLB320018 i Ostoja Wełyńska PLH320069,
- zaleceń dotyczących ochrony wód powierzchniowych w wyżej wymienionych obszarach Natura 2000,
- postępowania z siedliskami przyrodniczymi i gatunkami zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000.

W związku z tym, że część ustaleń projektu Studium będzie realizowana w wyżej wymienionych obszarach Natura 2000, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w przypadku ich podjęcia lub decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, należy ustalić znaczenie wyznaczonych pod zabudowę obszarów/terenów funkcjonalnych pod kątem możliwości występowania przedmiotów ochrony.

W przypadku ich stwierdzenia, należy określić kolizje a w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, odnieść się do stosownych zapisów ustawy o ochronie przyrody.

Rozwiązania dotyczące zminimalizowania oddziaływania na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 i Dolna Odra PLH320037, w tym flory, fauny i siedlisk przyrodniczych, dotyczą wyłączenia z zabudowy i zmiany użytkowania tzw. Międzyodrza w gminie Gryfino.

W pozostałych częściach tych obszarów Natura 2000, dotyczą ograniczenia terenów pod zabudowę.

Rozwiązania dotyczące zminimalizowania oddziaływania na cele ochrony i integralność, w tym na siedliska przyrodnicze i fauną będącą przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Tywy PLH320050, polegają na ograniczeniu zmian w użytkowaniu doliny rzeki Tywy, w tym nie wprowadzaniu zainwestowania związanego z jej fragmentacją i tworzenia barier dla migracji fauny.

Rozwiązania dotyczące ochrony flory, fauny i krajobrazu oraz powiązań ekologicznych w istniejących formach ochrony przyrody, tj. Parkach Krajobrazowych, rezerwacje i użytkach ekologicznych, dotyczą wyłączenia ich ze zmiany użytkowania, z zakazem zabudowy i przekształcania gruntów. Ograniczono zmiany użytkowania terenów w granicach istniejącego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Wełyń”.

Rozwiązania dotyczące zminimalizowania oddziaływania na florę, faunę i jej siedliska w gminie Gryfino, zostały ustalone w projekcie Studium i omówione w niniejszej prognozie. Szczególnie dotyczy to ograniczania zmian w użytkowaniu otwartego krajobrazu rolniczego, ze szczególną ochroną siedlisk warunkujących ochronę bioróżnorodności fauny (zbiorniki wodne, tereny podmokłe, zadrzewienia).

W przypadku zbiorników wodnych w gminie Gryfino, rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na faunę i w konsekwencji florę, dotyczą ograniczenia zabudowy linii brzegowych.

W gminie Gryfino, szczególnej ochronie podlegają również lasy, z ustalonym dalszym ich użytkowaniem zgodnie z planem urządzenia lasu.

Szczególne rozwiązania minimalizujące, dotyczą ochrony Doliny Dolnej Odry, lasów cieków i zbiorników wodnych i terenów podmokłych. W krajobrazie rolniczym, rozwiązania dotyczące zminimalizowania oddziaływania na florę i faunę, dotyczą ustalonej ochrony śródpolnych zbiorników wodnych, terenów podmokłych i zadrzewień.

Rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na krajobraz gminy Gryfino, dotyczą ograniczenia terenów pod nową zabudowę w sąsiedztwie istniejących miejscowości.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.

W trakcie prac nad prognozą nie rozważano rozwiązań alternatywnych do projektowanego Studium.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. SKŁAD ZESPOŁU OPRACOWUJĄCEGO PROGNOZĘ.

mgr inż.

Paweł Molenda

Biegły Wojewody Zachodniopomorskiego w zakresie:
- postępowania wodnoprawnego Nr W-021;
- sporządzania ocen oddziaływania na środowisko Nr Ś-040
Uprawnienia budowlane do projektowania:
- Instalacje i sieci sanitarne - Nr 84/Sz/2002

mgr inż.

Marcin Sulowski

mgr inż.

Wiesław Zakrzewski

uwarunkowania przyrodnicze

Za Zespół:

mgr inż. **Paweł Molenda**

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino (dalej: projekt Studium), w zakresie określonym Uchwałą Nr XVI/151/12 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino.

Zakres przestrzenny opracowania obejmuje w całości obszar administracyjny miasta i gminy Gryfino.

Przedmiotem niniejszego dokumentu, tj. prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena skutków przyjęcia uchwały Nr XVI/151/12 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino.

Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenu dla wszystkich komponentów środowiska i zdrowia ludzi oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających jego ewentualny negatywny wpływ na środowisko. Prognoza, analizując skutki najsilniej obciążające środowisko, pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji dopuszczonej ustaleniami dokumentu planistycznego, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane, a także czym może grozić brak przyjęcia odpowiednich rozwiązań. Na etapie projektu dokumentu strategicznego sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one wystąpić lub mieć inny, łagodniejszy charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania planowanych przedsięwzięć.

Zakres informacji, jakie powinny zostać zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko określony został w Rozdziale 2 Działu IV ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081), dalej uooś, a konkretnie w art. 51 ust. 2 cytowanej ustawy.

Poza informacjami wskazanymi powyżej, zakres prognozy zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 53 uooś, musi zostać uzgodniony z właściwymi organami. Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu mpzp wykonano, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 51 ust. 2 o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także w oparciu o uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości dokumentu z właściwymi organami, którymi w niniejszym przypadku są:

- Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 kwietnia 2015 r., znak: WOPN-OS.411.36.2015.MP uzgadniające zakres prognozy dla projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino.
- Pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie z dnia 8 kwietnia 2015 r., znak: PS-N-NZ/400a-4/55/15 uzgadniające zakres prognozy do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gryfino.

W projekcie Studium nie przewiduje się i nie wskazuje na obszarze gminy nowych obszarów lokalizacji zespołów elektrowni wiatrowych o mocy większej niż 100 kW.

Przedmiotem ustaleń dokumentu planistycznego jest obszar administracyjny gminy Gryfino, dla którego ustala niżej wskazane przeznaczenie i sposoby użytkowania terenu:

- 23) **SMU** – tereny wielofunkcyjnego śródmieścia;
  - 24) **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami towarzyszącymi;
  - 25) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami towarzyszącymi;
  - 26) **MR** – tereny zabudowy zagrodowej (indywidualnych gospodarstw rolnych) z usługami towarzyszącymi;
  - 27) **UP** – tereny usług o charakterze publicznym;
  - 28) **U** – tereny zabudowy usługowej oraz usługowej z towarzyszącą funkcją mieszkaniową;
  - 29) **UH** – tereny zabudowy usługowej, wyodrębnionych przestrzennie obszarów i obiektów handlowych lub ich zespołów o pow. sprzedaży do 2000 m²;
  - 30) **UK** – tereny kultu religijnego;
  - 31) **US** – tereny sportu i rekreacji (stadiony, boiska, place gier i zabaw, obiekty kubaturowe);
  - 32) **UT** – tereny turystyki, zabudowy rekreacji indywidualnej, przystani wodnych;
  - 33) **RP** – tereny rolnych gospodarstw produkcyjnych z towarzyszącą zabudową mieszkaniową i usługową;
  - 34) **PSU** – tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej;
  - 35) **IT** – tereny infrastruktury technicznej związanej z elektroenergetyką (**IT.e**), zaopatrzeniem w gaz (**IT.g**), zaopatrzeniem w wodę (**IT.w**), odprowadzaniem ścieków i gospodarką odpadami (**IT.o**), telekomunikacją (**IT.t**);
  - 36) **K** – tereny komunikacji i infrastruktury towarzyszącej:
 tereny obsługi komunikacji (**KS**),
 tereny lokalizacji zespołów garażowych (**KG**),
 tereny komunikacji i infrastruktury kolejowej (**KK**) – tereny zamknięte;
  - 37) **ZP** – tereny zieleni urządzonej, parki i zieleń o charakterze parkowym (większe zespoły parkowe);
  - 38) **ZU** – tereny zieleni urządzonej (skwery, zieleńce, promenady, zieleń przydrożna, ogrody miejskie i inne zespoły zieleni);;
  - 39) **ZC** – tereny cmentarzy – czynnych (**ZC**), nieczynnych (**ZCn**) i planowanych (**ZCpl**);
  - 40) **ZD** – tereny zespołów rodzinnych ogrodów działkowych oraz zieleni i ogrodów towarzyszących zabudowie mieszkaniowej;
  - 41) **PE** – teren objęty ustaleniami planu miejscowego w kierunku eksploatacji kruszyw.
- a ponadto:
- 42) w ramach kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyznaczono tereny użytków rolnych o zróżnicowanych wymogach lub ograniczeniach w zakresie możliwości przekształceń oraz lokalizacji urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych – rozróżniono je oznaczeniem barwnym, szrafurą oraz symbolami:
    - d) **R1** – grunty orne (do dalszego wykorzystania w produkcji rolnej), w tym ugory i grunty odłogowane z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń do produkcji energii ze

źródeł odnawialnych (z wyłączeniem zespołów elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW wymagających wyznaczenia strefy ochronnej),

- e) **R2** – kompleksy glebowe o najwyższej przydatności dla produkcji rolniczej, chronione przed zmianą sposobu użytkowania, wyłączone z możliwości lokalizacji urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, jeśli ich realizacja powodowałaby uszczuplanie zasobów użytków rolnych podlegających ochronie prawnej (klas I-III),
  - f) użytki zielone określono na rysunku studium wyłącznie oznaczeniem barwnym – ustalono dla nich ochronę przed zmianą sposobu użytkowania, w tym przed zalesianiem, lokalizacją urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, jeśli ich realizacja powodowałaby uszczuplanie zasobów użytków podlegających ochronie prawnej (klas I-III);
- 43) tereny leśnej przestrzeni produkcyjnej (tereny lasów) zostały określone na rysunku studium wyłącznie oznaczeniem barwnym ze wskazaniem odrębnym oznaczeniem barwnym i symbolem literowym terenów administracji leśnej - **RLU**.
- 44) tereny wód śródlądowych, rzek, jezior, zbiorników śródpolnych zostały określone na rysunku studium wyłącznie oznaczeniem barwnym ze wskazaniem odrębnym oznaczeniem barwnym i symbolem literowym terenów rybackich gospodarstw hodowlanych – **RRO**, przy czym wskazanie to nie wyklucza możliwości lokalizacji innych terenów hodowli rybackiej z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

W Dziale III, Rozdziale 2 projektu Studium wskazano najważniejsze wnioski z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, tj.:

- w Studium gminy Gryfino nie powinno ustalać się nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz poza obszarami już ustalonymi w obowiązujących planach miejscowych; dopuszcza się w ograniczonym zakresie wskazanie terenów dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w mieście Gryfino;
- w Studium gminy Gryfino nie powinno ustalać się nowych terenów pod zabudowę usługową poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz poza obszarami już ustalonymi w obowiązujących planach miejscowych poza granicami jednostek osadniczych; dopuszcza się ustalenie nowych terenów dla zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej.

Studium utrzymuje zasadniczo dotychczasową strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta i gminy Gryfino dookreślając jej zasadnicze elementy i wymagane korekty, w tym w zakresie zasięgu stref rozwoju zainwestowania i zabudowy (stanowiących wytyczne do określania przestrzennego zasięgu i ustaleń funkcjonalnych planów miejscowych).

Określone w studium kierunki rozwoju stanowią kontynuację i rozwinięcie (po weryfikacji wynikającej z rezultatów bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę) dotychczasowej polityki przestrzennej przy uwzględnieniu aktualnych uwarunkowań, ustaleń dokumentów strategicznych, inwestycji infrastrukturalnych i potrzeb gminy w zakresie podnoszenia jakości życia i atrakcyjności przestrzeni.

Obszar objęty ustaleniami projektu studium przebiega wzdłuż granicy Państwa z Niemcami na odcinku ok. 2,5 km.

Przedmiotowy odcinek granicy Państwa znajduje się wzdłuż obszarowych form ochrony przyrody, tj.:

- obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003,
- obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037,

oraz otuliny Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry, czyli obszaru dla którego projekt Studium nie wprowadza możliwości zagospodarowania terenu.

Pozostałe ustalenia projektu studium nie wprowadzają takich zmian w sposobie zagospodarowania terenu, które mogłyby powodować znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym o charakterze transgranicznym.

W związku z powyższym nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgenicznego oddziaływania na środowisko, w związku z realizacją ustaleń projektu dokumentu planistycznego.

Obszar opracowania obejmuje miasto i gminę Gryfino, która położona jest w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim.

Brak realizacji ustaleń projektu Studium spowoduje, że obowiązujące będą zapisy aktualnego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino przyjętego Uchwałą nr XXI/183/08 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 lutego 2008 r. i zmienione częściowo w zakresie przestrzennym i przedmiotowym uchwałami Rady Miejskiej w Gryfinie Nr XXXIII/290/13 z dnia 25 kwietnia 2013 r., Nr VII/63/15 z dnia 30 kwietnia 2015 r., Nr XX/184/16 z dnia 31 marca 2016 r.

Należy mieć na uwadze, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Nie jest to dokument posiadający rangę prawa miejscowego, a jedynie określający wytyczne do późniejszego opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto, należy mieć na względzie, że realizacja przedsięwzięć będących skutkiem przyjęcia studium, w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu uooś wiąże się z koniecznością uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Obowiązujące ustalenia z aktualnego Studium nie wprowadzają możliwości kształtowania, które wiążą się z możliwością wystąpienia znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. W przypadku utrzymania dotychczasowego sposobu zagospodarowania obszaru gminy Gryfino nie prognozuje się znaczącego wpływu na środowisko.

Należy jednak zwrócić uwagę, że analizowany projekt Studium ogranicza przekształcenia, które dopuszcza aktualnie obowiązujące Studium.

Zgodnie z obowiązującym Studium, ochronie przez zabudową i zmianami w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, podlegają tereny w granicach istniejących form ochrony przyrody, tj. w Parku Krajobrazowym „Dolina Dolnej Odry” i Szczecińskim Parku Krajobrazowym „Puszcza Bukowa”.

Z zabudowy są wyłączone tereny rolne i lasy po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo, co jest korzystne dla celów ochrony w obszarach Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 i Ostoja Wełtyńska PLH320069.

Ustalenia obowiązującego Studium nie wpływają istotnie na cele ochrony w obszarach Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 i Dolna Odra PLH320037.

Do niekorzystnych ustaleń obowiązującego Studium na cele ochrony w tym formach ochrony przyrody, można zaliczyć wyznaczony po stronie północno – zachodniej miejscowości Krajnik teren funkcjonalny z przeznaczeniem pod PSU – tereny zabudowy produkcyjnej, magazynowo-składowej i usługowej. Może to wiązać się z likwidacją potencjalnych siedlisk gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w ostoi ptasiej

oraz potencjalną likwidacją siedliska przyrodniczego o kodzie 91E0, będącego przedmiotem ochrony w ostoje siedliskowej.

Ustalenia obowiązującego Studium mogą mieć wpływ na krajobraz i środowisko przyrodnicze Jeziora Wełyńskiego, w związku z wyznaczeniem na jego wyspach i w sąsiedztwie brzegów, terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT – tereny turystyki, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej. W związku z tym takie ustalenia mogą mieć wpływ na niektóre cele ochrony w obszarach Natura 2000 Jeziora Wełyńskie PLB320018 i Ostoja Wełyńska PLH320069 w zakresie oddziaływań skumulowanych.

Ustalenia obowiązującego Studium, mogą mieć wpływ na zmiany w krajobrazie i tym samym środowisku przyrodniczym, w granicach istniejącej formy ochrony przyrody, tj. zespole przyrodniczo – krajobrazowego „Wełyń”, wynikające z przeznaczenia pod zabudowę gruntów rolnych oraz pod obwodnicę drogową miejscowości Wełyń.

Ustalenia obowiązującego Studium, mogą wpłynąć na zmiany w krajobrazie i środowisku przyrodniczym, mogą wystąpić w granicach miasta Gryfino i w granicach innych miejscowości w gminie, w związku z wyznaczeniem dużej ilości terenów pod różne rodzaje zabudowy.

W związku z realizacją ustaleń projektu Studium nie prognozuje się istotnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego gminy Gryfino.

Na terenie gminy Gryfino do działalności przeobrażających teren, należy przede wszystkim intensywne użytkowanie rolnicze na obszarach wiejskich gminy oraz punktowa lokalna eksploatacja piasków. Do innych czynników mogących wpłynąć na przekształcenia w rzeźbie terenu zaliczyć należy powodzie nawiedzające tereny leżące nad Odrą. Degradacji wówczas ulegają głównie gleby i użytki rolnicze tych terenów.

Pod względem faunistycznym, walory gminy Gryfino są typowe dla tej części województwa. Naturalnymi strefami koncentracji walorów przyrodniczych, w tym faunistycznych, są przede wszystkim dolina Odry oraz kompleks jezior Wełyńskich. W związku z ich walorami przyrodniczymi wytypowano je jako Obszary Specjalnej Ochrony sieci Natura 2000. W pewnym stopniu cenna fauna koncentruje się także w obrębie mniejszych obiektów, takich jak istniejące użytki ekologiczne: „Dolina Storczykowa” i „Zgniły Grzyb”, i proponowane, jak „Łąki pod Mielenkiem”, „Grajdołek”, czy „Bagienko”.

W granicach gminy Gryfino, fauna wraz z siedliskami warunkującymi jej istnienie, bioróżnorodność i wymianę genów, jak też migracje, podlega szczególnej ochronie w istniejących formach ochrony przyrody. Szczególnej ochronie podlegają:

- Jeziora Wełyńskie PLB320020,
- Ostoja Wełyńska PLH320069,
- Dolina Tywy PLH320050,
- Dolna Odra PLH320037,
- Dolina Dolnej Odry PLB320003
- Wzgórza Bukowe PLH320020.

W projekcie studium, wskazuje się, że: *„Należy ograniczać zmiany w dotychczasowym użytkowaniu terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczym, gruntów leżących w obrębie parków krajobrazowych oraz obszarów Natura 2000.*

Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich roli w strukturze przyrodniczej obszaru powinno być podporządkowane potrzebom

zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej to przede wszystkim:

- obszar jeziora Wełtyńskiego z otaczającym je pasmem szuwaru i łąk,
- doliny rzek: Tywy, Pniewy i Omulnej,
- „Ciepły Kanał” wraz półwyspem na zachód od kanału,
- łąki nadodrzańskie w okolicy Krajnika, na północ od Gryfina (okolice oczyszczalni ścieków)
- obszar Międzyodrza.

Tereny te są miejscem koncentracji walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz wyróżniają się dużą bioróżnorodnością, stanowiąc równocześnie lokalne korytarze ekologiczne umożliwiające migrację i wymianę genetyczną pomiędzy populacjami”.

Ponadto w projekcie studium wskazano: „Dodatkowo zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34 podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

W związku z powyższym, jakakolwiek działalność powodująca przekształcenie siedlisk w wyniku, której nastąpi ich ubytek w obszarach natura 2000 powinna być wykluczona.

Zabudowa i działania mogące pogarszać w jakikolwiek sposób stan siedlisk nie powinny być również lokalizowane na terenach, na których stwierdzono siedlisko znajdujące się poza obszarem natura 2000.”.

Ustalenia projektu studium w przeważającej części podtrzymują ustalenia obowiązującego studium w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz wód powierzchniowych. Są one korzystne dla ochrony fauny, jej siedlisk i bioróżnorodności.

Ustalenia projektu studium eliminują lub znacząco ograniczają zasięg obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, związanych ze zmianą użytkowania terenu, jego zabudową oraz realizacją nowej infrastruktury technicznej w obszarach Natura 2000. Jest to sytuacja korzystna dla ochrony najcenniejszej fauny i jej siedlisk w granicach gminy Gryfino.

Ustalenia projektu studium w całości wykluczają ze zmiany użytkowania takie istniejące formy ochrony przyrody, jak rezerwat przyrody i użytki ekologiczne, które mają istotne znaczenie dla ochrony fauny i jej bioróżnorodności.

Ustalenia projektu studium są korzystne dla ochrony fauny wodno-błotnej w granicach gminy Gryfino. Szczególnie dotyczy to terenów podmokłych i zbiorników wodnych w obszarach Natura 2000 Jeziora Wełtyńskie PLB320018 oraz Ostoja Wełtyńska PLH320069.

W powyższych obszarach Natura 2000, z zabudowy rekreacyjnej są wyłączone wszystkie zbiorniki wodne po stronie północnej drogi nr 120 relacji Gryfino – Stare Czarnowo.

Po stronie południowej tej drogi, w obszarach Natura 2000, ogranicza się zasięg obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT – tereny turystyki, w tym przystani wodnych, zabudowy rekreacji indywidualnej na Jeziorze Wełtyńskim i w sąsiedztwie jego brzegów oraz w sąsiedztwie brzegów Jeziora Wirów.

Poza obszarami Natura 2000, część zbiorników wodnych jest wyłączona z rekreacyjnego użytkowania i zabudowy brzegów. Nie ustala się rekreacyjnego użytkowania Jeziora

Sobieradz, tj. przy jego brzegach nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT.

W przypadku Jeziora Borzymskiego, ogranicza się zasięg obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod UT.

Zgodnie z projektem Studium, w granicach gminy Gryfino nie ustala się likwidacji lub uszczuplenia powierzchni proponowanych form ochrony przyrody, wykazanych w Waloryzacji Przyrodniczej Województwa Zachodniopomorskiego, co jest korzystne dla ochrony fauny, jej siedlisk i bioróżnorodności.

W granicach gminy Gryfino, kluczowe znaczenie dla ochrony fauny, jej siedlisk i bioróżnorodności, ma Międzyodrze, tj. jej część zlokalizowana pomiędzy Odrą Zachodnią i Wschodnią.

Zgodnie z projektem Studium, w granicach Międzyodrza, nie wyznacza się obszarów/terenów o różnych funkcjach oraz różnych zasadach zagospodarowania, mających na celu zmianę użytkowania terenu i jego zabudowę. Również nie ustala się tam budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych.

Według ustaleń projektu Studium, na obszarze gminy Gryfino nie wyznacza się obszarów/terenów funkcjonalnych pod możliwość realizacji ferm zwierząt futerkowych, co jest korzystne dla ochrony rodzimej fauny oraz potencjalnych uciążliwości dla ludzi związanych z emisją odorów.

Gmina położona jest na obszarze o korzystnych warunkach wiatrowych, niemniej jednak uwarunkowania przestrzenne, w tym znaczne zurbanizowanie terenu gminy, ilość istniejących oraz proponowanych do objęcia ochroną obiektów przyrodniczych powodują, że na analizowanym terenie brakuje powierzchni do wykorzystania pod lokalizację zespołów elektrowni wiatrowych tzw. farm wiatrowych.

W projekcie Studium nie wyznacza się nowych terenów lokalizacji farm wiatrowych.

Ustalenia projektu Studium uwzględniają wytyczne zamieszczone w opracowaniu ekofizjograficznym, dotyczące wyłączenia z zabudowy lub jej ograniczenia na wskazanych obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W całości uwzględniają wyłączenie z zabudowy obszarów cennych przyrodniczo, dla których w opracowaniu ekofizjograficznym wskazano zakaz zabudowy.

Zasadniczą strukturę przyrodniczą gminy tworzą:

- Dolina Dolnej Odry z układem hydrologicznym rzeki i jej kanałów oraz rozległym torfowiskiem niskim w obrębie doliny,
- ciąg jezior i sztucznych zbiorników wodnych (torfianek) Rynny Wełtyńskiej (zlewnia Omulnej) wraz z ich otoczeniem, w tym cennymi siedliskami przyrodniczymi,
- kompleksy leśne zarówno w obrębie gminy, jak i jej bezpośrednim sąsiedztwie (Puszcza Bukowa),
- doliny pomniejszych cieków: Tywy, Omulnej, Pniewy, szczególnie na przebiegu leśnym,
- tereny łąk i pastwisk, szczególnie w dolinie Odry, ale także w sąsiedztwie jezior (Jeziora Wełtyńskie) i w kompleksach z torfowiskami (Łąki pod Mielenkiem, UE Zgniły Grzyb, Dolina Krzekny),
- tereny rolnicze, głównie na obszarze wysoczyzny Równiny Wełtyńskiej.

Wyżej wymienione struktury przyrodnicze mają kluczowe znaczenie dla ochrony fauny, jej siedlisk oraz bioróżnorodności, jak też szlaków jej migracji i wymiany genów. Ustalenia

projektu studium mają na celu ochronę wyżej wymienionych struktur przyrodniczych, z zakazem ich zabudowy i zmianą użytkowania.

W celu ograniczenia antropogenicznych przekształceń środowiska przyrodniczego w granicach gminy Gryfino i tym samym uszczuplenia siedlisk fauny i flory, w dziale III, rozdziale 2.3. projektu, przedstawiono „Kierunki, parametry i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz zabudowy terenów – wytyczne do planów miejscowych”. W zakresie parametrów, wskaźników i wytycznych kształtowania zagospodarowania terenu i zabudowy dla poszczególnych typów terenów funkcjonalnych określa się:

- PD – minimalną lub maksymalną powierzchnię wydzielanej działki budowlanej;
- PZ – maksymalną powierzchnię zabudowy [w %] określającą stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki lub terenu inwestycyjnego;
- PB-C – minimalną powierzchnię biologicznie czynną [w %] określającą minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycyjnego;
- IZ – intensywność zabudowy [wskaźnik] określający stosunek całkowitej powierzchni zabudowy do powierzchni działki lub terenu inwestycyjnego;
- WZ – maksymalną wysokość zabudowy [w m] określającą wysokość budynku zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych lub ustaleniach planu miejscowego.

Ustalenia projektu studium nie przyczynią się do istotnego nasilenia się barier dla migracji fauny. Przebieg projektowanej obwodnicy Gryfina, jest zlokalizowany w bliskiej odległości od terenów zabudowanych oraz terenów funkcjonalnych wyznaczonych pod zabudowę i w związku z tym nie wystąpi istotny efekt bariery dla fauny migrującej po powierzchni ziemi.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony terenów kluczowych dla ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk. W porównaniu do obowiązującego Studium, projekt Studium eliminuje lub znacząco uszczupla powierzchnię obszarów/terenów funkcjonalnych z przeznaczeniem pod różne rodzaje zabudowy w wyżej wymienionych terenach, co może zminimalizować oddziaływanie na ptaki i ich siedliska w granicach gminy. Ponadto projekt Studium nie ustala likwidacji zbiorników wodnych, ustala ograniczenia w zmianie przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz ochronę śródpolnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych z zadrzewieniami. Projekt Studium nie wyznacza nowych obszarów/terenów funkcjonalnych pod możliwość realizacji farm wiatrowych, ferm zwierząt futerkowych i napowietrznych linii elektroenergetycznych, co jest sytuacją korzystną dla ochrony ptaków, w tym z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W projekcie Studium szczególnej ochronie podlega obszar Międzyodrza oraz lasy w gminie Gryfino, co jest korzystne dla ochrony ptaków.

Ustalenia projektu Studium są korzystne dla ochrony roślin i siedlisk warunkujących ich różnorodność gatunkową, gdyż nie zakładają likwidacji lub uszczuplenia, jak też zabudowy: ekosystemów wodnych i mokradłowych (nieleśnych), ekosystemów leśnych. Ingerencja w ekosystemy łąkowe, może być nieistotna z punktu widzenia ochrony różnorodności gatunkowej roślin.

Tereny rolne, tj. grunty orne, na których mogą być realizowane ustalenia projektu Studium, jak też tereny zabudowane i ich sąsiedztwo, nie mają istotnego znaczenia dla ochrony roślin i ich różnorodności gatunkowej.

W projekcie studium zawarto zapis ograniczający potencjalny wpływ na siedliska przyrodnicze, tj.: *„(...) jakakolwiek działalność powodująca przekształcenie siedlisk w wyniku, której nastąpi ich ubytek w obszarach natura 2000 powinna być wykluczona.*

Zabudowa i działania mogące pogarszać w jakikolwiek sposób stan siedlisk nie powinny być również lokalizowane na terenach, na których stwierdzono siedlisko znajdujące się poza obszarem natura 2000.”.

Ustalenia projektu Studium zakładają, że, stwierdzone na terenach leśnych siedliska przyrodnicze, będą zachowane, nie będą likwidowane lub uszczuplane.

Ochronie bioróżnorodności flory i fauny, służą również ustalenia Studium zawarte w Dziale III, rozdziale 10.1. w zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym ustalenie: *„ochrona przed skutkami suszy przez wdrażanie rozwiązań umożliwiających retencjonowanie wód oraz ochrona śródpolnych oczek wodnych i cieków, zagłębień terenu, śródpolnych enklaw zadrzewień”.*

Ochrona bioróżnorodności leśnej flory i fauny, jest również przedmiotem ustaleń projektu Studium w Dziale III, rozdziale 10.2 Lasy i leśna przestrzeń produkcyjna.

Nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na faunę, florę oraz bioróżnorodność.

Na podstawie przeprowadzonych analiz uznano, że realizacja projektu Studium nie będzie kolizyjna z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, gdyż nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań, w tym skumulowanych, mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszarów Natura 2000 lub ich powiązania z innymi obszarami.

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczącego wpływu ustaleń projektu Studium na obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody.

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczącego wpływu ustaleń projektu Studium na proponowane formy ochrony przyrody.

W związku z powyższym nie przewiduje wpływu realizacji ustaleń projektu Studium na zdrowie i życie ludzi.

Nie przewiduje się wpływu ustaleń projektu Studium na wody powierzchniowe i podziemne.

Nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium w zakresie wpływu na jakość powietrza oraz klimat.

Nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na powierzchnię ziemi i gleby.

Nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na krajobraz.

Nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na zabytki.

Nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Studium na dobra materialne.

Uznaje się, że zapisy zawarte w projekcie Studium w sposób wystarczający eliminują niekorzystny wpływ na wszystkie komponenty środowiska.

11. OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM AUTORÓW, O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2 USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 ROKU O UDOSTĘPNIENIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Oświadczam, że ja, Paweł Molenda, kierujący zespołem autorów **opracowujących prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino (dalej: projekt Studium), w zakresie określonym Uchwałą Nr XVI/151/12 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gryfino** spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko tj. ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym jednolite studia magisterskie i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko oraz brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. **Paweł Molenda**